

Kampen®

Jaarstukken 2022

20 juni 2023

Raadsvoorstel

Raadsvergadering van :
(in te vullen door griffie)

Agendanummer :
(in te vullen door griffie)

Portefeuillehouder(s) : B. van den Belt

ONDERWERP

Jaarstukken 2022

SAMENVATTING

Hierbij bieden wij u de Jaarstukken 2022 van de gemeente Kampen aan. De accountant heeft recent de controle van de Jaarrekening 2022 afgerond. Hij verstrekt een goedkeurende verklaring bij deze jaarrekening, zowel voor de getrouwheid als voor de rechtmatigheid.

Wijzigingen ten opzichte van de concept jaarstukken:

Op 18 april heeft u deze jaarstukken al consulterend behandeld. Na deze bespreking is er nog een correctie in het resultaat gedaan. Daarnaast hebben we nog een aantal aanpassingen in de presentatie gedaan, die niet leiden tot een aanpassing van het resultaat.

Tijdens het opmaken van de concept jaarstukken 2022 was de jaarrekening van VOF Reeve nog niet beschikbaar. Eind mei kwamen de cijfers van de VOF Reeve over 2022 beschikbaar. Uit deze jaarcijfers van VOF Reeve blijkt een tekort. Dit betekent dat we voor de gemeente Kampen een voorziening moeten treffen van € 371.000. In overleg met onze accountant is besloten het tekort in de VOF Reeve van 2022 met terugwerkende kracht alsnog te verwerken in de jaarstukken 2022 van de gemeente. Dit heeft ertoe geleid dat er een voorziening gevormd is voor € 371.000 en dat dit bedrag ten laste van het resultaat van de grondexploitatie is gebracht. De getroffen voorziening voor VOF Reeve wordt bij resultaatsbestemming van de jaarrekening 2022 gedekt uit de reserve bouwgrondexploitatie. Het definitieve resultaat komt hiermee op € 14,2 miljoen.

Voorgesteld besluit

1. De Jaarstukken 2022 van de gemeente Kampen, bestaande uit het jaarverslag en de jaarrekening, vast te stellen
2. In te stemmen met de kostenoverschrijdingen op programma Onderwijs ad € 782.000, programma Sport, Cultuur en Recreatie ad € 77.000 en op het programma Sociaal Domein ad € 2.152.000.
3. Het positieve rekeningsaldo van € 14.222.555 als volgt te bestemmen:
  - a. € 5.500.799 toevoegen aan de reserve Over te hevelen budgetten;
  - b. € 2.730.322 onttrekken aan de reserve Bouwgrondexploitatie;
  - c. € 2.670.911 toevoegen aan een nieuw te vormen bestemmingsreserve Aanpak ontheemden;
  - d. € 134.970 toevoegen aan de reserve Groot onderhoud civiele kunstwerken;
  - e. € 41.810 onttrekken aan de reserve Groot onderhoud gebouwen;
  - f. € 37.763 toevoegen aan de reserve Groot onderhoud zwembad;
  - g. € 15.044 onttrekken aan de reserve Stedelijke Vernieuwing;
  - h. € 8.665.288 toevoegen aan de Algemene reserve.

Inleiding en kern van het vraagstuk

AANLEIDING

Hierbij bieden wij u de jaarstukken 2022 van de gemeente Kampen aan. De accountant heeft recent de controle van de Jaarrekening 2022 afgerond. Hij verstrekt een goedkeurende verklaring bij deze jaarrekening, zowel voor de getrouwheid als voor de rechtmatigheid.

BESTUURLIJKE RELEVANTIE EN POLITIEKE DILEMMA'S

Vaststelling van de jaarstukken 2022 en daarmee verantwoording afleggen over het gevoerde beleid, zowel inhoudelijk als financieel.

CENTRAAL DOEL (BEOOGD EFFECT)

De controlebevindingen van de accountant en de daaruit voortvloeiende adviezen worden waar nodig uitgezet bij proceseigenaren in de organisatie, zij maken daarmee onderdeel uit van een managementcyclus van leren en verbeteren. Daarmee beogen wij de interne beheersing op een hoger niveau te brengen.

Toelichting en argumentatie

KADERS

Financiële verordening van de gemeente en artikel 212 GW.

ARGUMENTEN

Omdat de accountantscontrole vorig jaar nog vertraging opliep, hebben wij mede op verzoek van uw raad, en in overleg met de accountant, maatregelen genomen om dat zo mogelijk te voorkomen. Wij zijn dan ook verheugd dat de accountantscontrole dit jaar conform planning is verlopen met als resultaat een goedkeurende verklaring bij de jaarrekening 2022 voor zowel de getrouwheid als de rechtmatigheid. Daarbij concludeert de accountant dat de beheersorganisatie in het algemeen van een voldoende niveau is om een gedegen jaarrekeningcontrole te kunnen uitvoeren. Overigens heeft de accountant uw raad in maart van dit jaar in de zogenaamde boardletter uitvoerig geïnformeerd over de staat van de interne beheersorganisatie. Wij hebben onze reactie daarop aan uw raad ook in maart van dit jaar kenbaar gemaakt (stuk 17635-2023).

Hoewel de interne beheersorganisatie dus van voldoende niveau is, blijft het noodzakelijk om de interne beheersing verder te verbeteren. Dat is nodig om aanbevelingen die voortvloeien uit de accountantscontroles en uit onze eigen interne controles, adequaat op te kunnen volgen. Daarmee kan de rol van de Verbijzonderde Interne Controle (VIC) als onafhankelijk toetsers en adviseur beter worden geborgd. Wij zijn dan ook voornemens om de opvolging van aanbevelingen regelmatig te monitoren. Wij willen ook uw auditcommissie in de gelegenheid stellen om van de resultaten van deze interne controles kennis te nemen. Zeer recent heeft de Auditcommissie ook nog een interne auditrapportage ontvangen.

Hierna gaan we nog nader in op enkele andere adviezen en opmerkingen van de accountant:

De accountant heeft recent ook een IT-audit uitgevoerd op de systemen van het sociaal domein. Hij is van mening dat de gemeente voldoende waarborgen heeft aangebracht om te kunnen vertrouwen op de beheersingsmaatregelen in deze systemen. Daarmee hoeven minder dossiers te worden beoordeeld en kunnen interne controles en accountantscontroles dus efficiënter verlopen. Het resultaat is ook dat er minder onzekerheden op het terrein van de rechtmatigheid zijn gerapporteerd dan in eerdere jaren. Wij zijn voornemens om deze systeembenadering ook in andere processen te hanteren, zoals bijvoorbeeld bij inkopen en aanbestedingen. Dat kost echter tijd, omdat dit een organisatie breed proces is, dat bovendien nauw is verweven met de financiële administratie. We hopen in het 1e kwartaal van 2024 te kunnen starten met het automatiseren van het proces van inkoop tot betaling.

Daarbij onderkennen wij ook de observatie van de accountant dat de opstelling van de jaarrekening nog teveel een handmatig en foutgevoelig proces is, waardoor regelmatig cijfermatige correcties noodzakelijk zijn. Mede met het oog hierop hebben wij in de Perspectiefnota 2024 de noodzaak beschreven om de financiële processen verder te optimaliseren. Dat is nodig om de financiële informatievoorziening aan uw raad verder te kunnen verbeteren en het is ook een randvoorwaarde om – zoals hierboven beschreven – het proces van inkoop tot

betalen te kunnen automatiseren.

Bij de beoordeling van de begrotingsafwijkingen in de jaarrekening constateert de accountant in 1 geval dat de afwijking van de begroting niet tijdig aan uw raad is gemeld. Het betreft hier de afboeking van de boekwaarde van een schoolgebouw. Wij zullen extra aandacht geven aan de kwaliteit van de toelichting op begrotingsafwijkingen in de jaarrekeningen en streven er naar om dergelijke omissies tot een minimum te beperken.

Voor een verdere inhoudelijke reactie en toelichting verwijzen wij u naar de bestuurlijke toelichting in de jaarstukken 2022

KANTTEKENINGEN EN RISICOBEHEERSING
N.v.t.

PARTICIPATIE
De jaarstukken zijn door een brede vertegenwoordiging van de ambtelijke organisatie tot stand gekomen.

KOSTEN, BATEN, DEKKING
N.v.t.

Het vervolg

Uitvoering en vervolgbesluiten

Na vaststelling door uw raad kan uitvoering worden gegeven aan de voorgestelde besluiten.

Communicatie

Na de definitieve vaststelling van de Jaarstukken door uw raad wordt er een RIO (Rekening in één oogopslag) gepubliceerd via onze eigen kanalen en in de Brug.

Evaluatie
N.v.t.

Bijlagen
- Jaarstukken 2022

Kampen, 20 juni 2023

Burgemeester en wethouders van Kampen,
de secretaris,

N.J. Middelbos

de burgemeester,

S. de Rouwe

Agendanummer: 34.
Portefeuillehouder: B. van den Belt
Onderwerp: Jaarstukken 2022

De Raad van de gemeente Kampen,

gelezen het voorstel van Burgemeester en Wethouders van 20 juni 2023;

gelet op de financiële verordening en artikel 212 GW

besluit:

1. De Jaarstukken 2022 van de gemeente Kampen, bestaande uit het jaarverslag en de jaarrekening, vast te stellen.
2. Instemmen met de kostenoverschrijdingen op programma Onderwijs ad € 782.000, programma Sport, Cultuur en Recreatie ad € 77.000 en op het programma Sociaal Domein ad € 2.152.000.
3. Het positieve rekeningsaldo van € 14.222.555 als volgt te bestemmen:
  - a. € 5.500.799 toevoegen aan de reserve Over te hevelen budgetten;
  - b. € 2.730.322 onttrekken aan de reserve Bouwgrondexploitatie;
  - c. € 2.670.911 toevoegen aan een nieuw te vormen bestemmingsreserve Aanpak ontheemden;
  - d. € 134.970 toevoegen aan de reserve Groot onderhoud civiele kunstwerken;
  - e. € 41.810 onttrekken aan de reserve Groot onderhoud gebouwen;
  - f. € 37.763 toevoegen aan de reserve Groot onderhoud zwembad;
  - g. € 15.044 onttrekken aan de reserve Stedelijke Vernieuwing;
  - h. € 8.665.288 toevoegen aan de Algemene reserve.

Kampen, 13 juli 2023

De Raad van de gemeente Kampen,

drs. H.A. van der Meulen, griffier

S. de Rouwe, voorzitter

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan de raad van de gemeente Kampen

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2022

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2022 van de gemeente Kampen te Kampen gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- Geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2022 als van de activa en passiva van de gemeente Kampen op 31 december 2022 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV);
- Zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2022 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder gemeentelijke verordeningen, opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het normenkader dat is vastgesteld door de raad op 8 december 2022.

De jaarrekening bestaat uit:

1. Het overzicht van baten en lasten over 2022.
2. De balans per 31 december 2022.
3. De toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen (waaronder de staat van reserves en voorzieningen).
4. De SiSa- en IMG-bijlage met de verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen.
5. De bijlage met het overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), de Nota verwachtingen accountantscontrole 2022, het controleprotocol dat is vastgesteld door de raad op 27 februari 2020, het normenkader voor de financiële rechtmatigheid dat is vastgesteld door de raad op 8 december 2022 en het Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2022 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van de gemeente Kampen zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Informatie ter ondersteuning van ons oordeel

Wij hebben onze controlewerkzaamheden bepaald in het kader van de controle van de jaarrekening als geheel en de rechtmatigheid van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties en bij het vormen van ons oordeel hierover. Onderstaande informatie ter ondersteuning van ons oordeel en onze bevindingen moeten in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 2.046.000. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado. Op basis van de Nota verwachtingen accountantscontrole 2022 hebben wij bij de controle van de SiSa-bijlage dezelfde materialiteit toegepast als bij de controle van de jaarrekening. In Nota verwachtingen accountantscontrole 2022 zijn tevens een aantal specifieke controle- en rapportagetoleranties opgenomen, die wij hebben toegepast.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT 2022. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij zijn met de raad overeengekomen dat wij aan de raad tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de € 102.000 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve, SiSa- of WNT-redenen relevant zijn.

Controleaanpak frauderisico's

Het risico dat het management maatregelen van interne beheersing doorbreekt

In iedere organisatie heeft het management de mogelijkheid om fraude te plegen, omdat het in staat is de administratieve vastleggingen te manipuleren en frauduleuze financiële overzichten op te stellen door interne beheersingsmaatregelen te doorbreken, die anderszins effectief lijken te werken.

Wij besteden om die reden bij de controle aandacht aan het risico van het doorbreken van maatregelen van interne beheersing door het management bij:

- Journaalposten en andere aanpassingen die tijdens het opstellen van de jaarrekening zijn gemaakt;
- Schattingen en schattingsprocessen;
- Ongebruikelijke transacties, samenwerkingsrelaties en de naleving van procedures die mede tot doel hebben transparantie en integer handelen te bevorderen. Elementen daaruit zijn controles op de prestatieverlevering bij inkooptransacties, het naleven van het inkoopbeleid en aanbestedingsregels.
- De betaalorganisatie.

Controle werkzaamheden en waarnemingen

Wij hebben de opzet en het bestaan geëvalueerd van de maatregelen van interne beheersing in de processen voor het genereren en verwerken van journaalposten en het maken van schattingen, uitgaande van een risico op doorbreking van dat proces. We hebben het proces rondom de totstandkoming van financiële verslaggeving beoordeeld en geëvalueerd.

Wij hebben journaalposten geselecteerd op basis van risicocriteria. Hierop zijn controlewerkzaamheden verricht, waarbij wij tevens aandacht hebben besteed aan ongebruikelijke transacties. Daarnaast hebben wij controlewerkzaamheden verricht ten aanzien van belangrijke schattingen van het management, waaronder de waardering van de grondexploitatie.

Wij hebben de toelichting in de paragraaf 'Rechtmatigheidsverantwoording' inzake frauderisico's in de paragraaf 5 Bedrijfsvoering geëvalueerd en verwijzen naar de desbetreffende passage. Onze werkzaamheden hebben niet geleid tot specifieke aanwijzingen voor fraude of vermoedens van fraude ten aanzien van het doorbreken van de interne beheersing door het management.

Controleaanpak veronderstellingen inzake financiële risico's in relatie tot de financiële positie

Het college heeft de jaarrekening opgemaakt uitgaande van de continuïteit van de gemeente en de activiteiten die zij uitvoert. Het college evalueert of de financiële positie toereikend is om de reguliere activiteiten voort te zetten en de daaruit voortvloeiende risico's op te vangen zonder een beroep te doen op een 'vangnet'. Onze werkzaamheden met betrekking tot de evaluatie van het college omvatten onder meer:

- Het uitvoeren van een risicoanalyse gericht op het mogelijk identificeren van een risico dat er gereede twijfel bestaat over de mogelijkheden om de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen.
- Het kennisnemen van de analyse in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing. Hierbij hebben wij ook overwogen of deze paragrafen alle relevante informatie bevatten, gegeven de kennis die wij hebben vergaard in het kader van de controle van de jaarrekening. Ten slotte hebben wij het college bevraagd over de belangrijkste veronderstellingen en uitgangspunten.
- Het kennisnemen van de meerjarenbegroting in relatie tot de ontwikkelingen in de sector.
- Het vaststellen dat de volgens het BBV verplichte financiële kengetallen in lijn liggen met de gangbare normen.
- Het bevragen van het college over de aanwezige kennis over financiële risico's en de mogelijkheden om deze op te vangen in het kader van de reguliere exploitatie. En ook het verkrijgen van inzicht in de gebeurtenissen of omstandigheden, na de periode waarvoor het college de bovenstaande beoordeling heeft gemaakt.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2022 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvatten de jaarstukken andere informatie, die bestaat uit:

- Het jaarverslag, waaronder de samenstelling college, samenstelling gemeenteraad, de bestuurlijke toelichting, de leeswijzer, programmaverantwoording en de paragrafen.
- De bijlagen inzake subsidieoverzicht, beleidsindicatoren en kengetallen, kredietoverzichten per programma, budgetoverheveling en IBT Kampen 2023.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het college van burgemeester en wethouders is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het college van burgemeester en wethouders en de raad voor de jaarrekening

Het college van burgemeester en wethouders is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV. Het college van burgemeester en wethouders is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, waaronder gemeentelijke verordeningen, zoals opgenomen in het normenkader dat is vastgesteld door de raad op 8 december 2022.

In dit kader is het college van burgemeester en wethouders tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het college van burgemeester en wethouders noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het college van burgemeester en wethouders de veronderstellingen inzake de financiële risico's in relatie tot de financiële positie onderbouwen en afwegen of de gemeente in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Het college van burgemeester en wethouders moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de financiële risico's kunnen worden opgevangen toelichten in de jaarrekening.

De raad is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeente.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, de Nota verwachtingen accountantscontrole 2022, het controleprotocol dat is vastgesteld door de raad op 27 februari 2020, het normenkader voor de financiële rechtmatigheid dat is vastgesteld door de raad op 8 december 2022, het Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2022, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's
  - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude;
  - dat baten en lasten alsmede de balansmutaties als gevolg van fouten of fraude niet in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.

- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeente.
- Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het college van burgemeester en wethouders en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- Het vaststellen dat de door het college van burgemeester en wethouders gehanteerde veronderstellingen aanvaardbaar zijn inzake de afweging dat de gemeente in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan omtrent de financiële positie. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen echter van materiële betekenis zijn voor de financiële positie van de gemeente.
- Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen.
- Het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de controle van de jaarrekening van de gemeente, rekening houdend met de invloed daarop van de aard en de significantie van de activiteiten van uitvoeringsorganisaties ten behoeve van de gemeente. Op basis hiervan hebben wij de aard en omvang bepaald van de uit te voeren werkzaamheden ten aanzien van deze uitvoeringsorganisaties.

Wij communiceren met de raad onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Almelo, 5 juli 2023

Eshuis Registeraccountants B.V.
Was getekend: drs. C.L. Willems RA

Inhoudsopgave

Samenstelling College van Burgemeester en Wethouders	3
Samenstelling Gemeenteraad	3
Bestuurlijk toelichting	4
Leeswijzer	10
Jaarverslag	13
Programmaverantwoording	14
Financiële samenvatting programma's	14
Programma 0 Bestuur en ondersteuning	15
Programma 1 Veiligheid	17
Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat	19
Programma 3 Economie	22
Programma 4 Onderwijs	25
Programma 5 Sport, cultuur en recreatie	27
Programma 6 Sociaal domein	30
Programma 7 Volksgezondheid en milieu	33
Programma 8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	36
Algemene dekkingsmiddelen	39
Overhead	40
Vennootschapsbelasting	41
Reserves	42
Paragrafen	43
Paragraaf 1 Lokale heffingen	44
Paragraaf 2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing	49
Paragraaf 3 Onderhoud Kapitaalgoederen	59
Paragraaf 4 Financiering	63
Paragraaf 5 Bedrijfsvoering	66
Paragraaf 6 Verbonden partijen	73
Paragraaf 7 Gemeentelijk grondbeleid	91
Jaarrekening	99
Balans per 31 december	100
Overzicht van baten en lasten	102
Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	102
Toelichting op de balans per 31 december	108
Toelichting op het overzicht van baten en lasten	125
Personeelskosten	144
Overzicht incidentele en structurele baten en lasten	148
Rapportage op grond van de Wet Normering Topinkomens	149
Bijlagen	151
Subsidie overzicht	152
Beleidsindicatoren en kengetallen	156
SiSa en IMG	159
Gerealiseerde baten en lasten per taakveld	166
Kredietoverzichten per programma	171
Budgetoverheveling	177
IBT Kampen 2023	187
Staat reserves en voorzieningen	193

Samenstelling College van Burgemeester en Wethouders

Samenstelling van het College

Burgemeester	Dhr. S. de Rouwe	
Secretaris	Dhr. N.J. Middelbos	
Wethouders	Dhr. J.P. van der Sluis	Dhr. A.B. Wonink
	Dhr. B. van den Belt	Dhr. A.J. Boddeus
	Dhr. F.J.R. Faber	

Samenstelling Gemeenteraad

Samenstelling van de Raad

Voorzitter	Dhr. S. de Rouwe
Griffier	Dhr. H.A. van der Meulen

Christen Unie

Dhr. J.W. Schutte
Mw. M.R. Wiltjer-Rozema
Dhr. K.E.G.H. van der Kolk
Dhr. K. Posthumus
Dhr. H. Pruijssen

SGP

Dhr. K. van den Bosch
Dhr. J.T. Noorland
Dhr. S. Nentjes
Dhr. H.J.E. Vinke

CDA

Dhr. H.E. Selles
Mw. E.J. van de Wetering
Dhr. R. de Wilde
Dhr. N. Teune

GBK

Dhr. S. Azer
Mw. H.I. Schmidt-Blokzijl
Dhr. S. Zwitter
Dhr. H.A.L. van der Harst

Kampen Sociaal

Dhr. L. Bastiaan
Mw. E.M. Bos
Dhr. K. Knijnenberg

GroenLinks

Dhr. E.G. Burgman
Mw. A.C. Faber
Mw. J.H. Jansen

D66

Dhr. G.H. Wijnja
Mw. K. Selles

Hart voor Kampen

Dhr. M.M. Koster
Dhr. P. Bergstra

VVD

Dhr. D.J.W.C. Lokhorst
Dhr. H.J. Bruins

PvdA

Dhr. M. Haveman

Bestuurlijke toelichting

Kernboodschap

Het jaar 2022 was onder andere het jaar van de verkiezingen, het aantreden van een nieuw gemeentebestuur en de oplevering van het coalitieakkoord 2022-2026 'Samen durven doen'. In de Programmabegroting 2023 die uw raad in november 2022 heeft vastgesteld, hebben we als college al veel van onze ambities kunnen verwerken.

In 2022 hebben we veel van onze voorgenomen activiteiten kunnen realiseren. Evenals in 2021 is ruim driekwart van de jaargebonden prestaties afgerond. Wel zien we dat de capaciteit binnen de organisatie op een aantal onderdelen beperkt is. De risico's die dat met zich meebrengt, hebben we in kaart gebracht en vanaf de zomer van 2022 werken we succesvol aan de versterking van de organisatie. Daarnaast hebben maatschappelijke ontwikkelingen, zoals de oorlog in Oekraïne, prijsstijgingen en onzekerheid als gevolg van de energiecrisis en de stikstofproblematiek, krapte op de arbeidsmarkt en de laatste coronamaatregelen opnieuw veel gevraagd van onze organisatie. De organisatie heeft zich wendbaar getoond en vanuit diverse domeinen ondersteuning geboden aan de Kamper samenleving. We hebben veel waardering voor de Kamper samenleving, voor haar aanpassingsvermogen en de inzet voor en opvang van Oekraïners het afgelopen jaar.

De jaarrekening 2022 kent een voordelig saldo, van ruim € 14,2 miljoen. Het positieve resultaat heeft herkenbare oorzaken. Het is vooral het gevolg van vertraging in de uitvoering van activiteiten (de zogenaamde budgetoverhevelingen), de rijksvergoeding voor opvang van Oekraïners die ruimschoots voldoende is, meevallers in beschermd wonen en (onvoorspelbare) ontwikkelingen binnen het gemeentefonds die hebben geleid tot een hoger resultaat. Het overgrote deel van dit resultaat (11,1 miljoen) wordt verklaard door hogere baten, het restant (3,5 miljoen) wordt verklaard door per saldo lagere lasten.

Het jaarresultaat is ruim € 10 miljoen hoger dan de laatst vastgestelde begrotingswijziging. Het merendeel van deze ontwikkelingen, zoals de stijging in de inkomsten vanuit het gemeentefonds en het overschot op de opvang van Oekraïners, was niet-beïnvloedbaar. Hierover bent u reeds geïnformeerd in de brief 'Actuele financiële ontwikkelingen 2022', die wij op 1 februari aan uw raad hebben gestuurd. Van het voordelige saldo wordt € 8,7 miljoen toegevoegd aan de algemene reserve. Het overige deel van € 5,6 miljoen wordt op basis van bestaande afspraken verrekend met de daarvoor bestemde reserves.

Tot slot, terugkijkend op 2022 zien we dat we opnieuw een positief jaarrekeningresultaat hebben. Wel zien we dat de maatschappelijke ontwikkelingen merkbare gevolgen gaan hebben. Zo hebben we te maken met tegenvallers op de grondexploitaties en op jeugdhulpverlening door stijgende jeudzorgproblematiek. We blijven mede daarom de risico's en daarmee ook onze weerstandsratio nauwgezet monitoren en indien nodig voeren we hierover het gesprek met uw raad. Met het gunstige jaarrekeningresultaat is onze financiële uitgangspositie overigens nog steeds uitstekend. Dat is een positief uitgangspunt met het oog op de Perspectiefnota en Programmabegroting voor 2024.

In de bestuurlijke toelichting en in de separate programma's komen we daar uiteraard uitgebreid inhoudelijk en financieel op terug.

Het jaar 2022 in beeld

Afgelopen jaar stond voor ons in het teken van de gemeenteraadsverkiezingen en de start van een nieuwe raad en college. Op 7 juli is het coalitieakkoord 2022-2026 'Samen durven doen' van de nieuwe coalitie in uw raad besproken en zijn de vijf wethouders benoemd. Ook is verder uitwerking gegeven aan de aanbevelingen uit de ontwikkelscan bestuurlijke processen: in juni is de aanpak voor de strategische koersbepaling 'de Toekomst van Kampen' gepresenteerd en in september is een inspiratiebijeenkomst voor 'de Kamper Beginselen voor participatie' georganiseerd.

Ook in andere opzichten was 2022 een bewogen jaar. Op 24 februari hebben we met ongeloof en ontzetting kennis genomen van de oorlog in Oekraïne. Als gemeente hebben we proactief steun geboden met de inzet van de Taskforce Oekraïne, het Solidariteitsfonds en het voorzien in opvangplekken voor ontheemden. Bovendien hebben we als gemeente de veiligheidsregio bijgestaan in haar taken. Naast de opvang voor Oekraïense ontheemden hebben we op verzoek van het Rijk (crisis)noodopvang ingericht voor asielzoekers. In oktober is het initiatief de Thuisgevers van start gegaan, een samenwerking met de Protestantse Kerk in Nederland, om statushouders versneld te helpen aan een nieuw bestaan door tijdelijke huisvesting via maatschappelijke initiatieven.

In 2022 werden ook langzaam de coronamaatregelen versoepeld na een harde lockdown. Uiteindelijk vervielen de laatste maatregelen in maart. Met de volledige openstelling van de horeca kwam ook de overlast in de binnenstad weer terug. Onder andere met het horecaconvenant proberen we de overlast terug te dringen. Daarnaast hebben we op het gebied van veiligheid gewerkt aan de 'Meerjarenvisie jaarwisseling', de uitwerking van de opgave 'Verbinden zorg en veiligheid' én heeft uw raad voor het Integraal Veiligheidsplan de thema's geprioriteerd.

Het afgelopen jaar zagen we dat de diverse maatschappelijke ontwikkelingen hebben geleid tot een groter beroep op ondersteuning. Zo hebben veel inwoners het financieel moeilijk door de stijgende energieprijzen en de hoge inflatie. Met de energietoeslag hebben we huishoudens met lagere inkomens en studenten extra ondersteund. De vernieuwde sociale basis is medio 2022 van start gegaan, de lokale gezondheidsagenda is vastgesteld en de samenwerking met het onderwijs heeft met de inzet van de Nationaal Programma Onderwijsgelden een impuls en kwalitatieve verbetering gekregen.

Vanuit de culturele instellingen wordt met de nieuwe cultuurmakelaar meer verbinding gezocht met de inwoners. De subsidieregeling voor amateurkunst is vastgesteld en bibliotheek Kampen en Stadkamer Zwolle werken toe naar een volledige fusie. In oktober heeft u voor het project 'Terugkeer IJsselkogge' een herziene opdracht vastgesteld.

In het realiseren van een groene en gezonde leefomgeving met meer biodiversiteit, beleving en buurtbetrokkenheid zijn stappen gezet. Het programma Natuur voor Elkaar is in uitvoering gekomen en met de inzet van vrijwilligersplatform Groene Loper Kampen is in onze gemeente een duidelijke vergroening waar te nemen. Ook heeft een aantal verstedende locaties een nieuwe inrichting gekregen. Voor spelen zijn we begonnen met de omvorming van de speelruimte. Ook zijn wij gestart met het ontwikkelen van een visie op sport en bewegen.

In 2022 hebben we ruim 200 nieuwe woningen toegevoegd aan de woningvoorraad. De opgave is dat we gaan versnellen met de woningbouw tot zo'n 400 nieuwe woningen per jaar om te voorzien in de grote woningbehoefte. De plannen voor gebiedsontwikkeling Reevedelta zijn voortvarend ter hand gepakt. Het versneld realiseren van andere woningbouwlocaties blijkt in de praktijk weerbarstig. Niettemin heeft uw raad verschillende woningbouwplannen vastgesteld en in uitvoering gebracht.

Als onderdeel van de groeiregio Zwolle zijn we steeds nadrukkelijker betrokken bij de Regionale- en Rijksopgaven. Vanuit de Regio Deal is gewerkt aan het verkennen van de mogelijkheden voor de ontwikkeling van de haven van de toekomst. Voor het vervolgtraject is een ambtiedocument opgesteld. Met diverse acties hebben we stappen gezet in het verbeteren van de ondernemersdienstverlening, waaronder de uitbreiding van het accountmanagement voor bedrijven.

De samenwerkingsorganisatie voor de binnenstad werpt zijn vruchten af. Met de transformatieagenda werken we komende jaren verder aan aandachtspunten als bereikbaarheid en ruimtelijke kwaliteit. Voor een gastvrije en bereikbare binnenstad en het stimuleren van het fietsgebruik, hebben we het fietsparkeren geïmplementeerd en zijn we gestart met de uitwerking van een nieuw parkeerplan. In 2022 is besloten om op korte termijn (tijdelijke) verkeersmaatregelen te treffen om de verkeersveiligheid op de N50 te verbeteren.

Uw raad heeft ingestemd met verplaatsing van de Voedselbank en schietvereniging Op de korrel. Er is gestart met de nieuwbouw van de Marnixschool en de (ver)nieuwbouw van het Ichthus College. Met de sloop van de Dr. H. Bouwmanschool is plaatsgemaakt voor nieuwbouw van twee integrale kindcentra voor OJS Het Scala en eerdergenoemde school. Deze nieuwbouw beschouwen we als het icoonproject van circulaire bouw.

We zijn in de tekst hierboven vanzelfsprekend niet volledig in hetgeen we in 2022 hebben gerealiseerd. Voor een complete verantwoording verwijzen we u graag naar de teksten in de jaarstukken zelf.

De ontwikkelingen binnen het begrotingsaldo gedurende het jaar 2022

Het afgelopen jaar heeft de gemeente afgesloten met een voordelig financieel resultaat van € 14,2 miljoen. In de tussentijdse rapportages zijn al aanpassingen in het begrote resultaat doorgevoerd en vastgesteld. In de 1e Bestuursrapportage werd uitgegaan van een positief saldo van € 0,6 miljoen. In de 2e Bestuursrapportage werd dit bijgesteld naar een positief saldo van € 4,7 miljoen. Als gevolg van de Septembercirculaire en enkele separate voorstellen is het verwachte saldo aangepast naar een bedrag van € 4,5 miljoen positief. Bij het opmaken van de jaarstukken resulteert er een voordelig saldo van € 14,2 miljoen.

De tabel hieronder laat zien hoe het resultaat zich verhoudt tot de gewijzigde begroting.

(x € 1.000,-)

2022	Gewijzigde begroting	Realisatie	Resultaat
	A	B	C=A-B
Lasten	170.991	172.039	1.048
Baten	-177.594	-187.585	-9.991
Saldo	-6.603	-15.546	-8.943
Dotatie	38.771	32.566	-6.205
Onttrekking	-36.630	-31.243	5.387
Mutatie reserves	2.141	1.323	-818
Saldo	-4.462	-14.223	-9.761

<u>Jaarrekeningresultaat 2022 (bedragen x € 1.000)</u>	<u>14.223</u>	<u>V</u>
a. Budgetoverheveling 2022 naar 2023	5.501	V Dotatie reserve budgetoverheveling
b. Resultaat 2 ^e Bestuursrapportage 2022	4.463	V Dotatie algemene reserve
c. Oekraïne	2.671	V Dotatie reserve Oekraïne
d. Gemeentefonds	2.197	V
e. Voorziening wachtgeld en pensioenen wethouders	1.414	V
f. Grondexploitaties	2.730	N Onttrekking reserve grondexploitaties
g. Jeugdhulpverlening	1.151	N
h. Gereserveerde beleidsvoornemens	639	V
i. Overige afwijkingen	1.219	V
Totaal verklaard	<u>14.223</u>	<u>V</u>
 <u>Resultaatbestemming</u>		
Algemene reserve	8.665	
Bestemmingsreserves	5.558	
Totaal resultaatbestemming	<u>14.223</u>	<u>V</u>

Toelichting bij resultaat 2022

Hierna volgt een toelichting op de onderdelen van de verklaring. Voor een gedetailleerde analyse van de afwijkingen groter dan € 100.000 verwijzen wij naar de toelichting op het overzicht van baten en lasten als onderdeel van de jaarrekening.

a. Budgetoverheveling 2022 naar 2023 ad € 5.501.000 V

Betreft voorstel tot budgetoverheveling:

	Betreft voorstel tot budgetoverheveling:	2022-2023
1	Overhevelingen bijzondere regelingen, niet beïnvloedbaar	
1a	Overheveling van projecten met subsidie ILG/NLG	€ 578.361
1b	Algemene uitkeringen gemeentefonds/overheveling van rijkswege	€ 668.414
	Totaal overige overhevelingen, niet beïnvloedbaar	€ 1.246.775
2	Overige overhevelingen, beïnvloedbaar	
2a	Corona middelen gerelateerde overhevelingen	€ 1.653.598
2b	Overheveling voor de 1 ^e keer	€ 1.945.255
2c	Overheveling voor de 2 ^e keer	€ 259.916
2d	Overheveling voor de 3 ^e keer	€ 395.255
	Totaal overige overhevelingen, beïnvloedbaar	€ 4.254.024
	Totaal overhevelingen 1 en 2 (bijzondere en overige)	€ 5.500.799

In de tweede Bestuursrapportage 2022 is er in het kader van het realistisch begroten al voor een totaalbedrag van € 1.826.000 aan eenmalige budgetten doorgeschoven, omdat de werkzaamheden of uitvoering doorlopen in 2023. In de Programmabegroting 2023 zijn deze budgetten al reeds beschikbaar gesteld. Het gaat hierbij om de volgende budgetten:

(- = Voordeel, + = Nadeel)

Budget	Bedrag
Stelpost taakstelling Sociaal domein	-726.000
Bescherm d Wonen	-400.000
Regiodeal Zwolle	-267.000
Omvorming speelruimte en onderhoud speeltoestellen	-225.000
Koersbepaling gemeente Kampen	-71.000
Revitalisering bedrijventerrein Haatland fase 3	-40.000
Heropeningsplan 2021	-20.000
Huiselijk geweld / Kindermishandeling	-30.000
Overgangsregeling Sociale basis 2023	-20.000
Verkenning nieuwe bedrijventerreinen	-20.000
Kerkenvisie	-20.000
Overige aangelegenheden volkshuisvesting	-20.000
Erfgoed op de kaart zetten 2022-2025	-10.000
ISV sanering Blekerijweg	43.000
Totaal budgetoverhevelingen 2022 -> 2023	-1.826.000

Met de overhevelingen in de tweede Bestuursrapportage 2022 bedraagt het totaal van de budgetoverhevelingen (beïnvloedbaar) € 6,1 miljoen, tegenover € 5,1 miljoen vorig jaar. De totale overhevelingen in 2022 bedragen € 7,4 miljoen, tegenover € 6,2 miljoen in 2021.

b. Resultaat 2^e Bestuursrapportage 2022 ad € 4.463.000 V

In de 2e Bestuursrapportage werd uitgegaan van een positief saldo van € 4,7 miljoen. Als gevolg van de Septembercirculaire en enkele separate voorstellen is het verwachte saldo aangepast naar een bedrag van € 4,5 miljoen positief.

c. Oekraïne ad € 2.671.000 V

Vanwege de oorlog in Oekraïne, heeft de gemeente Kampen veel Oekraïners opgevangen. Voor deze opvang ontvangt de gemeente per bed, per nacht, middelen. Dit is voor de gemeente Kampen ruimschoots voldoende en zorgt ervoor dat er een overschot ontstaat in 2022. Deze middelen worden beschikbaar gehouden voor deze doelgroep.

d. Gemeentefonds (exclusief corona compensatie middelen) ad € 2.197.000 V

De Decemercirculaire 2022 (gemeentefonds) geeft een aanvulling van € 2,192 miljoen, en deze wordt begrotingstechnisch via de eerste Bestuursrapportage 2023 verwerkt. Daarnaast hebben er vanuit het gemeentefonds verrekeningen plaatsgevonden welke betrekking hebben gehad op voorgaande jaren (per saldo € 4.397 positief). Hiermee komt de totale afwijking van het gemeentefonds op € 2.196.767.

e. Voorziening wachtgelden en pensioenen wethouders ad € 1.414.000 V

Door de actualisatie van de stand van de voorziening wachtgelden en pensioenen wethouders is er een voordeel ontstaan. Dit voordeel wordt veroorzaakt door een hogere rekenrente en het niet meer deelnemen van een aantal voormalige wethouders in deze voorziening.

f. Grondexploitaties ad € 2.730.000 N

Ten opzichte van de begroting heeft de grondexploitatie een negatief rekeningresultaat van € 2.730.000. Dit nadeel is met name toe te schrijven aan de hogere voorziening voor grondbankgronden van € 1,6 miljoen én de hogere VPB last in 2022 van € 1 miljoen.

Zoals gemeld in de eindejaarsbrief, is er een fiscale aanslag ontvangen over het jaar 2020, doordat de aangiften over de jaren 2016 t/m 2021 een aantal keren zijn gewijzigd, dient er een bedrag van € 1 miljoen betaald te worden. Als gevolg hiervan werd eind 2022 duidelijk dat er over 2020 geen verliezen gecompenseerd konden worden en er toch vennootschapsbelasting betaald moet worden.

In de paragraaf Grondbeleid van deze jaarrekening gaan wij nader in op het resultaat van de grondexploitaties.

g. Jeugdhulpverlening ad € 1.151.000 N

Er zijn verschillende oorzaken voor de stijging van het aantal jeugdigen in de zorg en voor de hogere kosten van de jeugdzorg. Het effect dat steeds meer zichtbaar wordt, is dat meer jeugdigen te maken krijgen met mentale problemen na corona.

De vraag naar GGZ gerelateerde hulp wordt groter, terwijl aan de andere kant de GGZ-zorgverleners, te kampen hebben met wachtlijsten. Dit betekent dat jeugdigen lang moeten wachten op de juiste én noodzakelijke hulp. Maar ook dat de escalaties van zorg stijgen in aantal en intensiteit.

We zien in meerdere casussen dat jongeren in de knel zitten en dat de meest noodzakelijke hulp niet geboden kan worden omdat er wachtlijsten zijn in de Jeugd GGZ of andere specialistische behandelsettings. Jongeren ontvangen dan een lichtere vorm van ondersteuning, omdat daar op dat moment wel ruimte is. De problematiek escaleert en er moet (fors) opgeschaald

worden. Vaak moet er dan gekozen worden voor een noodoplossing waar veel extra kosten mee gemoeid gaan (in enkele gevallen gaat het om meer dan € 70.000 per maand).

h. Gereserveerde beleidsvoornemens ad € 639.000 V

In 2022 is er voor een bedrag van € 2.392.000 aan beleidsvoornemens gereserveerd, hiervan is een bedrag van € 1.753.000 gebruikt voor de dekkingen van de uitbetaalde energietoeslag. Per saldo resteert er een positief bedrag van € 639.000.

i. Overige verschillen, ad € 1.219.000 V

Dit betreft een optelling van diverse kleinere afwijkingen.

Toelichting resultaatbestemming

Overeenkomstig de afspraken met de raad wordt voorgesteld om delen van het jaarrekeningresultaat toe te voegen aan de daarvoor bestemde reserves. De raad moet conform de voorschriften hiervoor een specifiek besluit nemen. Hieronder worden de toevoegingen/onttrekkingen met de reserves toegelicht.

Bestemmingsreserves (toevoeging € 5.558.000)

De raad wordt voorgesteld om van de niet bestede eenmalige budgetten een bedrag van in totaal € 5.501.000 over te hevelen naar 2023. Het bedrag wordt daartoe toegevoegd aan de Reserve budgetoverheveling.

Daarnaast wordt voorgesteld om conform bestaande afspraken het niet bestede deel van de budgetten voor groot onderhoud van € 173.000 toe te voegen aan de betreffende bestemmingsreserves en het teveel bestede deel van € 42.000 te onttrekken aan de betreffende bestemmingsreserves.

Verder wordt voorgesteld om het overschot in de Reserve Stedelijke Vernieuwing van € 15.000 vrij te laten vallen, voor de reserve geldt de afspraak dat de hoogte van de reserve gelijk moet zijn aan de verplichtingen.

Voor het project Oekraïne heeft de gemeente Kampen in 2022 een bedrag van € 2.671.000 overgehouden. Bij de vaststelling van de jaarrekening 2022 zullen wij de raad verzoeken om het niet bestede deel van € 2.671.000 te storten in een nieuw te vormen bestemmingsreserve Oekraïne.

Ten slotte wordt volgens bestaande afspraken voorgesteld om het negatieve resultaat op de bouwgrondexploitaties ad € 2.730.000 te onttrekken aan de Bestemmingsreserve bouwgrondexploitaties.

Algemene reserve (toevoeging € 8.665.000)

Na verwerking van alle hiervoor genoemde bestemmingen resteert er een netto positief saldo van € 8.665.000. Conform bestaand beleid wordt voorgesteld dit toe te voegen aan de Algemene reserve.

Voor een verdere toelichting op afwijkingen ten opzichte van de gewijzigde begroting verwijzen wij u naar de jaarrekening verderop in dit boekwerk.

Interbestuurlijk Toezicht (IBT)

Totaalbeeld Kampen: groen					
Financiën	Wabo	Wro	Informatie- en archiefbeheer	Huisvesting statushouders	Erfgoed
groen	groen	groen	groen	groen	groen

Provinciaal toezicht is een wettelijke taak, die de provincie en de gemeenten zoveel mogelijk vanuit partnerschap oppakken. Het Overijsselse interbestuurlijk toezicht heeft betrekking op de domeinen Financiën, Wabo (Wet algemene bepalingen omgevingsrecht), Wro (Wet ruimtelijke ordening), Informatie- & archiefbeheer, Huisvesting statushouders en Erfgoed. Voor Financiën gaat het om provinciaal toezicht op de begroting, voor de andere domeinen gaat het hier om provinciaal toezicht op de uitvoering van gemeentelijke medebewindstaken.

De bevindingen op de afzonderlijke domeinen vormen input voor het integrale totaalbeeld. Dit totaalbeeld is het gewogen gemiddelde van de genoemde zes domeinen. Het totaalbeeld is opgenomen in de bijlagen van het jaarverslag.

De kleur van het totaalbeeld (en voor alle afzonderlijke domeinen) voor Kampen, is dit jaar groen. Vorig jaar kleurde het beeld op vier van de zes domeinen nog oranje en daarmee was het totaalbeeld ook oranje.

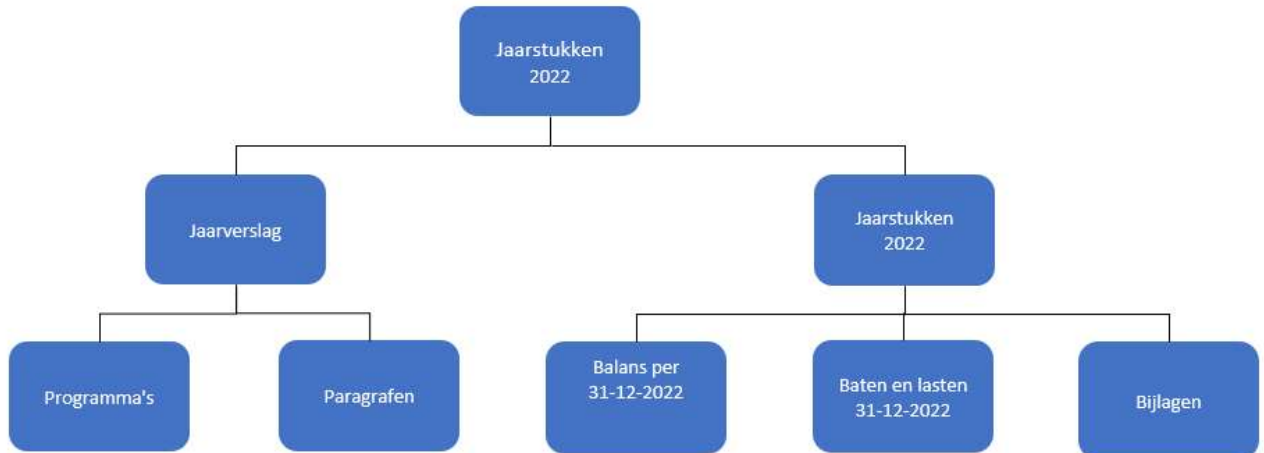
Dit jaar is een extra inspanning gepleegd om verbeteringen door te voeren met het beoogde resultaat. Wij realiseren ons overigens dat verdere verbeteracties per domein nog steeds nodig zijn om het groene kleurbeeld te bestendigen. Deze zijn ook in de betreffende bijlage per domein benoemd. Daar blijven we ook in 2023 regelmatig aandacht aan besteden.

Rechtmatigheidsverantwoording

Met ingang van het verslagjaar 2023 zijn wij verplicht om zelfstandig een rechtmatigheidsverantwoording op te nemen in de jaarrekening. Daarin leggen wij verantwoording af in hoeverre de baten en lasten in de jaarrekening rechtmatig tot stand zijn gekomen. Hoewel deze rechtmatigheidsverantwoording dit jaar nog niet verplicht is, hebben wij met u afgesproken om ook het verslagjaar 2022 te beschouwen als een pilotjaar. U treft de rechtmatigheidsverantwoording over 2022 aan in de jaarrekening. De conclusie is dat wij van mening zijn dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde verantwoordingsgrens. De geconstateerde afwijkingen boven de door uw raad vastgestelde rapporteringsgrens van 5% van de verantwoordingsgrens, zijnde € 219.440 worden toegelicht in de paragraaf bedrijfsvoering. In deze paragraaf hebben wij ook beschreven welke actie wij ondernemen om de afwijkingen in de toekomst te voorkomen. Bij dit alles past de kanttekening dat de externe accountant de getrouwheid (=juistheid) van de cijfers in deze jaarrekening controleert. Dit valt dus buiten de scope van de rechtmatigheidsverantwoording van het college. Over het boekjaar 2022 zal de externe accountant overigens ook nog steeds een oordeel geven over de rechtmatigheid van de voorliggende jaarrekening.

Leeswijzer

De Jaarstukken bestaan uit de volgende onderdelen:

Jaarverslag

In het Jaarverslag zijn de programmaverantwoording en de paragrafen opgenomen.

Programma's

Hieronder worden de verschillende onderdelen van een programma toegelicht.

A. Missie

De overkoepelende programmadoelstelling.

B. Terugblik

In dit onderdeel wordt kort teruggeblikt over 2022 op landelijke, regionale en plaatselijke ontwikkelingen binnen de (diverse) onderdelen van het programma.

C. Wat hebben we bereikt?

Per cluster worden twee van de drie W-vragen beantwoord.

Het kan voorkomen dat binnen één cluster meerdere doelen (verschillende taakvelden) voorkomen. In dat geval worden per doel de eerste twee W-vragen uitgewerkt:

1. Prestaties: wat hebben we daarvoor gedaan?

Bij ieder doel worden in tabelvorm de begrote en de gerealiseerde prestatie indicatoren vermeld. De bij de begroting voorgenomen prestaties zijn opgenomen in een tabel. Aan de hand van de kleuren groen, oranje en rood wordt weergegeven wat de stand van zaken aan het eind van 2022 is:

- Groen: uitvoering van de prestatie ligt "op koers";
- Oranje: uitvoering van de prestatie ligt "op enige achterstand". Door extra aandacht moet het haalbaar zijn om de prestatie op korte termijn te kunnen realiseren;
- Rood: uitvoering van de prestatie ligt "op duidelijke achterstand". Er zijn problemen gesignaleerd waardoor de prestatie niet gerealiseerd is.

Prestaties die aandacht vereisen (oranje) of problemen/achterstand kennen (rood) worden in tabelvorm nader toegelicht.

D. Wat heeft het gekost?

Per cluster en taakveld wordt inzicht gegeven in de kosten van de begroting voor —en na wijziging en de kosten van dit jaar. Tevens wordt het verschil tussen de begroting na wijziging en de realisatie van dit jaar weergegeven, met een aanduiding of dit verschil voordelig (V), dan wel nadelig (N) is. De analyse op deze verschillen zijn dit jaar opgenomen in de jaarrekening onder de toelichting op de baten en lasten.

Naast de acht programma's brengen we de volgende onderdelen afzonderlijk in beeld:

- Algemene dekkingsmiddelen
De Algemene dekkingsmiddelen worden gevormd door de inkomsten welke niet direct samenhangen met een bepaalde taak/product, maar als algemene middelen ingezet kunnen worden ter dekking van de gemeentelijke taken. Voorbeelden zijn de Algemene uitkering van het Rijk en de OZB woningen en niet-woningen.
- Overhead
De overheadkosten moeten afzonderlijk geraamd en verantwoord worden. In de Programmabegroting is uiteengezet op welke wijze de overhead is samengesteld. Een deel van de overhead wordt op basis van de direct toegeschreven uren doorberekend aan investeringen, projecten en het grondbedrijf.

- Vennootschapsbelasting
Als gevolg van de Wet modernisering VPB-plicht overheidsondernemingen' zijn publiekrechtelijke rechtspersonen Vennootschapsbelasting (VPB) plichtig indien zij een onderneming uitvoeren.
- Reserves
De onttrekkingen en dotaties aan de reserves moeten op grond van de regelgeving afzonderlijk in beeld worden gebracht.

Paragrafen

In het onderdeel Paragrafen worden de verplichte paragrafen weergegeven aangevuld met de paragraaf Sociaal Domein.

Jaarrekening

In de Jaarrekening zijn de balans, het overzicht van baten en lasten, de grondslagen en de toelichting op de posten in de balans en de baten en lasten opgenomen.

Bijlagen

De Bijlagen bevatten diverse overzichten, waaronder overzicht van de overgehevelde budgetten, de SiSa en IMG-bijlage.

Jaarverslag

Programmaverantwoording

Financiële samenvatting programma's

Overzicht van baten en lasten per programma (bedragen x €1.000)		Begroting 2022	Begroting 2022 (na wijziging)	Rekening 2022	Vershil met begroting na wijziging
Lasten					
00	Bestuur en ondersteuning	4.526	5.893	7.075	1.182
01	Veiligheid	5.014	4.469	4.080	-389
02	Verkeer, vervoer en waterstaat	8.884	13.857	11.657	-2.200
03	Economie	1.211	1.895	1.580	-315
04	Onderwijs	8.434	11.821	12.603	782
05	Sport, cultuur en recreatie	18.706	22.222	22.299	77
06	Sociaal domein	62.354	68.831	70.983	2.152
07	Volksgesondheid en milieu	11.336	11.759	11.901	142
08	Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	13.536	4.812	5.950	1.138
09	Algemene dekkingsmiddelen	1.653	4.997	3.859	-1.138
10	Overhead	18.154	20.030	18.648	-1.382
11	Vennootschapsbelasting	0	405	1.404	999
Totale lasten		153.808	170.991	172.039	1.048
Baten					
00	Bestuur en ondersteuning	-1.198	-2.715	-4.847	-2.132
01	Veiligheid	-424	-420	-436	-16
02	Verkeer, vervoer en waterstaat	-864	-5.091	-3.254	1.837
03	Economie	-146	-3.382	-2.278	1.104
04	Onderwijs	-1.165	-3.043	-3.719	-676
05	Sport, cultuur en recreatie	-2.859	-3.304	-4.744	-1.440
06	Sociaal domein	-15.824	-19.391	-23.190	-3.799
07	Volksgesondheid en milieu	-10.663	-10.700	-11.049	-349
08	Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	-12.573	-2.511	-3.295	-784
09	Algemene dekkingsmiddelen	-113.519	-126.889	-130.293	-3.404
10	Overhead	-148	-148	-480	-332
11	Vennootschapsbelasting	0	0	0	0
Totale baten		-159.383	-177.594	-187.585	-9.991
Totaal saldo baten en lasten		-5.575	-6.603	-15.546	-8.943
12	Toevoeging aan reserves	3.557	38.771	32.566	-6.205
	Onttrekking aan reserves	-2.282	-36.630	-31.243	5.387
Totaal toevoeging/onttrekking aan reserves		1.275	2.141	1.323	-818
Resultaat		-4.300	-4.462	-14.223	-9.761

Programma 0 Bestuur en ondersteuning

A. Missie

De veranderende samenleving vraagt om een gemeente die dicht bij haar inwoners staat en ruimte geeft aan initiatieven van inwoners, organisaties en het bedrijfsleven. Een modern bestuur sluit hierop aan.

B. Terugblik

Dit programma omvat uiteenlopende taakvelden, onder andere op het gebied van bestuur, burgerzaken en beheer overige gebouwen en gronden.

Bestuurswissel

Op 14, 15 en 16 maart 2022 waren er gemeenteraadsverkiezingen. Vervolgens is op 30 juni het coalitieakkoord 2022-2026 'Samen durven doen' gepresenteerd door de nieuwe coalitie van (ChristenUnie, SGP, CDA, Kampen Sociaal en GroenLinks). In dit akkoord hebben deze partijen beschreven met welke ambities zij de komende jaren samenwerken aan de gemeente Kampen. Op 7 juli is het akkoord besproken in uw raad en zijn de vijf wethouders benoemd.

In afwachting van het nieuwe college is op 6 juli door uw raad een beleidsarme Perspectiefnota 2023-2026 vastgesteld. In deze Perspectiefnota zijn alleen de autonome ontwikkelingen financieel verwerkt. Direct na het aantreden van het nieuwe college is opgehaald welke ambities vanuit het coalitieakkoord opgenomen moeten worden in de Programmabegroting 2023. Op 10 november is de Programmabegroting 2023 vastgesteld waarin de ambities van het nieuwe college zijn verwerkt.

Kamper beginselen

In 2021 en 2022 is door een werkgroep met vertegenwoordiging van raad, college, griffie en ambtelijke organisatie gewerkt aan de 'Kamper Beginselen voor participatie' en een 'voorraadkast' met overige opbrengsten om in het vervolg uit te putten. De werkgroep heeft de uitkomsten meegegeven aan de nieuwe raad, het college en de ambtelijke organisatie als vertrekpunt voor verdere stappen. De werkgroep heeft hierbij tegelijk de uitnodiging gedaan om periodiek als raad, college en organisatie met elkaar in gesprek te gaan over de manier waarop we met elkaar het samenspel vormgeven.

Medio september 2022 is hiervoor door de werkgroep een eerste gesprek, in de vorm van een inspiratiebijeenkomst, georganiseerd. De verdere uitwerking van de kernwaarden tot concreet participatiebeleid laat op zich wachten tot de komst van een beleidsmedewerker Participatie. Deze medewerker is inmiddels geworven in het kader van het versterken van de ambtelijke organisatie en is medio maart 2023 gestart.

Toekomst van Kampen

In december 2021 heeft uw raad het initiatiefraadsvoorstel: Startnotitie Strategische koersbepaling 'Wat voor gemeente/gemeenschap wil Kampen zijn?' vastgesteld. Uw raad heeft de begeleiding en organisatie van het proces van de koersverkenning (inclusief uitgebreid participatietraject) en het opstellen van een koersdocument uitbesteed. Deze opdracht is medio april 2022 gegund aan Bureau BUITEN en MUST.

In juni 2022 hebben de bureaus in een eerste sessie met uw raad hun aanpak gepresenteerd. Tijdens deze startbijeenkomst zijn daarnaast de eerste analyses gedeeld en is samen met u het 'DNA van Kampen' verkend. Ook zijn voor het zomerreces ambtelijke themasessies georganiseerd en zijn met verschillende doelgroepen uit de samenleving gesprekken gevoerd.

Na de sessie in uw raad is in de klankbordgroep (waarin alle raadsfracties zijn vertegenwoordigd) uitgebreid gesproken over de aanpak en verschillende mogelijkheden voor het participatieproces. Het belangrijkste discussiepunt was hoe de inwoners betrokken worden die normaal niet bereikt worden.

De uitgebreide besprekingen over het participatieproces in de klankbordgroep hebben geleid tot vertraging in het traject van de strategische koersbepaling. Uiteindelijk bleek er in de klankbordgroep ruim draagvlak te zijn om op een, voor Kampen, innovatieve manier, van aan de gang te gaan. Het uitdenken van het alternatieve participatietraject heeft tot een vertraging in de uitvoering geleid van circa een half jaar. Het traject is inmiddels hervat. Besluitvorming over de Toekomst van Kampen staat nu in september 2023 gepland.

C. Wat hebben wij bereikt

Jaargebonden prestaties binnen prog:	Bestuur en ondersteuning	
Cluster :	1	
Taakveld :	0.1 Bestuur	
1	Verder uitwerken en concretiseren van participatiebeleid en het borgen van het participatieadvies.	Status
2	Verbeteren van Planning en Control-cyclus	
3	Maken van een verdiepingsslag met doelgroepencommunicatie	
	0.2 Burgerzaken	Status
Taakveld :		
4	Verbeteren van op fysieke, telefonische en digitale dienstverlening	

Toelichting op de jaargebonden prestaties die afwijken

Nr. Omschrijving prestaties	
1 Verder uitwerken en concretiseren van participatiebeleid en het borgen van het participatieadvies.	
Toelichting	In 2021 en 2022 is door een werkgroep met vertegenwoordiging van raad, college, griffie en ambtelijke organisatie gewerkt aan de Kamper Beginselen, kernwaarden voor participatie. Op 15 september 2022 is hiervoor door de werkgroep een inspiratiebijeenkomst georganiseerd. De uitwerking van de kernwaarden tot concreet participatiebeleid laat op zich wachten tot de komst van een beleidsmedewerker Participatie. Deze medewerker is inmiddels geworven in het kader van het versterken van de ambtelijke organisatie en is medio maart 2023 gestart.
Nr. Omschrijving prestaties	
2 Verbeteren van Planning en Control-cyclus	
Toelichting	Uw raad is tevreden over de P&C producten welke in 2022 zijn opgeleverd. We evalueren en verbeteren het proces daar waar gewenst. Tegelijkertijd constateren we dat de wat grotere stappen in de doorontwikkeling nog niet zijn gelukt. Dit heeft te maken met de situatie en de capaciteit binnen de afdeling Advies en bedrijfsvoering (financiën). Een gevolg hiervan is dat bijvoorbeeld de opmaak en de presentatie van de (digitale) P&C producten is achtergebleven. De afdeling is inmiddels hard aan het werk om de financiële processen te optimaliseren en de administratie te digitaliseren in het kader van de basis op orde.
Nr. Omschrijving prestaties	
3 Maken van een verdiepingsslag met doelgroepencommunicatie	
Toelichting	In 2022 zijn we niet toegekomen aan de verdiepingsslag op doelgroepencommunicatie. Dit komt doordat we prioriteit hebben moeten geven aan acties voortkomend uit de waan van de dag. Ook de oorlog in Oekraïne heeft veel inzet gevraagd van communicatiemedewerkers. Inmiddels zijn we druk aan de slag met een strategisch communicatieplan. In dit plan verwerken we alsnog de verdiepingsslag op doelgroepencommunicatie.

D. Wat heeft het gekost?

Opbouw van programma: Bestuur en ondersteuning	
Het programma is onderverdeeld in clusters met daaronder weer één of meerdere taakvelden	
Cluster 1	0.1 Bestuur 0.2 Burgerzaken
Cluster 2	0.3 Beheer overige gebouwen en gronden

Totale lasten en baten (structureel en eenmalig)	Begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Verschil met begroting na wijziging	N/V
0 Bestuur en ondersteuning					
Cluster 1					
Lasten	3.779	4.320	4.248	-72	N
Baten	-686	-778	-2.120	-1.342	V
Saldo	3.093	3.542	2.128	-1.414	V
Cluster 2					
Lasten	747	1.573	2.827	1.254	N
Baten	-512	-1.938	-2.727	-789	V
Saldo	235	-364	100	464	V
Totale lasten	4.526	5.893	7.075	1.182	N
Totale baten	-1.198	-2.715	-4.847	-2.132	V
Totaal saldo	3.328	3.178	2.227	-951	V

Bovenstaande tabel is zonder de mutaties op de reserves van dit programma. Deze zijn te vinden in het overzicht van baten en lasten bij onderdeel toevoeging/ onttrekking aan reserves. De toelichting op de afwijkingen van de baten en lasten per programma is te vinden in de toelichting behorende bij het overzicht van baten en lasten van de Jaarrekening.

Programma 1 Veiligheid

A. Missie

Wij streven naar een gemeente met veilige wijken voor onze inwoners en waar het goed werken en recreëren is en die gastvrij is voor haar bezoekers.

B. Terugblik

Veiligheid gaat enerzijds over harde cijfers: het aantal inbraken, woning- of bedrijfsbranden of drugsgebruik. Daarnaast gaat veiligheid voor een groot deel over subjectieve gevoelens: men voelt zich geïntimideerd op straat door een groepje jeugd, crimineel geld wordt witgewassen of een straat oogt onverzorgd. Verschillende voorbeelden van problemen die (on)gemerkt invloed kunnen hebben op de veiligheid in onze gemeente. In 2022 hebben we wederom aandacht besteed aan het zoveel als mogelijk oplossen en voorkomen van deze problematiek.

Integraal veiligheidsplan

Met het integraal veiligheidsplan (IVP) formuleert uw raad zijn strategische visie op de veiligheid in de gemeente. Het IVP bevat de thema's die u in 2022 heeft geprioriteerd. De uitwerking en formulering van het IVP is met de betrokken afdelingen gedaan: veiligheid is een organisatiebrede opgave en onveiligheid kent zijn herkomst vaak ook in andere problematiek. Daarom is het van belang gezamenlijk te werken aan deze opgaven en de strategische kaders te schetsen. In maart 2023 is het IVP ter besluitvorming aan u voorgelegd.

Zorg en veiligheid

In 2022 hebben we de opgave 'Verbinden Zorg en Veiligheid' uitgewerkt. Het resultaat is een plan van aanpak dat ziet op preventie, op de implementatie van de methodiek Aanpak Voorkomen Escalatie (AVE) en op correcte gegevensdeling. In november 2022 is een brede bijeenkomst georganiseerd met veel verschillende partners om hier een start mee te maken.

Viering jaarwisseling

In 2022 is gewerkt aan de meerjarenvisie jaarwisseling, die kaders geeft hoe de jaarwisseling de komende jaren vorm dient te krijgen. Deze visie hebben we geformuleerd met verschillende betrokkenen: inwoners hebben inspraak gehad middels een brainstormtraject en burgerpanel, de carbidshooters zijn betrokken via het Schuttersgilde en ook de politie, brandweer en Wijz Welzijn zijn in het traject betrokken. De resultaten van het participatietraject zijn in mei 2022 met de commissie 'Bestuur en Middelen' besproken. In september 2022 is een opinienota voorgelegd aan de commissie 'Samenleven en Bestuur'. De opbrengsten zijn verwerkt in de visie. Inmiddels ligt de nieuwe visie voor in de gemeenteraad (maart 2023).

Veiligheidsregio IJsselland

In 2022 bent u al geïnformeerd over de Europese wet- en regelgeving die de Nederlandse overheid lijkt te verplichten brandweervrijwilligers in vaste dienst te nemen of verschillende dienstverbanden te hanteren. Over dit vraagstuk is nog geen uitsluitsel te geven, de veiligheidsregio werkt op dit moment nog aan verschillende scenario's rondom dit onderwerp.

Horeca

2022 was een positief jaar voor ondernemers in de horeca: nadat zij in de strijd tegen de verspreiding van het coronavirus veelal moesten sluiten of in afgeslankte vorm open konden, konden zij in 2022 weer volledig open. Echter, hiermee kwam ook de overlast in de binnenstad van Kampen terug: uitgaansoverlast zoals geluidsoverlast, rotzooi op straat en vechtpartijen zijn weer gebruikelijker. Onderzocht is op welke manieren hiertegen op te treden is. Onder andere door het vaststellen van het Horecaconvenant, samen met politie en horecaondernemers, wordt geprobeerd de overlast in de binnenstad van Kampen terug te dringen.

Keurmerk veilig ondernemen

In 2022 is samen met politie, vertegenwoordigers vanuit de verschillende industrie- en bedrijventerreinen en de brandweer gewerkt aan de her-certificering van een aantal terreinen. Alle betrokken industrie- en bedrijventerreinen, te weten Haatland, Rijksweg 50 en Spoorlanden - Zandijk, hebben een her-certificering ontvangen. Onderdeel van de certificering is het beoordelen van genomen maatregelen uit het verleden en het formuleren van eventuele nieuwe maatregelen. Voor komende periode zijn samen met bovengenoemde partners onder andere cybercrime en ondermijning aangemerkt als relevante thema's waar aandacht naar uit moet gaan. Het accent ligt hierbij op het voorkomen dat ondernemers (en de omgeving) slachtoffer worden van deze fenomenen.

C. Wat hebben wij bereikt

Jaargebonden prestaties binnen prog: Veiligheid		
Cluster : 3		
Taakveld : 1.1 Crisisbeheersing en brandweer		
	Status	
1	Professionalisering van de crisisorganisatie	■
2	Onderzoek van Brandweerkamer zodat wordt voldaan aan de Wet normalisering rechtspositie ambtenaren.	■
3	Uitwerken opgave Zorg en Veiligheid	■
Taakveld : 1.2 Openbare orde en veiligheid		
	Status	
4	Verwerken resultaten Veiligheidsmonitor in wijkveiligheidsplannen en verder uitwerken hiervan.	■
5	Herziening Algemene Plaatselijke Verordening (APV)	■
6	Regionale versterking aanpak ondermijning.	■

Toelichting op de jaargebonden prestaties die afwijken

Nr. Omschrijving prestaties	
2 Onderzoek van Brandweerkamer zodat wordt voldaan aan de Wet normalisering rechtspositie ambtenaren.	
Toelichting	In nader uitgevoerd juridisch onderzoek, in opdracht van de minister van Justitie en Veiligheid, wordt geconcludeerd dat het Nederlandse stelsel van vrijwillige brandweer grotendeels kan worden gehandhaafd en dat het goed verdedigbaar is dat taakdifferentiatie niet vereist wordt door Europees recht. Dit geldt onder de voorwaarden dat de rechtspositie van brandweervrijwilligers expliciet gebaseerd wordt op het concept van vrijwilligheid en het contrast tussen vrijwillige brandweer en beroeps wordt verscherpt. Dit betekent concreet dat de huidige categorieën van geconsigneerde en gekazerneerde vrijwilligers, die vrijwilligheid en beroeps vermengen, in beginsel dienen te verdwijnen. Voor Veiligheidsregio IJsselland betekent dit dat er in ieder geval oplossingen moeten komen voor onder andere de geconsigneerde vrijwilligers in Kampen en IJsselmuiden. Landelijk worden, onder de naam van toekomstbestendig brandweerstelsel, de implementatiestappen en consequenties verder in kaart gebracht. De voortgang is afhankelijk van landelijke besluitvorming, deze heeft echter nog niet plaatsgevonden. Dit was gepland in 2022, waarna in 2023 regionale implementatie kon starten.
Nr. Omschrijving prestaties	
4 Verwerken resultaten Veiligheidsmonitor in wijkveiligheidsplannen en verder uitwerken hiervan.	
Toelichting	Het opstellen van veiligheidsplannen per wijk is om diverse redenen (o.a. gebrek aan tijd en capaciteit, Covid-19) niet haalbaar gebleken. In 2022 is de Veiligheidsmonitor opnieuw uitgevoerd, en zijn de resultaten verwerkt in het Integraal Veiligheidsplan 2023- 2026.

D. Wat heeft het gekost?

Opbouw van programma: Veiligheid

Het programma is onderverdeeld in clusters met daaronder meerdere taakvelden

Cluster 3

- 1.1 Crisisbeheersing en brandweer
- 1.2 Openbare orde en veiligheid

Totale lasten en baten (structureel en eenmalig)	Begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Verschil met begroting na wijziging	N/V
1 Veiligheid					
Cluster 3					
Lasten	5.014	4.469	4.080	-389	V
Baten	-424	-420	-436	-16	V
Saldo	4.590	4.049	3.644	-405	V
Totale lasten	5.014	4.469	4.080	-389	V
Totale baten	-424	-420	-436	-16	V
Totaal saldo	4.590	4.049	3.644	-405	V

Bovenstaande tabel is zonder de mutaties op de reserves van dit programma. Deze zijn te vinden in het overzicht van baten en lasten bij onderdeel toevoeging/ onttrekking aan reserves. De toelichting op de afwijkingen van de baten en lasten per programma is te vinden in de toelichting behorende bij het overzicht van baten en lasten van de Jaarrekening.

Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat

A. Missie

De gemeente Kampen is goed bereikbaar voor alle vervoerswijzen, waarbij we streven naar verduurzaming van de mobiliteit en het tegengaan van overbodig (vracht) verkeer. De openbare ruimte is aantrekkelijk, veilig en leefbaar. De infrastructuur nodigt uit tot lopen en fietsen.

B. Terugblik

Verkeersveiligheid, mobiliteit, bereikbaarheid en parkeren zijn van invloed op een aantrekkelijk woon-, leef- en vestigingsklimaat van de stad en omliggende kernen. Speerpunten zijn:

- verbeteren van de verkeersveiligheid;
- verkeerscirculatie en het beperken van doorgaand verkeer in de binnenstad;
- parkeerbeleid;
- een wegennet dat uitnodigend is voor de fiets;
- bereikbaarheid van de kernen met het openbaar vervoer.

Ook duurzaamheid en klimaat (CO₂) reductie worden een steeds belangrijker onderdeel van ons mobiliteitsbeleid.

Fietsplan gemeente Kampen

Medio juni 2022 hebben we het Fietsplan voor de gemeente Kampen in concept vastgesteld en vrijgegeven voor inspraak. Met dit Fietsplan leggen wij de basis voor een toekomstvast fietsnetwerk, werken wij aan een gerichtere en bredere aanpak van de verkeersveiligheid én bedden wij STOMP (Stappen, Trappen, Openbaar vervoer, MAAS en als laatste de Privé auto) formeel in als leidend principe bij ruimtelijke ontwikkelingen.

De belangrijkste speerpunten uit dit beleid zijn in het najaar van 2022 betrokken bij de uitwerking van het Mobiliteitsplan voor gebiedsvisie Reevedelta. Het uiteindelijke Fietsplan leggen wij in het voorjaar van 2023 definitief ter besluitvorming voor aan raad.

Verkeer en vervoer en Verkeersveiligheid

In 2017 is het Verkeerscirculatieplan (VCP 2017-2030) vastgesteld. Als onderdeel van dit plan is uitvoering gegeven aan de implementatie van het fietsparkeren in de binnenstad, met als doel de binnenstad aantrekkelijker, leefbaarder en toegankelijker te maken voor bewoners en bezoekers. Sinds juni 2022 is hier een inspanning fietsenstalling met een capaciteit voor 100 fietsen bijgekomen. Door het faciliteren van goede en veilige fietsparkeerplaatsen in de binnenstad stimuleren wij het fietsgebruik en bieden wij onze bezoekers een gastvrij binnenstad.

Het project 'Herinrichting Oostzeestraat en gedeelte Flevoweg Kampen' is in het voorjaar van 2022 in uitvoering gebracht. Hiermee beschikken de Flevoweg en de Oostzeestraat over een aantrekkelijker infrastructuur met een overzichtelijke rotonde, veilige fietsoversteken en een nieuwe parkeermagneet met een capaciteit voor 20 voertuigen. Ook zijn meerdere bushaltes voor de Stadsbus 11 en de Stadsbuurtbus 510 beter toegankelijk gemaakt voor mensen met een functiebeperking en zijn er op diverse locaties verkeersveiligheidsmaatregelen getroffen.

Om het gedrag van weggebruikers te beïnvloeden, hebben we in 2022 uitvoering gegeven aan diverse verkeerseducatieprojecten, waaronder Streetwise, Dode Hoek, E-bike cursus, Rijvaardigheidstraining Ouderen en Verkeersexamens Basisscholen.

Ontwikkeling Parkeerplan binnenstad

In ons coalitieakkoord "Samen durven doen" onderschrijven we het belang van een gastvrije en bereikbare binnenstad. Het parkeren in de binnenstad beperken we tot bewoners en het winkelend publiek dat niet op de fiets kan. We zetten in op kort parkeren en ontmoedigen lang parkeren in de binnenstad. Om dit te bereiken investeren we in parkeermagneten aan de randen. Wanneer de parkeermagneten goed toegerust zijn, heffen we parkeerplekken in de binnenstad op ten gunste van een prettig verblijfsklimaat. Om dit te bereiken, hebben wij in 2022 opdracht gegeven een nieuw toekomstbestendig parkeerplan voor de binnenstad op te stellen. Het doel hiervan is te voorzien in de parkeerbehoefte die behoort bij een gastvrije binnenstad, met als horizon het jaar 2033. De uitwerking van dit parkeerplan is eind 2022 gestart en ronden we in het 3e kwartaal van 2023 af.

N50

De minister van Infrastructuur en Waterstaat, de heer Harbers, heeft de leden van de Tweede Kamer in juni en november 2022 met kamerbrieven geïnformeerd over de uitkomsten van de Bestuurlijke Overleggen, in relatie tot het Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport (het MIRT). Hierin zijn voor de N50 een aantal ontwikkelingen opgenomen.

Het project 'Verbreding N50, tussen de afslagen Kampen en Kampen Zuid' staat op de prioritaire lijst van projecten die met voorrang moeten worden beoordeeld. Volgens de planning uit de MIRT brief van november neemt de minister in 2026 een besluit over het Ontwerp Tracébesluit. Vanaf dan kan het voorbereidingsproces weer worden opgestart richting realisatie. Het Rijk en de regio hebben in december 2022 voor dit project de bestuursovereenkomst (BOK) ondertekend en op basis hiervan de financiële afspraken afgerond.

Omdat er in de afgelopen jaren verschillende ernstige ongevallen hebben plaatsgevonden op de N50, is er in 2022 besloten op korte termijn (tijdelijke) verkeersmaatregelen te treffen om de verkeersveiligheid op deze weg te verbeteren:

- in september 2022 is op het smalste en meest risicovolle deel van de N50, tussen Kampen en Kampen Zuid, de snelheid teruggebracht van 100 km/u naar 80 km/u;
- in het voorjaar van 2023 worden op dit gedeelte van de N50 de bermen verbreed en een tijdelijke rijbaanscheiding geplaatst in de vorm van een betonnen barrier. Deze blijft in gebruik totdat gestart wordt met het verbreden van dit gedeelte van de N50;
- voor het gedeelte van de N50, tussen afslag Kampen en Ramspol, is in de MIRT brief van juni 2022 voorgesteld de verkeersveiligheid te verbeteren door de bestaande bermen eveneens veiliger te maken. Bijvoorbeeld door toepassing van geleiderails (geplande uitvoering 2023/2024), en grootschalige maatregelen uit te voeren op de rijbaan, met ook hier een fysieke rijbaanscheiding als uitgangspunt (geplande uitvoering vanaf 2025/2026).

Met het treffen van de hiervoor genoemde maatregelen kan de komende jaren een grote impuls worden gegeven aan het terugdringen van ernstige ongelukken en het verminderen van het aantal verkeersslachtoffers op de N50.

Onderhoud wegen, parkeervoorzieningen en kunstwerken

De Hagendoornsweg in IJsselmuiden hebben we in de zomer van 2022 gerehabiliteerd en van een verbeterde funderingsconstructie voorzien. De provincie heeft in het najaar van 2023, in nauwe samenspraak met de gemeente, het fietspad langs de N760 verbreed en de Grafhorsterweg binnen de bebouwde kom van IJsselmuiden heringericht. Hiermee is op een duurzaam, veilige wijze gewerkt aan de aanpak van de fietsveiligheid op deze weg.

Voor de herinrichting van parkeervoorzieningen Schans Buitenwacht en Meeuwenplein in Kampen zijn in 2022 ontwerpplannen uitgewerkt en zijn deze met bewoners en belangenorganisaties besproken. Beide projecten worden naar verwachting vanaf 2023 in uitvoering gebracht. Het project 'Vervanging verkeersbrug Naaldeweg' is in de zomer van 2022 aanbesteed en gegund aan een aannemer uit Dronten. De aannemer start in het voorjaar van 2023 met de realisatie van de nieuwe brug. Aan de IJsselkade zijn voor het nieuwe cruisesizoen nieuwe walstroomborden geplaatst en in gebruik genomen.

C. Wat hebben wij bereikt

Jaargebonden prestaties binnen prog: Verkeer, vervoer en waterstaat	
Cluster : 4	
Taakveld : 2.1 Verkeer en vervoer	
	Status
1	Uitvoeren ontwerpplan Flevoweg
2	Herinrichting van Oostzeestraat
3	Ontwikkeling van Fietsvisie en Mobiliteitsplan
4	Uitvoeren infrastructurale -en gedragsveranderingsprojecten
5	Verbreding N50 tussen de afslagen Kampen en Kampen Zuid
6	Opwaardering N307/IJsseldelta-zuid fase 2
Cluster : 4	
Taakveld : 2.1 Verkeer en vervoer	
	Status
7	Trajectonderhoud N760
Cluster : 4	
Taakveld : 2.1 Verkeer en vervoer	
	Status
8	Uitwerken mobiliteitsmaatregel i.s.m. Provincie Overijssel
9	Inzetten op beperken negatieve gevolgen Lelystad Airport
Taakveld : 2.2 Parkeren	
	Status
10	Realiseren parkeermagneet langs Flevoweg
Cluster : 5	
Taakveld : 2.4 Economische havens en waterwegen	
	Status
11	Vervangen van de bruggen, Naaldeweg en de Buitenbroeksweg
12	Verbeteren elektriciteit- en watervoorziening voor schepen aan de IJsselkade

Toelichting op de jaargebonden prestaties die afwijken

Nr.	Omschrijving prestaties
3	Ontwikkeling van Fietsvisie en Mobiliteitsplan
Toelichting	<p>Als gevolg van tijdelijke onderbezetting en de ontwikkeling van (het mobiliteitsplan voor) gebiedsvisie Reevedelta, inclusief uitwerking bovenwijkse fietsmaatregelen, is de afronding van het Fietsplan voor de gemeente Kampen tijdelijk aangehouden. Wij verwachten het Fietsplan nu in februari/maart 2023 aan de gemeenteraad voor vaststelling aangeboden te hebben. Het uitvoeringsprogramma 'Fiets' wordt aansluitend aan het college voor besluitvorming voorgelegd.</p> <p>De uitwerking van het Mobiliteitsplan voor de gemeente Kampen staat voor 2023 op de programmabegroting. Op grond van de huidige planning, ontvangt de gemeenteraad in augustus hiervan de startnotitie. De uitwerking van het plan wordt aansluitend opgestart.</p>

Nr. Omschrijving prestaties	
5	Verbreding N50 tussen de afslagen Kampen en Kampen Zuid
Toelichting	Het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat heeft in de 'MIRT brief voorjaar 2022' laten weten dat het project 'Verbreding N50, gedeelte Kampen - Kampen Zuid' onderdeel uitmaakt van de prioritaire lijst van projecten waarvoor de komende jaren stikstofberekeningen worden opgesteld en de mogelijke effecten hiervan op de natuur worden beoordeeld. De onderzoekslast voor het aspect stikstofdepositie is namelijk fors toegenomen, waardoor niet alle projecten tegelijk van de beperkt beschikbare capaciteit aan stikstofdeskundigen gebruik kunnen maken. Daarnaast is capaciteit in brede zin een probleem, vanwege het stuwmeer aan lopende projecten dat is ontstaan als gevolg van de vertraging door de stikstofproblematiek en de grote Vervanging en Renovatie opgave. In de BO MIRT kamerbrief van november 2022 is in de planning voor de N50 opgenomen dat het ministerie van I&W in 2026 een besluit neemt over het ontwerp-tracébesluit. Onduidelijk is nog hoeveel tijd RWS daarna nodig heeft om dit project verder voor te bereiden en in uitvoering te brengen.
Nr. Omschrijving prestaties	
11	Vervangen van de bruggen, Naaldeweg en de Buitenbroeksweg
Toelichting	Het project 'Vervanging verkeersbrug Naaldeweg' is in de zomer van 2022 aanbesteed en gegund aan een aannemer uit Dronten. De aannemer start in het voorjaar van 2023 met de realisatie van de nieuwe brug. De vervanging van de Naaldewegbrug zal beginnen op 30 mei en zal 7 weken in beslag nemen. In november is er een bewonersavond geweest waarbij de belangrijkste stakeholders zijn uitgenodigd. Begin volgende maand wordt de omgeving nog eens op de hoogte gebracht van de op handen zijnde uitvoering. T.a.v. duurzaamheid in dit project: <ul style="list-style-type: none"> • 30% betongranulaat (hergebruik) toepassen; • hergebruik van damwanden wordt toegepast; • flora en fauna passage en de zwaluwnesten worden aangebracht.

D. Wat heeft het gekost?

Opbouw van programma: Verkeer, vervoer en waterstaat	
Het programma is onderverdeeld in clusters met daaronder weer één of meerdere taakvelden	
Cluster 4	2.1 Verkeer en vervoer 2.2 Parkeren
Cluster 5	2.3 Recreatieve havens 2.4 Economische havens en waterwegen
Cluster 6	2.5 Openbaar vervoer

Totale lasten en baten (structureel en eenmalig)	Begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Verskil met begroting na wijziging	N/V
2 Verkeer, vervoer en waterstaat					
Cluster 4					
Lasten	8.539	13.021	10.826	-2.195	V
Baten	-354	-4.606	-2.641	1.965	N
Saldo	8.185	8.415	8.185	-230	V
Cluster 5					
Lasten	340	832	824	-8	V
Baten	-503	-477	-612	-135	V
Saldo	-162	356	213	-143	V
Cluster 6					
Lasten	4	4	7	3	V
Baten	-8	-8	-1	7	N
Saldo	-4	-4	6	10	V
Totale lasten	8.884	13.857	11.657	-2.200	V
Totale baten	-864	-5.091	-3.254	1.837	N
Totaal saldo	8.019	8.766	8.404	-362	V

Bovenstaande tabel is zonder de mutaties op de reserves van dit programma. Deze zijn te vinden in het overzicht van baten en lasten bij onderdeel toevoeging/ onttrekking aan reserves. De toelichting op de afwijkingen van de baten en lasten per programma is te vinden in de toelichting behorende bij het overzicht van baten en lasten van de Jaarrekening.

Programma 3 Economie

A. Missie

Een goed functionerende economie is belangrijk voor een vitale samenleving. Gemeente, ondernemers en inwoners hebben hierin een eigen verantwoordelijkheid. Ondernemers ondernemen en bewoners zorgen zo goed als mogelijk voor economische zelfstandigheid. De gemeente faciliteert en stuurt bij waar nodig. Samen creëren we een goed ondernemersklimaat waar dynamiek, vitaliteit en leefbaarheid voorop staan. Lokaal en regionaal werken we aan een goede dienstverlening rond economische ontwikkelingen, ruimtelijke ordening, vergunningen en arbeidsmarkt.

Kampen ligt op een knooppunt van wegen en water; gunstig voor economische ontwikkeling, gebleken in het verleden, kansrijk voor de toekomst.

Ruimte bieden aan bedrijvigheid op economische ontwikkellocaties is inzet voor de komende jaren. Sectorale thema's zijn havens logistiek, binnenstad & vrijetijdseconomie en de agrarische sector. Economische promotie van onze gemeente en inzet op de vitaliteit van de binnenstad doen we op gestructureerde wijze, onder andere via de stichting Kampen Partners waarin binnenstadmanagement en de marketing organisatie van Kampen samen werken.

Steeds belangrijker wordt de link economie en energie, duurzaamheid en circulariteit. Niet alleen op bestaande bedrijventerreinen, maar ook bij het onderzoek naar de circulaire havenontwikkeling, komt dit tot uitdrukking. Urgent is het vraagstuk ten aanzien van de uitbreiding bedrijventerreinen.

Corona heeft het afgelopen jaar de verschillende ondernemers en ondernemingen behoorlijk geraakt. Dit heeft ook gevolgen gehad voor de economie en economische vitaliteit in Kampen. Waar mogelijk hebben we (financieel), ondernemers ondersteund of lastenverlichting geboden. Zo nodig blijven we hen in dit kader ondersteunen met ons advies en onze dienstverlening.

B. Terugblik

Ondernemersdienstverlening

Voor het verbeteren van de ondernemersdienstverlening hebben we in 2022 stappen voorwaarts gezet, zoals:

- de uitbreiding van het accountmanagement bedrijven;
- er is per 1 juli 2022 een nieuw proces voor het initiativeteam, om de afwikkeling van vergunningaanvragen te verbeteren. Hiermee zijn er verbeteringen doorgevoerd voor een goede procesbewaking, vaste aanspreekpunten en een integrale (beleids)advisering;
- voortzetting van de ondernemershulpbrigade en het informeren van het bedrijfsleven over de beschikbare regelingen en ondersteuning voor hulp aan ondernemers.

Duurzame havenontwikkeling Port of Zwolle

In de Regio Deal 'Regio Zwolle-project Port of Zwolle', logistieke hub voor circulaire bedrijvigheid is in 2022 gewerkt aan het verkennen van de mogelijkheden voor de ontwikkeling van de haven van de toekomst. Een haven die de brede welvaart stimuleert en die fungeert als broedplaats voor het aanpakken van de complexe duurzaamheidsvraagstukken waar we als samenleving voor staan.

De oriëntatiefase is afgerond met oplevering van het onderzoeksrapport van Stec voor wat er nodig is voor het verduurzamen en toekomstbestendig maken van de haven. Alle relevante partijen zijn hierover geïnformeerd. Voor het vervolgtraject is er een ambitiedocument opgesteld. Dit ambitiedocument biedt een wenkend perspectief voor Port of Zwolle als haven van de toekomst. We schetsen de kansen, formuleren de gidsprincipes, de routekaart en de ontwikkelstrategie. Dit vormt de leidraad voor de volgende fase: de fase van ontwerp en nadere uitwerking.

Digitalisering Havengelden

Het is in 2022 niet gelukt om de havengelden in Port of Zwolle verband te digitaliseren. Het hiervoor ingeschakelde externe adviesbureau bleek geen goede keuze. Het traject is geëvalueerd en naar aanleiding hiervan is besloten om verder te gaan met het systeem van Shiplogic. Dit werkt goed en andere havenbedrijven werken er al jaren mee. Met dit systeem kunnen binnenvaartschepen zich makkelijk digitaal melden. De havenmeesters kunnen van afstand alles in de gaten houden. Niet alleen in hun eigen haven, maar ook in die van de anderen.

Vitaliteit binnenstad

De samenwerkingsorganisatie voor de binnenstad Kampen werpt zijn vruchten af. In een vitaliteitsbenchmark voor de Overijsselse centrumgebieden scoren we goed. In dit onderzoek is de vitaliteit in de centrumgebied in Overijssel vergeleken aan de hand van tal van objectieve indicatoren op de gebieden: ruimtelijke kwaliteit, voorzieningen aanbod, demografie en bereikbaarheid. Belangrijke succesfactor voor Kampen is de goed georganiseerde samenwerking tussen de overheid, ondernemers en vastgoedeigenaren middels Kampen Partners. Belangrijke aandachtspunten zijn de bereikbaarheid en ook de ruimtelijke kwaliteit. Met de transformatieagenda werken we hier de komende jaren verder aan.

Beheersorganisatie Spoorlanden

Het is in 2022 niet gelukt om ondernemers op Spoorlanden-Zendijk georganiseerd te krijgen in het vormgeven van een nieuw ondernemersfonds voor het bedrijventerrein. Het plan was om voor Spoorlanden-Zendijk een vergelijkbare organisatiestructuur op te zetten als op bedrijventerrein Haatland is gedaan, maar hiertegen kwam een groep kleinere ondernemers in verzet. In verband hiermee hebben we besloten initiatiefnemers in de gelegenheid te stellen deze (verontruste) ondernemers hierover nader te informeren.

Uitgifte bedrijfskavels gemeente Kampen

De nog door de gemeente uit te geven bedrijfskavels zijn schaars. In 2022 zijn er drie bedrijfskavels op het bedrijventerrein Rijksweg 50 verkocht aan lokale bedrijven (in totaal circa 1 hectare). Op dit moment is er nog circa 1 ha. op het bedrijventerrein

Rijksweg 50 en 5,9 ha. op het bedrijventerrein Zuiderzeehaven voor uitgifte beschikbaar (in totaal 6,9 hectare). Voor deze bedrijfsgronden zijn er voldoende potentiële gegadigden, maar in verband met het Didam-arrest is er een pas op de plaats gemaakt. De verwachting is dat de laatste kavel in 2023 Didam-proof wordt uitgegeven. Voor eventuele nieuwe werklocaties komen wij zo spoedig mogelijk met een voorstel om dit nader te verkennen.

Kampen Partners

Voor Kampen Partners stond 2022 in het teken van het in de volle breedte profileren van de stad en de gemeente Kampen bij bewoners, bedrijven en bezoekers. Daarvoor heeft zij de disciplines binnenstadsmanagement, evenementenondersteuning, Tourist Info, marketingcommunicatie en het strategisch merkbeheer bij elkaar gebracht. Een ander belangrijk ijkpunt is de ambitie om het Bruto Lokaal Geluk van Kampen te verhogen.

In 2022 is hier op de volgende manieren aan bijgedragen. Het binnenstadsmanagement is met behulp van provincie Overijssel verder versterkt en met ondersteuning van het EPK zijn er weer grotere publieksevenementen georganiseerd. Het secretariaat van het Heropeningsfonds Kampen ontving bijna 200 aanvragen en veel nieuwe, ondernemende initiatieven. Ook is de organisatiestructuur van Kampen Partners versterkt en zijn alle websites omgezet naar de domeinnaam visitkampen.nl. Tenslotte vierde de Tourist Info in 2022 haar eerste lustrum met mooie bezoekerscijfers.

C. Wat hebben wij bereikt

Jaargebonden prestaties binnen prog: Economie	
Cluster : 7	
Taakveld : 3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	Status
1 Onderzoek naar groei van bedrijventerreinen	
2 Analyse opknappen bestaande bedrijventerreinen	
Taakveld : 3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	Status
3 Onder de aandacht brengen van Scholingsfonds Upgrade Yourself	
4 Digitalisering van de Havengelden	
Taakveld : 3.4 Economische promotie	Status
5 Uitvoeren stadsarrangement voor de binnenstad	
6 Actievere samenwerking Regio Zwolle en Marketingorganisatie Kampen Partners	

Toelichting op de jaargebonden prestaties die afwijken

Nr. Omschrijving prestaties	
2 Analyse opknappen bestaande bedrijventerreinen	
Toelichting	Er wordt een onderzoek gestart naar het slimmer benutten van de natte bedrijventerreinen (Zuiderzeehaven en Haatland) c.q. het intensiveren van het ruimtegebruik op deze terreinen. Dit raakt ook de revitaliseringsopgave voor Haatland. We gaan met de relevante stakeholders afstemmen hoe deze beide opgaven zich tot elkaar verhouden en hoe hieraan invulling gegeven kan worden.
Nr. Omschrijving prestaties	
4 Digitalisering van de Havengelden	
Toelichting	Het is in 2022 nog niet gelukt om de havengelden in PoZ verband te digitaliseren. Het hiervoor ingeschakelde externe adviesbureau bleek geen goede keuze. Dit traject is geëvalueerd en naar aanleiding hiervan is besloten om verder te gaan met het systeem van Shiplogic. Dit werkt goed en andere havenbedrijven werken er al jaren mee. Met dit systeem kunnen binnenvaartschepen zich makkelijk digitaal melden. De havenmeesters kunnen van afstand alles in de gaten houden. Niet alleen in hun eigen haven, maar ook in die van de anderen.

D. Wat heeft het gekost?

Opbouw van programma: Economie
Het programma is onderverdeeld in clusters met daaronder weer één of meerdere taakvelden
Cluster 7
3.1 Economische ontwikkeling
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen
3.4 Economische promotie

Totale lasten en baten (structureel en eenmalig)	Begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Verschil met begroting na wijziging	N/V
3 Economie					
Cluster 7					
Lasten	1.211	1.895	1.580	-315	V
Baten	-146	-3.382	-2.278	1.104	N
Saldo	1.065	-1.487	-698	789	N
Totale lasten	1.211	1.895	1.580	-315	V
Totale baten	-146	-3.382	-2.278	1.104	N
Totaal saldo	1.065	-1.487	-698	789	N

Bovenstaande tabel is zonder de mutaties op de reserves van dit programma. Deze zijn te vinden in het overzicht van baten en lasten bij onderdeel toevoeging/ onttrekking aan reserves. De toelichting op de afwijkingen van de baten en lasten per programma is te vinden in de toelichting behorende bij het overzicht van baten en lasten van de Jaarrekening.

Programma 4 Onderwijs

A. Missie

Als gemeente vinden we het belangrijk dat alle kinderen en jongeren, juist wanneer dat niet vanzelfsprekend is, in de gelegenheid worden gesteld om zich blijvend te ontwikkelen. In Kampen bieden we alle kinderen, jongeren en volwassenen mogelijkheden tot leren om persoonlijke talenten optimaal te ontwikkelen en te onderhouden.

B. Terugblik

B. Terugblik

Gemeenten hebben een aantal basistaken en wettelijke verplichtingen op het terrein van onderwijs om jongeren van 0-23 jaar te begeleiden naar zelfredzaamheid, te weten: bestrijden van onderwijsachterstanden, toezicht en handhaving kinderopvang, toezicht openbaar onderwijs, handhaven leerplichtwet, uitvoeren van regionale meld- en coördinatiefunctie (RMC), tegengaan van voortijdig schoolverlaten, uitvoeren van Wet Educatie Beroepsonderwijs (WEB), leerlingenvervoer mogelijk maken en zorg dragen voor adequate huisvesting voor het primair en voortgezet onderwijs. Binnen het programma Onderwijs worden de wettelijke taken en de inzet hiervan gecontinueerd.

Onderwijshuisvesting

Campus/Ichthusplan

In 2022 zijn we gestart met de (ver)nieuwbouw van het Ichthus College. De leerlingen van de locatie Jan Ligthartstraat 1 maken gedurende de bouwperiode gebruik van noodhuisvesting. Het streven is om de nieuwbouw van de school in 2024 gereed te hebben. De oplevering van de naast de school te bouwen sporthal is gepland voor 2025.

Marnixschool

In de zomer van 2023 wordt de nieuwbouw voor de Marnixschool opgeleverd en in gebruik genomen.

De leerlingen van deze school zijn met ingang van het schooljaar 2022/2023 tijdelijk gehuisvest in het voormalige gebouw van de bibliotheek aan de Kennedylaan.

Scholenbouw Hanzewijk

In 2022 is het schoolgebouw van de Dr. H. Bouwmanschool aan de Ommelandsingel gesloopt om plaats te maken voor nieuwbouw van twee integrale kindcentra voor OJS Het Scala en eerdergenoemde school. Sindsdien zijn de leerlingen van de Dr. H. Bouwmanschool tijdelijk ondergebracht in het schoolgebouw aan de Wilhelminalaan. De start van de nieuwbouw is gepland voor het 4e kwartaal 2023. Naar verwachting wordt het nieuwe gebouw eind 2024 of begin 2025 opgeleverd.

Nationaal Programma Onderwijs en Lokale Educatieve Agenda

In 2022 zijn in samenwerking met het onderwijs verschillende projecten gestart vanuit de tijdelijke Nationaal Programma Onderwijs (NPO) gelden. De projecten hebben het doel om te zorgen voor een structurele verbetering op inhoud én de samenwerking als het gaat om spraak-taal ontwikkeling en onderwijs, jeugd(hulp) en preventie.

De prioriteit van de projecten ligt met name op het snijvlak tussen onderwijs en zorg. Gemeente en onderwijs trekken daarin gezamenlijk op met het doel om onderwijs en zorg dichterbij elkaar te brengen. Dit gebeurt met veel betrokkenheid van zowel het onderwijs, gemeente en andere betrokken partners. Daarmee is een mooie weg ingeslagen waar de komende jaren op voortgebouwd kan worden. Door de NPO-gelden op deze manier te besteden is er in 2022 een structuur neergezet waarbij we d.m.v. de projecten, welke lopen t/m 2025, kunnen zorgen voor een versnelling op de genoemde thema's.

Laaggeletterdheid

In 2022 is aangesloten bij het investeringsprogramma basisvaardigheden in Overijssel. Het provinciale investeringsprogramma sluit aan bij onze doelstellingen om de aanpak van laaggeletterdheid integraal op te pakken. Met integraal beleid doorbreken we de schotten tussen de verschillende beleidsterreinen (onderwijs, kinderopvang, zorg en bibliotheek) om de (laaggeletterde) inwoner zo goed mogelijk te helpen.

Toezicht en handhaving kinderopvang

De Wet kinderopvang bepaalt dat gemeenten verantwoordelijk zijn voor toezicht en handhaving kinderopvang zodat de kwaliteit wordt gewaarborgd. Landelijk is er een nieuwe werkwijze voor toezicht geïntroduceerd, namelijk het flexibel toezicht. Vanaf 1 januari 2022 kunnen gemeenten en toezichthouders kinderopvanglocaties flexibel inspecteren. Hierbij is het de bedoeling dat de toezichthouder minder verplichte inspectiepunten hoeft te doorlopen waarbij meer ruimte ontstaat voor uitgebreider of diepgaander onderzoek. Dit zorgt voor minder voorspelbaarheid van het toezicht en biedt meer ruimte tot (risicogericht) maatwerk.

Vanaf 1 juli t/m september 2022 is door GGD IJsselland een pilot uitgevoerd bij een aantal locaties in Kampen. De werkwijze zoals deze binnen de pilot is uitgevoerd, is positief ervaren door de toezichthouders, gemeenten en de houders die betrokken zijn geweest in de pilot.

Vanaf januari 2023 wordt de werkwijze flexibel toezicht, zoals binnen de pilot is uitgevoerd, toegepast binnen alle gemeenten.

Onderwijsachterstandenbeleid

We ontvangen jaarlijks geïmporteerd middelen voor het uitvoeren van het onderwijsachterstandenbeleid (GOAB-middelen). We zijn wettelijk verplicht om kinderopvanginstellingen te subsidiëren die Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE) aanbieden. In 2022 is voor de tweede keer de VVE monitor uitgezet. De successen en verbeterpunten zijn samen met de GGD en de aanbieders besproken.

De resterende middelen besteden we aan taalontwikkelingsprogramma's voor kinderen in de leeftijd van 0-12 jaar, zoals bijvoorbeeld de Bibliotheek op School, Boekstart (in de kinderopvang) en de logopedische screening. In 2022 bestond de Bibliotheek op School 10 jaar! Een mooi moment om niet alleen terug te kijken naar wat bereikt is, maar ook om onze gezamenlijke visie (onderwijs, gemeente en bibliotheek) aan te scherpen en eventueel te actualiseren in 2023 met als doel de Bibliotheek op School door te ontwikkelen en de samenwerking te optimaliseren.

C. Wat hebben wij bereikt

Jaargebonden prestaties binnen prog: Onderwijs	
Cluster : 8	
Taakveld : 4.2 Onderwijshuisvesting	
	Status
1	Vervangende nieuwbouw voor Marnixschool en Dr. H. Bouwmanschool
2	Campus/Ichthusplan

D. Wat heeft het gekost?

Opbouw van programma: Onderwijs	
Het programma is onderverdeeld in clusters met daaronder meerdere taakvelden	
Cluster 8	
4.1	Openbaar basisonderwijs
4.2	Onderwijshuisvesting
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken

Totale lasten en baten (structureel en eenmalig)	Begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Verschil met begroting na wijziging	N/V
4 Onderwijs					
Cluster 8					
Lasten	8.434	11.821	12.603	782	N
Baten	-1.165	-3.043	-3.719	-676	V
Saldo	7.270	8.778	8.884	106	N
Totale lasten	8.434	11.821	12.603	782	N
Totale baten	-1.165	-3.043	-3.719	-676	V
Totaal saldo	7.270	8.778	8.884	106	N

Bovenstaande tabel is zonder de mutaties op de reserves van dit programma. Deze zijn te vinden in het overzicht van baten en lasten bij onderdeel toevoeging/ onttrekking aan reserves. De toelichting op de afwijkingen van de baten en lasten per programma is te vinden in de toelichting behorende bij het overzicht van baten en lasten van de Jaarrekening.

Programma 5 Sport, cultuur en recreatie

A. Missie

Sport, kunst, cultuur, erfgoed, recreatie, design en evenementen dragen in belangrijke mate bij aan de aantrekkingskracht en leefbaarheid van Kampen voor inwoners, bezoekers en bedrijven, te leven, te verblijven of te vestigen.

B. Terugblik

Openbaar groen

Openbaar groen is belangrijk voor de natuurwaarde en waarborgt een gezonde leefomgeving waarin bewoners kunnen recreëren. Op het onderhouden van groen in de openbare ruimte is de laatste drie jaar taakstellend en oplopend bezuinigd tot € 300.000 structureel per jaar. Hier ligt een uitvoeringsplan aan ten grondslag, dat in samenwerking wordt uitgevoerd door de afdelingen Gemeentewerken en Ruimtelijke Realisatie, stichting Impact en het lokale groene bedrijfsleven. We hebben voor 2023 de laatste €100.000 aan geplande bezuiniging teruggedraaid. Dat geeft ruimte voor nieuw elan in het openbaar groen. Als nieuw perspectief gaan we voor het realiseren van een groene en gezonde leefomgeving met meer biodiversiteit, beleving en buurtbetrokkenheid, met behoud van de met uw raad afgesproken kwaliteitsniveaus: basis in de wijken en hoog voor de binnenstad, stadspark en begraafplaatsen.

Het vrijwilligersplatform de Groene Loper Kampen is succesvol. Door de inbreng van de Groene Loper ontstaan vele nieuwe initiatieven en ideeën van inwoners. We hebben het dan bijvoorbeeld over geveltuinen, fruitbomen, bloemenweides en het ontsteden van voortuinen (tegelwippen). Elk jaar nemen het aantal initiatieven voor vergroening toe bij de grote landelijke acties als NLdoet en Burendag. Door de inzet van vele vrijwilligers is er al een duidelijke vergroening in onze gemeente waar te nemen.

Ook is in 2022 het programma Natuur voor Elkaar in uitvoering gekomen. Dankzij een subsidieregeling komen allerlei middelgrote initiatieven tot uitvoering. Groene schoolpleinen, maar ook een aantal projecten in het kader van de pilot 'Groene gezonde Flevowijk' worden door dit programma met middelen ondersteund.

In het reguliere onderhoudsprogramma gaan we voor een meer natuurlijke aanpak in het beheer van onze bermen, gazons en plantsoenen. De leefomgeving voor wilde bijen en insecten wordt hierdoor flink verbeterd.

Natuur & Recreatie

In 2022 hebben we onder leiding van Routebureau Marketing Oost een voorontwerp gemaakt om het wandelnetwerk en de fietsknooppunten in de regio Noordwest-Overijssel te vernieuwen. Het huidige netwerk is inmiddels tien jaar oud en heeft een revisie nodig. De organisatie is in opdracht van de gemeenten Kampen, Staphorst, Steenwijkerland, Zwartewaterland, Zwolle en de provincie Overijssel aan de slag gegaan met 800 kilometer aan fietsroutes en 1000 kilometer aan wandelroutes.

Sportaccommodaties

In 2022 zijn de werkzaamheden voor binnen- en buitensport volgens planning uitgevoerd. De sporttoestellen van de gymnastiekzaal bij de Prisma-school zijn op orde gebracht en de vloer van sporthal De Reeve is vervangen. Daarnaast is bij de verenigingen IJVV en KHC een veld vervangen. Ook kreeg Hockeyveld HCK een nieuw hekwerk en atletiekbaan Hagenbroek een nieuwe landingsmat. Daarnaast heeft er een verkenning plaatsgevonden op sportpark De Maten/De Venen. Tijdens deze verkenning is de haalbaarheid van de sportcampus, inclusief mogelijke kansen voor hockeyvelden onderzocht.

Spelen

Er is gestart met de omvorming van de speelruimte. Er wordt niet meer uitgegaan van een netwerk van kleine en grote formele speelplaatsen, maar de gehele openbare ruimte wordt nu beschouwd als een plaats voor spelen, bewegen en ontmoeten. De focus ligt daarbij minder op speeltoestellen, maar meer op speelaanleidingen (boomstammen, stapstenen) en groen. Deze omvorming gaat wijk voor wijk, te beginnen met de wijken Hagenbroek en centrum IJsselmuiden. Het werk werd aanbesteed en de plannen werden besproken met bewoners. De uitvoering begint in 2023.

In 2022 maakten wij in het Groene Hart een nieuwe skatebaan en vernieuwden wij de skatebaan in IJsselmuiden.

Sporten en bewegen

We zijn in 2022 gestart met het ontwikkelen van een visie op sport- en bewegen. Samen met onze partners is richting gegeven aan een sportieve toekomst. Het gaat hierbij vooral over wat we de komende jaren met sportstimulering willen bereiken.

Cultuur

Amateurkunst

In april 2022 is de subsidieregeling voor amateurkunst vastgesteld. We hanteren het subsidieplafond dat de afgelopen jaren ook is gehanteerd. Ook is er een start gemaakt met de nieuwe prestatieafspraken voor de culturele instellingen. De oude prestatieafspraken stammen uit 2018 en zijn toe aan herijking. Samen met de instellingen wordt gekeken hoe met nieuwe prestatieafspraken de brede impact van culturele instellingen weergegeven kunnen worden. In 2023 worden de prestatieafspraken vastgesteld.

Cultuurmakelaar

In november 2022 startte, onder de directe aansturing van SAMBIQ, de nieuwe cultuurmakelaar. Nadrukkelijker dan voorheen wordt het sociaal domein verbonden aan culturele instellingen en de inwoners van Kampen. Culturele vraag en aanbod worden

met elkaar in verband gebracht met als doel elke inwoner kennis te laten maken met cultuur en eraan deel te nemen. De cultuurmakelaar is een directe partner van de gemeente en werkt nauw samen aan deze doelstelling met de beleidsontwikkelaar kunst en cultuur.

Bibliotheek

De Stadkamer Zwolle en bibliotheek Kampen zijn sinds de zomer van 2019 met elkaar in gesprek over gezamenlijke toekomstperspectieven. Men heeft elkaar gevonden in een voorgenomen samenwerking, uitgewerkt in de nota "het kortste lijntje". Het doel van de schaalvergroting is om de interne organisatie van de bibliotheek verder te professionaliseren. Voor de inwoner betekent dit dat ze te maken krijgen met een brede educatieve instelling. Een organisatie die meer is toegerust op een programma als "Een leven lang leren en ontwikkelen" en onderwerpen als laag-geletterdheid, kansengelijkheid, digitalisering en sociale media. Beide instellingen zijn constructief met de gemeenten in gesprek. Zorgvuldigheid en kwaliteit gaan hierbij voorop. Inmiddels hebben beide raden van toezicht positief gereageerd op het voorgenomen besluit tot een volledige fusie.

Terugkeer IJsselkogge

Naar aanleiding van de commissievergadering in oktober 2022 is er voor het project "Terugkeer IJsselkogge" een herziene opdracht vastgesteld. Wij leggen uw raad in het 2e kwartaal van 2023 een opiniërende nota voor, waarbij drie vergelijkbare uitwerkingen worden voorgelegd voor de locatie van de IJsselkogge. Het centrale doel is om op basis van vergelijkbare uitwerkingen van een voor publiek toegankelijk onderkomen voor de IJsselkogge een bestuurlijk besluit te nemen voor één van deze locaties waar het onderkomen van de IJsselkogge kan worden gerealiseerd.

C. Wat hebben wij bereikt

Jaargebonden prestaties binnen prog: Sport, cultuur en recreatie	
Cluster :	9
Taakveld :	5.1 Sportbeleid
1	Toegankelijker maken van sport en bewegen
Cluster :	10
Taakveld :	5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie
2	Vernieuwde subsidieregeling amateurkunst
3	Onderzoek naar realiseren van culturele broedplaats
Taakveld :	5.4 Musea
4	Activiteiten Stedelijk museum om te werken aan toekomstvisie
Cluster :	12
Taakveld :	5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie
5	Bezuinigen op onderhouden groen openbare ruimte en sportvelden
6	Speelruimtebeleid

Toelichting op de jaargebonden prestaties die afwijken

Nr.	Omschrijving prestaties
2	Vernieuwde subsidieregeling amateurkunst
Toelichting	Atelierbeleid Het atelierbeleid wordt met en voor belanghebbenden opgesteld. Hiermee zijn we gestart in 2022. Hierbij wordt gebruik gemaakt van wat er al is. In het tweede kwartaal van 2023 wordt het college een voorstel hiertoe aangeboden.

D. Wat heeft het gekost?

Opbouw van programma: Sport, cultuur en recreatie	
Het programma is onderverdeeld in clusters met daaronder weer één of meerdere taakvelden	
Cluster 10	5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie 5.4 Musea 5.5 Cultureel erfgoed
Cluster 11	5.6 Media
Cluster 12	5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie
Cluster 9	5.1 Sportbeleid en activering 5.2 Sportaccommodaties

Totale lasten en baten (structureel en eenmalig)		Begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Verschil met begroting na wijziging	N/V
5	Sport, cultuur en recreatie					
	Cluster 10					
	Lasten	6.921	7.830	7.472	-358	N
	Baten	-696	-725	-1.181	-456	V
	Saldo	6.225	7.106	6.290	-816	V
	Cluster 11					
	Lasten	1.747	1.788	1.800	12	N
	Baten	-247	-247	-260	-13	V
	Saldo	1.500	1.541	1.540	-1	V
	Cluster 12					
	Lasten	4.964	7.379	7.112	-267	N
	Baten	-110	-361	-375	-14	V
	Saldo	4.854	7.017	6.738	-279	V
	Cluster 9					
	Lasten	5.073	5.225	5.915	690	N
	Baten	-1.806	-1.971	-2.928	-957	V
	Saldo	3.267	3.254	2.987	-267	V
Totale lasten		18.706	22.222	22.299	77	N
Totale baten		-2.859	-3.304	-4.744	-1.440	V
Totaal saldo		15.847	18.919	17.555	-1.364	V

Bovenstaande tabel is zonder de mutaties op de reserves van dit programma. Deze zijn te vinden in het overzicht van baten en lasten bij onderdeel toevoeging/ onttrekking aan reserves. De toelichting op de afwijkingen van de baten en lasten per programma is te vinden in de toelichting behorende bij het overzicht van baten en lasten van de Jaarrekening.

Programma 6 Sociaal domein

A. Missie

Gemeente Kampen wil een overzichtelijke gemeenschap zijn waar mensen zich thuis, veilig, gekend en nodig weten ongeacht achtergrond, cultuur, religie, seksuele voorkeur, gender, leeftijd of beperking. In Kampen zien wij dat iedereen (inwoners, instellingen, bedrijven en gemeente) zich verantwoordelijk weet en voelt voor de ondersteuning van inwoners in een kwetsbare positie.

Gemeente Kampen wil een gemeente zijn waar iedereen zichzelf zo veel mogelijk kan redden en mee kan doen; waar nodig met hulp uit de omgeving. Wie het toch niet (meer) helemaal redt om mee te doen, geven we een steuntje (of duwtje) in de rug. Zo laagdrempelig mogelijk in de vorm van algemene voorzieningen in de eigen omgeving. Is er meer of specialistische hulp nodig, dan bieden we die met een oplossing op maat, vanuit de Wet maatschappelijke ondersteuning, de Jeugdwet en/of de Participatiewet.

B. Terugblik

Het sociaal domein vraagt sinds de decentralisaties in 2015 veel aandacht van gemeenten en blijft dat de komende jaren ook doen. Het afgelopen jaar zagen we dat maatschappelijke ontwikkelingen zoals oplopende energieprijzen, corona, krapte op de arbeidsmarkt en stijgende jeugdzorgproblematiek hebben geleid tot een groter beroep op ondersteuning uit het sociaal domein. Er is hard gewerkt om de gevolgen van deze ontwikkelingen in goede banen te leiden.

Desondanks hebben we ruimte georganiseerd om ons aan te passen aan de (maatschappelijke) veranderingen. We blijven innoveren en zetten in op preventie bijvoorbeeld via de sociale basis. Het jaar 2023 gebruiken we om een meerjarenstrategie sociaal domein te ontwikkelen.

Beleidskader sociaal domein

Medio 2020 heeft uw raad het beleidskader voor het sociaal domein 2020-2025, getiteld 'Scherp aan de wind', vastgesteld. Dit beleidskader kent een beperkte houdbaarheid en daarnaast bestaat al langer de wens om een meerjarenstrategie voor het sociaal domein te ontwikkelen. Hiermee gaan we aan de slag. Met het opstellen van een meerjarenstrategie zetten we een koers uit voor de lange termijn (t/m 2035). Hierdoor ontstaat meer focus bij het ontwikkelen van toekomstig beleid. We spelen in op te verwachten ontwikkelingen en anticiperen sneller op hetgeen we aan zien komen. De meerjarenstrategie sociaal domein dient als kapstok voor het opstellen van beleid. Het opstellen van een nieuw beleidskader is een vervolg op dit proces en zal in 2024 plaatsvinden.

Versterken Sociale Basis

In 2021 zijn het uitvoeringsplan Versterken Sociale Basis en vervolgens de subsidieregeling vastgesteld. In 2022 is een aantal dialoogsessies met organisaties gehouden. Met als resultaat dat ruim 50 organisaties een aanvraag voor subsidie hebben ingediend. Na een integrale beoordeling van alle aanvragen door de beoordelingscommissie was de wens om 40 organisaties te subsidiëren binnen de nieuwe sociale basis. Inhoudelijk is daarmee vanaf 1 juli 2022 een versterking te zien binnen de opgaven Jeugd, Structurele ondersteuning en Samenwerken in de wijk. Om deze versterking mogelijk te maken was een extra financiële impuls nodig in de sociale basis. In juli 2022 heeft uw raad hiermee ingestemd. Inmiddels zijn de voorbereidingen voor een nieuwe subsidieronde vanaf 2024 gestart.

Inkoopstrategie Wmo

Het jaar 2022 stond in het teken van verdere invulling geven aan de door uw raad vastgestelde inkoopstrategie Wmo. In 2022 is de vernieuwde sociale basis gestart. Er is aandacht voor de aansluiting met de Wmo. In 2023 informeren wij uw raad over de planning voor de inkoop.

Jeugdbeleid

Het preventief jeugdbeleid valt binnen de sociale basis en op dit vlak zijn allerlei ontwikkelingen te melden, zoals de coalitie Kansrijke Start en de samenwerking met onderwijs om te komen tot een Lokale Educatieve Agenda.

De normstellende kadernota jeugd 'Gewoon samen' was in 2022 de basis voor de uitvoering van Jeugdhulp. Deze kadernota biedt een helder kader voor inwoners, jeugdigen en hun ouders en jeugdprofessionals over de normen voor de inzet van specialistische zorg vanuit de Jeugdwet en hulp en ondersteuning vanuit de sociale basis.

In 2022 zagen we een stijging van de ondersteuningsvraag naar Jeugdhulp. Hierdoor zijn de totale uitgaven voor Jeugdhulp sterk gestegen. De begroting is daar op aangepast. Hierover is nadere duiding gegeven in de kwartaalrapportages sociaal domein.

Lokale gezondheidsagenda en -beleid en Leefstijlakoord

In 2022 hebben we het uitvoeringsplan van de lokale gezondheidsagenda vastgesteld. Via een informatienota is uw raad hierover geïnformeerd. Het uitvoeringsplan is een bundeling van activiteiten, projecten en diensten die binnen de gemeente in samenwerking met partners worden gerealiseerd. Het doel hiervan is om gezondheidsverschillen te verkleinen en te zien waar kansen liggen op het gebied van gezondheidsbevordering. Waar mogelijk laten we de uitvoering van het gezondheidsbeleid zoveel mogelijk plaatsvinden in de verschillende bestaande lokale werkgroepen en coalities. Als het nodig is organiseren we nieuwe coalities, bijvoorbeeld voor het thema dementie. In de uitvoering van het gezondheidsbeleid zoeken we verbinding met het Kamper Leefstijlakoord. De komende periode gaan we verder met de realisatie van de acties uit het plan.

Participatiewet

In 2022 hebben we gewerkt aan de uitvoering van verschillende acties uit het plan van aanpak 'Werken aan perspectief' en het Coronamaatregelenplan sociaal domein. Hierover is in 2022 uitgebreid gerapporteerd via de kwartaalrapportages sociaal domein.

Daarnaast heeft Impact in 2022 samen met gemeenten Kampen en Dronten gewerkt aan een nieuw ondernemingsplan. In het ondernemingsplan is gewerkt aan de focus voor Impact voor de komende jaren. Onder andere de ontwikkelingen in de samenwerking in het Werkcafé komen hierin terug. De komende tijd wordt gewerkt aan een integrale visie op het brede terrein van participatie.

Beschermd wonen

Per 1 januari 2024 worden de taken en verantwoordelijkheden voor cliënten die beschermd wonen door-gedecentraliseerd. De kern hiervan is dat niet langer centrumgemeente Zwolle verantwoordelijk is voor cliënten in de regio, maar dat de verantwoordelijkheid geleidelijk verschuift van de centrumgemeente naar alle afzonderlijke gemeenten in de regio. Het uitgangspunt hierbij is lokaal wat lokaal kan, regionaal wat nodig is. Deze beweging staat bekend als 'van beschermd wonen naar beschermd thuis'. In 2022 is gewerkt aan de voorbereiding op de doordecentralisatie Beschermd Wonen. Hiervoor is een lokaal uitvoeringsplan opgesteld.

Armoedebeleid

In 2022 hebben we samen met inwoners en maatschappelijke organisaties de aanpak omtrent armoede in Kampen opnieuw geëvalueerd. In 2023 komen we met concrete voorstellen voor aanscherping van het armoedebeleid. We vinden dat kinderen kansrijk(er) moeten kunnen opgroeien. In 2022 is daarom besloten om met ingang van 2023 de inkomensgrens voor de Kindregelingen te verhogen van 110% naar 130%.

Aanpak Ontheemden / Oekraïne

2022 was een bewogen jaar op het gebied van ontheemden en in toenemende mate werd een beroep gedaan op gemeenten om te voorzien in opvangplekken. Allereerst staan we sinds begin 2022 voor de opgave om opvang te bieden aan Oekraïense ontheemden. Gedurende het jaar is uw raad met informatienota's geïnformeerd over de opvang van Oekraïense ontheemden. Deze opvang is gerealiseerd door in te zetten op Publiek Private Samenwerking (PPS). Sinds december 2022 heeft de gemeente ook een Gemeentelijke Opvang voor Oekraïners (GOO) met 175 plekken.

Naast de opvang voor Oekraïense ontheemden deed het Rijk in 2022 een beroep op ons om (crisis)noodopvang in te richten voor asielzoekers. Vanuit deze urgentie hebben we in juli drie weken crisisnoodopvang geboden, aan 75 asielzoekers, in sporthal De Reeve. Ook is er sinds mei 2022 een kleinschalige tijdelijke noodopvang voor asielzoekers aan de Industrieweg geopend. Gezien de positieve uitkomsten van de evaluatie van de tijdelijke noodopvang en aanhoudende urgentie voor noodopvangplekken hebben wij in maart 2023 besloten de locatie met een jaar te verlengen. Uw raad is met een informatienota op de hoogte gesteld.

De Thuisgevers

In oktober 2022 is het initiatief de Thuisgevers van start gegaan. De Thuisgevers is een samenwerking tussen de Protestantse Kerk in Nederland en de gemeente Kampen en wordt gefinancierd door het Ministerie van Justitie en Veiligheid. Uw raad is met een informatienota geïnformeerd. De Thuisgevers helpen statushouders versneld aan een nieuwe bestaan door tijdelijke huisvesting via maatschappelijke initiatieven. Ook zorgen de Thuisgevers voor aanvullende sociale begeleiding door buddy's en een goede samenwerking met de lokale overheid. In 2022 is in de gemeente Kampen het eerste Thuisgeef initiatief van Nederland gestart. Daarna volgden ook Thuisgeef-initiatieven in andere gemeenten in Nederland.

C. Wat hebben wij bereikt

Jaargebonden prestaties binnen prog: Sociaal domein	
Cluster : 13	
Taakveld : Taakveld 6.1 t/m 6.82	
	Status
1 Effectuering herijking voorveld / versterken sociale basis	
2 Opstellen uitvoeringsplan lokale gezondheidsagenda	
3 Uitvoeren van de nieuwe Wet Inburgering	
4 We werken aan de implementatie van het plan Werken aan Perspectief	
5 Opleveren van de Woonzorgvisie	
6 Tussenevaluatie van de aanpak tegen eenzaamheid	

D. Wat heeft het gekost?

Opbouw van programma: Sociaal domein	
Het programma is onderverdeeld in clusters met daaronder meerdere taakvelden	
Cluster 13	
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	
6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	
6.3 Inkomensregelingen	
6.4 WSW en beschut werk	
6.5 Arbeidsparticipatie	
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	
6.81 Geëscaleerde zorg 18+	
6.82 Geëscaleerde zorg 18-	

Totale lasten en baten (structureel en eenmalig)	Begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Verschil met begroting na wijziging	N/V
6 Sociaal domein					
Cluster 13					
Lasten	62.354	68.831	70.983	2.152	N
Baten	-15.824	-19.391	-23.190	-3.799	V
Saldo	46.530	49.440	47.793	-1.647	V
Totale lasten	62.354	68.831	70.983	2.152	N
Totale baten	-15.824	-19.391	-23.190	-3.799	V
Totaal saldo	46.530	49.440	47.793	-1.647	V

Bovenstaande tabel is zonder de mutaties op de reserves van dit programma. Deze zijn te vinden in het overzicht van baten en lasten bij onderdeel toevoeging/ onttrekking aan reserves. De toelichting op de afwijkingen van de baten en lasten per programma is te vinden in de toelichting behorende bij het overzicht van baten en lasten van de Jaarrekening.

Programma 7 Volksgezondheid en milieu

A. Missie

- Wij willen de wereld schoner achterlaten dan we die hebben gekregen.
- Wij zijn in 2035 een energie neutrale gemeente. Dit doen wij door energiebesparing en door schone energie op te wekken.
- Wij werken aan een klimaatbestendig Kampen voor wateroverlast, overstromingen, hitte en droogte.
- Wij willen in 2050 een circulaire samenleving, waarin grondstoffen hun waarde behouden en kringlopen zo kort mogelijk zijn.

B. Terugblik

Onder dit programma Volksgezondheid en Milieu vallen de taakvelden volksgezondheid, riolering, afval, milieubeheer en begraafplaatsen. We beperken ons hier tot klimaatadaptatie, riolering, energietransitie, bodem, circulaire economie, afval en begraafplaatsen. Volksgezondheid behandelen wij in de programma's 5 (sport) en 6 (sociaal domein). Het onderwerp duurzaamheid komt in diverse programma's aan de orde.

Klimaatadaptatie

In 2022 gaven we het Oratoriumplein een nieuwe, duurzame inrichting tegen wateroverlast en hittestress, met een toename van de biodiversiteit. Daarnaast hebben we in de Stoomstraat maatregelen genomen om wateroverlast tegen te gaan. Dit volgde uit het uitvoeringsprogramma Klimaatadaptatie (2021) met daarin de maatregelen die we willen uitvoeren om de openbare ruimte meer klimaatbestendig te maken.

Voor het vergroten van de biodiversiteit, klimaatadaptatie en de buurtbetrokkenheid, krijgen een aantal versteende locaties een nieuwe inrichting. De klimaatbestendige herinrichting van het Meeuwenplein werd in 2022 in voorbereiding genomen (uitvoering in 2023). Daarnaast werden in de hele gemeente, met hulp van de gemeentelijke subsidieregeling, 100 regentonnen geplaatst door bewoners.

Groen Blauwe diensten

Ook afgelopen jaar is een bijdrage geleverd aan de nieuwe subsidieregeling Groen Blauwe (GB) diensten van de provincie. Deze regeling richt zich op herstel en onderhoud van particuliere landschapselementen, zoals singels, knotwilgen, kolken en poelen. De Stichting Particuliere Landschapsdiensten IJsseldelta (SPLIJ) heeft de uitvoering. In 2022 sloot SPLIJ in de gemeente Kampen met vier particulieren overeenkomsten af voor aanleg van landschapselementen met 30 jaar onderhoud. Met nog eens drie particulieren is SPLIJ in 2022 een overleg begonnen. De gemeente betaalt 50% van de subsidie, de provincie de andere 50%. Voor de gemeente ging het in 2022 om € 12.500.

Riolering

Naast de normale onderhoudswerkzaamheden aan riolering (veel relining), is in 2022 verder gegaan met het afkoppelen van verhard oppervlak van het riool. Oppervlaktewater wordt zoveel mogelijk in het gebied gehouden. In 2022 vond afkoppeling plaats rondom Schreiershoek, de Wielstraat-Stoomstraat-Gildestraat in Kampen en Spookkade in IJsselmuiden.

Energietransitie

Energiebesparing, het verduurzamen van het resterende energieverbruik en het compenseren van CO₂-uitstoot worden meer en meer met bindende regelgeving geregeld. De provincie werkt aan een regionale energievisie, waarin ambities en beschikbare ruimte en middelen bij elkaar komen. We geven ruimte aan windturbines en zonne-energie om invulling te geven aan de eigen ambitie en om een substantiële bijdrage te leveren in het kader van de Regionale Energie Strategie (RES).

Voor Kampen is de bouwsteen Energie mede input voor de RES. In 2022 is gewerkt richting de tweejaarlijkse actualisatie van de RES (RES 2.0 in 2023). Om zelf het goede voorbeeld te geven, wilde de gemeente uiterlijk in 2022 ISO 50001 zijn gecertificeerd. Energiebesparing is dan op alle niveaus geïntegreerd in de bedrijfsvoering. Door personeelstekort is de certificering nog niet gelukt.

Warmtevisie

In 2021 stelde uw raad de warmtetransitievise vast. Deze beschrijft per wijk de transitie van de bestaande bebouwde omgeving naar in 2050 voor 95% 'Van het aardgas af'. Bedrijven vallen niet onder deze energiebesparingsdoelen van de bebouwde omgeving, maar zijn wél onderdeel van de lokale en nationale ambitie. Ook van de tuinbouwsector (ca 30 miljoen m³ gas) worden forse inspanningen verwacht.

De warmtetransitievise beschrijft de route en de afwegingen voor welke oplossingen kan worden gekozen, zoals individuele warmtepompen, een collectief warmtenet of tijdelijke tussenoplossingen zoals een hybride warmtepomp. Naast de afwegingen van de technische mogelijkheden per wijk is de betaalbaarheid voor bewoners een belangrijk aandachtspunt. Ook in 2022 subsidieerden en ontzorgden we het verduurzamen van woningen met de laagste energielabels voor de laagste inkomens. In het kader van de Regeling Reductie Energieverbruik Woningen (RREW) verleenden we in 2022 aan ongeveer 3.000 bewoners een bijdrage voor kleine energiebesparende maatregelen.

Energieloket

Ongeacht welke keuze wordt gemaakt voor de wijze van verwarming, continueren we een digitaal energieloket met een verschillend en soms wisselend palet aan diensten. Via één website wordt de meest relevante informatie ontsloten. Wij werken hierin samen met meerdere Overijsselse gemeenten, met een vergelijkbaar platform en een gezamenlijke helpdesk. Dit loket is een objectieve vraagbaak voor in eerste instantie particuliere woningeigenaren en groeit in takenpakket mee met de aanpak die voortvloeit uit de warmtevisie. Ook initieert het loket op wijkniveau (net als eerder) acties die bijdragen aan de verduurzaming van het particuliere vastgoed.

Lelystad Airport

Het kabinet besloot in 2022 dat Lelystad Airport voor vakantievluchten kan bijdragen aan een sterk netwerk van wereldwijde bestemmingen op Schiphol, onder voorwaarde dat Lelystad Airport beschikt over een natuurvergunning en de laagvliegroutes worden opgelost. Om inzicht te verkrijgen in de geluidniveaus van de vliegtuigen wordt een half jaar voor opening tot ongeveer drie jaar na opening van Lelystad Airport een monitorings- en geluidmeetpost opgezet. Het doel is vast te kunnen stellen wat het daadwerkelijke geluidniveau is in relatie met de geluidbeleving van de inwoners. Deze geluidmeetpost is een samenwerking tussen de gemeente Zwolle, de provincie Overijssel en de gemeente Kampen. Alle partners dragen een derde deel bij aan de kosten.

De gemeente Kampen blijft zich met de provincie Overijssel en haar buurgemeenten inzetten om de overlast voor de woon- en leefomgeving zoveel mogelijk te beperken. In oktober 2022 heeft het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat de voorkeursbeslissing (inclusief milieueffectrapport) en de herziening van het luchtruim aangeboden. De Voorkeursbeslissing en het plan-MER laten zien dat het Voorkeursalternatief positief bijdraagt aan het bereiken van de drie programmadoelen: nieuwe hoofdstructuur, stapsgewijze invoer en de vervolgaanpak.

Bodem

De invoering van de Omgevingswet is uitgesteld tot 1 januari 2024. Voor het beleidsveld bodem schuiven dan de taken, rollen en wettelijke verantwoordelijkheden van de provincie naar de gemeenten. Ter voorbereiding hierop startte de provincie samen met de gemeenten en de omgevingsdiensten het project 'Warme overdracht bodeminformatie'. Geïnterviewd werd wat de provincie en gemeente aan bodeminformatie beschikbaar hebben. Deze informatie kwam in een Overdrachtsdocument in 2021 beschikbaar. In dit document staat te lezen welke bodeminformatie wordt overgedragen en welke bodeminformatie (voorlopig) bij de provincie blijft. In 2022 is met de Omgevingsdienst IJsselland en provincie Overijssel gewerkt aan de uitvoering van het Overdrachtsdocument. Van verschillende locaties zijn ontbrekende gegevens verzameld en uitgewisseld. De Omgevingsdienst Overijssel heeft een workshop georganiseerd waarin een casus onder de Omgevingswet werd uitgewerkt. Met het ingaan van de omgevingswet verdwijnt de ook de huidige netwerkstructuur. Daarom is in 2022 gestart met een nieuwe kennis netwerk IJsselland Doorgrond. Aan de hand van verschillende thema's wordt een paar keer per jaar een bijeenkomst georganiseerd voor verschillende overheden in Overijssel

Afval

Door meer aanvragen dan verwacht konden we in 2022 de plaatsing van verzamelssystemen voor groente, fruit- en tuinafval (gft) bij hoogbouw en in de binnenstad van Kampen nog niet afronden. We moesten extra verzamelssystemen inkopen. De binnenstad krijgt daarom pas in het voorjaar van 2023 de verzamelssystemen.

Nu behalen we ook bij hoogbouw betere scheidingsresultaten voor gft. Met de ROVA voerden we in 2022 het project Terugwinnaars uit. Het project was met name gericht op een betere afvalscheiding en een hogere kwaliteit van ingezameld plastic, metaal en drankkartons (pmd). Dit project is succesvol afgerond. Het percentage aangeboden minicontainers met een goede kwaliteit pmd steeg van minder dan 80 naar ruim 90%. Ondanks de kosten van de uitbreiding van de gft-inzameling en van het project Terugwinnaars, bleef de gemiddelde afvalstoffenheffing in 2022 gelijk, vooral door een goede opbrengst van oud papier.

Op initiatief van uw raad (motie 'Kampen plastic vrij'), stelden we in 2022 een raadsklankbordgroep in die meedenkt over afvalinzamelingsbeleid en zwerfafvalbeleid. In 2022 werd gewerkt aan verschillende onderwerpen op het gebied van afvalinzameling, zwerfafvalbestrijding en circulaire economie.

Begraafplaatsen

In 2022 nam het project 'Van begraafplaats naar ontmoetingsplaats' een grote vlucht. Het project is een samenwerking met WIJZ Welzijn Kampen. Op de begraafplaats in Kampen zijn elke dag gastdames en -heren aanwezig voor een praatje. Inwoners kunnen bij een kop koffie hun verhaal doen. Inmiddels is er ook op de begraafplaats in IJsselmuiden een ontmoetingsplaats ingericht en draait het project nu met 18 vrijwilligers. Buiten de gemeente Kampen geniet het project grote belangstelling. Het inspireert anderen elders vergelijkbare projecten op te zetten.

C. Wat hebben wij bereikt

Jaargebonden prestaties binnen prog:	Volksgesondheid en milieu	
Cluster :	15	
Taakveld :	7.2 Riolering	Status
1	Uitvoeren van klimaatadaptatieplan	
2	Aanpassen rioolsysteem m.b.t. klimaatverandering	
Cluster :	16	
Taakveld :	7.3 Afval	Status
3	Inzamelen GFT bij hoogbouw en in de binnenstad	
Cluster :	17	
Taakveld :	7.4 Milleubeheer	Status
4	Opstellen warmtevisie afmaken	
5	Voortzetten van het energieloket	

D. Wat heeft het gekost?

Opbouw van programma: Volksgezondheid en milieu

Het programma is onderverdeeld in clusters met daaronder weer één of meerdere taakvelden

Cluster 14	7.1 Volksgezondheid
Cluster 15	7.2 Riolering
Cluster 16	7.3 Afval
Cluster 17	7.4 Milieubeheer
Cluster 18	7.5 Begraafplaatsen en crematoria

Totale lasten en baten (structureel en eenmalig)		Begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Verschil met begroting na wijziging	N/V
7	Volksgezondheid en milieu					
	Cluster 14					
	Lasten	2.288	2.296	2.313	17	N
	Baten			-7	-7	V
	Saldo	2.288	2.296	2.306	10	V
	Cluster 15					
	Lasten	2.433	2.377	2.622	245	N
	Baten	-3.476	-3.476	-3.639	-163	V
	Saldo	-1.043	-1.099	-1.017	82	V
	Cluster 16					
	Lasten	3.861	3.904	3.888	-16	N
	Baten	-5.992	-6.048	-6.090	-42	V
	Saldo	-2.131	-2.143	-2.202	-59	V
	Cluster 17					
	Lasten	1.730	2.053	1.822	-231	N
	Baten	-4	15	-47	-62	V
	Saldo	1.727	2.068	1.775	-293	V
	Cluster 18					
	Lasten	1.024	1.127	1.256	129	N
	Baten	-1.191	-1.191	-1.266	-75	V
	Saldo	-167	-64	-10	54	V
	Totale lasten	11.336	11.759	11.901	142	N
	Totale baten	-10.663	-10.700	-11.049	-349	V
	Totaal saldo	673	1.058	852	-206	V

Bovenstaande tabel is zonder de mutaties op de reserves van dit programma. Deze zijn te vinden in het overzicht van baten en lasten bij onderdeel toevoeging/ onttrekking aan reserves. De toelichting op de afwijkingen van de baten en lasten per programma is te vinden in de toelichting behorende bij het overzicht van baten en lasten van de Jaarrekening.

Programma 8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

A. Missie

De opgaven voor de energietransitie, uitvoering van klimaatmaatregelen en transitie naar een circulaire economie zullen effecten hebben op onze ruimtelijke ordening. De gemeente heeft een belangrijke rol om verantwoorde keuzen te maken met betrekking tot de openbare ruimte en het landschap. Ruimtelijk beleid vraagt zorgvuldige afstemming op de behoefte aan ruimte voor wonen, werken en recreëren.

B. Terugblik

In 2022 is verdere invulling gegeven aan de implementatie van de Omgevingswet. Deze wet werd in 2022 opnieuw twee keer uitgesteld, eerst tot 1 januari 2023 en vervolgens tot 1 juli 2023. Inmiddels heeft de Eerste Kamer, maart 2023, ingestemd met definitieve inwerkingtreding per 1 januari 2024. De invulling aan het tekort aan woningen blijft op korte termijn (2022 en 2023) achter. Dit wordt onder andere veroorzaakt door prijsstijgingen en onzekerheid als gevolg van de energiecrisis, de stikstofproblematiek en prijspeil bouwmaterialen. Niettemin zijn er in 2022 verschillende woningbouwplannen vastgesteld door uw raad en in uitvoering.

Omgevingswet

In 2021 is het programmaplan 'Implementatie Omgevingswet' vastgesteld en aan de hand van zeven pijlers is invulling gegeven aan alle activiteiten uit de begroting. Als uitvoering daarvan heeft uw raad in maart 2022 besluiten genomen over uw adviesbevoegdheid bij buitenplanse omgevingsplanactiviteiten (bindend adviesrecht), verplichte participatie voor initiatiefnemers bij buitenplanse omgevingsplanactiviteiten en delegatie van de bevoegdheid bij het wijzigen van het omgevingsplan.

Een belangrijk beleidsinstrument in de Omgevingswet is de omgevingsvisie. Medio 2022 is de ontwerp-omgevingsvisie 1.0 "Het Kampen van nu" ter inzage gelegd. De omgevingsvisie 1.0 is opgesteld om als gemeente Kampen weer te beschikken over een actueel beeld op de huidige in te vullen opgaven binnen de fysieke leefomgeving. De omgevingsvisie 1.0 is gebaseerd op het bestaande strategische beleid dat de afgelopen jaren in overleg met de Kamper samenleving is vastgesteld. We gooien daarmee niets overboord wat goed werkt. In het eerste kwartaal van 2023 is de definitieve omgevingsvisie 1.0 vastgesteld.

Ondertussen bereiden we ons ook voor op het opstellen van het omgevingsplan, de opvolger van het bestemmingsplan. Het in procedure gebrachte Crisis- en herstelwetplan Kampen en IJsselmuiden 2022 (binnenstad en woongebieden) is daar voor een deel van ons grondgebied, een voorloper van.

Volkshuisvesting

Er zijn veel ontwikkelingen op het gebied van volkshuisvesting. We zijn al geruime tijd bezig met de woningbouwopgave die er ligt. In 2021 is de Bouwsteen Wonen vastgesteld, er ligt een Plan van aanpak versnelling woningbouw en in 2022 is de Woonzorgvisie vastgesteld.

Om meer te kunnen doen voor starters op de woningmarkt is de nota inzet beleidsinstrumenten voor starters in uw raad geweest. De starterslening is hierop aangepast en we houden de ontwikkelingen nauwlettend in de gaten voor wat betreft opkoopbescherming/ opkoopverbod en de mogelijkheid tot het toewijzen van woningen aan 'eigen' inwoners.

In 2022 is het Woononderzoek Nederland 2021 (WoON2021) uitgekomen, waarbij we samen met de corporaties Delta Wonen en Beter Wonen een oversampling hebben laten doen. Vervolgens is er afgelopen jaar ook een verdere analyse uitgevoerd, waardoor we inzicht hebben gekregen in de woningbehoefte binnen de gemeente Kampen voor de komende jaren.

Versnelling woningbouw

In 2022 hebben we ruim 200 nieuwe woningen toegevoegd aan de woningvoorraad. De opgave is dat we gaan versnellen met de woningbouw tot zo'n 400 woningen per jaar om te voorzien in de grote woningbehoefte. De plannen voor gebiedsontwikkeling Reevedelta zijn voortvarend ter hand gepakt (zie onderstaand). Het versneld realiseren van andere woningbouwlocaties blijkt in de praktijk weerbarstig. Er is geconstateerd dat er behoefte is aan meer coördinatie en sturing op de opgave en een grotere wendbaarheid op gewijzigde omstandigheden. Er is daarom besloten de versnellingsopgave met programmasturing verder vorm te geven en een daarbij passende programma-organisatie neer te zetten.

Daarnaast constateren we dat de financiële haalbaarheid van woningbouwlocaties onder druk komt te staan. Stijgende bouwrijzen, hoge inbrengwaardes van grond én het verhogen van het aandeel sociale woningbouw naar 30% zijn hier onder andere de oorzaken van. De tijden dat een gemeente kan verdienen aan woningbouwlocaties lijken achter ons te liggen. Enkele woningbouwlocaties lichten we uit:

- *Gebiedsontwikkeling Reevedelta*
Voor de ontwikkeling van Reevedelta heeft uw raad in 2021 het 'Ambitiedocument Kampen Zuidwest' vastgesteld. Het ambitiedocument is onderdeel van het vervolg op het plan van aanpak 'Versnelling Woningbouw'. Het laat zien welke ambities we hebben met Kampen Zuidwest. Deze ambities, inclusief de bijbehorende uitgangspunten en doelstellingen, zijn meegenomen bij het opstellen van de gebiedsvisie voor Reevedelta. In mei 2022 werd het eerste concept van de Gebiedsvisie gepresenteerd met het toekomstbeeld voor de verdere ontwikkeling van Reevedelta.

Met deze eerste versie in de hand, is de dialoogronde gestart, waarin vele gesprekken zijn gevoerd met inwoners en andere betrokkenen. Er is veel waardevolle feedback gegeven welke is verwerkt in het concept 'Ontwerp Gebiedsvisie'. In Reeve 1 is de woningbouw in 2022 goed op stoom gekomen, alhoewel er aanzienlijke vertraging is bij de projectmatige bouw. Ook is te zien dat de particuliere kaveleigenaren moeilijk tot realisatie komen. In 2022 zijn er nog een aantal grondgebonden woningen en appartementen gebouwd in het Stationskwartier en als afronding van het Onderdijs. In het Stationskwartier zijn nog enkele vlekken (nabij het station Kampen-zuid) waar woningen gebouwd worden en dan is ook deze wijk afgerond.

- *De Bakkerij, IJsselmuiden*
Dit bestemmingsplan maakt het mogelijk om circa 300 woningen te bouwen aan de dorpsrand van IJsselmuiden. Het ontwerpplan is in het tweede kwartaal van 2022 ter inzage gegaan, waarop zeventien zienswijzen zijn ingediend. Het plan is in maart 2023 vastgesteld.
- *Sonnenbergkwartier, IJsselmuiden*
Dit bestemmingsplan maakt het mogelijk om 43 appartementen (waarvan 27 koopappartementen en 16 sociale huurappartementen), 4 grondgebonden woningen, een kerk en een herinrichting van de bestaande parkeerplaatsen bij het Kulturhus in IJsselmuiden te realiseren. Het plan is in januari 2023 vastgesteld. Er is beroep aangetekend en een voorlopige voorziening aangevraagd. Uitspraak van Raad van State zullen we af moeten wachten.
- *Zuideinderhof*
In 2019 werd bij de deprogrammering van de woningbouw de wijzigingsbevoegdheid om nog 8 woningen te kunnen bouwen aan de Zuideinderhof uit het bestemmingsplan gehaald. In 2022 was de lokale behoefte aan woningen inmiddels weer aantoonbaar en is het planologisch kader voor de bouw van de 8 woningen hersteld. Uw raad heeft hertoe het bestemmingsplan in het voorjaar van 2022 vastgesteld.
- *De Thijs, Wilsum*
Ook voor de 2e fase van de Thijs in Wilsum gold dat deze was gedeprogrammeerd. Maar ook hiervoor kon in 2022 een goede onderbouwing van de woningbehoefte worden gegeven en is een nieuw bestemmingsplan in procedure gebracht. In het plangebied kunnen maximaal 22 woningen worden gerealiseerd. Uw raad heeft het bestemmingsplan medio 2022 vastgesteld.
- *Flexwonen, Kampen*
In 2022 is een locatiestudie gestart naar Flexwonen. Enkele locaties zijn nader onderzocht. Verwachting is dat begin 2024 twee locaties opgeleverd kunnen worden met elk 40 woningen en in 2025 nog een derde locatie. Samen met de woningcorporatie werken we de plannen verder uit.

Ruimtelijke ordening

Verplaatsen voedselbank

In december 2022 heeft uw raad ingestemd met de herhuisvesting van de Voedselbank naar Kleiland 10 in IJsselmuiden. Wanneer de Voedselbank daadwerkelijk naar deze locatie is verplaatst maakt dit de weg vrij voor woningbouw op de huidige (voormalige) schoollocatie in IJsselmuiden.

Gebiedsvisie Ganzendiep, Seveningen en de Noord

Uw raad heeft deze gebiedsvisie begin 2022 vastgesteld en daarmee gekozen voor behoud en versterking van het recreatieve profiel van het gebied. Daarmee wordt ruimte geboden voor ontwikkeling van de bij de landschappelijke kwaliteiten passende verblijfsrecreatie, dagrecreatie en toegankelijkheid van het gebied. U heeft wel een amendement aangenomen om een permanente woonbestemming van de 14 woonarken mogelijk te maken door het bestemmingsplan voor deze locatie dienovereenkomstig te gaan wijzigen.

Huisvesting Schietsportvereniging Op de Korrel

Uw raad heeft ingestemd met verplaatsing van de schietsportvereniging naar een locatie aan de Melmerweg/Schansdijk (nabij KWC). Wanneer de schietsportvereniging de tijdelijke locatie aan de Reigerweg 20 heeft verlaten, de verwachting is medio 2023, komt deze locatie weer vrij voor verkoop voor bedrijfsdoeleinden.

C. Wat hebben wij bereikt

Jaargebonden prestaties binnen prog:	Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing
Cluster :	19
Taakveld :	8.1 Ruimtelijke ordening
1	Uitvoeren integrale gebiedsontwikkeling - Herstelopgave N2000 Zalkerbos
Cluster :	19
Taakveld :	8.1 Ruimtelijke ordening
2	Implementeren van de Omgevingswet
Cluster :	19
Taakveld :	8.1 Ruimtelijke ordening
3	Onderzoek gebiedsgerichte aanpak stikstof
Cluster :	19
Taakveld :	8.1 Ruimtelijke ordening
4	Ontwikkelen en beschermen van cultuurhistorisch erfgoed
Cluster :	21
Taakveld :	8.3 Wonen en bouwen
5	Brainstormen over versnelling van woningbouwprojecten

Toelichting op de jaargebonden prestaties die afwijken

Nr.	Omschrijving prestaties
6	Versnelling Woningbouw en Kampen Zuidwest
Toelichting	Voor de korte termijn (2022 en 2023) zien we de realisatie van de woningbouw achterblijven. Dit heeft onder andere te maken met vertraging doordat ontwikkelaars en aannemers moeilijker tot overeenstemming komen over de prijzen. Bij Reeve 1 heeft dit tot aanzienlijke vertraging geleid bij de projectmatige bouw en we zien dat de particuliere kaveleigenaren ook moeilijk tot realisatie komen. Verreweg het grootste woningbouwproject is Reevedelta waar 75% van de toekomstige woningbouw de komende tien jaar gerealiseerd gaat worden. De planvorming van Reevedelta ligt enigszins achter op schema. Maar het ontwikkelproces is er nog steeds op gericht dat zo spoedig mogelijk tot realisatie kan worden gekomen. De concept ontwerpgebiedsvisie wordt in Q1 2023 vastgesteld door het college en consulterend voorgelegd aan de Raad. De gebiedsvisie wordt in Q4 van 2023 in College en Raad vastgesteld.

D. Wat heeft het gekost?

Opbouw van programma: Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

Het programma is onderverdeeld in clusters met daaronder meerdere taakvelden

Cluster 19

8.1 Ruimte en leefomgeving

Cluster 20

8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)

Cluster 21

8.3 Wonen en bouwen

Totale lasten en baten (structureel en eenmalig)	Begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Verschil met begroting na wijziging	N/V
8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing					
Cluster 19					
Lasten	1.532	1.907	1.910	3	N
Baten	-67	-202	-38	164	N
Saldo	1.465	1.704	1.873	169	V
Cluster 20					
Lasten	10.125	515	2.164	1.649	N
Baten	-11.282	-785	-978	-193	V
Saldo	-1.158	-271	1.186	1.456	V
Cluster 21					
Lasten	1.879	2.391	1.875	-516	N
Baten	-1.224	-1.524	-2.280	-757	V
Saldo	656	868	-405	-1.273	V
Totale lasten	13.536	4.812	5.950	1.138	N
Totale baten	-12.573	-2.511	-3.295	-784	V
Totaal saldo	963	2.301	2.655	354	V

Bovenstaande tabel is zonder de mutaties op de reserves van dit programma. Deze zijn te vinden in het overzicht van baten en lasten bij onderdeel toevoeging/ onttrekking aan reserves. De toelichting op de afwijkingen van de baten en lasten per programma is te vinden in de toelichting behorende bij het overzicht van baten en lasten van de Jaarrekening.

Algemene dekkingsmiddelen

D. Wat heeft het gekost?

Opbouw van programma: Algemene dekkingsmiddelen

Het programma is onderverdeeld in clusters met daaronder meerdere taakvelden

Cluster 22

- 0.50 Treasury
- 0.61 OZB woningen
- 0.62 OZB niet-woningen
- 0.63 Parkeerbelasting
- 0.64 Belastingen overig
- 0.70 Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds
- 0.80 Overige baten en lasten

Totale lasten en baten (structureel en eenmalig)	Begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Verschil met begroting na wijziging	N/V
9 Algemene dekkingsmiddelen					
Cluster 22					
Lasten	1.653	4.997	3.859	-1.138	V
Baten	-113.519	-126.889	-130.293	-3.404	V
Saldo	-111.866	-121.892	-126.434	-4.542	V
Totale lasten	1.653	4.997	3.859	-1.138	V
Totale baten	-113.519	-126.889	-130.293	-3.404	V
Totaal saldo	-111.866	-121.892	-126.434	-4.542	V

Bovenstaande tabel is zonder de mutaties op de reserves van dit programma. Deze zijn te vinden in het overzicht van baten en lasten bij onderdeel toevoeging/ onttrekking aan reserves. De toelichting op de afwijkingen van de baten en lasten per programma is te vinden in de toelichting behorende bij het overzicht van baten en lasten van de Jaarrekening.

Overhead

D. Wat heeft het gekost?

Opbouw van programma: Overhead

Het programma is onderverdeeld in één cluster met daaronder één taakveld
Cluster 23

0.4 Overhead

Totale lasten en baten (structureel en eenmalig)	Begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Verschil met begroting na wijziging	N/V
10 Overhead					
Cluster 23					
Lasten	18.154	20.030	18.648	-1.382	V
Baten	-148	-148	-480	-332	V
Saldo	18.006	19.882	18.168	-1.714	V
Totale lasten	18.154	20.030	18.648	-1.382	V
Totale baten	-148	-148	-480	-332	V
Totaal saldo	18.006	19.882	18.168	-1.714	V

Bovenstaande tabel is zonder de mutaties op de reserves van dit programma. Deze zijn te vinden in het overzicht van baten en lasten bij onderdeel toevoeging/ onttrekking aan reserves. De toelichting op de afwijkingen van de baten en lasten per programma is te vinden in de toelichting behorende bij het overzicht van baten en lasten van de Jaarrekening.

Vennootschapsbelasting

Vennootschapsbelastingplicht vanaf 2016

Als gevolg van de Wet modernisering VPB-plicht overheids ondernemingen zijn met ingang van 2016 publiekrechtelijke rechtspersonen Vennootschapsbelasting (vpb) plichtig indien en voor zover zij een onderneming drijven. Er is sprake van een onderneming wanneer cumulatief voldaan wordt aan de volgende voorwaarden:

- een duurzame organisatie van kapitaal en arbeid;
- die deelneemt aan het economische verkeer;
- met het oogmerk om winst te behalen.

Op basis van een door de gemeente uitgevoerde analyse is geconcludeerd dat er voor de volgende activiteiten met ingang van 2016 vennootschapsplicht is ontstaan:

- grondbedrijf;
- participatie in Zuiderzeehaven C.V. (geliquideerd in 2018);
- verkoop van (afval)grondstoffen;
- reclame.

De vennootschapsbelastingplicht voor reclameopbrengsten staat nog ter discussie. In overleg met de Belastingdienst zijn daarom proefprocedures opgestart om te komen tot een bindende uitspraak. Tegen opgelegde belastingaanslagen zal daarom een pro-forma bezwaar worden aangetekend totdat er een bindende uitspraak is.

Ontwikkelingen 2022

Dit jaar is de aangifte over 2021 opgesteld en ingediend bij de Belastingdienst. De aangifte over 2020 is als gevolg van herwaarderingen gronden gewijzigd. Daarnaast is ook de aangifte over 2019 opnieuw gewijzigd door gewijzigde inbrengwaarden van gronden.

Als gevolg van de herzieningen grondexploitaties per 1-1-22 is de meerjarenraming vennootschapsbelasting bijgesteld. Uit deze nieuwe raming blijkt het eerder verwachte verlies voor 2021 grotendeels door te schuiven naar 2023. De terugwenteling van het verwachte verlies over 2021 naar 2020 blijft hierdoor beperkt waardoor de verschuldigde vennootschapsbelasting over 2020 in stand blijft. Deze post vennootschapsbelasting is in de begroting 2022 niet voorzien waardoor er sprake zal zijn van een incidenteel nadeel van € 0,9 miljoen.

	Belastbaar bedrag	Vennootschapsbelasting	
2016:	-€ 1.076.076	€ 0	verlies verrekend met 2018
2017:	-€ 2.129.676	€ 0	verlies verrekend met 2018
2018:	€ 504.578	€ 116.143	
2019:	-€ 793.507	€ 0	verlies wordt verrekend met 2018/2020
2020:	€ 3.773.822	€ 926.455	na verliesverrekening 2019/2021
2021:	-€ 143.567	€ 0	verlies wordt verrekend met 2020
2022:	€ 2.015.160 (raming)	€ 477.251	na verliesverrekening 2023

Over 2022 is per balansdatum nog geen aangifte opgesteld. Op basis van de opgestelde raming komt 2022 voor verliesverrekening uit op een belastbaar resultaat van € 5 miljoen. Op voorlopige aanslagen is daarom over 2022 € 1,4 miljoen aan vennootschapsbelasting voldaan. Hiermee wordt de belastingrente van 8% voorkomen. De teveel betaalde vennootschapsbelasting wordt na verliesverrekening uit 2023 weer terugontvangen en is als balanspost per 31-12-222 opgenomen.

Ultimo 2022 bedraagt het saldo van de nog verrekenbare verliezen: € 0.

Reserves

D. Wat heeft het gekost?

Opbouw van programma: Reserves

Het programma is onderverdeeld in één cluster met daaronder één taakveld

Cluster 25

0.10 Mutaties reserves

Totale lasten en baten (structureel en eenmalig)	Begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Verschil met begroting na wijziging	N/V
12 Reserves					
Cluster 25					
Lasten	3.557	38.771	32.566	-6.205	V
Baten	-2.282	-36.630	-31.243	5.387	N
Saldo	1.275	2.141	1.323	-818	V
Totale lasten	3.557	38.771	32.566	-6.205	V
Totale baten	-2.282	-36.630	-31.243	5.387	N
Totaal saldo	1.275	2.141	1.323	-818	V

Bovenstaande tabel is zonder de mutaties op de reserves van dit programma. Deze zijn te vinden in het overzicht van baten en lasten bij onderdeel toevoeging/ onttrekking aan reserves. De toelichting op de afwijkingen van de baten en lasten per programma is te vinden in de toelichting behorende bij het overzicht van baten en lasten van de Jaarrekening.

Paragrafen

Paragraaf 1 Lokale heffingen

Samenvatting

Lokale heffingen zijn belastingen, bestemmingsbelastingen en rechten en vormen een belangrijke inkomstenbron van de gemeente. De werkelijke opbrengst uit lokale heffingen in 2022 bedraagt afgerond € 27,3 miljoen ten opzichte van begroot € 25,9 miljoen. De OZB tarieven zijn in 2022 trendmatig verhoogd met 1,3% en gecorrigeerd met de verwachte waardeontwikkeling. Door een iets hogere waardeontwikkeling en iets meer autonome ontwikkeling dan verwacht zijn de OZB opbrengsten iets hoger uitgevallen. De afvalstoffenheffing is in 2022 lager uitgevallen dan de kosten die daar tegenover staan. Deelname aan het GFT container project leidde tot bijbestellingen en hogere kosten. De rioolheffing is in 2022 lager uitgekomen dan de kosten, dit komt omdat er vooral meer kosten zijn gemaakt voor de onderhoudswerkzaamheden. Per saldo bedragen de gemiddelde woonlasten - OZB, rioolrecht en afvalstoffenheffing - voor een eigenaar van een 'gemiddeld' huishouden € 674.

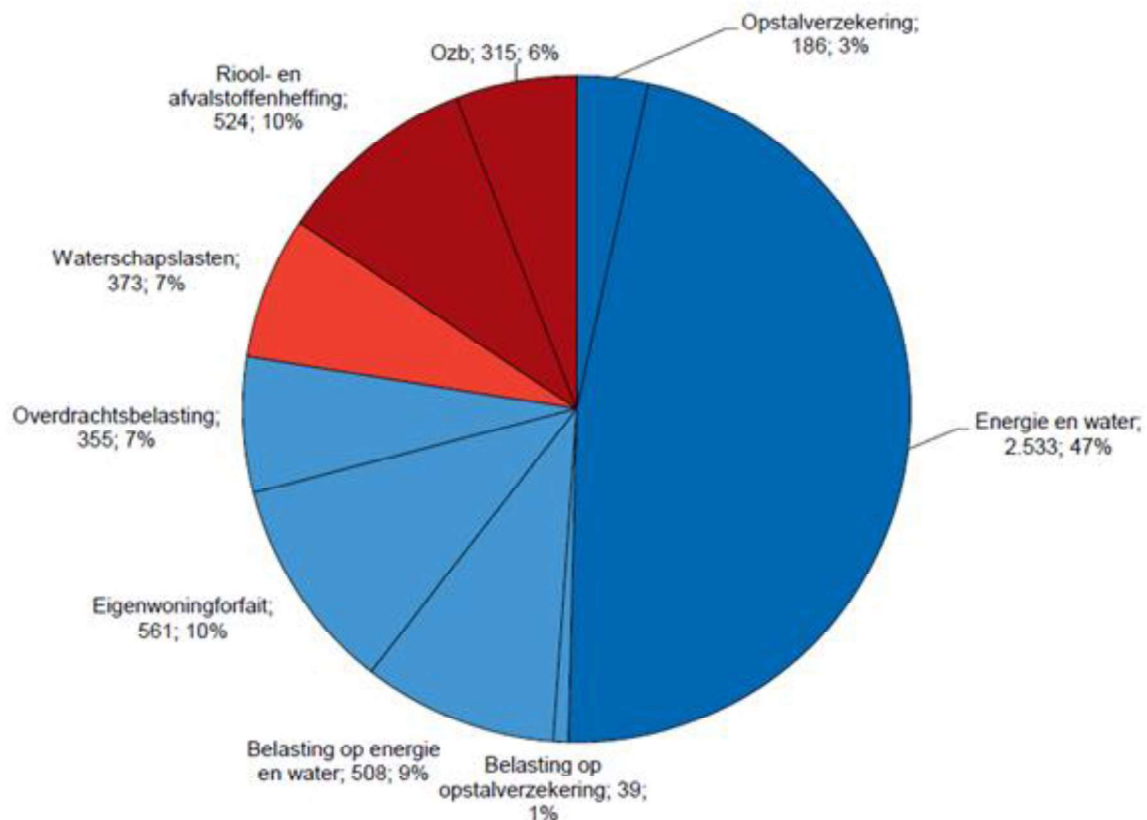
Inleiding

De lokale heffingen vormen een belangrijke inkomstenbron van de gemeente, welke vooral dienen te worden opgebracht door de burgers. Deze paragraaf geeft op hoofdlijnen een overzicht van de diverse lokale heffingen en belastingen. Hiermee ontstaat inzicht in de lokale lastendruk en de kostendekkendheid van die heffingen waar daar wettelijk een grens aan is gesteld. Tevens wordt weergegeven welk beleid de gemeente in het begrotingsjaar zal voeren ten aanzien van de lokale heffingen en de kwijtschelding hiervan.

De aandacht voor de lokale lastendruk neemt de laatste jaren toe. Gerelateerd aan de gemiddelde koopkracht van de burger lijkt die aandacht soms echter enigszins overtrokken. Wanneer de lokale lastendruk wordt uitgedrukt in een % van het gezinsinkomen blijkt de invloed echter relatief beperkt.

Van de bijkomende woonlasten (de woonlasten naast de hypotheeklasten) zoals belastingen op water, energie, het eigen woningforfait en de overdrachtsbelasting maken gemeentelijke belastingen 16% uit.

Samenstelling bijkomende woonlasten in 2022 (in euro's en procenten. Bron: Coelo Atlas van de lokale lasten 2022).

Overzicht van de lokale heffingen

Onderstaande tabel geeft weer welke opbrengsten uit lokale heffingen totaal zijn geraamd en gerealiseerd in 2022. De begroting 2022 is inclusief wijzigingen uit Bestuursrapportages en separate advisering.

Taakveld	Omschrijving	Rekening 2021	Begroot 2022	Rekening 2022	Vershil
0.61	Onroerende Zaak Belasting eigenaren woning	7.220	7.350	7.467	117
0.62	Onroerende Zaak Belasting eigenaren niet woning	3.256	3.261	3.385	124
0.62	Onroerende Zaak Belasting gebruikers niet woning	1.905	1.935	2.038	103
0.63	Parkeergelden, -boetes, -vergunningen en -ontheffingen	1.473	1.494	1.613	119
0.64	Hondenbelasting	297	309	284	-25
0.64	Precariobelasting	50	17	58	41
0.64	Reclamebelasting	114	124	174	50
3.4	Toeristenbelasting	45	77	95	18
2.4	Economische havens en waterwegen	473	441	529	88
7.3	Afvalstoffenheffing	4.997	4.814	4.774	-40
7.2	Rioleringsrechten	3.068	3.142	3.154	12
7.5	Begraafrechten en afkoopsommen	1.021	854	989	135
3.3	Marktgeden	8	16	8	-8
divers	Leges Algemene dienstverlening (titel 1)	701	855	742	-113
8.3	Leges fysieke leefomgeving/omgevingsvergunningen	1.329	1.209	2.044	835
	Totaal	25.957	25.898	27.354	1.456

(bedragen x € 1.000)

De totaal geraamde opbrengst van lokale heffingen en belastingen 2022 bedraagt na wijzigingen incl. Bestuursrapportages 2022, afgerond € 25,9 miljoen. De werkelijke opbrengst uit lokale heffingen bedraagt afgerond € 27,3 miljoen. Voor verdere toelichting hierop wordt verwezen naar de verschillenanalyse bij de verschillende beleidsterreinen in de programma's.

Opbrengst van de lokale belastingen, heffingen en retributies

Een belasting is een gedwongen betaling aan de overheid, waar geen rechtstreekse individuele tegenprestatie van de overheid tegenover staat en die krachtens algemene regels wordt geheven. De opbrengsten van de meeste belastingen gaan in de regel naar de algemene middelen van de gemeente.

De gemeente Kampen heft de volgende belastingen: onroerende zaakbelastingen, parkeerbelastingen, hondenbelasting, precariobelasting, reclamebelasting, toeristenbelasting.

Taakveld	Omschrijving	Rekening 2022
0.61	Onroerende Zaak Belasting eigenaren woning	7.467
0.62	Onroerende Zaak Belasting eigenaren niet woning	3.385
0.62	Onroerende Zaak Belasting gebruikers niet woning	2.038
0.63	Parkeergelden, -boetes, -vergunningen en -ontheffingen	1.613
0.64	Hondenbelasting	284
0.64	Precariobelasting	58
0.64	Reclamebelasting	174
3.4	Toeristenbelasting	95

Onroerende Zaakbelasting

De WOZ- beschikkingen 2022 zijn nagenoeg geheel gelijktijdig met de Combi- aanslag 2022 op 25 februari 2022 uitgevaardigd en voldoet daarmee aan de wettelijke termijn van 8 weken. De aanslagoplegging onroerende- zaakbelastingen voor 2022 is gebaseerd op de waarde per 1 januari 2021. De tariefstijging voor de OZB bedraagt de trendmatige verhoging van 1,3% en gecorrigeerd voor het geraamde percentage van de waardeontwikkeling. De opbrengsten zijn positief beïnvloed door een meevallende waardeontwikkeling. De waarde van woningen is ten opzichte van 2022 met 9,5% gestegen. In de begroting is uitgegaan van een stijging van 8,5%. Het verschil is ontstaan door een hogere dan verwachte marktontwikkeling en de oplevering van meer nieuwbouw. De ontwikkeling bij niet-woningen was ook iets hoger dan begroot dan begroot, 1,8%

werkelijk, tegen 0,5% begroot. Door deze hogere waardeontwikkeling is er een meeropbrengst ontstaan. Voor de gebruikersbelasting geldt dat er iets minder leegstand was dan begroot, waardoor er ook een meeropbrengst is ontstaan.

Parkeerbelasting

Bij de 1e en 2e Bestuursrapportage 2022 zijn de opbrengsten uit parkeerbelasting naar beneden bijgesteld, vanwege genomen maatregelen die invloed hadden op de parkeermogelijkheden voor bezoekers (o.a. verplaatsing zaterdagmarkt naar de Nieuwe Markt, vervallen bezoekers parkeren Voorstraat, plaatsen van walstroomkasten IJsselkade). Het streven is een autoluwe binnenstad met parkeren aan de rand. De maatregelen hebben minder impact gehad op de opbrengsten dan verwacht, waardoor deze uiteindelijk hoger uit zijn gevallen t.o.v. de 2e Bestuursrapportage.

Hondenbelasting

Het aantal geregistreerde honden blijft achter bij het verwachte aantal. De totale opbrengst uit hondenbelasting komt in 2022 uiteindelijk lager uit dan was begroot.

Precariobelasting

De gemeente Kampen heft precariobelasting over onder andere terrassen, uitstallingen en reclameborden. Precariobelasting is een algemene belasting waarvan de opbrengsten ten goede komen aan de algemene middelen. Gedeelte van de precariobelasting van voor 2022 is opgelegd en direct gecompenseerd.

Reclamebelasting

De reclamebelasting wordt geheven ten bate van een tweetal ondernemersfondsen in de Binnenstad en op het Melmerpark. De kosten van de heffing van de gemeente worden op de opbrengsten in mindering gebracht.

Toeristenbelasting

Per 1 januari 2019 wordt de toeristenbelasting daadwerkelijk geheven. Deze belasting over 2022 wordt in 2023 opgelegd.

Ontwikkeling van bestemmingsbelasting en retributies

De opbrengst van bestemmingsbelasting dient ter dekking of financiering van specifieke uitgaven waar de heffingsplichtigen profijt van kunnen hebben, zoals de afvalstoffenheffing. Er is daarbij een verband tussen heffing en profijt voor de groep van heffingsplichtigen, maar niet noodzakelijkerwijs voor een ieder binnen die groep en eveneens niet voor een ieder binnen die groep in gelijke mate.

Retributies (of rechten) zijn betalingen aan de overheid waar een individuele tegenprestatie van de overheid tegenover staat. Een retributie zijn bijvoorbeeld haven- en kadegelden en leges. In tegenstelling tot belastingen is bij retributie sprake van een aanwijsbare tegenprestatie van overheidszijde.

Wettelijk geldt het algemene uitgangspunt dat de tarieven op maximaal kostendekkend niveau worden doorberekend.

Bestemmingsbelastingen zijn belastingen waarvan de opbrengsten zijn bestemd voor specifieke taken of voorzieningen met een duidelijk algemeen belang. Voorbeelden hiervan zijn de rioolheffing en de afvalstoffenheffing. Voor bestemmingsbelastingen geldt dat de gemeente niet meer mag heffen dan de kosten die zij voor de betreffende taak of voorziening maakt.

Retributies worden geheven van belanghebbenden aan wie de gemeente een specifieke dienst verleent die voor die belanghebbende een individueel voordeel oplevert. De belangrijkste retributies zijn de leges: vergoedingen voor een bij de gemeente aangevraagde dienst als het aanvragen van een paspoort of een vergunning. Net als bij bestemmingsbelastingen mogen de retributies niet meer dan kostendekkend zijn.

In de gemeente Kampen kennen we de volgende bestemmingsbelastingen en retributies: afvalstoffenheffing, rioolheffing, bruggelden, haven- en kadegelden, leges, lijkbezorgingsrechten, marktgelden.

Kostendekkendheid 2022

Rekening 2022	Baten	Lasten	Kostendekkendheid 2022
Afvalstoffenheffing	4.774	4.990	96%
Rioolheffing	3.154	3.462	91%
Haven- en kadegelden	529	529	100%
Lijkbezorgingsrechten	989	1.087	91%
Marktgelden	8	51	16%
Leges titel 1	693	906	76%
Leges titel 2	2.058	2012	102%
Leges titel 3	14	64	22%

(bedragen x €1.000)

Afvalstoffenheffing

De afvalstoffenheffing is een heffing bedoeld ter dekking van de kosten die de gemeente Kampen maakt bij het ophalen, het storten en verwerken van huishoudelijk afval. Het uitgangspunt in de gemeente is, dat de afvalstoffenheffing 100% kostendekkend is. De kostendekkendheid is uitgekomen op 96%. Door de enorme, niet verwacht deelname aan het GFT container project, moest er bijbesteld worden en zijn de kosten hoger uitgekomen. Er is in 2022 een bedrag van € 216.537 onttrokken aan de voorziening, stand van de voorziening bedraagt eind 2022 € 959.690.

Rioolheffing

De jaarlijkse kosten van het onderhoud en beheer van het rioolstelsel worden gedekt uit de opbrengsten van de rioolheffing. Hiermee worden aanslagen opgelegd voor het transport van afvalwater, hemelwater en grondwaterbeheer. In de begroting 2022 was al rekening gehouden met een onttrekking van € 187.767 uit de voorziening riolering. De onttrekking is hoger uitgevallen, dit komt omdat er vooral meer kosten zijn gemaakt voor de onderhoudswerkzaamheden (reiniging en drukriolering). De kostendekkendheid is uitgekomen op 91%. Er is in 2022 € 307.859 onttrokken uit de voorziening, stand van de voorziening bedraagt per 31-12-2022 € 2.046.530.

Bruggelden

De gemeente Kampen heft rechten voor het van gemeentewege openen en geopend houden van de Stadsbrug (brug over de IJssel) ten behoeve van de doorvaart van vaartuigen voor zover dit betrekking heeft op het openen en geopend houden van de brug buiten de reguliere openingstijden. De heffing mag niet meer dan kostendekkend zijn. Aan de wettelijke opbrengstlimiet wordt voldaan. Er wordt vrijwel geen gebruik gemaakt van diensten die onder deze verordening vallen, daarom is er geen kosten- baten analyse gemaakt.

Haven- en kadegelden

De gemeente Kampen heft rechten voor het gebruik overeenkomstig de bestemming van de voor de openbare dienst bestemde gemeentewateren of van andere voor de openbare dienst bestemde werken of inrichtingen, die in beheer of onderhoud zijn bij gemeente. De heffing mag niet meer dan kostendekkend zijn. Bij de berekening van de kostendekkendheid houden we rekening met toekomstige kosten voor het groot onderhoud. Eind 2022 was de stand van de reserve € 41.614.

Lijkbezorgingsrechten

De gemeente Kampen heft rechten voor het gebruik van de begraafplaatsen en voor het door de gemeente verlenen van diensten in verband met de begraafplaatsen. Het aantal begrafenissen was in 2023 hoger dan in de jaren daarvoor. De daadwerkelijke opbrengsten waren dan ook hoger dan begroot. De kostendekkendheid is uitgekomen op 91% en vindt zijn oorzaak in de oversterfte als gevolg van corona en de ruimere mogelijkheden in de nieuwe beheerverordening 2021. Er is meer gebruik gemaakt van afkoop onderhoud voor onbepaalde tijd.

Ontwikkeling van de woonlasten

Gezien de hierboven beschreven ontwikkelingen rond de hertaxaties in het kader van de Wet WOZ en het ophaalpatroon van afval per huishouden verschilt, is de ontwikkeling van de woonlasten moeilijk aan te geven. Voor de hieronder opgenomen tabel is het effect van de herwaardering budgettair- neutraal verondersteld.

Op basis van:

- een gemiddelde woningwaarde in 2021 van € 247.001 tegen een vastgestelde tarief van 0,1294%;
- een gemiddelde woningwaarde in 2022 van € 268.931 tegen een vastgestelde tarief van 0,1202%;
- de lasten voor het aanbieden een container van 240 liter bedraagt € 11,40 per keer;
de lasten voor het aanbieden van een lediging van 40 liter via de ondergrondse container bedraagt € 1,90 (milieupas) en het vastrecht bedraagt per huishouden € 182,76;
- een tarief rioolheffing voor 2022 à € 127,20 per huishouden;

Ontwikkeling van de woonlasten	2021	2022
Onroerende Zaak Belasting eigenaar	€ 320	€ 323
Diftar: Vastrecht	€ 191	€ 183
22 x gebruik milieupas 40 liter	€ 41	€ 41
ledigingen gft-afval	€ 0	€ 0
Afvalstoffenheffing	€ 232	€ 224
Rioolrechten	€ 126	€ 127
Woonlast "gemiddeld" huishouden	€ 678	€ 674

De gemiddelde woonlasten als gevolg van trendmatige ontwikkelingen en plaatselijk beleid van 2021 naar 2022 komt hiermee uit op circa +/- 0,6%.

Gemeentelijke lastendruk in perspectief

Woonlasten is een relatief begrip. Voor de lokale heffingen is daarbij ook nog sprake van een directe relatie met het aangeboden voorzieningenniveau. Dat maakt dat onderlinge vergelijkingen altijd min of meer arbitrair zijn. Desalniettemin is de lastendruk in andere gemeenten op zijn minst een indicator of en zo ja tot welke omvang de "eigen gemeente" uit de pas loopt. Voor de vergelijking van de lastendruk baseren wij ons op de gegevens van de laatst verschenen Atlas van de lokale lasten 2022 (uitgebracht door het Coelo). Die "Atlas" voor de lokale lasten geeft een duidelijke indicatie over onze lastendruk.

Vergelijking 2022 Landelijk / Kampen	Landelijk 2022	Kampen 2022	Kampen t.o.v. Landelijk
OZB percentage eigenaar woningen	0,0978	0,1202	23%
OZB percentage tarief eigenaar + gebruiker niet woningen	0,5208	0,5054	-3%
Afvalstoffenheffing *	317	224	-29%
Rioolrechten	207	127	-39%
Bruto woonlasten meerpersoonshuishouden eigen woning	904	756	-16%
Bruto woonlasten meerpersoonshuishouden huurder	424	367	-13%
Gemiddelde woningwaarde	315.000	268.931	-15%
Hondenbelasting voor één hond	39,6	86,88	119%
Paspoort	75,69	75,8	0%
Rijbewijs	41,49	41,6	0%

* Het Coelo hanteert voor de berekening van de verschuldigde afvalstoffenheffing een andere rekenregel voor de vergelijking dan in ons eigen berekeningsoverzicht; hierdoor kunnen geringe afwijkingen ontstaan.

Wanneer gekeken wordt naar die lasten waar elk huishouden met een eigen woning mee wordt geconfronteerd - OZB, riolrecht en afvalstoffenheffing - blijkt dat Kampen over het geheel positief scoort. Hetzelfde geldt voor huurders van woningen.

Kwijtscheldingsbeleid

Huishoudens met een inkomen op minimumniveau komen in de gemeente Kampen in aanmerking voor kwijtschelding van de riolrechten en de afvalstoffenheffing. Kwijtschelding moet wettelijk zijn gebaseerd op minimaal 90% van de bijstandsnorm. In Kampen is in de Invorderingsleidraad vastgelegd dat kwijtschelding wordt verleend op basis van 100% van de bijstandsnorm waarbij tevens een vermogenstoets plaatsvindt. Afhankelijk hiervan worden de woonlasten voor minima geheel of gedeeltelijk kwijtgescholden.

In de begroting 2022 is rekening gehouden met een totaalbedrag van circa € 272.500 kwijt te schelden aan lokale heffingen. Het betreft naar verwachting ruwweg 1100 individuele kwijtscheldingen. In 2022 is daadwerkelijk een totaalbedrag van € 222.816 kwijtgescholden aan lokale heffingen. Het totaal aantal kwijtscheldingsverzoeken in 2022 bedraagt 910, waarvan 299 automatische kwijtschelding betreft. In totaal zijn 677 (71%) geheel of gedeeltelijk toegewezen. Ten opzichte van het jaar 2021 is dit een daling van 4%.

Voor 2023 worden meer kwijtscheldingsverzoeken verwacht, mede door de energiecrisis en de hogere kosten levensonderhoud waardoor mensen minder te besteden hebben. Ook zullen minima nog meer gestimuleerd worden om kwijtschelding aan te vragen.

Dekking kwijtschelding

De dekking van de inkomstenderving als gevolg van kwijtschelding vindt in de gemeente Kampen plaats via de tarieven van de afvalstoffenheffing en riolheffing.

Paragraaf 2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Samenvatting

Met het risicomanagement beogen wij het risicobewustzijn te versterken en daarmee de financiële weerbaarheid van de gemeente te vergroten. Daartoe wordt een organisatie brede inventarisatie uitgevoerd van alle bekende risico's. Wij zien dat het risicoprofiel van de gemeente Kampen in zijn totaliteit is gestegen ten opzichte van de situatie ten tijde van het opmaken van de begroting 2023. Dat geldt met name voor de grondexploitaties. Vanwege schaarste op de woningmarkt en grondstoffenmarkten zien we nu dat prijsstijgingen effect hebben op de financiële situatie in de grondexploitaties. Dat zelfde geldt voor de kosten van de aanleg van de Sluis in Reeve. De overige risico's zijn per saldo licht gedaald. Een aanzienlijk risico op een forse nabetaling van gelden voor onderwĳshuisvesting aan het bijzonder onderwijs is afgewend met een uitspraak van de Raad van State die gunstig voor de gemeente heeft uitgepakt. Er moet wel een nabetaling plaatsvinden maar die is veel kleiner dan het had kunnen zijn. Bij de de regelingen in het sociaal domein (met name de Jeugdzorg) zien we juist weer een lichte stijging van de risico's. We blijven waakzaam op de risico's die het financieel herstel van onze gemeente kunnen bedreigen. De weerstandsratio is in deze jaarrekening vastgesteld op 2,8. Dat wil zeggen dat de totale reserves en onvoorzien per ultimo 2028 tezamen een factor 2,8 hoger zijn dan de berekende omvang van alle risico's van de gemeente. Dat is weliswaar iets lager dan de stand in de begroting maar volgens de normtabel nog steeds uitstekend. Wel moeten we er rekening mee houden dat het risicoprofiel in de begroting 2024 nog verder gaat stijgen, omdat risico's in de verdere ontwikkeling van Reeve nog niet op geld zijn gewaardeerd. Dat zal naar verwachting gebeuren in de begroting 2024, nadat in de komende maanden nog de nodige optimalisaties hebben plaatsgevonden.

Inleiding

In deze paragraaf schetsen we een actueel beeld van de risico's die we als gemeente onderkennen. Daarbij gaan we als gebruikelijk ook in op de beheersmaatregelen die we kunnen treffen en in hoeverre we in staat zijn om de resterende risico's (als deze zich voordoen) incidenteel op te kunnen vangen met de aanwezige financiële weerstandscapaciteit. Deze weerstandscapaciteit wordt gevormd door alle middelen waarover de gemeente beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken. De weerstandscapaciteit wordt uitgedrukt in een bedrag.

Het weerstandsvermogen is de mate waarin de gemeente Kampen in staat is om de geïdentificeerde risico's financieel op te kunnen vangen. Dit wordt uitgedrukt in een kengetal: de weerstandsratio. Om het weerstandsvermogen te kunnen bepalen doorlopen we in deze paragraaf achtereenvolgens de volgende stappen:

1. Het inventariseren van de risico's (risicoprofiel)
2. Het bepalen van de benodigde weerstandscapaciteit
3. Het vaststellen van de beschikbare weerstandscapaciteit
4. Het vergelĳken van benodigde en beschikbare weerstandscapaciteit

Ook gaan we in deze paragraaf in op de financiële kengetallen. Deze geven een aanvullend inzicht in de financiële weer- en wendbaarheid van de gemeente en hoeveel financiële ruimte er is om structurele en incidentele lasten te kunnen dekken.

Inventarisatie van de risico's

In aanloop naar deze jaarrekening 2022 hebben we opnieuw een brede inventarisatie uitgevoerd van alle bekende risico's. In risicogesprekken per programma hebben we in beeld gebracht welke mogelijke risico's er spelen, hoe groot de kans is dat ze zich voordoen en wat het geschatte financiële effect daarvan is. Met het risicomanagement beogen wij het risicobewustzijn te versterken en daarmee de financiële weerbaarheid van de gemeente te vergroten.

Onderstaand lichten we de top 10 van de grootste risico's nader toe in volgorde van omvang van het risico (van hoog naar laag). De kleur van de risicoscore geeft de impact van het risico weer (kans x gevolg) en correspondeert met de kleur in de onderstaande risicokaart. De risico's voor de grondexploitaties zijn ook opgenomen in de paragraaf gemeentelijk grondbeleid.

Toelichting bij de top-10 risico's.

Omschrijving risico	I/S	kans	Financieel maximum	risicoscore
1. Gevolgen Oekraïneoorlog en wereldwijde economische neergang	I	75 %	€ 2.000.000	25

Wat is het risico?

Per saldo is de impact van de Coronacrisis op de financiële huishouding van de gemeente beperkt gebleven. Met de Oekraïneoorlog blijft er echter sprake van grote wereldwijde economische onzekerheid. Dat is nog steeds zichtbaar in een hoge inflatie een stijgende rente op de wereldwijde kapitaalmarkten. Vanwege de grote afhankelijkheid van de Nederlandse economie van de wereldhandel handhaven we voornamelijk de omvang van dit risico..

Wat zijn de gevolgen?

De gevolgen van een eventuele economische recessie laten zich op meerdere niveaus gevoelen in de financiële huishouding van de gemeente Kampen. Er is nog steeds sprake van een forse stijging van energie- en brandstofprijzen, waardoor bestaande budgetten en kredieten niet meer toereikend zijn (zie ook het volgende risico in deze top-10). Als gevolg van de hoge inflatie komen veel huishoudens in financiële problemen. Dat kan op termijn effecten op de armoederegelingen. Nog onduidelijk is in hoeverre het Rijk dat (volledig) blijft compenseren. Daarnaast zal een economische recessie leiden tot een stijging van de werkloosheid en – op termijn – ook tot een stijging van het aantal bijstandsccliënten. Voorts zal een economische recessie gevolgen hebben voor inkomsten uit verschillende heffingen (parkeergelden, OZB, havengelden e.d.). Daarnaast kan er ook sprake zijn van een dip op de woningmarkt, hoewel die gezien de grote woningschaarste naar verwachting een tijdelijk karakter zal hebben.

Welke beheersmaatregelen kunnen we nemen?

De financiële uitgangspositie van de gemeente Kampen is robuust. Er is voldoende weerstandscapaciteit en er is op de begroting ook een buffer om sterke prijsstijgingen die gevolgen hebben voor budgetten en kredieten op te kunnen vangen. Wij verwachten ook dat het Rijk bij komende gemeentefondscirculaires nog compensatie zal bieden voor loon- en prijsstijgingen waar gemeenten mee te maken hebben.

Omschrijving risico	I/S	kans	Financieel maximum	risicoscore
2. aanbestedingsrisico's en risico op forse prijsstijgingen in budgetten en ruimtelijke projecten	I	70 %	€ 2.000.000	20

Wat is het risico?

Door aanhoudende schaarste en marktwerking bestaat nog steeds een groot risico dat werken na aanbesteding duurder blijken uit te vallen dan geraamd. De stijgende lonen en prijzen, de schaarste aan grondstoffen en materialen, worden door aannemers doorberekend in hun werken.

Wat zijn de gevolgen?

Projectbudgetten worden overschreden of projecten kunnen niet conform planning worden uitgevoerd. Budgetten voor energie en brandstof zijn niet meer toereikend.

Welke beheersmaatregelen kunnen we nemen?

De gemeente indexeert jaarlijks de budgetten maar kredieten worden niet automatisch geïndexeerd. In de begroting 2023 is wel een buffer opgenomen om extra prijsstijgingen van exploitatiebudgetten en kredieten te kunnen compenseren. In de Perspectiefnota respectievelijk de begroting 2024 zullen deze buffers op peil worden gebracht.

Omschrijving risico	I/S	Kans	Financieel maximum	risicoscore
3. Vertraging bouwproductie	I	50 %	€ 2.000.000	15

Wat is het risico?

Voor de lopende grondexploitaties is in het kader van deze jaarrekening opnieuw een risicoanalyse uitgevoerd. De uitkomst daarvan is toegelicht in de paragraaf Grondbeleid. Het betreft hier met name algemene risico's, zoals de vertraging van gronduitgiften, project specifieke risico's (planschade e.d.) en waarderingsrisico's van gronden. Daarnaast is rekening gehouden met een financieringsrisico van de sluis Reeve en een nabetalingsrisico op de gronden van Reeve 2.

Wat zijn de gevolgen?

De risico's in het grondbedrijf zijn toegelicht en gekwantificeerd in de paragraaf Grondbeleid. Per saldo is het totale risicoprofiel ten opzichte van de stand in de begroting gestegen met ca. € 3,5 miljoen. Tegenover het risicoprofiel van het Grondbedrijf wordt de reserve Grondexploitaties als buffer aangehouden. Het vrij beschikbare deel van de reserve bouwgrondexploitaties is gedaald met ca. € 5,5 miljoen. Dit wordt verder toegelicht in de paragraaf Grondbeleid.

Een mogelijke vertraging van de bouwproductie heeft echter ook tot gevolg dat er minder financiële dekking beschikbaar is voor personele capaciteit in de bouwprojecten. Dit risico neemt toe naarmate de gemeente steeds meer woningbouwprojecten onder handen heeft en daarvoor ook meer capaciteit moet inzetten. Bovendien laat de woningmarkt momenteel een slechter beeld zien. Het risico dat woningbouwprojecten onvoldoende dekking genereren voor personele capaciteit wordt gedekt uit de Algemene reserve. De Algemene reserve dient als bovendien als achtervang voor overige risico's in het grondbedrijf, als de reserve grondexploitaties onverhoopt niet toereikend mocht blijken.

Welke beheersmaatregelen kunnen we nemen?

Er is nog steeds sprake van schaarste op de woningmarkt. Het afzetrisico, en daarmee het risico op vertraging van de bouwgrondexploitaties, is naar verwachting van tijdelijke aard. Het financiële risico wordt opgevangen in onvoorzien, de reserve Bouwgrondexploitatie en de Algemene reserve. Daarnaast kunnen eventueel keuzes worden gemaakt in de programmering en de kwaliteit van de bouwproductie.

Als gevolg van het Didam-arrest stellen we een nieuwe uitgiftebeleid op waarin de gevolgen van dit arrest zijn verwerkt.

In het kader van risicomanagement is het beleid om bij iedere verkoop stil staan bij de uitvoering en gevolgen van het Didam arrest en zo nodig juridisch advies in te winnen bij de huisadvocaat.

Omschrijving risico	I/S	kans	Financieel maximum	risicoscore
4. Kosten integraal huisvestingsplan duurzame schoolgebouwen	I	60 %	€ 1.200.000	20

Wat is het risico?

Door schaarste op de grondstoffenmarkt en in de capaciteit van aannemers dreigt de situatie dat de bouwkosten sneller stijgen dan de normvergoeding die het Rijk via het Gemeentefonds beschikbaar stelt. Daarnaast stelt het programma van eisen Frisse Scholen normen ten aanzien van ventilatie van de gebouwen. Voor de nieuwbouw van scholen is dat een gemeentelijke taak. Datzelfde geldt voor de verduurzaming van de schoolgebouwen.

Wat zijn de gevolgen?

De werkelijke kosten van de nieuwbouw van scholen en de aanpassing en verduurzaming van bestaande scholen kunnen door de genoemde schaarste aanzienlijk hoger uitvallen.

Welke beheersmaatregelen kunnen we nemen?

De gemeente overlegt met de schoolbesturen over de plannen met betrekking van de onderwijshuisvesting. Soms zijn aanpassingen mogelijk in het ontwerp. De marges zijn echter smal omdat onderwijshuisvesting een wettelijke taak is van de gemeente. Een verlaging van de energielasten die het gevolg is van verduurzaming van schoolgebouwen kan gedeeltelijk weer terug vloeien naar de gemeente. Tenslotte heeft het Rijk ook een subsidieregeling ingesteld voor de verduurzaming van maatschappelijk vastgoed waar de gemeente een beroep op kan doen.

Omschrijving risico	I/S	kans	Financieel maximum	risicoscore
5. Stijgend aantal deelnemers WMO	S	50 %	€ 800.000	12

Wat is het risico?

Er blijft sprake van een trendmatige stijging in het aantal cliënten met een Wmo-voorziening. Dit is met name een gevolg van de 'dubbele vergrijzing' en door het langer thuis wonen van de doelgroepen. Bij de woningaanpassingen is sprake van een toenemend risico: door de huisvesting van statushouders en de algemene woningschaarste zijn er minder woningen beschikbaar en moeten meer bestaande woningen worden aangepast. Daarnaast heeft de forse inflatie ook gevolgen voor de kosten per woningaanpassing die aanzienlijk hoger komen te liggen.

Wat zijn de gevolgen?

Het risico blijft bestaan dat deze ontwikkelingen zich ook in 2023 en 2024 doorzetten en dat daarmee het beschikbare budget voor de uitvoering van de Wmo in de begroting wordt overschreden. Daarnaast zijn door corona de mantelzorgers onder grotere druk komen te staan. Dat kan ook leiden tot een extra vraag naar Wmo-voorzieningen, zoals huishoudelijke hulp en dagbesteding.

Welke beheersmaatregelen kunnen we nemen?

Tijdens het zogenaamde keukentafelgesprek wordt ingezet op de mogelijkheden van eigen kracht/zelfredzaamheid van de inwoner. Daarbij blijft de compensatieplicht van toepassing, waarbij een voorziening nodig kan zijn om langer thuis te kunnen wonen en/of te kunnen participeren. In de meerjarenraming is een extra buffer opgenomen om eventuele verdere volumegroei beter te kunnen opvangen. Deze buffer is bedoeld voor zowel de Jeugdzorg als de Wmo.

Omschrijving risico	I/S	kans	Financieel maximum	risicoscore
6. Kosten jeugdzorg overschrijden de begroting	S	50 %	€ 800.000	12

Wat is het risico?

De kosten van de jeugdzorg waren, na sterke stijgingen in de eerste jaren na de decentralisatie, de laatste jaren gestabiliseerd en zelfs licht gedaald. Sinds het najaar van 2022 is opnieuw sprake van een stijging van het beroep op de jeugdzorg. Daarnaast is er door de hoge inflatie ook hier sprake van stijgende tarieven.

Wat zijn de gevolgen?

Het risico bestaat dat het beschikbare budget voor jeugdzorg wordt overschreden.

Welke beheersmaatregelen kunnen we nemen?

Met ingang van het actieprogramma zijn we 'strenger aan de poort' geworden en kijken we beter naar voorliggende voorzieningen. Daarnaast nemen we maatregelen om de sociale basis te versterken waardoor naar verwachting minder (dure) maatwerkvoorzieningen nodig zijn. In de meerjarenraming is een extra buffer opgenomen om eventuele verdere volumegroei beter te kunnen opvangen. Deze buffer is bedoeld voor zowel de Jeugdzorg als de Wmo.

Omschrijving risico	I/S	kans	Financieel maximum	risicoscore
7. Bodemdaling door droogte	S	75 %	€ 500.000	15

Wat is het risico?

Bodemdaling door droogte. Tegelijk worden bomen steeds groter.

Wat zijn de gevolgen?

Door boomwortelopdruk ontstaat schade aan wegen en voetpaden waardoor mogelijk ook ongevallen ontstaan. Daarnaast kost de afvoer van teer houdend asfalt veel geld.

Welke beheersmaatregelen kunnen we nemen?

In 2022 zijn al rehabilitaties van wegen uitgevoerd en de komende jaren staat er nog het nodige op de rol. Soms moet het fundament van een weg worden vervangen door beton.

Omschrijving risico	I/S	kans	Financieel maximum	risicoscore
8. Impact van klimaatverandering en extreme weersomstandigheden	S	25 %	€ 1.500.000	10

Wat is het risico?

Door meer en langduriger periodes van droogte en weersextremen ontstaat schade in de openbare ruimte.

Wat zijn de gevolgen?

De afwatering van tuinen, sportvelden e.d. wordt belemmerd en er ontstaat schade aan beplanting. Het aanpassen van de afwatering in de openbare ruimte en het herstel van schade kan aanzienlijke kosten met zich mee brengen. Daarnaast kunnen windhopen en stormen ook aanzienlijke schade toebrengen. Deze situatie heeft zich in 2021 voorgedaan.

Welke beheersmaatregelen kunnen we nemen?

De gemeente kan bij het onderhoud en de aanleg van infrastructuur gebruik maken van meer klimaatbestendige beplanting en materialen.

Omschrijving risico	I/S	kans	Financieel maximum	risicoscore
9. De Algemene Uitkering Gemeentefonds is ontoereikend	I	25 %	€ 1.250.000	15

Wat is het risico?

Het Rijk heeft het volumedeel van het accres (=groei) van het Gemeentefonds voor de jaren 2023 t/m 2025 bevroren. Onduidelijk is nog hoe het accres zich na die jaren gaat ontwikkelen. Plannen voor een verruiming van het gemeentelijk belastinggebied zijn evenmin concreet. In de meicirculaire 2023 moet ook nog duidelijkheid komen over het nominale accres van het Gemeentefonds, dat dekking moet bieden voor de inflatie en de nieuw CAO.

Wat zijn de gevolgen?

Op korte termijn is er onduidelijkheid of de loon- en prijsstijgingen in de uitgaven van de gemeentelijke begroting in voldoende mate gecompenseerd kunnen worden. Op de langere termijn gaan de ambities uit het coalitieakkoord, en de maatschappelijke opgaven, nog forse consequenties hebben, waarbij er onzekerheid is over de dekking.

Welke beheersmaatregelen kunnen we nemen?

Bij de Perspectiefnota 2024 zullen handelingsperspectieven en keuzes in beeld worden gebracht hoe ambities gerealiseerd kunnen worden, waarbij gelijktijdig een gezonde financiële huishouding gehandhaafd blijft worden.

Omschrijving risico	I/S	kans	Financieel maximum	risicoscore
10. inbraak op het ICT netwerk	I	10 %	€ 2.500.000	5

Wat is het risico?

De gemeente wordt slachtoffer van een vorm van cybercrime, hacking en/of ransomware.

Wat zijn de gevolgen?

Het netwerk is niet meer benaderbaar. Data zijn ontoegankelijk of gaan verloren. Criminelen kunnen buit gemaakte persoonsgegevens te koop aanbieden en/of een losprijs van de gemeente eisen om het systeem weer toegankelijk te maken. Daarnaast komt de dienstverlening aan inwoners en bedrijven in de gevaar.

Welke beheersmaatregelen kunnen we nemen?

De gemeente investeert voortdurend in bewustwording van de eigen medewerkers om op een veilige manier met data en systemen om te gaan. Bovendien nemen we zoveel mogelijk preventieve maatregelen om het risico op een aanval te verkleinen, waarvoor ook forse investeringen moeten worden gedaan. Ook wordt jaarlijks door SSC ONS een Penetratietest of Pentest uitgevoerd op het netwerk. Hiermee worden alle computersystemen getoetst op kwetsbaarheden. Ethische hackers onderzoeken of er van buitenaf ingebroken kan worden op onze systemen. Aan de hand van de uitkomsten van deze test worden de nodige maatregelen genomen om kwetsbaarheden die aan het licht komen op te lossen.

Benodigde weerstandscapaciteit

Risicomatrix

In de onderstaande risicokaart zijn de risico's uitgezet naar financiële impact maal de kans dat het risico zich voordoet. Een risico dat in het groene gebied zit, vormt geen direct gevaar voor de continuïteit van de organisatie. Een risico in het oranje gebied, vraagt om aandacht. Een risico met de risicoscore in het rode gebied vereist directe aandacht.

Figuur 1: Risicomatrix (kans x gevolg = risicoscore)

Financieel	Inschatting				
	10%	30%	50%	70%	90%
5: $x > € 1.000.000$	4	2	2	2	1
4: $€ 500.000 < x < € 1.000.000$	2		2		
3: $€ 100.000 < x < € 500.000$	16	8	3	2	3
2: $€ 10.000 < x < € 100.000$	10	2	1		2
1: $x < € 10.000$	1		1		1
Geen financiële gevolgen	22				
Kans	10%	30%	50%	70%	90%
schaal	1	2	3	4	5

In het risicoprofiel in deze jaarrekening bevinden zich 3 risico's in het rode gebied, namelijk de mogelijke financiële gevolgen van economische neergang door de Oekraïneoorlog, het risico op blijvend hoge inflatie en grote prijsstijgingen op de grondstoffenmarkten en het risico dat er de kosten van het huisvestingsplan duurzame schoolgebouwen aanzienlijk hoger gaat uitvallen. De risico's zijn ook als eerste opgenomen in boven beschreven top-10.

Benodigde weerstandscapaciteit.

Na de inventarisatie van alle in de organisatie bekende risico's blijkt dat er op dit moment 65 actieve risico's bekend zijn. Deze hebben een totaal geldgevolg van € 34 miljoen. Risico's doen zich echter in de praktijk nooit allemaal tegelijk en in dezelfde omvang voor. Een risicosimulatie geeft inzicht in mogelijke scenario's waarin de geïnventariseerde risico's zich kunnen voordoen en het totale financiële gevolg daarvan.

De omvang van het risicoprofiel is in deze jaarrekening met een zekerheidsmarge van 95 % bepaald op een bedrag van € 17,4 miljoen. Dat betekent dat in 95 % van de gevallen een weerstandsvermogen van € 17,4 miljoen voldoende is om de financiële gevolgen van alle mogelijke zich voordoende risico's op te kunnen vangen. Daarbij zijn alle bekende risico's van de gemeente Kampen meegenomen, inclusief de risico's in de grondexploitaties.

Benodigde weerstandscapaciteit.

bedragen x € 1 miljoen	
risico's bouwgrondexploitaties	13,3
overige risico's	7,1
Totaal benodigd	20,4

Mutaties ten opzichte van de risicoparagraaf in de Programmabegroting 2023.

Het totale risicoprofiel is t.o.v. de Programmabegroting 2023 per saldo gestegen van € 17,4 naar € 20,4 miljoen. De risico's in de grondexploitaties zijn gestegen m.n. vanwege de forse prijsstijgingen op de grondstoffen- en energiemarkten en de schaarste bij aannemers. Dit kan ertoe leiden dat de kosten van het woon- en bouwrijp maken van bouwgronden hoger gaan uitvallen. De risicovoorziening van de VOF Reeve Kampen is als gevolg daarvan gestegen met € 1,9 miljoen en voor de gemeentelijke grondexploitaties met € 1,3 miljoen. De stijging van deze risicovoorzieningen wordt gedekt uit de reserve Grondexploitaties.

Ook in het sociaal domein is er, na enkele jaren van dalen risico's, nu weer sprake van een stijging. We zien sinds het 2e kwartaal van 2022 een toenemend beroep op de jeugdzorg, waardoor het risicoprofiel van de jeugdzorg opnieuw naar boven is bijgesteld. Ook het risico dat de Algemene Uitkering Gemeentefonds onvoldoende dekking biedt c,q. naar beneden wordt bijgesteld is in deze jaarrekening 2022 hoger gewaardeerd.

Er is ook sprake van enkele risico's waarvan de omvang is afgenomen. De belangrijkste daarvan is een risico op een forse nabetaling van gelden voor onderwijshuisvesting aan het bijzonder onderwijs. De Raad van State heeft hierin uitspraak gedaan en dit pakt voor de gemeente Kampen gunstig uit. Er is sprake van een beperkte nabetalingsverplichting die in de begroting zal worden opgenomen.

Beschikbare weerstandscapaciteit

De beschikbare weerstandscapaciteit van de gemeente Kampen bestaat uit het geheel aan middelen dat de organisatie daadwerkelijk beschikbaar heeft om de risico's in financiële zin af te dekken.

Overzicht beschikbare weerstandscapaciteit.

bedragen x € 1 miljoen	stand	stand	verwachte
	reserves ult. 2021	reserves ult. 2022	reserves 2022
reserve bouwgrondexploitaties	14,2	13,4	7,2
algemene reserve	36,0	49,4	49,4
post onvoorzien	0,2	0,2	0,2
totaal	50,4	63,0	56,8

De kolom "verwachte reserves 2022" geeft de stand weer na resultaatbestemming. voor de reserve bouwgrondexploitatie geldt dat bovendien na verwachting nog een onttrekking gaat plaatsvinden van € 7 miljoen voor de dekking van de kapitaallasten van de aan te leggen sluis Reeve. Dit is verwerkt in de verwachte stand van de reserve bouwgrondexploitatie.

Relatie tussen de benodigde en beschikbare weerstandscapaciteit

De benodigde weerstandscapaciteit wordt afgezet tegen de beschikbare weerstandscapaciteit. De uitkomst van de berekening vormt de ratio weerstandsvermogen. Dat is de verhouding tussen de omvang van de risico's en de beschikbare reserves om die risico's o' te vangen. De ratio geeft een indicatie of de gemeente voldoende in staat is om de aanwezige risico's incidenteel op te kunnen vangen. De ratio ziet er volgt uit:

$$\text{ratio weerstandsvermogen} = \frac{\text{beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{benodigde weerstandscapaciteit}} = \frac{\text{€ 56,8 milj.}}{\text{€ 20,4 milj.}} = 2,8$$

Om de ratio kwalitatief te kunnen beoordelen is een normtabel is ontwikkeld in samenwerking met de Universiteit Twente.

Weerstandsnorm

Waarderingscijfer	Ratio	Betekenis
A	>2.0	uitstekend
B	1.4-2.0	ruim voldoende
C	1.0-1.4	voldoende
D	0.8-1.0	matig
E	0.6-0.8	onvoldoende

De weerstandsratio is 2,8. Dat wil zeggen dat de totale reserves en onvoorzien per ultimo 2022 tezamen een factor 2,8 hoger zijn dan de berekende omvang van alle risico's van de gemeente. Volgens de normtabel is dat uitstekend, maar er is wel sprake van een daling ten opzichte van de stand van de weerstandsratio ten tijde van de begroting 2023. Toen was de weerstandsratio becijferd op (afgerond) 3,1.

Financiële kengetallen

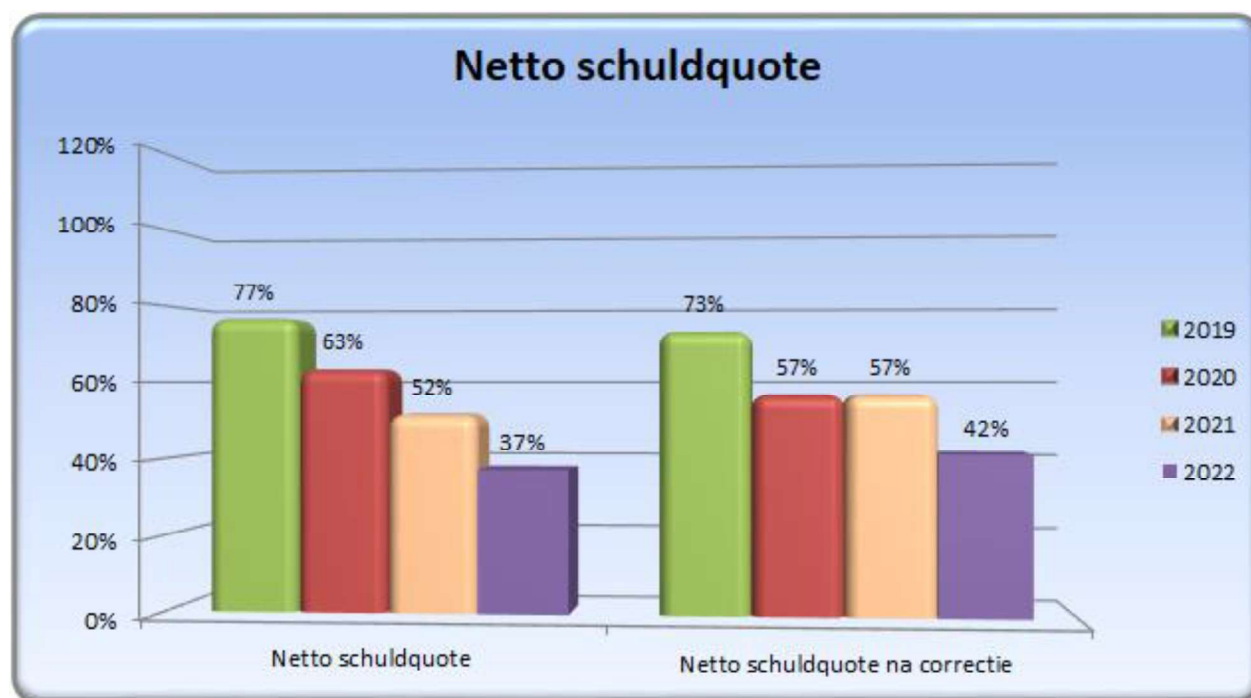
In de wet is voorgeschreven welke kengetallen in de begroting opgenomen en berekend moeten worden. De kengetallen moeten enerzijds inzicht geven in de financiële positie van de gemeente en anderzijds in de ontwikkeling over de jaren heen.

In onderstaande kengetallen is een prognose opgenomen van de verwachte standen voor de komende begrotingsjaren. Daarbij is vooral naar de ontwikkelingen in de afgelopen jaren gekeken. De investeringsvoorstellen in de Perspectiefnota zijn daar nog niet in opgenomen. Door de vele onzekerheden die er spelen is het puur een inschatting die globaal richting geeft aan de ontwikkeling over de jaren heen en waar geen harde conclusies aan verbonden kunnen worden.

Voor de onderstaande kengetallen is geen (verplichte) landelijk te hanteren normering opgesteld, in het algemeen kunnen de volgende richtlijnen gehanteerd worden voor de beoordeling.

Kengetal	Minst risicovol	Neutraal	Meest risicovol
Netto schuldquote			
- zonder correctie	<90%	90-130%	> 130%
- zonder met correctie	< 90%	90-130%	> 130%
Solvabiliteitsratio	> 50%	20-50%	< 20%
Grondexploitatie	< 20%	20-35%	> 35%
Structurele exploitatieruimte begroting	Begr >0%	Begr = 0%	Begr <0%
Belastingcapaciteit	< 95%	95-105%	> 105%

Netto schuldquote en netto schuldquote correctie

Toelichting netto schuldquote:

De netto schuldquote geeft het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen weer. De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. De netto schuldquote is nagenoeg gelijk gebleven.

Toelichting netto schuldquote correctie:

Om inzicht te krijgen in hoeverre sprake is van doorlenen wordt de netto schuldquote in bovenstaand overzicht exclusief doorgeleende gelden weergegeven. Op deze manier wordt het aandeel van de verstrekte leningen voor de schuldenlast zichtbaar gemaakt. Deze bedraagt zo'n 5%.

Normaal bevindt de netto schuldquote zich tussen de 0-100%. Voor een gemeente geldt dat als de netto schuldquote uitkomt boven de 130% er sprake is van een zeer hoge schuld. Boven de 100% is er weinig leencapaciteit over om de gevolgen van financiële tegenvallers op te vangen. De ontwikkeling van de schuldquotes in de afgelopen jaren is dus gunstig te beschouwen.

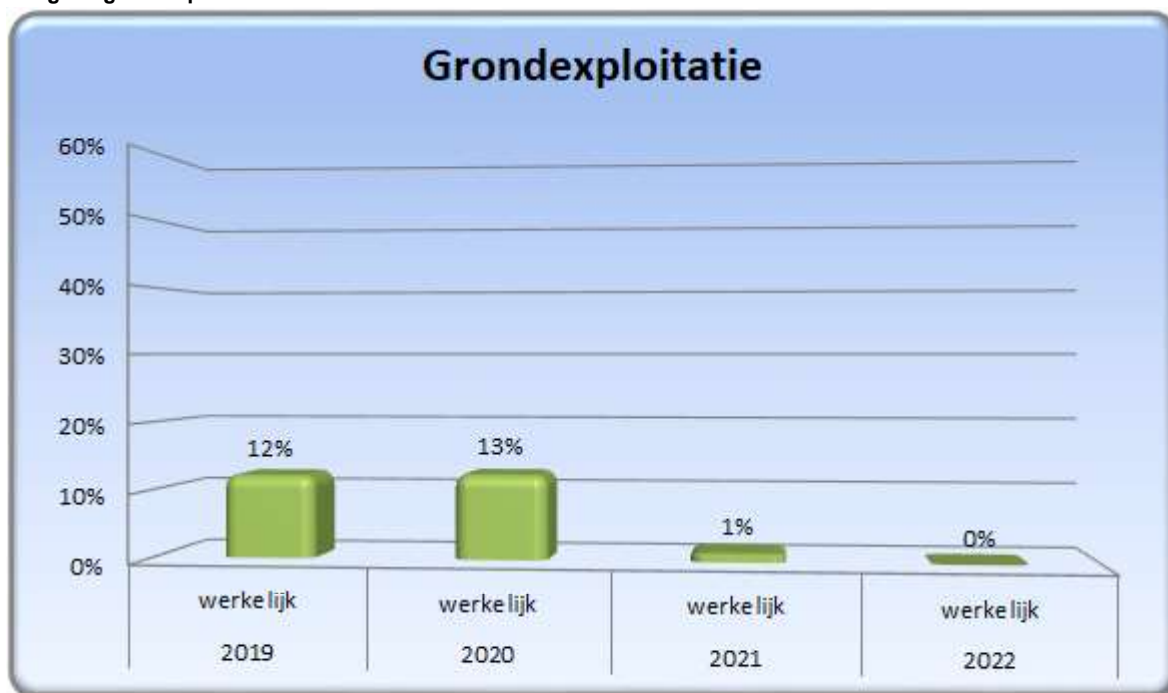
Solvabiliteitsratio

Toelichting:

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Algemeen wordt een solvabiliteit tussen de 25-40% als gezond ervaren. In 2022 heeft er verdere herstel plaats gevonden van het solvabiliteitsratio.

Kengetal grondexploitatie

Toelichting:

De afgelopen jaren is gebleken dat de grondexploitatie een forse impact kan hebben op de financiële positie van de gemeente. De boekwaarde van de voorraden is van belang, omdat deze waarde moet worden terugverdiend bij de verkoop. Dus een dalende trend geeft een gunstige ontwikkeling weer.

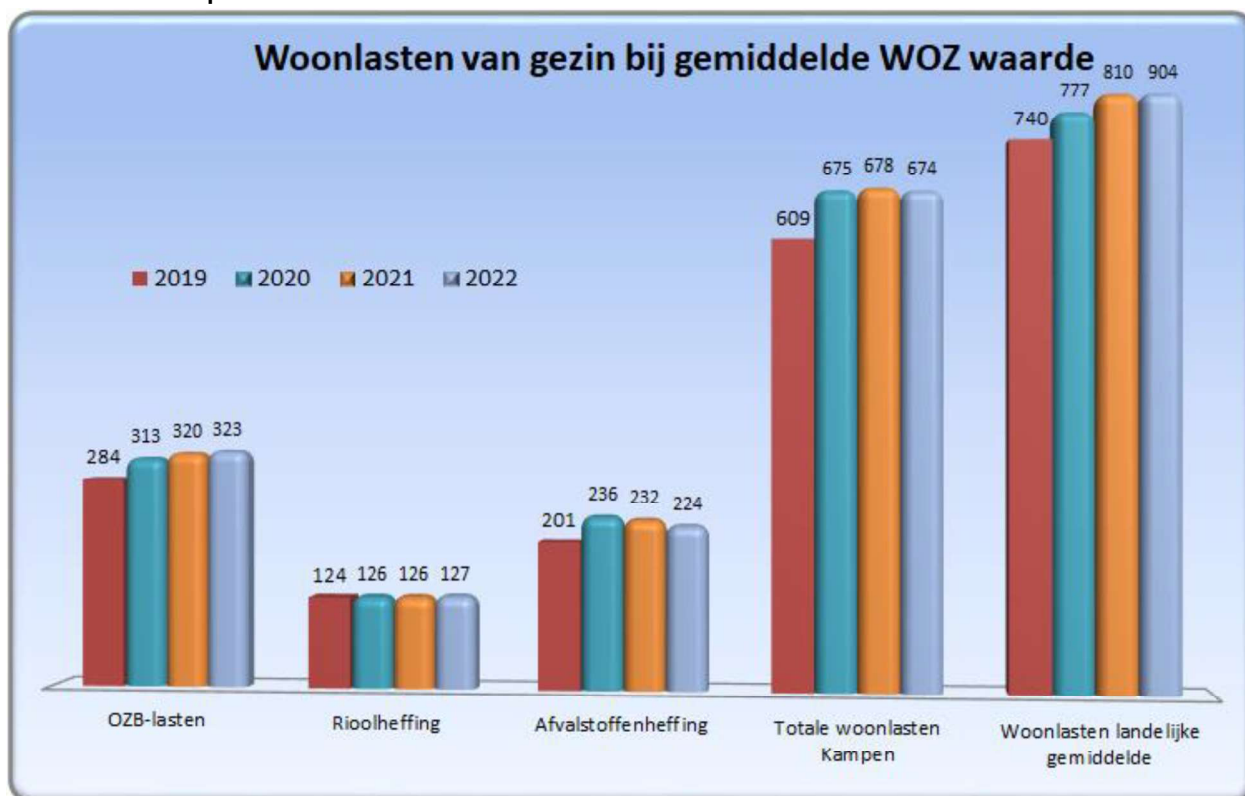
Structurele exploitatieruimte

	2019	2020	2021	2022
Totale structurele lasten	141.167	153.237	126.197	136.245
Totale structurele baten	135.723	156.628	121.848	144.759
Totale structurele toevoegingen ad reserves	258	664	745	1.539
Totale structurele onttrekkingen ad reserves	41	0	116	2.373
Totale baten	9177.984	193.331	144.759	187.585
Structurele exploitatieruimte	-3,2%	1,4%	-3,4%	5,9%

Toelichting:

Dit kengetal geeft een indicatie van hoe groot de structurele exploitatieruimte is, doordat wordt gekeken naar de structurele baten en structurele lasten in vergelijking met de totale baten. Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten te dekken.

Woonlasten meerpersoonshuishouden

Toelichting:

Bij de berekende woonlasten meerpersoonshuishouden wordt de totale woonlast gedeeld door de landelijke gemiddelde woonlasten van het jaar ervoor. In de paragraaf Lokale heffingen wordt de woonlast voor het begrotingsjaar afgezet tegen de woonlast van het vorige begrotingsjaar. Het Coelo publiceert jaarlijks de Atlas van de lokale lasten. Deze publicatie is de basis voor de berekening van dit kengetal. De woonlasten in onze gemeente zijn lager dan het landelijk gemiddelde.

Paragraaf 3 Onderhoud Kapitaalgoederen

Samenvatting

Ook in 2022 hebben wij diverse onderhoudswerkzaamheden uitgevoerd aan onze wegen, openbare verlichting, civiele kunstwerken, binnenhavens, openbaar groen, speelplaatsen, riolering en diverse gemeentelijke gebouwen. Voor het regulier onderhoud van deze kapitaalgoederen was in 2022 voldoende budget beschikbaar.

Inleiding

Deze paragraaf onderhoud kapitaalgoederen geeft inzicht in de gemeentelijke kapitaalgoederen. Kapitaalgoederen zijn duurzame productiemiddelen die nodig zijn om gemeentelijke diensten te kunnen leveren. Zij vergen investeringen en onderhoud. Wij gaan in op onze belangrijkste kapitaalgoederen: wegen, openbare verlichting, civiele kunstwerken, binnenhavens, openbaar groen, speelplaatsen, riolering en gebouwen. Twee algemene opmerkingen:

- Wij werken met de onderhoudsniveaus basis en hoog. Basis is een rapportcijfer 6 of 7. Hoog is een 8 of 9. Onderhoudsniveau hoog hanteren wij voor het openbaar groen in de binnenstad, onkruid op verharding in de binnenstad, zwerfvuil en voor begraafplaatsen. Voor de overige kapitaalgoederen is onze norm onderhoudsniveau basis.
- De hier gegeven onderhoudsbudgetten (werkbudgetten) zijn de beschikbare financiële middelen om in te zetten voor het vervangen, onderhouden, renoveren en aanpassen van de kapitaalgoederen, exclusief interne uren (kosten eigen personeel), exclusief kapitaalslasten en exclusief vaste lasten.

Kapitaalgoederen

Wegen

Product	Onder wegen vallen alle wegen binnen en buiten de bebouwde kom. Het zijn de wegen in eigendom van de gemeente, maar ook de wegen van Kampereiland Vastgoed NV. Totaal gaat het om ongeveer 356 ha verharding, waarvan 132 ha asphalt, 203 ha klinkers en 21 ha cementbeton.
Doel	Goed ingerichte en veilige wegen.
Beleid	Voor alle wegen hanteren wij onderhoudsniveau basis (Raad 26 mei 2005).
Uitvoering	Wij laten de onderhoudswerkzaamheden uitvoeren door derden, via aanbestedingen.
Budget 2022	Het beschikbare werkbudget in 2022 was € 1.941.330.
Terugblik 2022	Wegwerkzaamheden in 2022 waren onder andere rehabilitatie Hagedoornweg en groot onderhoud Jan Boerswegje, Mandjeswaardweg, Symfonielaan, Wittensteinse Allee, Kerkepad, Molenbelt en Trekvaart 1 t/m 97. Een aantal werken werd doorgeschoven naar 2023 waaronder groot onderhoud Bisschopswetering, herinrichting Meeuwenplein en rehabilitatie Kamperzeedijk.
Kwaliteit	De verzorging en technische staat van onze wegen laten wij periodiek objectief schouwen door een extern bureau. De beoordeling bij de laatste schouw in 2021 was een 7,0. Zij voldeden aan onze basisnorm.
Confrontatie	Het onderhoudsbudget voor wegen was toereikend om de wegen op basisniveau te houden.

Openbare verlichting

Product	Onder openbare verlichting vallen de verlichting van de gemeente (12.000 aansluitingen), armaturen van woningcorporatie deltaWonen (200 aansluitingen) en het aanlichten (illuminatie) van monumentale objecten (850 aanlichtpunten).
Doel	Een goed ingerichte en veilige openbare ruimte.
Beleid	Het onderhoudsniveau is in de gehele gemeente basis (Raad 26 mei 2005).
Uitvoering	Wij laten de lichtmasten onderhouden door een extern bedrijf. Inkoop van nieuwe lichtmasten gaat met opdrachten (onderhands of aanbesteding).
Budget 2022	Het beschikbare werkbudget in 2022 was € 560.990.
Terugblik 2022	Wij hadden onderhoudswerken in Kerkepad, Molenbelt Wilsum, Broederweg, Pannekoekendijk, Christinastraat, Stoomstraat, Bumastraat, Dorpsweg Wilsum, Hoefblad, Slagersweg, Steenovensdijk en N760 Hoepelweg tot en met bebouwde kom Graffhorst. Conventionele

	verlichting vervangen wij door LED-verlichting. Waar mogelijk pasten wij lagere wattage toe, namen wij lichthinder weg en realiseerden wij dimbare verlichting. Ook gingen wij verder met het terugbrengen van de illuminatie van monumentale objecten.
Kwaliteit	De kwaliteit van de openbare verlichting voldoet aan onderhoudsniveau basis. Bij de schouw in 2021 kreeg zij het cijfer 7,0.
Confrontatie	Het onderhoudsbudget was toereikend om de verlichting op basisniveau te houden.

Civiele kunstwerken

Product	Onder civiele kunstwerken vallen objecten als bruggen, damwanden, kademuren, tunnels, steigers, en sluisdeuren. Totaal gaat het om ongeveer 230 objecten.
Doel	Een goed ingerichte, schone en veilige openbare ruimte.
Beleid	Voor alle objecten hanteren wij onderhoudsniveau basis (Raad 21 augustus 2008).
Uitvoering	Wij laten het onderhoudswerk aan onze kunstwerken uitvoeren door derden.
Budget 2022	In de begroting is het onderhoudsbudget voor civiele kunstwerken verdeeld over drie posten: Stadsbrug, overige civiele kunstwerken en recreatieve havens. Het beschikbare werkbudget van de drie posten was gezamenlijk € 719.460.
Terugblik 2022	Wij hadden de gebruikelijke onderhoudswerken zoals het schilderen van diverse houten bruggen, het vervangen van planken, het aanbrengen van nieuwe slijtlagen en het verwijderen van graffiti. Een groot werk in 2022 was de vervanging van de brug Trekvaart / Tunnelweg.
Kwaliteit	De kunstwerken voldoen aan de eisen van niveau basis. Bij de schouw in 2021 scoorde de technische staat van de civiele kunstwerken een 6,8.
Confrontatie	Het onderhoudsbudget sloot aan op onze meerjarenplanning.

Binnenhavens

Product	Onder het product binnenhavens vallen de Haatlandhaven en de Zuiderzeehaven, de aanlegplaatsen voor de beroepsbinnenvaart, de vier aanlegsteigers aan het Berkpad, de elektriciteitskasten aan de IJsselkade en de scheepvaart bebording.
Doel	Een goed ingerichte, schone en veilige openbare ruimte.
Beleid	Voor alle objecten hanteren wij onderhoudsniveau basis (Raad 21 augustus 2008).
Uitvoering	Het onderhoudswerk aan de binnenhavens wordt uitgevoerd door derden.
Budget 2022	Het beschikbare werkbudget in 2022 was € 483.112. De begroting van binnenhavens is een gesloten huishouding. Via de reserve groot onderhoud wordt het verschil tussen de inkomsten (havengelden) en uitgaven vereffend.
Terugblik 2022	Grote werkzaamheden voor onze binnenhavens waren het baggeren van de Haatlandhaven, de Oude Buitenhaven, de haven veer 's-Heerenbroek en een gedeelte van de Zuiderzeehaven, het conserveren van twee Berksteigers en de plaatsing van zware walstroomkasten aan de IJsselkade bovenstrooms voor de cruiseschepen,.
Kwaliteit	Binnenhavens laten wij niet kwalitatief schouwen. Wel worden de afzonderlijke onderdelen als palen, steigers en damwanden periodiek geïnspecteerd. De algemene onderhoudsstaat is redelijk. De diverse onderdelen voldoen aan de eisen van onderhoudsniveau basis.
Confrontatie	Het onderhoudsbudget sloot aan op onze meerjarenplanning.

Openbaar groen

Product	Wij onderhouden 409 ha openbaar groen, waaronder 28.000 bomen, 620 banken, 246 ha ecologische bermen en 82 ha gazons.
Doel	Een goed ingerichte, schone en veilige openbare ruimte.
Beleid	Ons groenbeleid is vastgelegd in de Groenstructuurvisie 2012 (Raad 4 oktober 2012). Het onderhoudsniveau voor het openbaar groen is basis (Raad 15 november 2012), met in de binnenstad een hoog niveau. Op het onderhouden van groen wordt vanaf 2023 taakstellend € 400.000,- bezuinigd. Hier ligt een uitvoeringsplan aan ten grondslag. Parallel aan deze bezuinigingsoperatie is gestart met een traject om te komen tot meer biodiversiteit in de stad en een meer natuurlijke beheerwijze. Gefaseerd wordt overgeschakeld van een intensief naar een extensief maaibeheer voor de gazons in de wijken. In 2021 is de eerste fase hiervoor afgerond. In 2021 hebben wij het koersdocument Natuur voor Elkaar vastgesteld. Een hoofddoelstelling van dit koersdocument is dat meer ruimte wordt geboden aan de inbreng van inwoners en verenigingen bij ons groenbeleid, groenbeheer en groenonderhoud.
Uitvoering	Wij onderhouden het openbaar groen met eigen personeel, aangevuld met inhuurkrachten (aannemers, sociale werkvoorziening). Het onderhoud van het groen op de bedrijfsparken "Zuiderzeehaven" en "Rijksweg 50" regelen de ondernemers zelf tegen een vergoeding. Ook de bewoners van Zalk onderhouden het openbaar groen zelf.
Budget 2022	Het beschikbare werkbudget in 2022 was € 1.938.357.
Terugblik 2022	De reguliere onderhoudswerkzaamheden vonden plaats. In 2022 konden wij de herinrichting van het Groene Hart afronden.

Kwaliteit	De score bij de schouw in 2021 was een 6.7. Wij voldeden aan het basisniveau.
Confrontatie	Het aanwezige onderhoudsbudget was in verhouding tot het aanwezige areaal.

Speelplaatsen

Product	Onder het product speelplaatsen vallen alle speelvoorzieningen voor de jeugd. Het gaat om 187 locaties met totaal 1.100 toestellen. Onder het product vallen ook de bovenwijkse speelvoorzieningen: kunstgrasvelden, skatebanen en een rolstoel-toegankelijk speeltoestel.
Doel	Een goed ingerichte, schone en veilige speelruimte.
Beleid	Ons beleid is vastgelegd in het Speelruimte plan 2006 (Raad 7 september 2006). De kwaliteit (degelijkheid en veiligheid) van de speeltoestellen is wettelijk geregeld in het Attractiebesluit (WAS). In 2021 kwamen wij tot een nieuwe visie op speelruimte. We kijken breder dan alleen naar de formele speelplaatsen. De gehele openbare ruimte is plaats voor spelen, bewegen en ontmoeten. Wij gaan de openbare ruimte omvormen, wijk voor wijk.
Uitvoering	Eigen medewerkers inspecteren alle speelplaatsen driemaal per jaar op gebreken (visuele inspectie). Ieder voorjaar laten wij een externe firma alle speeltoestellen inspecteren op veiligheid (hoofdinspectie). Ernstige gebreken pakken wij direct aan. Wij onderhouden de toestellen met eigen medewerkers. Gespecialiseerd werk laten wij doen door derden.
Budget 2022	Het beschikbare werkbudget voor onderhoud en vervanging van speeltoestellen was € 430.030, waarvan € 330.030 voor toestellen en € 100.000 voor ondergronden. Voor de voorbereiding van de omvorming speelruimte 2022 was eenmalig € 124.000 beschikbaar. Dit budget werd aangevuld met geld uit het onderhoudsbudget en een deel van dit budget is overgeheveld naar 2023.
Terugblik 2022	In 2022 kwam in het Groene Hart een nieuw skatepark, waarna wij ook het skatepark in IJsselmuiden vernieuwden. In de nieuwbouwwijken Stationskwartier en Het Meer kwamen twee nieuwe speelplaatsen (Bizon en Tragel). Voor Hagenbroek en centrum IJsselmuiden begonnen wij met de voorbereiding van de omvorming van de speelruimte (uitvoering in 2023).
Kwaliteit	Bij de laatste schouw in 2021 scoorde de technische staat van speeltoestellen een 7,6.
Confrontatie	Het onderhoudsbudget was voldoende om de noodzakelijke onderhoudswerken uit te voeren.

Riolering

Product	Onder het product riolering valt de riolering met bijbehorende voorzieningen als pompen en gemalen. Het omvat onder andere 298 km vrijval riolering, 174 km drukriolering, 20.000 straatkolken en 24.000 huis- en bedrijfsaansluitingen.
Doel	Bijdragen aan een veilig en schoon milieu en goede volksgezondheid.
Beleid	Wij hebben ons beleid vastgelegd in het Gemeentelijke Rioleringsplan (GRP) 2016-2020, verlengd tot 1 januari 2023.
Uitvoering	Wij zorgen dat het rioolsysteem goed functioneert, over voldoende capaciteit beschikt en redelijkerwijs zo min mogelijk overlast bezorgt. Gedeelten van het werk laten wij doen door gespecialiseerde bedrijven. Bij de inrichting van het rioelstelsel houden wij rekening met de klimaatverandering. Wij hebben aandacht voor het scheiden van hemelwater en afvalwater, gecombineerd met klimaatadaptatie.
Budget 2022	Het beschikbare werkbudget voor riolering was € 942.050.
Terugblik 2022	Wij deden diverse kleine onderhoudswerkzaamheden, inspecteerden en reinigden weer 10% van het rioleringsnetwerk en lieten het waterschap onderhoud plegen aan onze pompen en gemalen. Rond de Schreiershoek werd het regenwater afgekoppeld van het riool en wij gingen verder met het waterplan IJsselmuiden.
Kwaliteit	Wij beheren ons rioelstelsel conform de wetgeving. Het stelsel voldoet aan de geldende richtlijnen.
Confrontatie	Het budget was voldoende voor de uitvoering van het GRP.

Diverse gebouwen

Product	Onderhoud en gebruik van gemeentelijke gebouwen. Het gaat om ca. 120 panden.
Doel	Zorgen voor een goede en adequate huisvesting.
Beleid	Het beleid is vastgelegd in het accommodatieplan "Kiezen voor Kracht" (Raad 5 maart 2015). Uitgangspunten zijn: <ul style="list-style-type: none"> - beheer op basis van een meerjarenavastgoed plan, waarin de benodigde investeringen planmatig zijn vastgelegd; - een actieve verkoopstrategie, waarbij vrijkomende panden die niet meer nodig zijn voor maatschappelijke activiteiten, in principe worden afgestoten; - voor de langere termijn toewerken naar het in het accommodatieplan geschetste eindbeeld per woonservicegebied.
Uitvoering	Het onderhoud aan onze gebouwen besteden wij uit aan derden.
Kwaliteit	De onderhoudsniveaus zijn:

	<ul style="list-style-type: none"> - hoog voor representatieve- en historische gebouwen (het stadhuis, museum en poorten); - gemiddeld voor niet representatieve gebouwen (kantoren en sportgebouwen); - laag voor gebruikgebouwen en op korte termijn af te stoten gebouwen (opslag- en stallingsgebouwen en dergelijke). <p>Het onderhoud aan onze gebouwen gebeurt planmatig op basis van het Meerjaren Onderhoud Beheersplan (MJOP) 2019 – 2024.</p>
Budget 2022	In 2022 was voor klein en groot onderhoud aan onze gebouwen € 1.163.500 beschikbaar.
Terugblik 2022	Wij pleegden onderhoud en vervangingen aan installaties van diverse gemeentelijke panden. Wij zijn gestart met de renovatie en verduurzaming van de klimaatinstallatie in Tasveld 19. Er is een aanvang gemaakt met de actualisatie van de vastgoedportefeuille en route naar verduurzaming, dit vooral met het oog op de benodigde budgetten voor onderhoud en verduurzaming.
Confrontatie	Het beschikbare budget was toereikend voor regulier onderhoud, maar niet voor verduurzaming/renovatie.

Paragraaf 4 Financiering

Samenvatting

De kasgeldlimiet voor 2022 werd bepaald op € 13,5 miljoen. Overschrijdingen van de kasgeldlimiet hebben zich in 2022 niet voorgedaan. In 2022 was er sprake van een "ruimte onder renterisiconorm" van € 21,4 miljoen. Hierdoor was er voldoende ruimte om extra financiering aan te trekken. Het renteresultaat op het taakveld Treasury is uiteindelijk € 245.000 lager uitgevallen dan begroot. De langlopende leningen zijn niet aangevuld met nieuwe leningen en zijn conform de begroting afgelost.

Inleiding

Deze paragraaf gaat over hoe de gemeente omgaat met het financieren van zijn activiteiten en projecten en de wijze waarop het zijn liquiditeiten beheert. In de wet financiering decentrale overheden (Wet Fido) zijn de kaders gesteld en verplicht het de overheden tot het transparant en inzichtelijk maken van het lokale treasurybeheer. In het kader van deze wet is in het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) een paragraaf "financiering" verplicht gesteld voor de begroting en de jaarrekening van de gemeente.

Conform de in de wet voorgeschreven verplichte onderdelen behorende bij deze paragraaf worden behandeld:

- De beleidsvoornemens ten aanzien van het risicobeheer van de financieringsportefeuille.
- De financieringsbehoefte.
- De rentelasten, het renteresultaat en de wijze waarop rente aan investeringen, grondexploitaties en taakvelden wordt toegerekend.

Kasgeldlimiet

Een van de uitgangspunten van de Wet Fido is het vermijden van grote fluctuaties in de rentelasten van openbare lichamen. Om een grens te stellen aan korte financiering (looptijd tot 1 jaar) is in de Wet Fido een wettelijk toegestane norm (de kasgeldlimiet) opgenomen. Deze wordt bepaald door het begrotingstotaal bij aanvang van het begrotingsjaar te vermenigvuldigen met een in de Wet Fido vastgesteld percentage, dit percentage was voor 2022 8,5%. De kasgeldlimiet voor 2022 werd bepaald op € 13.501.825.

Renterisiconorm

De renterisiconorm heeft als doel om het renterisico bij herfinanciering te beheersen. De renterisiconorm houdt in, dat de jaarlijks verplichte aflossingen en de renteherzieningen niet meer mogen bedragen dan het in de Wet Fido vastgelegde percentage voor gemeenten van 20% van het begrotingstotaal.

Zoals af te lezen valt in de tabel hieronder was er in 2022 een ruimte onder renterisiconorm van € 21.395.

Renterisiconorm (x € 1.000)	2022
Renteherzieningen	-
Aflossingen	10.374
Renterisico	10.374
Renterisiconorm	31.769
Ruimte onder renterisiconorm	21.395
Overschrijding renterisiconorm	-
Berekening renterisiconorm	
Begrotingstotaal	158.845
Percentage	20%
Renterisiconorm	31.769

Schatkistbankieren

Sinds de invoering van het schatkistbankieren in 2013 dienen alle decentrale overheden (provincies, gemeenten, waterschappen en gemeenschappelijke regelingen in de vorm van een openbaar lichaam) hun tegoeden aan te houden bij het Ministerie van Financiën in plaats van bij een bank. Doel van het schatkistbankieren is het verlagen van de EMU- schuld.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)					
		Verslagjaar			
(1)	Drempelbedrag	3222,54			
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	-	277	281	307
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	3.223	2.946	2.941	2.916
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
(1) Berekening drempelbedrag					
		Verslagjaar			
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	161.127			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	161.127			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	-			
(1) = (4b)*0,0075 + (4c)*0,002 met een minimum van €250.000	Drempelbedrag	3222,54			
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	-	25.167	25.890	28.231
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	-	277	281	307

Rentetoerekening

In het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) is voorgeschreven hoe wij de doorberekening van de rente dienen te verantwoorden. Het te hanteren rente-omslagpercentage dient op een éénduidige wijze berekend te worden door alle gemeenten, zodat onderlinge vergelijkbaarheid toeneemt en beter aansluit bij de werkelijke rentekosten. Hieronder is het schema opgenomen dat inzicht verschaft tussen de rentekosten en rentedekking:

Schema rentetoerekening (in €)	werkelijk	Begroot na wijz.
De externe rentelasten over de korte en lange financiering	3.127	3.181
De externe rentebaten	295	112
Totaal door te rekenen externe rente	2.832	3.069
De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	528	1.129
De rente van projectfinanciering* die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend:	-	-
	2.304	1.940

Saldo door te rekenen externe rente		
Rente over eigen vermogen	-	-
Rente over voorzieningen (gewaardeerd op contante waarde)	657	689
De aan taakvelden (programma's incl. overzicht Overhead) toe te rekenen rente	2.961	2.629
De werkelijk aan taakvelden (programma's incl. overzicht Overhead) toegerekende rente (renteomslag)	3.260	3.173
Renteresultaat op taakveld treasury	299	544

*)De gemeente kent geen vorm van projectfinanciering, gemiddelde rentevoet van toepassing (Bedragen x € 1.000)

Langlopende leningen

Per 1 januari 2022 bedroeg de totale hoofdsom van de vaste geldleningen € 114,9 miljoen. In 2022 is er één vaste geldlening afgelost, de schuldrestant per 31 december 2022 bedraagt € 104,5 miljoen. De rentelasten voor de geldleningen bedroegen voor 2022 € 3.130.121. Het gemiddeld gewogen rentepercentage bedroeg in 2022 2,74%.

In onderstaande tabel staat het verwachte verloop van de langlopende vaste geldleningen.

(bedragen x € 1.000)	Stand per 1-1	Aflossing	Stand per 31-12
2022	114.855	10.374	104.481
2023	104.481	9.634	94.847
2024	94.847	8.092	86.754
2025	86.754	6.901	79.853

Paragraaf 5 Bedrijfsvoering

Samenvatting

Ter ondersteuning van het primaire proces is in 2022 o.a. ingezet op:

- Doorontwikkelen en versterken van de organisatie;
- Aandacht voor inwoner betrokkenheid en duurzame inzetbaarheid van medewerker;
- Uitbreiding digitaliseren diensten en continueren van bewustheid over informatieveiligheid en privacy;
- Leveren van juridische kwaliteitszorg door o.a. advisering, afhandeling diverse bezwaren, klachten en Wob-verzoeken;
- Optimaliseren van proces en producten in de P&C cyclus en college/raadsvoorstellen;
- Uitvoeren van audits voor de rechtmatigheidsverantwoording;
- Vaststellen en uitvoeren onderzoeksprogramma;
- Voorbereiding en uitvoering van communicatie uitingen van diverse interne en externe projecten of actuele onderwerpen.

Inleiding

Onder bedrijfsvoering vallen alle activiteiten die dienen ter ondersteuning van het primaire proces waarmee de doelstellingen uit de programma's van de gemeente worden gerealiseerd. In deze paragraaf wordt een toelichting gegeven op de volgende ondersteunende activiteiten: organisatieontwikkeling, personeel, dienstverlening, informatieveiligheid, juridische kwaliteitszorg, procesoptimalisatie, rechtmatigheid en de rechtmatigheidsverantwoording, het onderzoeksprogramma van het college, financiën, communicatie, subsidievererving, facilitaire dienstverlening en inkoop & aanbesteding.

Organisatieontwikkeling

Als ambtelijke organisatie willen we in het werk dat we doen van waarde zijn voor de gemeente Kampen. Dit vraagt om betrokkenheid bij de omgeving, de samenleving verandert voortdurend en dat vraagt een andere manier van werken van de gemeente: meer dienstverlening en meer samenwerking. Zo versterken we elkaar: inwoners krijgen de kans om hun kracht te benutten, terwijl wij een sterke basis creëren met duidelijke randvoorwaarden en benodigde sturing. Dankzij deze aanpak zijn we een professionele, flexibele en efficiënte en slagvaardige organisatie. Door ons samen met onze omgeving in te zetten voor de maatschappelijke opgaven, blijven we in ontwikkeling, om van toegevoegde waarde te zijn en kunnen blijven voor de samenleving. Met daarbij oog voor wendbaarheid en omstandigheden die vragen om nieuwe rolinneming en een dienstverlenende houding.

Daarnaast hebben we als gemeente ambities en we willen een substantiële bijdrage leveren aan regionale opgaven. Worden we geconfronteerd met nieuwe of aangescherpte wet- en regelgeving en moeten we het hoofd bieden aan risico's die grote impact kunnen hebben op de bedrijfsvoering. Dit alles vraagt om een op onderdelen gerichte versterking van onze organisatie en bedrijfsvoering, naast de ook afgesproken bezuinigingsopgave waaraan in 2022 conform afspraken een vervolg wordt gegeven door middel van procesoptimalisatie. Dit alles om ook in 2022 de dienstverlening richting inwoners en ondernemers op orde te houden en te verbeteren.

In 2022 is in het kader van organisatieontwikkeling onder meer geïnvesteerd in versterking op strategisch niveau, versterking op het gebied van veiligheid, toezicht & handhaving (VTH), versterking van de bedrijfsvoeringsfuncties en versterking van de digitale dienstverlening. In totaal betrof het 30,5 fte.

Personeel

Als gemeente krijgen we regelmatig nieuwe taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden toegewezen vanuit het Rijk. En hebben als taak de kwaliteit van de dienstverlening naar burgers en bedrijven te verhogen. Kernbegrippen daarbij zijn: eigen kracht en regie van de burger, meer innovatie van werkprocessen en maximale toepassing van digitale technologische oplossingen en meer zelforganisatie door de medewerkers. Deze ontwikkelingen zijn van invloed op het HR-beleid en de medewerkers.

De basis voor ons HR-beleid wordt gevormd door de visie en de doelstellingen van Kampen Merkbaar Beter en sluit aan op en bevordert de lijn die we hebben ingezet op het gebied van organisatieontwikkeling.

Speerpunten van het HR-beleid zijn:

- strategisch personeelsmanagement;
- talentmanagement: inzetten op de dingen waar medewerkers goed in zijn;
- strategisch opleiden, planmatig en doelen medewerker afgestemd op organisatiedoelen;
- duurzame inzetbaarheid (inzetbaarheid, werkvermogen en vitaliteit);
- wendbare en compacte organisatie.

We hebben onze medewerkers in 2022 met het oog op duurzame inzetbaarheid gericht gestimuleerd om in beweging te komen en zich te blijven ontwikkelen. Dit onder meer via ons HRM-beleid, mobiliteitsbeleid en Arbo/vitaliteitsbeleid.

Op grond van de Wet Banenafpraak moeten bedrijven en overheden banen creëren voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. In onze organisatie zijn er in dat kader tot en met 2022 dertien arbeidsplaatsen gerealiseerd. In 2023 gaan we door met het creëren van extra arbeidsplaatsen tot in totaal 17 arbeidsplaatsen. Hiermee werken wij ook als werkgever aan een 'inclusief Kampen': iedereen hoort erbij en iedereen telt mee.

We vinden het belangrijk dat bewoners zich in ons herkennen en dat wij bewoners goed begrijpen. Daarom is ook in 2022 gestreefd naar diversiteit in onze organisatie. Of dat nu gaat om verschil in achtergrond, leeftijd, geaardheid, arbeidsbeperking of anderszins. Verschillen tussen medewerkers geven variantie in bijvoorbeeld kennis, ervaring en kwaliteit. Zo kunnen we het werk in, met én voor de gemeente Kampen nog beter doen.

Dienstverlening

We hebben in 2022 stappen gezet in het verbeteren van de gegevenskwaliteit en het breder beschikbaar stellen van gegevens in de verschillende werkprocessen. Daarbij hebben we ook instrumenten ontwikkeld om de kwaliteit van de gegevens te monitoren en te verbeteren.

We hebben ons aanbod van digitale producten weer uitgebreid. Zo kunnen inwoners hun rijbewijs digitaal verlengen en hoeven ze maar een keer naar het stadhuis te komen, alleen om het document af te halen.

Informatieveiligheid

We hebben afgelopen jaar verschillende maatregelen genomen om de informatieveiligheid en weerbaarheid te vergroten en de kwetsbaarheid te verminderen. Zo hebben we maatregelen genomen om de informatieketens met andere overheden en partijen te verbeteren. Daarnaast zijn we blijvend bezig met de vaardigheden van onze medewerkers en het vergroten van het bewustzijn zodat we ons werk zo veilig mogelijk kunnen uitvoeren.

Daarnaast loopt binnen SSC-Ons het programma verhogen digitale weerbaarheid. Binnen dat programma zijn er afgelopen jaar ook technische maatregelen genomen en verbeteringen gerealiseerd om ook op dat vlak de kwetsbaarheden en risico's te verminderen en te zorgen dat de gevolgen van een eventueel incident tot een minimum zijn beperkt.

Verantwoording ENSIA

Met behulp van ENSIA (Eenduidige Normatiek Single Information Audit) leggen gemeenten jaarlijks verantwoording af over de kwaliteit van de organisatie brede informatieveiligheid en over die van diverse informatiesystemen. Verantwoording wordt horizontaal afgelegd aan de gemeenteraad en verticaal aan de ministeries van BZK, SZW en I&M. Het beoogde resultaat is de borging van informatiebeveiliging en de verantwoordingsplicht in de gemeentelijke PDCA-cyclus. Dit doen we door het organiseren van het nieuwe verantwoordingsproces, het creëren van brede betrokkenheid in de organisatie en het vormgeven van de verantwoording over informatieveiligheid.

ENSIA en audits DigiD en Suwinet

Het accent in de verantwoording over 2022 ligt op DigiD en Suwinet (wettelijk verplicht). Eind 2022 is de zelfevaluatie in het kader van ENSIA uitgevoerd. Begin 2023 zijn de audits DigiD en Suwinet door een externe auditor uitgevoerd die onderdeel zijn van de verantwoording in het kader van ENSIA.

Kampen heeft 5 aansluitingen op DigiD. Alle aansluitingen voldoen aan de normen. Een mooi resultaat.

Bij de audit voor Suwinet is geconstateerd dat aan 1 norm niet volledig is voldaan. Dit betreft norm 6.1.1 en deze norm voldoet niet omdat er een deel van het jaar geen CISO rol was ingevuld. Oorzaak was langdurige uitval van de CISO. Voor het jaar 2023 is invulling van de CISO rol geborgd en staat de norm weer op voldoende. Het niet voldoen aan deze norm heeft voor nu geen nadelige consequenties

ENSIA en BAG, BGT en BRO

De basisregistratie adressen en gebouwen (BAG), de basisregistratie grootschalige topografie (BGT) en de basisregistratie ondergrond (BRO) maken ook deel uit van de verantwoording in het kader van ENSIA. In het 4e kwartaal van 2022 is voor deze basisregistraties de zelfevaluatie uitgevoerd en afgerond. De verantwoording over 2022 over de basisregistraties BAG, BGT en BRO worden, in tegenstelling tot de verantwoording over DigiD en Suwinet, niet door een externe auditor getoetst. De score per basisregistratie is opgebouwd uit drie onderdelen: gegevenskwaliteit, kwaliteitsverbeteringstrajecten c.q. transitie en borging proces. Voor alle basisregistraties zijn de uitkomsten van de zelfevaluatie positief en bovengemiddeld

ENSIA en WOZ

Ook de basisregistratie Waarderende Zaken (WOZ) maakt deel uit van ENSIA en wordt niet door een externe auditor getoetst. Door het invullen van de zelfevaluatie wordt een verantwoordingsrapportage opgesteld. Bij deze zelfevaluatie wordt op negen onderdelen getoetst. Zes van de negen staan op groen. De onderdelen die nog niet voldoen hebben te maken met het uitvoeren van controles die in de BIO zijn voorgeschreven en het ontbreken van managementinformatie. In 2023 worden deze onderdelen verder opgepakt. Het niet voldoen aan deze onderdelen heeft op dit moment geen consequenties.

Juridische kwaliteitszorg

Juridische kwaliteitszorg is het geheel van maatregelen die worden getroffen om juridische risico's en daarmee samenhangende schade te voorkomen of te beperken. Het gaat om het waarborgen en versterken van de juridische kwaliteit en het bewust omgaan met juridische risico's, waardoor bijvoorbeeld onnodige vertragingen, kosten en (schade)claims worden voorkomen of beperkt.

Het aantal bezwaarschriften is ten opzichte van het jaar 2021 in 2022 nagenoeg gelijk gebleven; er werden 110 bezwaarschriften ontvangen. Het aantal formele klachten over gedragingen van medewerkers is na een aanzienlijke stijging in het voorgaande jaar (2020: 39, 2021: 81) in het jaar 2022 gedaald naar 50 klachten. De aard van de klachten is divers. Zowel bij de bezwaren als bij de klachten wordt ingezet op snel contact en een informele geschiloplossing.

Behandeling van verzoeken op grond van de Wet open overheid (voorheen Wet openbaarheid van bestuur) vindt gecentraliseerd plaats om risico's bij afhandeling te beperken en actuele kennis/ervaring te borgen. In het jaar 2022 werden 33 verzoeken ontvangen. Dat aantal lag in lijn met de voorgaande jaren. Bij diverse verzoeken was sprake van zeer omvangrijke/complexere verzoeken. In die situaties wordt in overleg met verzoekers bekeken of een beperking van het verzoek en/of een gefaseerde behandeling mogelijk is. In verband met ziekte van een medewerker, een piek in het aantal verzoeken en de omvang/complexiteit van de verzoeken is externe ondersteuning ingehuurd voor de behandeling van verzoeken. Er zijn stappen gezet voor (verdere) implementatie van de Wet open overheid, wat in het jaar 2023 nog verder wordt vervolgd. Mede vanwege wijziging in de wetgeving (Wet gemeenschappelijke regelingen) heeft de besluitvorming over (oprichten en wijzigen van) gemeenschappelijke regelingen in het bijzonder en verbonden partijen in het algemeen de nodige aandacht, evenals de planning- en controlcyclus en informatievoorziening omtrent deze verbonden partijen. Bij de totstandkoming en actualisering van regelgeving wordt nadrukkelijk aandacht besteed aan deregulering, flexibilisering en administratieve lastenverlichting. Er wordt samengewerkt met een aantal andere gemeenten in een regionaal juridisch overleg en deelgenomen aan de landelijke Vereniging Juridische Kwaliteitszorg voor gemeenten.

Procesoptimalisatie

Een belangrijk onderdeel van onze organisatiefilosofie is om continue te blijven leren en verbeteren. Het streven om onze eigen werkprocessen waar mogelijk verder te optimaliseren past geheel in dat kader. Afgelopen jaar hebben we stappen gezet in het digitaal archiveren, waardoor we vanaf 1 januari werken volgens het principe van substitutie. Hiermee mogen wij grotendeels digitaal archiveren en hoeft papier in de meeste gevallen niet meer bewaard te worden. Dit zal ervoor zorgen dat de werkwijze rondom archiveren van vele werkprocessen efficiënter kan. Daarbij kunnen we ook digitaal ondertekenen wat ook de noodzaak voor printen vermindert. Beide optimalisaties zorgen voor minder noodzaak voor printen en scannen.

Aan de uitvoering van de procesoptimalisaties is in het bezuinigingsprogramma enkele jaren ook een taakstelling gekoppeld. Deze bedroeg in het verslagjaar 2022 cumulatief € 275.000 en is structureel ingevuld vanuit de onderschrijving van de loonsom.

Rechtmatigheidsverantwoording

Vanaf boekjaar 2023 is het college verplicht om zelfstandig een rechtmatigheidsverantwoording op te nemen in de jaarrekening. Daarin legt het college verantwoording af in hoeverre de financiële cijfers in de jaarrekening rechtmatig tot stand zijn gekomen. Hoewel deze rechtmatigheidsverantwoording dit jaar nog niet verplicht is, hebben het college en de raad afgesproken dat we het huidige boekjaar net zoals in 2021 het geval was te beschouwen als een pilotjaar. In de raadsvergadering van 8 december 2022 heeft de raad de verantwoordingsgrens vastgesteld waarboven afwijkingen in de verantwoording moet worden opgenomen.

De grens waarboven afwijkingen in de verantwoording moeten worden opgenomen is door de raad vastgesteld op 3% van de totale lasten (inclusief toevoegingen aan de reserves). Onder afwijkingen wordt verstaan fouten (dus het niet naleven van wet- en regelgeving) en/of posten waarvan bij het college onduidelijkheid bestaat over de rechtmatigheid. In Kampen komt 3% van de totale lasten op basis van de jaarrekening 2022 neer op een bedrag van € 4.704.810,-. Dit houdt dat het college in de conclusie van de rechtmatigheidsverantwoording kan verklaren dat de baten en lasten rechtmatig tot stand zijn gekomen als het totaal van fouten en onduidelijkheden beneden het grensbedrag van 3% blijft.

Daarnaast is door de raad vastgesteld om bij de rechtmatigheidsverantwoording een rapporteringsgrens te hanteren van 5% van de verantwoordingsgrens. Dit sluit aan op het geldende controleprotocol van de accountant. Dit betekent dat rechtmatigheidsfouten en onduidelijkheden boven deze grens worden gerapporteerd in de paragraaf bedrijfsvoering in het jaarverslag. Dit vertegenwoordigt dus in Kampen een bedrag van € 235.241,-.

In de basis doet het college in de rechtmatigheidsverantwoording een uitspraak over het naleven van wet- en regelgeving, die betrekking heeft op financiële beheers handelingen. In de paragraaf bedrijfsvoering licht het college de oorzaken toe van geconstateerde onrechtmatigheden.

De financiële rechtmatigheid van de jaarrekening 2022

Voor de financieel belangrijkste processen zijn de controles uitgevoerd volgens het Intern controleplan 2022. Dit controleplan is op 8 november 2022 door het college vastgesteld. Alleen in het proces Inkoop & aanbesteding zijn daarbij rechtmatigheidsfouten aangetroffen boven de rapporteringsgrens van 5% van de verantwoordingsgrens. Daarnaast heeft een

toets plaatsgevonden op de kredieten en begrotingsrechtmatigheid waarbij is vastgesteld dat er geen afwijkingen zijn die resulteren in een onrechtmatigheid.

Bij de nulmeting voor de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording is voor alle processen een interne frauderisico-analyse uitgevoerd. Voor de financieel belangrijkste processen zoals belastingen, leges omgevingsvergunningen, WMO, Jeugdwet, Participatie, subsidieverstrekingen, treasury, grondverkoop zijn door de VIC (Verbijzonderde Interne Controle) de frauderisico-analyses geactualiseerd. Gedurende 2022 zijn geen gevallen van fraude binnen de organisatie geconstateerd. Daarnaast is er geen reden om de continuïteit van de gemeente van de gemeente in twijfel te trekken, de gemeente heeft een stevige financiële balanspositie. Ook is de begroting voor het komend jaar materieel sluitend.

Tabel: Overzicht aangetroffen rechtmatigheidsfouten en –onzekerheden.

Proces	Bedrag	Toelichting
Inkoop & aanbesteding	€ 223.333,-	In een aantal gevallen is een opdracht verstrekt in strijd met de Europese aanbestedingsregels.
Inkoop & aanbesteding	€ 95.186,-	Dit betreft uitgaven voor de meerjarige beheerovereenkomst Zuiderzeehaven die nog doorloopt tot 2025 en niet conform de Europese aanbestedingsregels is afgesloten. Formeel hoeft deze post overigens niet meer meegenomen te worden als fout omdat de resterende waarde van de beheerovereenkomst bij de jaarrekening 2021 is opgenomen in de 'niet uit de balans blijvende verplichtingen'.
totaal	€ 318.519,-	

Het totaal aan aangetroffen rechtmatigheidsfouten blijft daarmee ruimschoots onder de boven genoemde drempel van 3% van de lasten, zijnde een bedrag van ruim € 4,7 miljoen. Het college verklaart daarmee in de rechtmatigheidsverklaring, die is opgenomen in de jaarrekening 2022, dat de baten en lasten van deze jaarrekening rechtmatig tot stand zijn gekomen. Daarbij moet worden aangetekend dat de interne audits, waarop deze rechtmatigheidsverantwoording is gebaseerd, een beperktere scope hebben gehad dan de controle door de externe accountant. In de interne audits zijn gegevensgerichte dossiercontroles op cliëntniveau uitgevoerd met als doel de getrouwheid en rechtmatigheid van de opgenomen Zorg in Natura last (Jeugd & WMO) vast te stellen (recht, hoogte en duur). De zogenaamde productieverantwoordingen van de zorgleveranciers waren tijdens deze audits nog niet beschikbaar en zijn dan ook niet in de oordeelsvorming meegenomen. Deze productieverantwoordingen zijn wel betrokken in het oordeel van de accountant. Daarmee kan de accountant ook tot een ander inzicht komen van de totale fouten en onzekerheden in het sociaal domein.

Momenteel is de gemeente bezig met het uitvoeren van een risico gerichte prestatielevering onderzoek over 2022. Hiervoor is een controlemix van maatregelen opgesteld. Het doel van dit onderzoek is om zelfstandig de prestatielevering vast te stellen en daarmee de gerapporteerde onzekerheid van voorgaande jaren te reduceren. Op basis van dit onderzoek is de gemeente Kampen in staat om zelfstandig een oordeel te vormen over prestatielevering.

De rechtmatigheidsfouten die in deze jaarrekening zijn geconstateerd, hebben alle betrekking op het niet of onjuist toepassen van de Europese aanbestedingsregels. Als organisatie geven we inmiddels invulling in het projectplan "verbetering interne inkooporganisatie". Dit wordt nader toegelicht in deze paragraaf Bedrijfsvoering onder het kopje "Inkoop & aanbesteding". De rechtmatigheid is overigens in deze jaarrekening ook nog voorwerp van controle door de externe accountant. De accountant zal dus ook beoordelen of het college naar zijn oordeel terecht tot deze verantwoording gekomen is.

Verdere verbetering van de interne beheersing

We werken, naast een verantwoording gericht op de financiële rechtmatigheid, ook gericht aan de verdere verbetering van onze interne beheersing. In het najaar van 2022 heeft het college, mede op advies van de externe accountant, een intern controleplan opgesteld. In dit plan worden de verbijzonderde interne controles beschreven die de interne auditfunctie van de gemeente uitvoert om te beoordelen welke risico's zich voordoen in de interne processen, welke beheersmaatregelen daarvoor zijn getroffen en of deze in de praktijk in voldoende mate functioneren. Deze controles vormen ook de basis voor de hierboven beschreven rechtmatigheidsverantwoording.

In het intern controleplan wordt de ambitie uitgesproken dat de Verbijzonderde Interne Controle (VIC) in de gemeente Kampen zich door ontwikkelt tot een volwassen auditfunctie in de 3e lijn. Dat betekent dat de VIC geheel los staat van het primaire proces en daarmee zo onafhankelijk mogelijk controles en audits kan uitvoeren. Daarvoor is wel nodig dat ook de kwaliteitscontroles in de 1e lijn, zijnde het primaire proces, goed functioneert. De verdere versterking van de interne beheersing in het primaire proces blijft dan ook een belangrijk thema in 2023.

Ook in 2022 hebben we verder gewerkt aan de versteviging van de financiële sturing en beheersing en de informatieveiligheid en is, zoals hiervoor aangegeven, een start gemaakt met de herinrichting van het proces van "Inkoop & aanbesteding". Deze ontwikkelingen worden afzonderlijk toegelicht onder de betreffende onderdelen in deze paragraaf Bedrijfsvoering.

Onderzoeksprogramma

Het onderzoeksprogramma voor 2023 is op 29 november 2022 door het College van B&W vastgesteld. De onderzoeksonderwerpen die in het onderzoeksprogramma 2023 opgenomen zijn, betreffen:

- Schouw openbare ruimte
- Publieksonderzoek Stedelijk Museum Kampen
- Actualiseren van de lokale economische visie
- Veiligheidsmonitor
- Benchmark begroting
- Cliëntervaringsonderzoeken Sociaal domein
- Dienstverlening

Daarnaast is budget gereserveerd om onze ruim 2.000 leden van het Burgerpanel Kampen gedurende het jaar actuele thema's voor te kunnen leggen.

Over de inhoud van het onderzoeksprogramma 2023 is de raad via een informatienota (108158-2022) geïnformeerd. De voorbereidingen voor de uitvoering van deze onderzoeken zijn inmiddels gestart.

Sinds 2021 worden de rapportages over de uitvoering van het onderzoeksprogramma en rekenkameronderzoek geïntegreerd in de documenten van de P&C-cyclus. Vandaar dat u hierbij ook een overzicht ontvangt van de huidige stand van zaken van de onderzoeken die deel uit maken van het onderzoeksprogramma 2022 en uitgevoerd rekenkameronderzoek in dat jaar.

Onderzoek	Stand van zaken
Economisch inzicht Kampen	Sinds 2011 maakt I&O Research een rapportage "Economisch inzicht Kampen". Deze rapportage biedt een cijfermatig overzicht van de thema's die de economie van Kampen aan gaan. De rapportage Economisch inzicht Kampen 2022 (met daarin de cijfers uit het jaar 2021) is eind december beschikbaar gekomen. In de eerste maand van 2023 is er bovendien een factsheet (beknoptere en meer visuele presentatie van de onderzoeksuitkomsten) over de in 2022 uitgevoerde monitor opgeleverd.
Veiligheidsmonitor	De Veiligheidsmonitor is een tweejaarlijks terugkerend bevolkingsonderzoek naar veiligheid, leefbaarheid en slachtofferschap. De Veiligheidsmonitor wordt uitgevoerd in opdracht van het Ministerie van Justitie en Veiligheid, gemeenten en politie. In 2019 heeft Kampen voor de zesde keer meegedaan aan de Veiligheidsmonitor. De voorbereidingen voor deelname in 2021 zijn in februari gestart. In de periode augustus – oktober is het veldwerk voor de Veiligheidsmonitor uitgevoerd. De landelijke resultaten zijn in maart 2022 gepubliceerd. De eerste maatwerkrapportage met daarin de resultaten voor Kampen over 2021 is in mei 2022 beschikbaar gekomen. In het najaar van 2022 is aanvullend daarop een rapportage beschikbaar gekomen met daarin trends en ontwikkelingen van de belangrijkste indicatoren uit de Veiligheidsmonitor. De resultaten uit de rapportages zijn meegenomen als input bij het ontwikkelen van het Integraal Veiligheidsplan 2023-2026.
Burgerpeiling Waarstaatjegemeente.nl	De burgerpeiling Waarstaatjegemeente.nl is een standaard voor burgeronderzoek waarmee de mening en de mate van betrokkenheid van inwoners wordt gemeten. In dit gevalideerde onderzoek hebben de vragen betrekking op vier maatschappelijke thema's: <ul style="list-style-type: none"> • woon- en leefklimaat; • welzijn en zorg; • dienstverlening; • relatie tussen inwoners en gemeente. Deze burgerpeiling laten we voor onze gemeente periodiek uitvoeren. De laatst uitgevoerde peiling dateert van 2020. Begin december wordt is de peiling opnieuw uitgezet onder inwoners van de gemeente Kampen. De resultaten daarvan zijn te raadplegen via de website https://www.waarstaatjegemeente.nl/ .
Cliëntervaringsonderzoeken Sociaal domein	Sinds 2016 zijn gemeenten verplicht voor de Wmo en Jeugd een cliëntervaringsonderzoek (CEO) uit te voeren. Voorgaande jaren hebben we cliënten Wmo, Jeugdwet achteraf gevraagd naar hun ervaringen. I&O Research heeft deze kwantitatieve onderzoeken voor onze gemeente uitgevoerd. Dit jaar wilden we graag op een kwalitatieve wijze invulling geven aan dit onderzoek. Daarbij wilden we nader inzicht krijgen in wat er met cliënten is gebeurd van wie hun aanvraag voor een voorziening of hulp, zorg afgewezen is. Bij het daadwerkelijk in gang zetten van het onderzoek liepen we ertegenaan dat onze huidige registraties niet zo ingericht zijn dat daar op een eenvoudige wijze NAW-gegevens achterhaald kunnen worden van cliënten waarbij hun aanvraag voor hulp of een voorziening afgewezen is. We hebben daarom besloten dit onderzoek te stoppen en het komend jaar een andere invulling aan het onderzoek te geven. Het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport is daarover geïnformeerd.

Peilingen onder burgerpanel gemeente Kampen	Het burgerpanel is geraadpleegd in het kader van het ontwikkelen van de woonzorgvisie gemeente Kampen 2022-2032. Ook is er een burgerpanel peiling uitgevoerd bij het ontwikkelen van de meerjarevisie jaarwisseling 2023-2027. De voorgenomen peiling over communicatie rondom invoering van de omgevingswet is vanwege uitstel van daadwerkelijke invoering omgevingswet nog niet uitgevoerd.
---	---

Onderstaand ook nog een drietal onderzoeken uit het onderzoeksprogramma 2022 waarin geen invulling of op een andere wijze invulling aan gegeven is:

- Het budget van € 25.000 uit het onderzoeksprogramma 2022 dat gereserveerd was voor het uitvoeren van mogelijk een extra onderzoek wanneer thema's uit het nieuwe coalitieakkoord daar aanleiding toe geven is niet uitgegeven. Er waren namelijk geen nieuwe actuele thema's die vroegen om een (extra) onderzoek vanuit het onderzoeksprogramma.
- Daarnaast is ook het budget (€ 7.500) dat in het onderzoeksprogramma 2022 gereserveerd was voor het uitvoeren van een "Warmtevisie Peiling draagvlak aardgasvrij 4 wijken" niet uitgegeven. Onderzoek in het kader van het onderzoeksprogramma bleek uiteindelijk niet nodig te zijn omdat er inmiddels voor gekozen is in samenwerking met de Provincie invulling te geven aan dat thema waarbij gestart wordt met de wijk Wilsum.
- In opdracht van, in samenwerking met de beleidsontwikkelaar Jeugd zou ook invulling geven worden aan het verzamelen van actuele data en statistieken % LVB (Licht Verstandelijk Beperkte) bevolking. Daarvoor was een budget van € 1.000 gereserveerd. Vanwege vertrek van deze beleidsontwikkelaar bij de gemeente Kampen en de moeilijk vervulbare vacature die vervolgens ontstond is deze analyse niet meer uitgevoerd.

Rekenkameronderzoek

In 2022 heeft de Rekenkamercommissie Kampen een onderzoek uitgevoerd naar de informatiebeveiliging en privacy in de gemeente Kampen. De resultaten daarvan zijn verwoord in een rapport en raadsvoorstel. Het raadsvoorstel met daarin conclusies, aanbevelingen en advies aan de gemeenteraad is in de raadsvergadering van 19 januari 2023 besproken. De aanbevelingen die gedaan zijn worden inmiddels opgepakt en verder ingevuld. Zo is de formatie rondom informatiebeveiliging inmiddels uitgebreid. Daarnaast zal het geactualiseerde informatiebeveiligingsbeleid binnenkort door het College van B&W worden vastgesteld. Ook zijn we in gesprek over hoe we de raad periodiek kunnen informeren over de ontwikkelingen rondom informatiebeveiliging. In het najaar zullen we de raad met een informatieavond meenemen op het thema waarbij we aandacht zullen hebben voor de rol van de raad, de risico's en maatregelen die we daarvoor nemen op zowel mens als techniek.

Financiën

We hebben dit jaar focus gehouden om het financiële beleid te continueren. Verder zagen we dat de Corona maatregelen werden afgebouwd en de herijking van het gemeentefonds per 1 januari 2023 zijn intrede deed. De Planning & Control documenten zijn naar tevredenheid ontvangen door college en raad. De jaarrekening 2021, perspectiefnota, programmabegroting en de bestuursrapportages hebben een goede bestuurlijke samenvatting, wordt er meer op hoofdlijnen gerapporteerd en is de leesbaarheid verder verbeterd. Planning en Control ontwikkelingen bespreken we met de auditcommissie en dat heeft geleid dat de prioritering van het digitaal toegankelijk maken van de P&C producten is verlaagd vanwege beperkte capaciteit en is eind 2022 gestart met het actualiseren van de financiële verordening.

Communicatie

Onderdeel Communicatie draagt aantoonbaar bij aan het realiseren van organisatiedoelen van de gemeente Kampen. Communicatie is concern breed betrokken bij thema's projecten en opgaven van verschillende grootte en diverse mate van gevoeligheid.

- Omgevingsbewust werken wordt gestimuleerd door medewerkers te adviseren, activeren en faciliteren om samen te werken met belanghebbenden in de samenleving.
- Issuemanagement wordt toegepast bij verschillende impactvolle ontwikkelingen zoals opvang Oekraïners, boerenprotesten e.d.
- Bewaakt, onder andere door bestuurscommunicatie, de reputatie van de gemeente met bijzondere aandacht voor de rol van de bestuurder
- Wekelijks vindt het perscontact plaats van burgemeester en wethouder met vertegenwoordigers van lokale en regionale media
- Corporate communicatiemiddelen worden blijvend doorontwikkeld en beheerd. De vernieuwing van de website kampen.nl is doorgevoerd en er is begonnen aan de doorontwikkeling van het intranet
- Het team werkt blijvend aan het professionaliseren van teamleden, werkzaamheden en processen.

Subsidieverwerving

De gemeente zet in op het verwerven van externe subsidies voor en met zowel interne als externe (regionale) partners met eventuele cofinanciering vanuit de reguliere budgetten. Ook wordt deelname aan programma's waarmee extra middelen kunnen worden verworven voor de uitvoering van (nieuw) beleid altijd overwogen.

Voor grotere ambities worden mogelijkheden voor aanvullende financiering op provinciaal, nationaal en Europees niveau onderzocht. Indien nodig worden er aanvullende public affairs en lobby activiteiten ingezet.

Subsidieverwerving is tegenwoordig meestal gericht op samenwerking en partneraanpak. Maatschappelijke partners en organisaties proberen we zo mogelijk te ondersteunen door hen te wijzen op subsidiemogelijkheden.

Belangrijke rol voor de subsidiecoördinatie van de gemeente is informeren en faciliteren en schakelpunt zijn naar aanvullende informatie en verbinding met anderen. Hoewel het nog steeds lukt een beroep te doen op subsidiekansen samen met partners, is het beschikbaar hebben van cofinancieringsmiddelen cruciaal. Mogelijk biedt het op te zetten Kamper ontwikkelfonds hiervoor in de toekomst nieuwe mogelijkheden.

Facilitaire dienstverlening

Medewerkers die hybride kunnen werken zijn hiervoor zowel op kantoor als thuis gefaciliteerd met de hiervoor noodzakelijke middelen. Denk hierbij bijvoorbeeld aan beeldschermen en bureaustoelen voor thuis. Maar ook binnen het stadhuis zijn er al verschillende standaard bureaus vervangen voor hoog-laag bureaus, zodat meerdere medewerkers verantwoord kunnen werken vanaf een bepaalde werkplek. Door te faciliteren in deze middelen kunnen medewerkers een betere keuze maken in het werken op een werkplek die past bij hun werkzaamheden op een voor hen geschikt moment.

Leveranciers worden gevraagd hun diensten zo duurzaam mogelijk aan te bieden. Hierover worden tijdens de contractering afspraken gemaakt. De facilitaire afdeling biedt de mogelijkheid om medewerkers met een achterstand tot de arbeidsmarkt te laten deelnemen in het reguliere arbeidsproces en hebben in 2022 hier vaste invulling aan gegeven.

Inkoop & aanbesteding

De aanbevelingen vanuit de VIC zijn naast de bevindingen van de interne inkoopadviseur in projectplan "verbetering interne inkooporganisatie" vastgelegd om structurele verbeteringen te borgen binnen de gehele organisatie en daarmee nieuwe onrechtmatigheden te voorkomen. Door naast structurele plannen ook directe acties op te pakken blijven de resultaten van de interne controle over de jaarrekening van 2022 binnen de marges die nodig zijn voor een goedkeurende accountantsverklaring. Per 1 januari 2023 staat er een nieuwe interne inkooporganisatie met twee interne inkoopadviseurs, die samen met de inkopers/budgethouders in de organisatie de inkoopproces professionaliseren. De interne afdeling bewaakt ook de tijdige opstart van aanbestedingen en de aanbestedingsprocedurekeuze, zodat we meer aan de voorkant in control zijn. Ook in de managementletter van de accountant zijn er aanbevelingen gedaan ten aanzien van de inkooporganisatie en is geadviseerd om beheersingsmaatregelen in een IT-workflow in te bouwen. Deze Purchase-2-pay workflow staat als doelstelling in projectplan. De start en snelheid van de implementatie van deze digitalisering is afhankelijk van een aantal keuzes binnen financiële afdeling waar de workflow mee samenhangt en de mogelijkheden van het financiële pakket.

Paragraaf 6 Verbonden partijen

Samenvatting

Het uitgangspunt voor deelname is dat de verbonden partij een bijdrage levert aan de gemeentelijke doelstelling en het openbaar belang. De verbonden partijen van de gemeente Kampen zijn werkzaam in de energiesector (nutsbedrijven), bancaire sector, afvalverwerking, vermogensbeheer en (versnelling)woningbouw. Samenwerking met andere gemeenten wordt vormgegeven in gemeenschappelijke regelingen met als doelstelling het behalen van efficiency-, financieel- of economisch voordeel. De Stichting Stadstoezicht Kampen is per 30 december 2022 ontbonden en vereffend.

Inleiding

Algemeen

Een verbonden partij is een privaot- dan wel publiekrechtelijke organisatie waarin de gemeente een bestuurlijk én een financieel belang heeft. Bestuurlijk belang betekent dat de gemeente een zetel in het bestuur heeft van een rechtspersoon of stemrecht heeft. Onder financieel belang wordt verstaan dat de gemeente de ter beschikking gestelde middelen kwijtraakt ingeval van faillissement van de verbonden partij en/of als de financiële problemen bij de verbonden partij verhaald kunnen worden op de gemeente.

In deze paragraaf treft u een overzicht aan van de verbonden partijen. Onder verbonden partijen vallen:

- (participaties in) deelnemingen;
- gemeenschappelijke regelingen;
- stichtingen en verenigingen.

In het geval er formeel juridisch geen sprake is van een verbonden partij door het ontbreken van een financieel belang maar er wel sprake is van een structurele bekostiging in overwegende mate van (de activiteiten van) een organisatie via één of meer geldstromen (begrotingsfinanciering, subsidie en overeenkomst van opdracht) én een bestuurlijk belang, dan kan deze organisatie gezien het maatschappelijk of algemeen belang opgenomen worden in deze paragraaf. Voor deze organisaties zal een aparte categorie 'organisaties met een bestuurlijk en een maatschappelijk of algemeen belang' worden opgenomen.

Gemeentelijk beleid

Kampen investeert doelgericht in regionale samenwerking op het gebied van economische ontwikkeling, arbeidsmarkt, energietransitie en bereikbaarheid.

Overzicht verbonden partijen

Per 31 december 2022 zijn de volgende verbonden partijen bekend:

Participatie in deelnemingen

- Kampereiland Vastgoed N.V.
- Kampereiland N.V.
- Enexis Holding N.V.
- Publiek Belang Elektriciteitsproductie B.V.
- Claim Staat Vennootschap B.V.
- Vitens N.V.
- Wadinko N.V.
- Rova N.V.
- Bank Nederlandse Gemeenten N.V.

Gemeenschappelijke regelingen

- Port of Zwolle
- Gastvrije Randmeren
- GGD IJsselland
- Veiligheidsregio IJsselland
- Regionale Sociale Recherche
- Werkvoorzieningschap Kampen en Dronten
- Archeologie Kampen Zwolle
- ONS
- Regionaal Serviceteam Jeugd IJsselland

Stichtingen en verenigingen

- Stichting Stadstoezicht

Overige vennootschappen

- VOF Reeve-Kampen

Nadere regelgeving

Volgens de voorschriften uit het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) dienen van elke verbonden partij het (geschatte) resultaat en de stand van het eigen vermogen per begin en einde van het boekjaar te worden weergegeven. Bij het opstellen van de paragraaf kan het zijn dat nog niet alle financiële gegevens van de verbonden partij bekend zijn.

Deelname in vennootschappen

Kampereiland Vastgoed N.V.	Kampen	Naamloze Vennootschap	Algemene dekkingsmiddelen
Openbaar belang / bijdrage aan gemeentelijke doelstelling			
In de statuten is het doel van Kampereiland Vastgoed N.V. vastgelegd, te weten:			
1. De van de gemeente Kampen in eigendom verkregen onroerende zaken met al de aanhorigheden, opstallen en wateren plaatselijk bekend Kampereiland en omstreken, te beleggen in de zin van artikel 28 van de Wet op de vennootschapsbelasting 1969 met toepassing van het beginsel van risicospreiding teneinde de aandeelhouders in de opbrengst van de beleggingen te doen delen, alsmede al hetgeen met het vorenstaande verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn, in de ruimste zin van het woord.			
2. De vennootschap tracht dit doel te bereiken door:			
<ul style="list-style-type: none"> de gronden voor eigen rekening in pacht uit te geven, te bezwaren met recht van erfpacht of opstal en in huur of gebruik af te staan; al hetgeen te doen dat met het vorenstaande in de ruimste zin verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn.			
Deelnemende partijen Geen			
Bestuurlijk belang en vertegenwoordiging			
Kampereiland Vastgoed NV wordt bestuurd door een directie onder toezicht van een raad van commissarissen. De directie wordt bij overeenkomst uitgeoefend door Eelerwoude BV. Het toezicht op het bestuur van de Vastgoed NV wordt uitgeoefend door de Raad van Commissarissen die worden benoemd door de aandeelhouder, de gemeente Kampen (het college van B&W).			
Financieel belang			
Totaal aantal aandelen	45		
Aandelen Kampen	45		
Aandelen kapitaal	€ 45.000		
Leningen / garantiestellingen	N.v.t.		
Jaarlijks dividend	€ 1.098.000		
Financiële positie			
(x € 1.000)	01-01-2022	31-12-2022	2022
Eigen vermogen	€ 103.371	€ 103.109	
Vreemd vermogen	€ 255	€ 334	
Resultaat			€ 1.228
Risico's (maatschappelijk en financieel)			
De gemeente Kampen is volledig eigenaar van Kampereiland Vastgoed NV. Uit hoofde daarvan ontvangt de gemeente jaarlijks een dividenduitkering. Belangrijkste risico is wijziging in de Pachtwetgeving, waardoor de exploitatie negatief wordt beïnvloed. Een tegenvallende exploitatie kan leiden tot een lagere dividenduitkering. Deze pachtprizen zijn uiteindelijk sterk afhankelijk van de wereldmarktprijzen voor melk en grondstoffen en van de uitwerking van het Gemeenschappelijk Landbouw Beleid. Daarnaast zijn de waterschapslasten een grote post op de begroting van de NV. Deze worden van overheidswege vastgesteld. De waterschapslasten laten de laatste jaren een iets dalende trend zien, maar deze zouden vanwege indexeringen van kosten wellicht gaan stijgen. Dit kan eveneens invloed hebben op de dividenduitkering.			
De voorgenomen wetswijziging per 1-1-2025 met betrekking tot de fiscale beleggingsinstelling kan direct gevolgen hebben op het resultaat van Kampereiland Vastgoed NV. Het vervallen van de FBI status betekent heffing van vennootschapsbelasting tegen het geldende tarief en daarmee een lager resultaat/dividend.			
Ontwikkelingen			
Kampereiland Vastgoed NV			
Kampereiland Vastgoed NV is sinds 2007 de eigenaar van het Kampereiland. De gemeente Kampen is 100% aandeelhouder. Daarnaast bestaat de meer operationeel ingestelde Kampereiland NV. Deze NV is een ontwikkelingsgerichte onderneming die activiteiten onderneemt, dienstbaar aan de doelstelling. De beide NV's samen vormen de Stadserven (handelsnaam). Ontwikkelingen Kampereiland Vastgoed NV 2022:			
Marktontwikkeling melkveehouderij			
De trend van schaalvergroting en/of extensivering zal doorzetten, waardoor pachters op Kampereiland zijn genoodzaakt om samenwerkingen aan te gaan en/of andere bedrijven over te nemen. De kostprijs in de melkveehouderij lag in 2022 beduidend hoger dan in voorgaande jaren. Daartegenover stond ook een hogere melkprijs.			
Stikstofproblematiek			
Door de stikstofproblematiek is Nederland deels op slot gekomen voor wat betreft woningbouw en andere ruimtelijke ontwikkelingen. Als mogelijke oplossing wordt het aankopen van agrarische bedrijven gezien. Of er sprake is van overbelaste situaties in Overijssel en Kampen bestaat op dit moment geen inzicht.			
Pachtbeleid			
De herziening van het pachtbeleid waarmee de Rijksoverheid in 2019 is gestart, is in 2022 opgepakt door het nieuwe kabinet. Er is gesproken met betrokken partijen over mogelijke oplossingsrichtingen. Verwacht wordt dat in 2023 een akkoord wordt gesloten.			

Pachtprijsbesluit

In juni 2022 is het nieuwe Pachtprijsbesluit vastgesteld, met als gevolg dat de pachtprizen in het Noordelijk Weidegebied waar Kampereiland onder valt, met 1% dalen voor het jaar 2023. Dit leidt direct tot een minder resultaat in de NV en daardoor minder dividenduitkering (van circa € 41.000).

Fiscale beleggingsinstelling

Kampereiland Vastgoed N.V. heeft de status van fiscale beleggingsinstelling en is daarom vrijgesteld van de heffing van vennootschapsbelasting (VPB). Op Prinsjesdag 2022 is een wetwijziging aangekondigd voor de fiscale beleggingstelling (FBI). De aangekondigde wetwijziging betreft een vastgoedmaatregel waarbij een FBI niet meer direct in vastgoed mag beleggen en de winst tegen het reguliere vpb tarief wordt belast. Voor Kampereiland Vastgoed NV betekent dit dat de vrijstelling voor vennootschapsbelasting komt te vervallen. De voorgenomen wetwijziging dient per 1-1-2025 in te gaan. In 2023/2024 zal er advies worden ingewonnen over eventuele alternatieven en herstructurering.

Kampereiland N.V.	Kampen	Naamloze Vennootschap	Algemene dekkingsmiddelen
-------------------	--------	-----------------------	---------------------------

Openbaar belang / bijdrage aan gemeentelijke doelstelling

In de statuten is het doel van Kampereiland N.V. vastgelegd, te weten:

1. De vennootschap heeft ten doel de onroerende zaken met al de aanhorigheden, opstallen en wateren plaatselijk bekend Kampereiland en omstreken, welke in eigendom toebehoren aan de te Kampen gevestigde naamloze vennootschap: Kampereiland Vastgoed N.V., ingeschreven in het handelsregister onder nummer 05086997, als ongedeeld erfgoed te behouden en te bewaren, zodanig dat een redelijk rendement wordt verkregen op de bezittingen van de vennootschap, zorg wordt gedragen voor natuur en landschap en het pachtbeleid Kampereiland wordt gevoerd, en voorts het verkrijgen, vervreemden, beheren en exploiteren van andere onroerende zaken die in hoofdzaak een landschappelijke of recreatieve functie hebben.
2. De vennootschap tracht dit doel te bereiken door:
  - uitvoering te geven aan de kaderstellende beleidsregels zoals deze thans door de gemeenteraad van de gemeente Kampen zijn vastgesteld dan wel zoals deze beleidsregels te eniger tijd zullen luiden;
  - de bedrijfsstructuur van de pachtbedrijven op Kampereiland en omstreken te verbeteren middels schaalvergroting en verbreding van de inkomstenbronnen van deze bedrijven;
  - activiteiten te ontplooiën of te stimuleren op het gebied van landbouw, natuur, landschap, recreatie en alle overige ontwikkeling met betrekking tot de in het eerste lid van dit artikel genoemde onroerende zaken;
  - de gronden voor eigen rekening in pacht uit te geven, te bezwaren met recht van erfpacht of opstal en in huur of gebruik af te staan;
  - al hetgeen te doen dat met het vorenstaande in de ruimste zin verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn.

Deelnemende partijen   Geen

Bestuurlijk belang en vertegenwoordiging

Kampereiland NV wordt bestuurd door een directie onder toezicht van een raad van commissarissen. De directie wordt bij overeenkomst uitgeoefend door Eelerwoude BV. Het toezicht op het bestuur van de Kampereiland NV wordt uitgeoefend door de Raad van Commissarissen die worden benoemd door de aandeelhouder, de gemeente Kampen (het college van B&W).

Financieel belang

Totaal aantal aandelen	46
Aandelen Kampen	46
Aandelen kapitaal	€ 46.000
Leningen / garantiestellingen	N.v.t.
Jaarlijks dividend	€

Financiële positie

(x € 1.000)	01-01-2022	31-12-2022	2022
Eigen vermogen	-€ 54	€ -46	
Vreemd vermogen	€ 1.236	€ 1.474	
Resultaat			€ -92

Risico's (maatschappelijk en financieel)

Jaarlijks wordt binnen de NV een begroting vastgesteld dat het kader vormt voor de uitvoering van de activiteiten die vallen buiten het traditionele beheer (te denken valt daarbij aan natuurbeheer, waterveiligheid en structuurverbetering). Uitvoering van de activiteiten binnen Kampereiland NV leiden tot een verliesgevende exploitatie. De gemeente Kampen dekt deze verliezen jaarlijks af met een kapitaalstorting, afkomstig uit het dividend van Kampereiland Vastgoed NV.

Ontwikkelingen

Kampereiland NV
Naast de Kampereiland Vastgoed NV, sinds 2007 eigenaar van het Kampereiland, bestaat de meer operationeel ingestelde Kampereiland NV. Deze NV is een ontwikkelingsgerichte onderneming die activiteiten onderneemt, dienstbaar aan de doelstelling. De beide NV's samen vormen de Stadserven (handelsnaam).

Het centrale onderwerp in 2022 was het uitvoeringsplan. Het uitvoeringsplan is een uitwerking van de beleidsvisie Kampereiland 2019-2028. Het plan wordt opgesteld door De Stadserven en vastgesteld door de aandeelhouder in een aandeelhoudersvergadering. In 2021 besloot de aandeelhouder vooreerst af te zien van erfpacht als instrument voor structuurverbetering. In 2022 werd het recht van opstal van burgerwoningen een onderwerp van discussie, waardoor ook in 2022 geen uitvoeringsplan werd vastgesteld. Besloten werd tot het versneld evalueren van de beleidsvisie 2019-2028, tot een evaluatie van de governance, tot het bekijken van de juridische positie van burgerwoningen en tot het opstellen van een uitvoeringsplan 'light' zonder erfpacht en zonder een nieuwe regeling voor de retributie van burgerwoningen.

Enexis Holding	's-Hertogenbosch	Naamloze Vennootschap	Algemene dekkingsmiddelen
----------------	------------------	-----------------------	---------------------------

Openbaar belang / bijdrage aan gemeentelijke doelstelling

De vennootschap heeft ten doel:

- het (doen) distribueren en het (doen) transporteren van energie, zoals elektriciteit, gas, warmte en (warm) water;
- het in stand houden, (doen) beheren, (doen) exploiteren en (doen) uitbreiden van distributie en transportnetten in relatie tot energie;
- het doen uitvoeren van alle taken die ingevolge de Elektriciteitswet 1998 en de Gaswet zijn toebedeeld aan een netbeheerder zoals daarin bedoeld;
- het binnen de wettelijke grenzen ontplooiën van andere operationele en ondersteunende activiteiten.
- De provincies en gemeenten trachten met hun aandeelhouderschap de publieke belangen te behartigen.

Deelnemende partijen Diverse gemeenten en provincies

Bestuurlijk belang en vertegenwoordiging

De gemeente tracht met haar aandeelhouderschap het publieke belang te behartigen, welke verband houdt met distributie en transport van energie.

Financieel belang

Totaal aantal aandelen	149.682.196
Aandelen Kampen	42.621
Aandelen kapitaal	€ 149.682.196
Leningen / garantiestellingen	€ 142.372
Jaarlijks dividend	€ 20.000

Financiële positie

(x € 1.000)	01-01-2022	31-12-2022	2022
Eigen vermogen	€ 4.241.000	€ 5.441.000	
Vreemd vermogen	€ 5.154.000	€ 4.907.000	
Resultaat			€ 1.300.000

Risico's (maatschappelijk en financieel)

Het risico voor de aandeelhouders is relatief gering in relatie tot de waarde van het netwerkbedrijf (NWB). Het nominaal aandelenkapitaal van deze vennootschap bedraagt € 149.682.196. Daarmee zijn op grond van de wet (art 2.:81 BW) de verplichtingen en daarmee de aansprakelijkheid van de aandeelhouders in totaliteit jegens Enexis Holding N.V. ook beperkt tot dit bedrag. Voor Kampen betekent dit een risico van € 42.621.

Vijf provinciale en 64 gemeentelijke aandeelhouders hebben in 2020 een converteerbare hybride lening aan Enexis Holding verstrekt. In totaal gaat het om € 500 miljoen. Het aandeel van de gemeente Kampen hierin bedraagt € 142.372. Deze lening is op 30 november 2020 verstrekt. De aandeelhouders voorzien Enexis Holding hiermee van een belangrijke financiële impuls die nodig is voor het realiseren van de energietransitie.

Ontwikkelingen

Financieel resultaat 2022

Op basis van het jaarverslag 2022 is het positieve resultaat 1.300.000.000.

De voorgestelde dividenduitkering is voor 2022 gebaseerd op 50% van de winst uit gewone bedrijfsvoering na belastingen (exclusief verkoopresultaat Fundura B.V. van € 1.113 miljoen). De voorgestelde dividenduitkering over het verkoopresultaat van Fundura B.V. bedraagt € 100 miljoen. De voorgestelde dividenduitkering wordt als exact bedrag naar rato van het aantal aandelen uitgekeerd aan de aandeelhouders. De voor 2022 voorgestelde dividenduitkering bedraagt € 1,26 per aandeel (2021: € 0,66 per aandeel). De voorgestelde dividenduitkering bedraagt € 193 miljoen; dientengevolge bedraagt de reservering ten gunste van de algemene reserve € 1.107 miljoen.

Publiek Belang	's-Hertogenbosch	Besloten Vennootschap	Algemene dekkingsmiddelen
----------------	------------------	-----------------------	---------------------------

Elektriciteitsproductie

Openbaar belang / bijdrage aan gemeentelijke doelstelling

Op 30 september 2011 is, 2 jaar na de verkoop van de aandelen Essent, het 50% belang in EPZ (Electriciteits Productiemaatschappij Zuid Nederland) alsnog geleverd aan RWE.

PBE is blijven bestaan met een beperkt takenpakket. PBE wikkelt de zaken af die uit de verkoop zijn voortgekomen. Daarnaast is PBE verplichtingen aangegaan in het kader van het Convenant Borging Publiek Belang Kerncentrale Borssele uit 2009. Hiermee is een termijn van 8 jaar na verkoop gemoeid.

Na een statutenwijziging in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders op 14 december 2011 is de inrichting van PBE aangepast naar de status van een SPV (Special Purpose Vehicles), vergelijkbaar met o.a. Verkoop Vennootschap B.V. Conform de koopovereenkomst kon RWE tot uiterlijk 30 september 2015 potentiële claims indienen ten laste van het General Escrow Fonds (zie Verkoop Vennootschap B.V.). RWE had op 30 september 2015 geen potentiële claims ingediend m.b.t. verkoop van het 50% belang in EPZ. Het General Escrow Fonds is in juli 2016 geliquideerd en uitgekeerd aan de aandeelhouders.

Deelnemende partijen Diverse gemeenten en provincies

Bestuurlijk belang en vertegenwoordiging

De gemeente tracht met haar aandeelhouderschap het publieke belang te behartigen, welke verband houdt met de financiële afwikkeling van de verkoop van de aandelen van Essent.

Financieel belang			
Totaal aantal aandelen	149.682.196		
Aandelen Kampen	100		
Aandelen kapitaal	€ 1.496.822		
Leningen / garantiestellingen	N.v.t.		
Jaarlijks dividend	€		

Financiële positie			
(x € 1.000)	01-01-2022	31-12-2022	2022
Eigen vermogen	€ 1.532	€ 1.480	
Vreemd vermogen	€ 7	€ 10	
Resultaat			-€ 52

Risico's (maatschappelijk en financieel)

Het risico en daarmee de aansprakelijkheid voor de aandeelhouders is relatief gering en beperkt tot de hoogte van het nominale aandelenkapitaal van deze vennootschap (€ 1.496.821,96), art 2.:81 BW.

Ontwikkelingen

Ondanks dat het General Escrow fonds in juni 2016 is geliquideerd, dient de vennootschap als gevolg van contractuele verplichtingen nog in stand gehouden te worden. Het bestuur van de vennootschap is in overleg met de andere contractuele partijen om na te gaan wanneer de contractuele verplichtingen voortijdig kunnen worden beëindigd en de vennootschap vervolgens kan worden geliquideerd. Het doel is dat de vennootschap in 2023 zal kunnen worden opgeheven en de resterende liquide middelen kunnen worden uitgekeerd aan de aandeelhouders naar rato van het aandelenbelang.

Claim Staat Vennootschap	's-Hertogenbosch	Besloten Vennootschap	Algemene dekkingsmiddelen
---------------------------------	-------------------------	------------------------------	----------------------------------

Openbaar belang / bijdrage aan gemeentelijke doelstelling

Op 9 mei 2014 is de naam van Claim Staat Vennootschap B.V. gewijzigd in CSV Amsterdam B.V. De statuten zijn gewijzigd zodat de nieuwe organisatie nu drie doelstellingen vervult:

1. namens de verkopende aandeelhouders van Essent een eventuele schadeclaimprocedure voeren tegen de Staat als gevolg van de WON;
2. namens de verkopende aandeelhouders van Attero eventuele garantieclaim procedures voeren tegen RECYCLECO BV (hierna Waterland);
3. het geven van instructies aan de escrow-agent wat betreft het beheer van het bedrag dat op de escrow-rekening n.a.v. de verkoop van Attero is gestort.

Deelnemende partijen Diverse gemeenten en provincies

Bestuurlijk belang en vertegenwoordiging

De gemeente tracht met haar aandeelhouderschap het publieke belang te behartigen, welke verband houdt met de financiële afwikkeling van de verkoop van de aandelen van Essent.

Financieel belang

Totaal aantal aandelen	2.000.000
Aandelen Kampen	864
Aandelen kapitaal	€ 20.000
Leningen / garantiestellingen	N.v.t.
Jaarlijks dividend	€

Financiële positie

(x € 1.000)	01-01-2022	31-12-2022	2022
Eigen vermogen	€ 312	€ 210	
Vreemd vermogen	€ 23	€ 13	
Resultaat			-€ 102

Risico's (maatschappelijk en financieel)

Het risico en daarmee de aansprakelijkheid voor de aandeelhouders is relatief gering en beperkt tot de hoogte van het nominale aandelenkapitaal van deze vennootschap (ongeveer € 20.000), art 2.:81 BW). Voor Kampen betekent dit een risico van € 8,64.

Ontwikkelingen

De looptijd van deze vennootschap is afhankelijk van de periode dat claims worden afgewikkeld. Eventuele claims kunnen door Waterland tot 5 jaar na completion (mei 2019) worden ingediend. Na afwikkeling van deze eventuele claims van Waterland zal de escrow-rekening kunnen worden opgeheven en het restant op deze rekening kunnen worden uitgekeerd aan de aandeelhouders naar rato van het aandelenbelang. Naar verwachting zal de vennootschap voorlopig nog niet worden ontbonden.

Vitens	Utrecht	Naamloze Vennootschap	Algemene dekkingsmiddelen
---------------	----------------	------------------------------	----------------------------------

Openbaar belang / bijdrage aan gemeentelijke doelstelling

Vitens is ontstaan uit de fusie van Waterleiding Maatschappij Overijssel NV met NV Waterbedrijf Gelderland en NV Nuon Water. De deelneming van de gemeente is gelegen in het behartigen als aandeelhouder van het publieke belang van een betrouwbare en continue drinkwatervoorziening tegen de laagst mogelijke prijs.

Deelnemende partijen Diverse gemeenten en provincies

Bestuurlijk belang en vertegenwoordiging

Via stemrecht op aandelen: 0.882%. De gemeente tracht met haar aandeelhouderschap het publieke belang te behartigen, welke verband houdt met de distributie van drinkwater.

Gemeente Zwolle vertegenwoordigt de Overijsselse gemeenten bij de Commissie van Aandeelhouders en bij de Algemene vergadering van Aandeelhouders.

Financieel belang

Totaal aantal aandelen	5.777.247
Aandelen Kampen	50.961
Aandelen kapitaal	€ 5.777.247
Leningen / garantiestellingen	0
Jaarlijks dividend	€

Financiële positie

(x € 1.000)	01-01-2022	31-12-2022	2022
Eigen vermogen	€ 600.300	€ 649.500	
Vreemd vermogen	€ 1.387.800	€ 1.446.600	
Resultaat			€ 8.200

Risico's (maatschappelijk en financieel)

Voor Vitens geldt grotendeels een vergelijkbaar verhaal als voor Essent. Voor de gemeente Kampen bestaat, net als bij deelname in de andere vennootschappen, formeel het risico van het verliezen van het geïnvesteerde kapitaal. Dit risico wordt overigens als verwaarloosbaar gekwantificeerd. Daarnaast is het belangrijkste risico op dit moment de toekomstige dividenduitkeringen. Over 2022 is wederom (net zoals in 2019, 2020 en 2021) geen dividend uitgekeerd.

Het investeringsvolume zorgt voor druk op de financierbaarheid. De solvabiliteit (verhouding EV/VV) staat onder druk, evenals de bankratio's (met name debt ratio). De solvabiliteit neemt iets toe van 30,2% in 2021 naar 31,0% in 2022. Het eigen vermogen neemt toe door de toevoeging van het rekeningresultaat (8,2 miljoen) en door een stijging van de afdekkingsreserve als gevolg van een positieve waardeontwikkeling van derivaten (40,4 miljoen). De doelstelling is een solvabiliteit van 35% om de toekomstige investeringen gefinancierd te krijgen. Dit is de reden om geen dividend uit te keren, maar het resultaat volledig toe te voegen aan het eigen vermogen.

Ontwikkelingen

N.v.t.

Wadinko Zwolle Naamloze Vennootschap Algemene dekkingsmiddelen

Openbaar belang / bijdrage aan gemeentelijke doelstelling

Wadinko NV is een regionale participatiemaatschappij, die de bedrijvigheid - en daarmee de werkgelegenheid - wil bevorderen in Overijssel, de Noord-Oostpolder en Zuidwest Drenthe. Wadinko heeft een dertigtal participaties in Kampen en in de wijde regio.

De rol van Wadinko is:

- evalueren van ca 100 proposities per jaar (op ondernemerschap, financiële positie en perspectief duurzaamheid);
- participeren in 36 ondernemingen (in situaties van opvolging, snelle groei of incidentele problemen);
- stimuleren groei bij bestaande participaties;
- klankbord voor directies en
- verkopen van participaties in een nieuwe aandeelhouder tegen een faire prijs.

Deelnemende partijen Provincie Overijssel, 20 Overijsselse gemeenten waaronder Kampen, twee Drentse gemeenten en twee Flevolandse gemeenten.

Bestuurlijk belang en vertegenwoordiging

Gemeente Kampen heeft aandelen.

De wethouder economie vertegenwoordigt de gemeente als aandeelhouder.

Financieel belang

Totaal aantal aandelen	2389
Aandelen Kampen	40
Aandelen kapitaal	€ 238.900
Leningen / garantiestellingen	n.v.t.
Jaarlijks dividend	€

Financiële positie

(x € 1.000)	01-01-2022	31-12-2022	2022
Eigen vermogen	€ 74.147		
Vreemd vermogen	€ 6.923		
Resultaat			

Risico's (maatschappelijk en financieel)

Gelet op het financiële belang (€ 20.000) dat de gemeente heeft in combinatie met de zeggenschap (1,67%) is het risico van deze deelname verwaarloosbaar.

Ontwikkelingen

De bedrijven waar Wadinko bij voorkeur in participeert, behoren tot de maakindustrie en de zakelijke dienstverlening. Omdat deze bedrijven veel aandacht besteden aan diverse vormen van innovatie hebben ze ontwikkelingsmogelijkheden en groeipotentie. Daarmee dragen ze in belangrijke mate bij aan de bevordering van de regionale economische structuur.

NV ROVA	Zwolle	Naamloze Vennootschap	Algemene dekkingsmiddelen
Openbaar belang / bijdrage aan gemeentelijke doelstelling			
Voor de gemeente Kampen verzorgt ROVA de inzameling van glas en kca, de (diftar-)registratie van de inzameling van restafval, gft, pmd en oud papier, de vermarkting en transport van afval- en grondstoffen en het contract met Recycling Kampen waar de gemeentelijke milieustraat sinds 1 januari 2014 is ondergebracht.			
Deelnemende partijen	NV ROVA heeft 23 deelnemende gemeenten		
Bestuurlijk belang en vertegenwoordiging			
De gemeente heeft aandelen in ROVA. De wethouder Gemeentewerken is de vertegenwoordiger in de aandeelhoudersvergaderingen en is gemandateerd om te stemmen.			
Financieel belang			
Totaal aantal aandelen	8000 / 7033 geplaatste aandelen A		
Aandelen Kampen	Aandelen A 322		
Aandelen kapitaal	€ 797.894		
Leningen / garantiestellingen	achtergesteld € 563.447		
Jaarlijks dividend	€ 80.500		
Financiële positie			
(x € 1.000)	01-01-2022	31-12-2022	2022
Eigen vermogen	€ 40.320	€	
Vreemd vermogen	€ 58.840	€	
Resultaat			€
Risico's (maatschappelijk en financieel)			
ROVA voert op basis van een dienstverleningsovereenkomst genoemde taken uit. Er wordt jaarlijks, genormeerd, dividend uitgekeerd van € 250/aandeel A. Als de winst hoger is, wordt het dividend hoger. Als de winst lager is dan genormeerd, zou de dividenduitkering lager kunnen zijn. Dat is al meer dan 15 jaar niet voorgekomen. De achtergestelde lening levert jaarlijks 8% rente op: € 45.076.			
Ontwikkelingen			
Aan nieuwe deelnemers worden geen aandelen A uitgegeven. Wijzigingen in de dienstverlening worden vastgelegd in de dvo door middel van een dvo-wijzigingsformulier. In 2022 waren er geen DVO-wijzigingen.			
NV Bank Nederlandse Gemeenten Den Haag		Naamloze Vennootschap	Algemene dekkingsmiddelen
Openbaar belang / bijdrage aan gemeentelijke doelstelling			
BNG Bank is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. De bank draagt duurzaam bij aan het laag houden van de kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger.			
Deelnemende partijen	De Staat, gemeenten, provincies en een waterschap.		
Bestuurlijk belang en vertegenwoordiging			
Vertegenwoordiger Algemene Vergadering van Aandeelhouders: B. van den Belt.			
Financieel belang			
Totaal aantal aandelen	(geplaatste) 55.690.720		
Aandelen Kampen	100.893		
Aandelen kapitaal	(geplaatst) € 139.226.800		
Leningen / garantiestellingen	N.v.t.		
Jaarlijks dividend	€ 230.000		
Financiële positie			
(x € 1.000)	01-01-2022	31-12-2022	2022
Eigen vermogen	€ 5.062.007		
Vreemd vermogen	€ 143.995.000		
Resultaat			
Risico's (maatschappelijk en financieel)			
Risico voor de gemeente Kampen is gering.			
Ontwikkelingen			
Gedurende het verslagjaar hebben zich geen veranderingen voorgedaan in de belangen van aandeelhouders in BNG Bank.			
Port of Zwolle	-	Coöperatie	Economie
Openbaar belang / bijdrage aan gemeentelijke doelstelling			
Het havenbedrijf Port of Zwolle heeft als doel het versterken van het vestigingsklimaat voor het havenbedrijfsleven, de industrie en logistieke bedrijven. In de samenwerking binnen Port of Zwolle creëren we voor de havenregio voldoende kritische massa om interessant te zijn voor de mainports. Port of Zwolle zet onze havenregio op de kaart en richt zich op verbetering van de dienstverlening aan ondernemers.			
De laatste 2 jaar speelt Port of Zwolle een grote rol in de RegioDeal Regio Zwolle en het investeringsprogramma Regio Zwolle			
Deelnemende partijen	Zwolle, Meppel en Kampen		

Bestuurlijk belang en vertegenwoordiging

De gemeente Kampen wordt in de algemene ledenvergadering vertegenwoordigd door wethouder B. Wonink.

Financieel belang

Totaal aantal aandelen	3
Aandelen Kampen	1
Aandelen kapitaal	n.v.t.
Leningen / garantiestellingen	n.v.t.
Jaarlijks dividend	€

Financiële positie

(x € 1.000)	01-01-2022	31-12-2022	2022
Eigen vermogen	€ 183		
Vreemd vermogen	€ 132		
Resultaat			

Risico's (maatschappelijk en financieel)

Het financiële risico is beperkt tot de ingebrachte gelden tot nu toe. Er is besloten om het toezicht en opleggen van de havengelden ook onder te brengen in Port of Zwolle. Dan neemt het risico toe.

De implementatie van de digitale inning van havengelden is gestart en wordt in 2022 verder voortgezet. De gemeentelijke bijdrage bedraagt structureel € 75.000 per jaar.

Ontwikkelingen

Port of Zwolle is in maart 2016 officieel ingeschreven als coöperatie. Er ligt op dit moment een meerjarenplan/ werkagenda 2021-2015 met daarin de volgende doelen:

1. Dienstverlening op orde;
2. Veiligheid havengebied prioriteit
3. PoZ stuur op versterking netwerken
4. Bijdrage PoZ aan ontwikkelopgaves
5. Een passende organisatieontwikkeling PoZ (structure is follows strategy).

PoZ is een icoonproject in het kader van de Regio Deal Port of Zwolle en in het kader hiervan wordt er gewerkt aan een plan van aanpak voor de doorontwikkeling van de PoZ en wat nodig is voor een duurzame havenontwikkeling. Hierin wordt aangegeven wat nodig is om de strategische ambities uit het ambitiedocument 'sturen op de toekomst' n.a.v. het Stec onderzoek naar een duurzame havenontwikkeling' te realiseren.

Kort samengevat:

- De belangrijkste acties in 2023 betreffen de professionalisering op strategisch niveau, het uitwerken van de havenoperatie (bedrijfsvoering) en de uitvoering van projecten.
- Strategische prioriteiten zijn het versterken van de samenwerking binnen en buiten de regio, nadere onderbouwing van het economisch belang van Port of Zwolle, het uitvoeren van (voorbeeld)projecten, onderzoeken van de intensiveren van de ruimte, investeringen agenderen/financiering organiseren, beter grip op het subsidieveld en het professionaliseren van de organisatie.
- Voor de bedrijfsvoering en de dienstverlening aan schippers (digitaal, gastvrij en veilig) zijn ook speerpunten benoemd.
- De Regio Deal Port of Zwolle, logistieke hub voor circulaire bedrijvigheid heeft daarnaast geleid tot concrete activiteiten zoals de totstandkoming van het circulair MKBLAB en de Upcycle Hub.
- Er wordt gewerkt aan de voorbereidingen voor een nieuwe aanvraag Regio Deal Regio Zwolle, een gedetailleerd programmaplan dat de activiteiten voor 2024-2026 in beeld brengt.

Vof Reeve Kampen

Burg Berghuisplein Overige vennootschappen
1,8261 DD Kampen

Openbaar belang / bijdrage aan gemeentelijke doelstelling

Realiseren van een nieuw dorp aan het Reevediep en het Drontermeer. BPD en de Gemeente handelen ter uitvoering van de "Samenwerkingsovereenkomst Reeve", ten behoeve van een gezamenlijke grondexploitatie in een VOF" d.d. 8 maart 2018, die ten doel heeft om voor rekening en risico van een vennootschap onder firma een Gebiedsontwikkeling te voeren teneinde de realisatie van woningbouw en bijbehorende commerciële en/of maatschappelijke voorzieningen mogelijk te maken. Partijen hebben met deze overeenkomst tot doel om binnen de kaders van de Grondexploitatie voor fase 1 van het Plangebied voor gezamenlijke rekening en risico een Gebiedsontwikkeling te voeren met betrekking tot in totaal 600 woningen en de N50 congreslocatie, middels onderlinge samenwerking in de vorm van een vennootschap onder firma.

Deelnemende partijen

BPD Ontwikkeling B.V. en de gemeente Kampen

Bestuurlijk belang en vertegenwoordiging

Wethouder J.P. van der Sluis, plaatsvervanger Wethouder B. van den Belt zijn vennoten namens de gemeente in de Vof Reeve-Kampen. In het vennotenoverleg worden de besluiten genomen die zijn voorbereid door de projectgroep en goedgekeurd door het DT, van de vof. Voorafgaand aan het vennotenoverleg heeft het college de vertegenwoordigende vennoot gemachtigd tot het nemen van de besluiten in het vennotenoverleg, middels een collegebesluit.

Financieel belang			
Totaal aantal aandelen	n.v.t.		
Aandelen Kampen	n.v.t.		
Aandelen kapitaal	€ 50.000 vennootschapskapitaal/50%		
Leningen / garantiestellingen	€ 10.475.701		
Jaarlijks dividend	N.v.t.		

Financiële positie			
(x € 1.000)	01-01-2022	31-12-2022	2022
Eigen vermogen	-€ 87	-€ 642	
Vreemd vermogen	€ 21.487	€ 22.388	
Resultaat			-€ 556

Risico's (maatschappelijk en financieel)

De VOF Reeve - Kampen heeft tot doel om voor rekening en risico een Gebiedsontwikkeling te voeren teneinde de realisatie van woningbouw en bijbehorende commerciële en/of maatschappelijke voorzieningen mogelijk te maken. De gebiedsontwikkeling betreft de eerste fase, van 600 woningen en de ontwikkeling van de N50 congreslocatie en de omliggende boerderijen. De gebiedsontwikkeling is een bijzonder waterrijk woonmilieu voor de regio Zwolle. Het betreft verschillende woonmilieus die op verschillende manieren de verbinding met het water aangaan (clusterwoningen op de klimaatdijk, woningen aan het water (boot direct achter de kavel) en het wonen in de dorpskern op en aan de dijk. Het financieel risico is voor nu het aanbestedingsrisico voor de aanleg van de grote infrastructurele werken (sluis en de beweegbare bruggen) en het afname tempo van de bouwkvavels. Het financiële risico voor de sluis is nu in deze fase beperkt. Er is door Strukton een prijs afgegeven met een onzekerheidsmarge van 5%. Het laatste risico wordt hoger ingeschat i.v.m. de hogere rentes en de nog hoge bouwkvavels.

Ontwikkelingen

De ontwikkelingen in 2022 stonden in het teken van de verkoop van de eerste particuliere bouwkvavels (13) in de dorpskern. Er was ruim voldoende belangstelling om alle dertien kvavels in optie te kunnen uitgeven.

De eerste 16 projectmatige woningen op het 1ste eiland zijn in april in verkoop gegaan en allemaal verkocht. De bouw van deze woningen is op dit moment in volle gang. In november en december is de eerste fase van de projectmatige woningen in verkoop gegaan in de dorpskern en het eerste cluster op de klimaatdijk. De verkoop van de projectmatige woningen loopt moeizaam, het zijn vooral woningen in het hoge segment van de markt.

De werkzaamheden voor het bouwkvavels maken van de dorpskern en het cluster op de klimaatdijk is afgerond. De planvorming rondom de werkvelden 4 + 12 is afgerond en de aanbesteding voor het bouwkvavels maken van deze vlekken is gedaan. Over enkele maanden gaan de werkzaamheden hier beginnen.

De aanbesteding voor een bouwkvavels team ten behoeve van de realisatie van de bruggen en de sluis is afgelopen jaar gerealiseerd. Strukton Civiel is de bouwkvavels teampartner geworden. De ontwerpen van de sluis en de bruggen hebben nu een VO-status en het ontwerp van de sluis wordt nu verder uitgewerkt, zodat tegen de zomer kan worden begonnen met de eerste fase van de realisatie van de sluis. De keuze over welke type bruggen gerealiseerd gaan worden, volgt in september dit jaar.

Deelname in gemeenschappelijke regelingen

Gastvrije Randmeren	Harderwijk	Coöperatie	Economie
Openbaar belang / bijdrage aan gemeentelijke doelstelling			
De coöperatie Gastvrije Randmeren heeft tot doel:			
1. het behartigen van de bovengemeentelijke belangen van de recreatie binnen het gebied van de Randmeren;			
2. het behartigen van de belangen van de natuur binnen het gebied van de Randmeren;			
3. het bewaren en bevorderen van het natuur-en landschapsschoon binnen het gebied van de Randmeren;			
4. het bevorderen van de watersportsector in het gebied van de Randmeren.			
Deelnemende partijen	De gebiedscoöperatie Gastvrije Randmeren is een samenwerkingsverband van de gemeenten Gooise Meren, Huizen, Blaricum, Eemnes, Bunschoten, Nijkerk, Putten, Ermelo, Harderwijk, Nunspeet, Elburg, Oldebroek, Kampen, Dronten, Zeewolde en Almere. De twee Waterschappen Vallei & Veluwe en Zuiderzeeland en Rijkswaterstaat Midden-Nederland zijn adviseur van de coöperatie.		
Bestuurlijk belang en vertegenwoordiging			
Financieel belang			
Totaal aantal aandelen	44		
Aandelen Kampen	1		
Aandelen kapitaal	n.v.t.		
Leningen / garantiestellingen	n.v.t.		
Jaarlijks dividend	€		
Financiële positie			
(x € 1.000)	01-01-2022	31-12-2022	2022
Eigen vermogen	€ 12.949		
Vreemd vermogen	€ 710		
Resultaat			
Risico's (maatschappelijk en financieel)			
Gelet op het beperkte aandeel van de gemeente Kampen en het feit dat elke 4 jaar heroverweging van deelname aan de coöperatie plaatsvindt, zijn de risico's zowel bestuurlijk als financieel verwaarloosbaar.			
Ontwikkelingen			
Gastvrije Randmeren wil de recreatieve ontwikkeling van het gebied de komende jaren een krachtige impuls geven. Dit start met het op orde brengen van de recreatieve basisinfrastructuur en voorzieningen. Die vormen de basis voor een kwalitatief hoogwaardig, groot en gevarieerd recreatiegebied waarin het goed toeven is en waarin veilig en gezond kan worden gerecreëerd.			
Wethouder A.B. Wonink is vanaf november 2022 bestuurslid (vertegenwoordiger als A-lid).			

GGD IJsselland	Zwolle	Gemeenschappelijk regeling	Volksgezondheid en milieu
Openbaar belang / bijdrage aan gemeentelijke doelstelling			
Beschermen en bevorderen van de gezondheid van onze inwoners. Daarbij richt de GGD zich op het verminderen van ongelijkheid in de kans op goede gezondheid onder inwoners.			
GGD IJsselland is daarnaast onderdeel van een samenhangend aanbod van publieke gezondheid in Nederland.			
GGD IJsselland voert de taken uit zoals deze in de wet Publieke gezondheid aan gemeenten zijn opgedragen, zoals Jeugdgezondheidszorg, infectieziektebestrijding, monitoring van gezondheid en advies over gezondheidsbeleid gemeenten, zorg voor publieke gezondheid bij crisis en rampen.			
Deelnemende partijen	Gemeenten Zwolle, Deventer, Steenwijkerland, Kampen, Zwartewaterland, Hardenberg, Ommen, Raalte, Dalfsen, Olst-Wijhe en Staphorst		
Bestuurlijk belang en vertegenwoordiging			
Financieel belang			
Totaal aantal aandelen	11		
Aandelen Kampen	1		
Aandelen kapitaal	€ 25.248		
Leningen / garantiestellingen	n.v.t.		
Jaarlijks dividend	€		
Financiële positie			
(x € 1.000)	01-01-2022	31-12-2022	2022
Eigen vermogen	€ 2.546		
Vreemd vermogen	€ 18.302		
Resultaat			

Risico's (maatschappelijk en financieel)

Elke gemeente geeft een bijdrage per inwoner voor de basisproducten die voor alle gemeenten gezamenlijk worden uitgevoerd (inwonerbijdrage). GGD IJsselland voert een actief financieel risicobeleid. De weerstandscapaciteit wordt geëvalueerd op basis van een financiële risico-inventarisatie.

Aanvullende producten en diensten worden gefinancierd door de gemeenten die deze afnemen. Voor de risico's voor incidentele aanvullende diensten (maatwerk en projecten) is een aparte voorziening getroffen. Risico's voor structureel aanvullende producten kunnen niet ten laste komen van alle gemeenten in de Gemeenschappelijke regeling. Indien de weerstandscapaciteit niet voldoet, kunnen gemeenten - naar rato van het inwonertal - worden aangesproken op een eventueel exploitatietekort.

Op basis van de meerjarenraming van GGD IJsselland is het risico voor de deelnemende gemeenten klein .

Ontwikkelingen

GGD IJsselland: "Gezond centraal: van crisis naar kans" (Missie december 2020).

Gezondheid wordt gezien als het vermogen van mensen om zich aan te passen en eigen regie te voeren in het licht van fysieke, emotionele en sociale uitdagingen in het leven. Gezondheid is een belangrijke voorwaarde om te kunnen meedoen in de maatschappij.

GGD IJsselland zet zich in voor publieke gezondheid. Dat wil zeggen de gezondheid van alle inwoners in onze regio van jong tot oud. De GGD maakt mogelijk dat mensen individueel en als groep meer grip hebben op hun eigen gezonde leven en leefomgeving. De GGD werkt aan gelijke kansen op een gezond leven voor iedereen. Dit doet de GGD door beleid, advies, onderzoek en ondersteuning en een vangnet voor mensen die (tijdelijk) niet zelfredzaam zijn.

De GGD opereert in de publieke gezondheid op het snijvlak van zorg, markt en politiek en kiest daarbinnen welke specifieke waarde de GGD kan toevoegen.

De GGD werkt voor én met de elf gemeenten in IJsselland en samen met diverse organisaties: voor een gezonde samenleving. GGD IJsselland werkt voor ruim 530 duizend inwoners.

GGD IJsselland is daarnaast onderdeel van een samenhangend aanbod van publieke gezondheid in Nederland en voert taken uit zoals deze in de wet Publieke gezondheid aan gemeenten zijn opgedragen.

Ontwikkelingen

Met een nieuwe bestuursperiode is de inhoud van het productenboek en het niveau van uitvoering van wettelijke taken vastgesteld door het algemeen bestuur.

De agenda publieke gezondheid 'Beweging vanuit eigen regie' gaat verder, we zetten geen Punt maar een Komma in de agenda. We gaan door met de agenda waarbij we accenten leggen op de thema's Bestaanszekerheid, Positieve Gezondheid, Gezondheidsverschillen verkleinen en Health in all policies toepassen. Momenteel heeft de eerste consultatie plaatsgevonden. De uitwerkingen zullen medio maart volgen.

Met de komst van het IZA/GALA en de SPUK-regeling gaan we nog meer de nadruk leggen op preventie. De GGD zal de komende periode de gemeente ondersteuning bij het kiezen van de juiste interventies. Dit doen ze door het in kaart brengen van de gezondheidssituatie via dataverzameling. GGD IJsselland heeft een aanvraag bij VWS gedaan om haar rol als kennispartner te versterken op het thema 'Kinderen op Gezonder Gewicht'.

Veiligheidsregio IJsselland	Zwolle	Gemeenschappelijk regeling	Veiligheid
Openbaar belang / bijdrage aan gemeentelijke doelstelling			
De Veiligheidsregio behartigt de belangen van deelnemende gemeenten op het gebied van risicobeheersing, grootschalige brandweerzorg, bevolkingszorg, geneeskundige hulpverlening en beheersing en bestrijding van rampen en crises. Daartoe behoort in het bijzonder ook een doelmatige en slagvaardige hulpverlening en samenwerking als één organisatie bij rampen en crises mede op basis van een gecoördineerde voorbereiding.			
Deelnemende partijen	Gemeente Kampen, Zwolle, Deventer, Staphorst, Olst-Wijhe, Ommen, Hardenberg, Zwartewaterland, Steenwijkerland, Dalfsen, Raalte		
Bestuurlijk belang en vertegenwoordiging			
Gemeente Kampen heeft zeggenschap over de VR, doordat de burgemeester van Kampen een plaats inneemt in het Algemeen Bestuur (Stemverhouding 1/11 ^e)			
Financieel belang			
Totaal aantal aandelen	11		
Aandelen Kampen	1		
Aandelen kapitaal	8,22%		
Leningen / garantiestellingen	n.v.t.		
Jaarlijks dividend	€		
Financiële positie			
(x € 1.000)	01-01-2022	31-12-2022	2022
Eigen vermogen	€ 8.958	€ 5.379	
Vreemd vermogen	€ 34.692	€ 33.60	
Resultaat			-€ 34

Risico's (maatschappelijk en financieel)

Er is een risicoprofiel opgesteld om de risico's van de organisatie in kaart te brengen. Deze zijn in een rapportage vastgelegd. De tien risico's met de meeste invloed op de hoogte van de benodigde weerstandscapaciteit zijn:

- Grootschalige/langdurige inzet;
- stijgende rentepercentages;
- fiscale controles;
- stijgende pensioenpremies;
- datalek;
- transitie meldkamer,
- besluiten van het Veiligheidsberaad met financiële of personele gevolgen,
- marktontwikkelingen oefentrajecten,
- wijzigingen in beleid of financiering van de Rijksoverheid
- en complexiteit Europese aanbestedingen.

Op basis van alle risico's met bijbehorende inschatting is een analyse gemaakt van de benodigde weerstandsvermogen voor Veiligheidsregio IJsselland. Met behulp van een zogenaamde Monte-Carlo (MC)-simulatie is het verband tussen risico en aan te houden weerstandsvermogen bepaald. Uit de rapportage van risicomangement blijkt dat, op basis van een zekerheidspercentage van 90%, het weerstandsvermogen 1,18 miljoen euro zou moeten bedragen. De benodigde weerstandscapaciteit ligt in de lijn der verwachting op basis van de bedragen die andere veiligheidsregio's hanteren.

Veiligheidsregio IJsselland heeft op 31-12-2020 een weerstandsvermogen van één miljoen euro, dat geeft een betrouwbaarheid van 85%. Dit betekent dat de veiligheidsregio bij een dergelijke weerstandscapaciteit naar verwachting eenmaal in de zes à zeven jaar niet in staat zal zijn zonder aanvullende financiering een positief eigen vermogen te behouden. Op basis van het huidige risicoprofiel is de beschikbare weerstandscapaciteit als onvoldoende te beschouwen. Het is echter wel raadzaam definitieve uitspraken pas te doen wanneer enige ervaring is opgedaan met de gevolgde werkwijze in het benoemen en inschatten van risico's.

De benoemde risico's kunnen langdurige financiële gevolgen hebben. De eventuele financiële gevolgen kunnen voor een beperkte periode worden gedekt. In die periode moet een structurele oplossing worden gevonden. De gemeente kan worden aangesproken op een eventueel exploitatietekort.

Ontwikkelingen

In 2022 heeft de veiligheidsregio gewerkt aan een aantal thema's:

- Risicobewustwording: verschillende ontwikkelingen, zoals corona, de grote hoeveelheid informatie of veranderende maatschappelijke ontwikkelingen, zorgen ervoor dat nadere aandacht besteed wordt aan risico's en de bewustwording hierover. Brandveiligheid is hiervan een voorbeeld: door de steeds grotere hoeveelheid aan elektronische apparaten, wordt de kans op (woning)branden groter. Sinds 2022 is het verplicht een brandmelder in huis te hebben. Sinds de invoering is hier vanuit de veiligheidsregio actief aandacht aan besteed. Daarnaast ontwikkeld de veiligheidsregio doorlopend een risico-overzicht. In dit overzicht staan de actuele risico's die spelen in de samenleving. Hierbij kan gedacht worden aan risico's zoals hoogwater, cyberdreigingen of een opleving van de coronapandemie. De veiligheidsregio monitort deze risico's en geeft hiervan een actueel beeld.
- De rijksoverheid en de veiligheidsregio's hebben in 2022 afspraken gemaakt over de opvang van vluchtelingen. De veiligheidsregio heeft sindsdien een coördinerende rol in de crisisnoodopvang van vluchtelingen door de verschillende gemeenten. De aantallen op te vangen vluchtelingen per veiligheidsregio worden landelijk afgesproken. De veiligheidsregio inventariseert de verschillende initiatieven, stemt deze op elkaar af en vormt hiermee een beeld over de huidige en toekomstige situatie.
- Gezamenlijke meldkamer Oost-Nederland: al een aantal jaren is toegewerkt naar de samenvoeging van de meldkamers in Oost-Nederland, de realisatie hiervan heeft op 21 maart plaatsgevonden.
- Operationele inzet: ook in 2022 hebben de brandweer en de gezondheidsdienst zich weer veelvuldig ingezet voor de veiligheid in de regio. Dit komt bijvoorbeeld tot uitdrukking in het aantal momenten waarop de brandweer uitgerukt is voor brand (1178 keer) of in actie moest komen in verband met overlast door storm of wateroverlast (354 keer).

Regionale Sociale Recherche	Zwolle	Gemeenschappelijk regeling	Sociaal domein
Openbaar belang / bijdrage aan gemeentelijke doelstelling			
Samenwerking op het terrein van het voorkomen en opsporen van fraude op het gebied van de inkomensregelingen, uitgevoerd door gemeenten. Door misbruik tegen te gaan komt geld daar waar het nodig is.			
Deelnemende partijen	8 gemeenten: Dalfsen, Dronten, Hardenberg, Hatterm, Kampen, Ommen, Zwartewaterland en Zwolle		
Bestuurlijk belang en vertegenwoordiging			
-			
Financieel belang			
Totaal aantal aandelen	n.v.t.		
Aandelen Kampen	n.v.t.		
Aandelen kapitaal	n.v.t.		
Leningen / garantiestellingen	n.v.t.		
Jaarlijks dividend	€		

Financiële positie			
(x € 1.000)	01-01-2022	31-12-2022	2022
Eigen vermogen			
Vreemd vermogen			
Resultaat			
Risico's (maatschappelijk en financieel)			
De Regionale Sociale Recherche wordt jaarlijks gefinancierd door de deelnemende gemeenten op basis van het aantal cliënten op 31 december van het voorgaande jaar. Jaarlijks wordt een begroting en een rekening voorgelegd. Het opsporen en voorkomen van fraude heeft tot gevolg dat mensen uitstromen uit de uitkering en dat zodoende bespaard wordt op uitkeringsgelden. Fraudepreventie is rendabel maar moeilijk om goed te kwantificeren.			
Ontwikkelingen			
Sinds enkele jaren werkt de Sociale Recherche ook voor enkele andere gemeenten die niet in de GR deelnemen, en voor DUO. Dit past ook binnen het beleidskader van het bestuur waarin aandacht is voor het verkrijgen van inkomsten. Om zo efficiënt mogelijk te functioneren, probeert de SR zoveel mogelijk opbrengst te genereren en richt zij zich op methodieken die het meeste rendement hebben. Daarbij richt de SR zich op het voorkomen van fraudesoorten die de meeste financiële schade veroorzaken voor de samenleving.			
Vanwege de Coronacrisis was het ingewikkelder voor de SR om haar werk te doen. Vanwege de maatregelen tegen het Corona-virus aan het begin van het jaar waren er bijvoorbeeld minder fysieke afspraken mogelijk met klanten, getuigen e.d. Ook het afleggen van huisbezoeken was lastiger. Wel werden op dat moment veel zaken voorbereid vanuit huis, vonden observaties gewoon plaats en werd er dossier- en internetonderzoek gedaan.			

Werkvoorzieningschap Kampen & Dronten	Kampen	Gemeenschappelijk regeling	Sociaal domein
Openbaar belang / bijdrage aan gemeentelijke doelstelling			
De gemeente heeft de taak om te zorgen dat inwoners worden ondersteund om te participeren in de samenleving. Het liefste via regulier werk en anders via een andere prestatie. Het Werkvoorzieningschap Kampen & Dronten (de Gemeenschappelijke Regeling) heeft stichting Impact aangewezen als uitvoeringsorganisatie voor de Wet sociale werkvoorziening (WSW). Daarnaast voert Impact op verzoek van de gemeente in toenemende mate onder andere taken uit die voortvloeien uit de Participatiewet.			
Deelnemende partijen	De gemeente Kampen is samen met de gemeente Dronten bestuurlijk verantwoordelijk en heeft via portefeuillehouders invloed en verantwoordelijkheid.		
Bestuurlijk belang en vertegenwoordiging			
Financieel belang			
Totaal aantal aandelen	n.v.t.		
Aandelen Kampen	n.v.t.		
Aandelen kapitaal	n.v.t.		
Leningen / garantiestellingen	140		
Jaarlijks dividend	€		
Financiële positie			
(x € 1.000)	01-01-2022	31-12-2022	2022
Eigen vermogen	€ 260		
Vreemd vermogen	€ 947		
Resultaat			
Risico's (maatschappelijk en financieel)			
De gemeenten zijn formeel en praktisch risicodragers voor eventuele tekorten bij het Werkvoorzieningschap: Dronten voor 25% en Kampen voor 75%. Om een liquiditeitsprobleem te voorkomen wordt het geraamde tekort door beide gemeenten via een periodieke bevoorschotting gerepareerd.			
De geprognosticeerde omzetting van Impact is mede afhankelijk van de trajecten die de gemeente Kampen en de gemeente Dronten uitzetten bij Impact. Het financieel resultaat van Impact is daardoor gekoppeld aan de financiële gezondheid van de gemeente. De schommelingen in het gemeentelijk re-integratiebudget zijn hierdoor direct zichtbaar in het jaarresultaat van Impact. Dit vormt een risico op het moment dat het re-integratiebudget van de gemeente Kampen (te) laag is.			
De omzet van Impact is mede afhankelijk van de opdrachten die zij ontvangen en binnenhalen bij bedrijven. Veranderingen hierin zijn van invloed op de financiële situatie en vormen daarmee een financieel risico.			
Ontwikkelingen			
Onderdeel van de nauwere samenwerking tussen de gemeente en stichting Impact betreft een mobiliteitscentrum met de naam Werkcafé, die in 2021 is gerealiseerd en operationeel is. Het Werkcafé betekent vooral een praktische samenwerking in de keten tussen de gemeente en Impact waarbij alles rond het thema 'werk' samen komt. In 2022 is het Werkcafé fysiek verhuisd naar een locatie op de begane grond bij Impact in Kampen. Daarnaast is verder gewerkt aan het optimaliseren van processen en verder samenwerken binnen het Werkcafé.			
Verder is in 2022 het projectplan 'naar een strategie 22-26' gestart waarin een herbezinning op de organisatievorm en de verhouding met gemeente Dronten en Impact bekeken wordt. Adviezen die hieruit voortvloeien worden in 2023 verwacht waarna voorbereidingen op implementatie volgen.			

Archeologie Kampen - Zwolle	Kampen en Zwolle	Gemeenschappelijk regeling	Sport, cultuur en recreatie
Openbaar belang / bijdrage aan gemeentelijke doelstelling			
De regeling maakt inzet van archeologische opgravingsexpertise van de gemeente Zwolle mogelijk in de gemeente Kampen. Door opgravingen en onderzoek aan de hierbij gevonden objecten wordt bijgedragen aan het vergroten van inzicht in de regionale archeologische informatie en in de samenhangende bewoningsgeschiedenis van het gemeentelijk gebied			
Deelnemende partijen	Gemeente Kampen; Gemeente Zwolle		
Bestuurlijk belang en vertegenwoordiging			
Financieel belang			
Totaal aantal aandelen	n.v.t.		
Aandelen Kampen	n.v.t.		
Aandelen kapitaal	n.v.t.		
Leningen / garantiestellingen	n.v.t.		
Jaarlijks dividend	€		
Financiële positie			
(x € 1.000)	01-01-2022	31-12-2022	2022
Eigen vermogen			
Vreemd vermogen			
Resultaat			
Risico's (maatschappelijk en financieel)			
Wanneer de dienst van de gemeente Zwolle de onderzoeken uitvoert, vindt bekostiging plaats vanuit projectfinanciering op dezelfde manier als archeologiebedrijven worden betaald. Er zijn voor de gemeente Kampen geen financiële of maatschappelijke risico's verbonden aan de uitvoering van de WGR.			
Ontwikkelingen			
De gemeenschappelijke regeling Archeologie Kampen - Zwolle is in september 2012 opgericht na toestemming daartoe van de gemeenteraden van beide gemeenten (Kampen 13 september, Zwolle 24 september).			

ONS (Shared Service Centrum Bedrijfsvoering)	Zwolle	Gemeenschappelijk regeling	Overhead
Openbaar belang / bijdrage aan gemeentelijke doelstelling			
Het Shared Service Centrum (SSC) ONS levert aan de partners dienstverlening op het gebied van ICT, Inkoop & Contractmanagement en Personeels- & Salarisadministratie. De oprichters van het Shared Service Centrum (SSC), de gemeenten Kampen en Zwolle en de provincie Overijssel, hebben bij de oprichting van het SSC ONS de ambitie uitgesproken dat zij met behoud van eigen autonomie en identiteit willen focussen op hun kerntaken, dat wil zeggen de primaire dienstverlening en daarvoor bedrijfsvoeringstaken willen concentreren in het SSC ONS.			
Deelnemende partijen	Gemeente Kampen, gemeente Zwolle, provincie Overijssel, gemeente Dalfsen, gemeente Westerveld en gemeente Zwartewaterland.		
Bestuurlijk belang en vertegenwoordiging			
Financieel belang			
Totaal aantal aandelen	6		
Aandelen Kampen	1/6		
Aandelen kapitaal	N.v.t.		
Leningen / garantiestellingen	N.v.t.		
Jaarlijks dividend	€		
Financiële positie			
(x € 1.000)	01-01-2022	31-12-2022	2022
Eigen vermogen	€ 495	€ 3.013	
Vreemd vermogen	€ 13.023	€ 9.047	
Resultaat			€ 2.544
Risico's (maatschappelijk en financieel)			
De weerstandscapaciteit is het totaal aan middelen waarover Ons beschikt om niet begrote financiële tegenvallers, incidenteel of structureel, op te vangen. De algemene reserve bedraagt € 354.000,- op 31 december 2022, en € 238.000,- op 31 december 2021.			
In de afgelopen jaren heeft het bestuur van Ons ingestemd met het verrekenen van nadelige resultaten en dus niet ten laste te brengen van de algemene reserve. Hiermee blijft het weerstandsvermogen op peil en worden de nieuwe partners niet met een tekort uit een voorgaand jaar geconfronteerd. In de jaren 2021 en 2022 is hier geen sprake van geweest door het positieve resultaat. In 2021 en 2022 is het positieve resultaat gebruikt om het weerstandsvermogen op peil te brengen en het restant is teruggegeven aan de partners.			

Ontwikkelingen

Uitgangspunten voor de komende jaren zijn continuering en verbetering van de huidige dienstverlening en klanttevredenheid. Daarnaast heeft ONS de ambitie om verder te groeien, zowel in taken als in deelnemers.

Personeel

De partners juist en tijdig bedienen heeft prioriteit bij ONS. Belangrijke aandachtspunten hierbij zijn altijd op tijd de salarissen betalen en de vragen goed en snel beantwoorden. De klantwaarderingcijfers in dit kader zijn goed. Toch geven de partners aan dat de kwaliteit omhoog moet. Door het vele maatwerk dat van ons gevraagd wordt, worden er fouten gemaakt. ONS is met de partners in gesprek hoe meer uniform kan worden gewerkt.

ICT

Er is, met de input van onze partners en eigen teams, het afgelopen jaar de ICT-roadmap opgesteld voor 2022-2023. Deze roadmap beschrijft hoe ONS de dienstverlening voor de partners en ONS zelf op het gebied van ICT de komende jaren gaat inrichten en wanneer ze dat gaan doen.

Het afgelopen jaar is een forse kwaliteitsslag gemaakt in het duidelijk maken wat ONS wel/niet doet, maar ook onder welke randvoorwaarden. Dit alles is vastgelegd in een nieuwe opzet van onze Producten en Diensten Catalogus (PDC) en de prestatienormen in de Service Level Agreement (SLA).

Cybersecurity

Er lopen ook grote projecten. Zo heeft cybersecurity veel aandacht. De focus binnen het programma Verhogen Digitale Weerbaarheid ligt momenteel op het realiseren van de laatste ICT-technische securitymaatregelen voor het gewenste volwassenheidsniveau. Hiervoor zijn de afgelopen periode de ICT-technische maatregelen binnen de kaders van onze bestaande ICT-infrastructuur nagenoeg volledig gerealiseerd. Dit betreft onder andere het veilig mailen met speciale programma's, de off-site back-upvoorziening en de Microsoft quick-wins. De nu nog resterende ICT-technische maatregelen zijn met name echt nieuwe functionaliteiten die worden toegevoegd aan de ICT-infrastructuur. De realisatie van deze maatregelen kent een langere doorlooptijd.

Inkoop & Contractmanagement

In 2022 werkte ONS aan meer dan 170 inkooptrajecten.

Dit ging onder andere over de aanleg van nieuwe wegen, het regelen van huishoudelijke hulp, de bus- en treinverbindingen, de nieuwe inrichting van een gemeentehuis en nog veel meer zaken waar onze partners behoefte aan hadden. Bij contractmanagement lag de nadruk met name op de WMO en ICT. ONS helpt om samen met de contractverantwoordelijke heldere opdrachten te formuleren, de resultaten te monitoren en, waar nodig, in gesprek te gaan met leveranciers en bij te sturen. Een met de partners afgestemde capaciteitsplanning is de afgelopen jaren een probleem. Onder andere vertragingen, het terugtrekken van aangekondigde aanbestedingen, maakt een en ander onvoorspelbaar. Daar moeten ONS en de partners samen meer en beter in optrekken, want dit leidt nu tot een te hoge werkdruk en inefficiënte inzet van onze mensen.

Bedrijfsvoeringsorganisatie	Zwolle	Gemeenschappelijk	Overhead
Regionaal Serviceteam Jeugd IJsselland		regeling	

Openbaar belang / bijdrage aan gemeentelijke doelstelling

De GR Bedrijfsvoeringsorganisatie Regionaal Serviceteam Jeugd IJsselland (RSJ) verzorgt voor de 11 deelnemende gemeenten de gezamenlijke inkoop van (specialistische) jeugdhulp. De RSJ sluit hier overeenkomsten met jeugdhulpaanbieders voor af en verzorgt het contractmanagement, de (financiële) administratie en de monitoring.

Deelnemende partijen De 11 gemeenten die de Regio IJsselland vormen: Dalfsen, Deventer, Hardenberg, Kampen, Olst-Wijhe, Ommen, Raalte, Staphorst, Steenwijkerland, Zwartewaterland en Zwolle

Bestuurlijk belang en vertegenwoordiging

Financieel belang

Totaal aantal aandelen	N.v.t.
Aandelen Kampen	N.v.t.
Aandelen kapitaal	N.v.t.
Leningen / garantiestellingen	N.v.t.
Jaarlijks dividend	€

Financiële positie

(x € 1.000)	01-01-2022	31-12-2022	2022
Eigen vermogen	€	€	
Vreemd vermogen	€	€	
Resultaat			€

Risico's (maatschappelijk en financieel)

Een risico voor deze verbonden partij is capaciteitsprobleem door krapte op de arbeidsmarkt. Een ander risico is de implementatie van het nieuwe inkooptraject.

Ontwikkelingen

Het RSJ IJsselland is namens de 11 deelnemende gemeenten opnieuw gestart met de voorbereidingsfase van de inkoop specialistische jeugdhulp. Na het tijdelijk terugtrekken van de inkoop in juli 2021 is op basis van tarievenonderzoek, bijeenkomsten en individuele gesprekken met jeugdhulpaanbieders een nieuw inkoopdocument opgesteld. De inschrijvingen van zorgaanbieders zijn beoordeeld en de lijst met gegunde aanbieders is bekend.

Na een lastig proces, zijn het nieuwe inkoop- en bekostigingsmodel geïmplementeerd in de gemeente. Dit betekent onder andere dat de systemen opnieuw zijn ingericht en de jeugdconsulenten in het CJG trainingen hebben gevolgd over de nieuwe manier van werken in 2023. Onderdeel van de inkoop is het transformatieconvenant dat is ondertekend door betrokken partijen. Hier conformeren gemeenten en zorgaanbieders zich aan het doel om zo min mogelijk jeugdigen uit huis te plaatsen, de

uithuisplaatsing zo kort mogelijk te laten zijn en het aantal kleinschalig gezinsgerichte woon- en verblijfsvormen te laten groeien. Dit is als alternatief voor bestaande woon- en leefgroepen die niet voldoen aan de definitie van kleinschalig en gezinsgericht wonen.

Verder is een start gemaakt om als gemeenten en RSJ IJsselland het opdrachtgever- en opdrachtnemerschap verder vorm te geven en de rollen en verantwoordelijkheden scherper te stellen.

Omgevingsdienst IJsselland	Zwolle	Gemeenschappelijk regeling	Volksgesondheid en milieu
Openbaar belang / bijdrage aan gemeentelijke doelstelling			
De Omgevingsdienst IJsselland (ODIJ) is per 01-01-2018 operationeel en is de opvolger van de netwerk-RUD IJsselland, een bestuurlijke samenwerking op basis van een overeenkomst. ODIJ heeft ten doel om de vergunningverlening, het toezicht en de handhaving van milieutaken in IJsselland kwalitatief beter en efficiënter uit te voeren, door de samenwerking van de IJssellandse gemeenten en de provincie in een afzonderlijke dienst vorm te geven. Dit belang is ook verankerd in de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst IJsselland.			
Deelnemende partijen	De gemeenten Dalfsen, Deventer, Hardenberg, Kampen, Ommen, Olst-Wijhe, Raalte, Staphorst, Steenwijkerland, Zwartewaterland, Zwolle, Provincie Overijssel en Veiligheidsregio IJsselland		
Bestuurlijk belang en vertegenwoordiging			
Financieel belang			
Totaal aantal aandelen	12		
Aandelen Kampen	1		
Aandelen kapitaal	9%		
Leningen / garantiestellingen	n.v.t.		
Jaarlijks dividend	€		
Financiële positie			
(x € 1.000)	01-01-2022	31-12-2022	2022
Eigen vermogen	€ 424	€ 316	
Vreemd vermogen	€ 3.076	€ 2.840	
Resultaat			€ 201
Risico's (maatschappelijk en financieel)			
Weerstandsvermogen & risicobeheersing			
In juni 2018 stelde het Algemeen Bestuur de documenten nota 'Kaders weerstandsvermogen' en nota 'Weerstandsvermogen' vast. De laatstgenoemde nota gaat vooral in op de capaciteit van het weerstandsvermogen, het risicomangement en de risico-inventarisatie. De risico's zijn samengevat in de risico-inventarisatie en worden via de risicoklasse financieel gekwantificeerd. Deze financiële vertaling vormt de basis voor de hoogte van de algemene reserve. De risico-inventarisatie zoals deze nu is vastgesteld, resulteert in een benodigd weerstandsvermogen van 316.000 euro en bedraagt hiermee ongeveer 3% van de begroting.			
Risicogestuurd toezicht			
OD IJsselland zet zich in om de leefomgeving te beschermen en de bedrijven te versterken. Om dit te kunnen doen, verleent de OD onder meer vergunningen en houdt toezicht op naleving van de milieuregels. Dit is gebeurd op basis van het (verouderde) gemeenschappelijke VTH-beleid. Een werkgroep vanuit de gemeenschappelijke organisatie is bezig om tot nieuw VTH-beleid te komen. Er wordt na gestreefd om dat voor 2024 vast gesteld te hebben. Naar verwachting leidt de nieuwe risicoanalyse tot een herijking van de verdeling van de werkvoorraad. Er moet dan ook rekening worden gehouden met een andere verdeling van de gelden over de partners. Vanzelfsprekend is dit ook afhankelijk van de groei van de bedrijven per partner.			
Ontwikkelingen			
De afgelopen jaren stonden voor de OD in het teken van verandering en doorontwikkeling. Sleutelwoord hierbij was 'professionaliseren'.			
Als voorbeelden van externe en interne ontwikkelingen die spelen worden onder andere genoemd:			
<ul style="list-style-type: none"> - Het Programma Samen Toekomstbestendig (steeds verder professionaliseren van de organisatie); - Het landelijk Interbestuurlijk Programma Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (IBP-VTH) dat tussen nu en eind 2024 in uitvoering wordt genomen en erop is gericht om substantiële stappen te zetten in verbetering van het VTH-stelsel; - Inwerkingtreding van de Omgevingswet per 1 januari 2024; - De maatschappelijke veranderopgave (o.a. energie en duurzaamheid, circulaire economie, zeer zorgwekkende stoffen). 			

Deelname in stichtingen en verenigingen

Stichting	Stadstoezicht Kampen	Kampen	Stichting	Veiligheid
Openbaar belang / bijdrage aan gemeentelijke doelstelling				
De Stichting Stadstoezicht Kampen is op basis van een dienstverleningsovereenkomst (DVO) (mede) verantwoordelijk voor een aantal taken van de gemeente Kampen. De taken betreffen onder andere toezicht op straat (m.n. surveillance binnenstad), oog- en oorfunctie, gastheer/gastvrouw zijn van de gemeente, controle precario en hondenbelasting, uitgeven van parkeervergunningen, beheren verloren voorwerpen, verkeer regelen bij evenementen en toezicht op verzoek, beheer bollards, een rol bij het ordentelijk houden van de stations in Kampen, live uitkijken camera's binnenstad op zaterdagavond.				
Deelnemende partijen gemeente Kampen, politie regio Oost Nederland, IJsselland Noord				
Bestuurlijk belang en vertegenwoordiging				
-				
Financieel belang				
Totaal aantal aandelen		N.v.t.		
Aandelen Kampen		N.v.t.		
Aandelen kapitaal		N.v.t.		
Leningen / garantiestellingen		N.v.t.		
Jaarlijks dividend		€		
Financiële positie				
(x € 1.000)		01-01-2022	31-12-2022	2022
Eigen vermogen		€ 105	€	
Vreemd vermogen		€ 92	€	
Resultaat				€
Risico's (maatschappelijk en financieel)				
Ontwikkelingen				
De stichting is in 2022 opgeheven. De medewerkers zijn via Impact ondergebracht bij de gemeente en voeren nog steeds dezelfde werkzaamheden uit.				

Paragraaf 7 Gemeentelijk grondbeleid

Samenvatting

Het grondbeleid van de gemeente Kampen is er op gericht om de ruimtelijke doelen van de gemeente te realiseren. Dit doen wij samen met andere partijen. De gemeente Kampen heeft verschillende ontwikkeling- of herontwikkelingslocaties onder handen of in voorraad. De kosten, opbrengsten en risico's van de grondexploitaties worden jaarlijks herzien. De grondprijzen bij gronduitgifte zijn een belangrijk onderdeel voor de grondexploitaties. De grondprijzen worden jaarlijks getoetst op marktconformiteit en door het college van burgemeester en wethouders vastgesteld in de nota grondprijzen. In 2022 hadden we 16 lopende grondexploitaties. Per 31-12-2022 zijn de grondexploitaties 's Heerenbroek en Zuideinde 1e fase afgesloten, per 1-1-2023 zijn er nog 14 actieve grondexploitaties. In 2022 is per saldo een resultaat behaald op de complexen van € 0,45 miljoen.

De gemeente Kampen heeft naast de grondexploitaties ook op diverse locaties grond in eigendom. In totaal is dit circa 296 ha. In de komende jaren zijn nog in ontwikkeling: bedrijfsterreinen (10,2 hectare waarvan ruim de helft in optie uitgegeven) bijzondere doeleinden (0,68 ha), glastuinbouw (25,5 ha waarvan alle hectares op termijn worden afgenomen) woningbouw (circa 4.000 in de komende 10 jaar), kantoren, groen en nutsbedrijven en overige gronden (5,5 hectare, waarvan voor 4,2 hectare overeenstemming is bereikt).

Op basis van de per 1-1-2023 geactualiseerde grondexploitaties hebben wij de risico analyses opgesteld. We schatten in dat we voor de risico's van onze eigen grondposities en grondexploitaties een weerstandscapaciteit nodig hebben van € 13,3 miljoen. Dit betreft € 8,8 miljoen voor de lopende grondexploitaties (inclusief € 2,9 miljoen voor de VOF Reeve), € 2,4 miljoen voor de materiële en immateriële vaste activa en € 2,15 miljoen voor het nabetalingsrisico van de gronden Reeve 2.

De stand van de reserve bouwgrondexploitatie grondbedrijf bedraagt per 31-12-2022, inclusief de bestemming van het jaarrekeningsaldo, € 13,4 miljoen. In verband met het opgenomen risico van € 7,9 miljoen voor de sluis Reeve 2 en het nabetalingsrisico op de gronden Reeve 2 van € 2,15 miljoen ontstaat er de komende jaren een negatief verschil tussen de reserve bouwgrondexploitatie en de benodigde weerstandscapaciteit. De algemene reserve van de gemeente dient zo nodig als achtervang voor een mogelijk tekort in de reserve bouwgrondexploitatie. Bij de begroting 2024 gaan we de reservepositie van het grondbedrijf nader bezien ten opzichte van de totale reservepositie van de gemeente. Ten opzichte van de begroting 2023 is de financiële positie van het grondbedrijf met ruim € 9 miljoen verslechterd :

Mutaties in de reserve bouwgrondexploitatie:	
- Hogere onttrekking aan de reserve bouwgrondexploitatie voor de sluis en bruggen Reeve	€ 2.335-
- Hogere onttrekking aan de reserve bouwgrondexploitatie in verband met hogere stand voorzieningen bouwgrondexploitatie	€ 1.945-
- Lagere storting in de reserve bouwgrondexploitatie in verband met lagere verwachte winstnemingen	€ 747-
- Hogere onttrekking aan de reserve bouwgrondexploitatie door hogere VPB last	€ 999-
- Hogere storting in de reserve bouwgrondexploitatie vanwege overige kleine mutaties	€ 67
Mutaties in het benodigd weerstandsvermogen	
- Hoger benodigd weerstandsvermogen vanwege de hogere risico voorziening in verband met Grex Reeve 1 vanuit VOF Reeve	€ 1.900-
- Hoger benodigd weerstandsvermogen door hogere risico's voor de lopende grondexploitaties	€ 1.361-
- Hoger benodigd weerstandsvermogen door hogere risico overige gronden	€ 262-
Totaal	€ 9.481-

Inleiding

In deze paragraaf geven wij inzicht in de wijze waarop de gemeente Kampen uitvoering geeft aan haar grondbeleid. De paragraaf Gemeentelijk grondbeleid en wat deze tenminste moet bevatten is een verplichting die volgt uit het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV). Vanwege de complexiteit rondom grondbeleid en grondexploitaties heeft de Commissie BBV in 2016 de notitie "Grondbeleid in begroting en jaarstukken" opgesteld. In deze notitie, die in 2019 is geactualiseerd, worden richtlijnen gegeven voor een juiste toepassing van het BBV. Het gemeentelijk grondbeleid wordt uitgevoerd met inachtneming van de financiële kaders uit het BBV en de financiële verordening ex. Art 212 van de Gemeentewet.

In deze paragraaf geven wij een actueel inzicht in de verwachte ontwikkelingen van de woningbouw- en bedrijvenlocaties. De grondexploitaties zijn per 1 januari 2023 herzien. (zie tabel 1) Daarnaast geven wij ook inzicht in de risico's van de in ons bezit zijnde grondposities. Op basis hiervan is de benodigde weerstandscapaciteit bepaald (zie tabel 3). Het gemeentelijke grondbeleid van Kampen is onder meer vastgelegd in de Nota Grondbeleid 2015 en de jaarlijks te actualiseren Nota Grondprijzen. De Nota Grondbeleid 2015 zal naar verwachting in 2023 worden geactualiseerd. Als gevolg van het Didam arrest duurt dit langer dan was voorzien. De reden daarvan is dat er een uitgifte protocol moet worden opgesteld dat een relatie heeft met de nota grondbeleid.

Beleidsuitgangspunten

Van oudsher probeert de overheid via het maken van ruimtelijk beleid maatschappelijke doelen o.a. voor ruimtelijke ordening, wonen, natuur en milieu te realiseren. Het gemeentelijk grondbeleid is een instrument dat dienstbaar is aan de realisatie van het ruimtelijke beleid. Kort samengevat komt dit beleid op het volgende neer:

- Het grondbeleid van de gemeente Kampen is maatwerk. Per project maken we een expliciete keuze voor de rol en het grondbeleidsinstrumentarium dat we willen hanteren, voor de wijze waarop we de grondexploitatie willen (laten) voeren en voor de samenwerkingsvorm die daarbij het meest geschikt is. We kiezen – binnen de mogelijkheden die er in Kampen zijn – bij voorkeur voor een faciliterende en uitnodigende rol, maar pakken waar noodzakelijk en verantwoord een regisserende of actieve rol.
- Risico's worden beperkt en beheerst. Ongeacht welke samenwerkingsvorm gekozen wordt, willen we de risico's die uit onze keuze naar voren komen zoveel mogelijk beperken en beheersen via risicomangement.

Uitvoering van grondbeleid in Kampen

Als grondeigenaar willen we - binnen de mogelijkheden die er in Kampen zijn - partijen uitnodigen om met goede initiatieven te komen die bijdragen aan het realiseren van de gestelde ruimtelijke doelen. Een goede marketingstrategie hoort daar onlosmakelijk bij. Al naar gelang een locatie of ontwikkeling een hogere prioriteit heeft, wordt er meer energie (geld, tijd en capaciteit) gestoken in het actief uitnodigen en stimuleren.

Het kan nodig zijn om voor de ontwikkeling van locaties te kiezen voor een regisserende of actieve rol. Afwegingsfactoren daarbij zijn:

- de gewenste ontwikkeling wordt niet (zonder meer) door derden opgepakt;
- de gewenste ontwikkeling heeft een hoge prioriteit (vanwege het maatschappelijk belang van de opgave of de strategische ligging van de locatie).

Een keuze voor een actieve rol wordt uiteraard afgezet tegenover de benodigde financiële ruimte, de verdienmogelijkheden en de risico's die de gemeente Kampen wil en kan nemen. Het uiteindelijke besluit hiertoe ligt bij de raad. Voor complexe en/of omvangrijke projecten met een hoog risicoprofiel is een partnerschap met de markt denkbaar. Ook het uiteindelijke besluit voor een dergelijk samenwerkingsverband ligt bij de raad. Als we geen grondeigenaar zijn, faciliteren we alleen die initiatieven van derden die passen binnen de gemeentelijke beleidskaders.

Financieel beheer

De gemeente Kampen heeft verschillende ontwikkeling- of herontwikkelingslocaties onder handen of in voorraad. Om inzicht te hebben in de risico's en onzekerheden die dit met zich meebrengt, worden de grondexploitaties jaarlijks herzien. Daarnaast is risicomangement gedurende de hele planperiode een vast onderdeel bij onze gebiedsontwikkelingen. Op basis van de gekwantificeerde risico's wordt de benodigde weerstandscapaciteit van het grondbedrijf bepaald.

Gronduitgifte conform nota grondprijzen

De hoogte van de grondprijzen bij gronduitgifte zijn een belangrijk onderdeel voor de grondexploitaties. Deze grondprijzen worden jaarlijks door ons getoetst op marktconformiteit en vastgesteld in de nota grondprijzen. Het gronduitgiftebeleid en de bijbehorende marktconforme verkoopvoorwaarden zijn wezenlijk voor het gemeentelijke beleid en de actualisatie van de grondexploitaties.

Ontwikkeling locaties

In de komende jaren zijn de volgende locaties in ontwikkeling:

Bedrijfsterreinen

- In de komende jaren zal de uitgifte voor wat bedrijfsterreinen zich noodgedwongen concentreren op de Zuiderzeehaven (circa 5,9 hectare is nog te koop). Voor deze locatie is serieuze belangstelling voor 4 ha. en met inachtneming van het Didam-arrest worden de voorbereidingen getroffen om tot verkoop over te gaan. Voor het resterende gedeelte van 1,9 ha is inmiddels interesse getoond door 20 belangstellenden.
- Op het agro-gerelateerde bedrijventerrein in de Koekoek is nog 4,3 hectare te koop. Een deel van deze locatie is gereserveerd. De potentiële koper heeft deze locatie in onderzoek.

Bijzondere doeleinden

- In het Stationskwartier is nog circa 0,23 hectare grond voor bijzondere doeleinden te koop c.q. uit te geven. Op de locatie Oosterholt-Noord is nog circa 0,45 hectare grond te koop c.q. uit te geven voor woningbouw/bijzondere doeleinden.

Glastuinbouw

- In de Koekoek is circa 25,5 hectare glastuinbouw in de grondexploitatie opgenomen. De desbetreffende kavels zijn verkocht en worden gefaseerd afgenomen.

Woningbouw

- De uitgifte voor bouwterreinen voor woningbouw wordt de komende jaren voorzien in het Onderdijs, Wilsum, Zalk, Zuideinderhof, Stationskwartier, Sonnenbergkwartier, diverse inbreidingslocaties in IJsselmuiden, de Bakkerij en Hanzewijk (totaal circa 1400 woningen). Voor de woningbouw is het woningbouwprogramma bepalend. Het woningbouwprogramma is gebaseerd op de Bouwsteen Wonen en het Plan van aanpak Versnelling woningbouw.
- De ontwikkeling van het dorp Reeve met een woningbouwprogramma van 600 woningen, is vanaf het moment van de positieve uitspraak Raad van State een samenwerking tussen de gemeente Kampen en BPD. Deze samenwerking heeft geresulteerd in de oprichting van de VOF Reeve-Kampen, waarin beide partijen voor 50% deelnemen.
- Voor de ontwikkeling van Reeve 2 en Reevedelta Oost zijn circa 2.450 woningen voorzien. In totaal verwachten wij de komende 10 jaar circa 4.000 woningen te realiseren.

Kantoren

- De uitgifte voor kantoren kan plaatsvinden in Melmerpark. De kantoren-locatie Flevopoort is in 2022 uitgegeven.

Groen en nutsbedrijven

- Binnen de diverse plannen vindt gronduitgifte plaats voor nutsvoorzieningen en openbaar groen.

Overige

- In de Koekoek is nog circa 5,5 hectare weidegrond uit te geven. Voor maximaal 4,2 ha is er overeenstemming met een potentiële koper. De verkoop zal nog moeten worden gepubliceerd i.v.m. Didam arrest.

Prognose lopende grondexploitaties

Voor ruimtelijke ontwikkelingen dient de financiële haalbaarheid te worden aangetoond. De bestemmingsplannen worden daartoe financieel vertaald in grondexploitaties. Een grondexploitatie is een hulpmiddel bij de besluitvorming. Met een grondexploitatie kan men:

- De haalbaarheid (of juist de onhaalbaarheid) van een project aantonen;
- Aangeven hoe de financiële dekking wordt verzorgd;
- Een keuze tussen alternatieven onderbouwen;
- Afwegingen maken hoe een plangebied ingevuld zal worden, zoals de verhouding tussen de diverse opbrengstcategorieën: woningen in de sociale sector, woningen in de marktsector, kantoren etc.;
- Deze tijdens de uitvoeringsfase van de projecten als financieel sturingsmiddel laten dienen. Een risicoparagraaf maakt onderdeel uit van de grondexploitatie.

Per 1-1-2022 hadden we 16 lopende grondexploitaties. In de onderstaande tabel zijn deze grondexploitaties weergegeven. De onderstaande bedragen zijn gebaseerd op de per 1-1-2023 geactualiseerde grondexploitaties. Per 31-12-2022 zijn twee grondexploitaties afgesloten. Dat zijn de grondexploitaties 's-Heerenbroek en Zuideinde 1e fase. Per 1-1-2023 zijn er dan nog 14 lopende grondexploitaties.

Tabel 1 Verloop bouwgronden in exploitatie per 31-12-2022

Verloop bouwgronden in exploitatie							
nr	Omschrijving	Balanswaarde per 01-01-2022 (boekwaarde +/- voorziening) (A)	Kosten en opbrengsten in 2022 (B)	Resultaat 2022 bouwgronden in exploitatie (C)	Balanswaarde per 31-12-2022 (boekwaarde +/- voorziening) (A+B+C)	Stand voorziening (contante waarde 2%) per 31-12-2022	Geraamd Positief resultaat 2023 e.v.
13	Het Onderdijks fase 3	2.753.595-	212.720-	338.732	2.627.583-	-	16.737
17	Beltweg	5.376-	6.183	-	807	-	16.275
18	Het Meer	249.021-	192.025	-	56.996-	-	-
20	Sonnenbergkwartier	-	1.434.496	1.368.705-	65.791	1.368.705	-
26	Wilsum - Thijslocatie 2e fase	289.820	153.125	-	442.945	-	523.980
29	Zalk	176.506-	154.691	331.744-	353.560-	4.104.580	-
33	Zuideinde West 2e fase	82.499	80.985	-	163.483	-	385.455
34	Zuideinde West 1e fase	67.500-	6.356	61.144	-	-	-
35	de Heerenbroek De Kandelaar	35.336-	5.344	29.991	0	-	-
50	Bedrijventerrein N50	228.227-	2.247.176-	956.600	1.518.803-	-	653.000
55	Zuiderzeehaven	6.031.740	113.465	184.300-	5.960.905	-	317.000
56	Koekoek	4.606.623	1.548.302-	1.107.057	4.165.378	5.003.159	-
59	Spoorlanden	502.033-	191.223	18.690-	329.500-	2.353.518	-
74	Station Gemeentelijk	558.259-	237.768-	67.000	729.027-	-	398.000
80	Stationskwartier Gezamenlijk	2.827.607-	1.325.097-	-	4.152.704-	-	-
87	Hanzewijk	1.200.970-	600.982	394.665-	994.653-	8.303.119	-
	Totaal	2.406.252	2.632.188-	262.420	36.483	21.133.081	2.310.447

Toelichting op tabel 1: Afname van de balanswaarde.

In bovenstaande tabel is het verloop van de grondexploitaties (bouwgrond in exploitatie (BIE) weergegeven. De balanswaarde van de BIE is in 2022 afgenomen van € 2,4 miljoen naar € 0,036 miljoen. Voor een specificatie van de mutaties per grondexploitatie zie hier boven in de tabel in de kolommen B en C.

Prognose van de te verwachten resultaten van de BIE.

De laatste twee kolommen bevatten de prognose eindwaarde van de respectievelijk negatieve en positieve grondexploitaties (BIE).

Grondexploitaties met een positieve eindwaarde.

In de laatste kolom staan voor de positieve grondexploitaties het geraamd positieve resultaat vermeld. We verwachten de komende jaren nog voor € 2,3 miljoen aan winsten te kunnen realiseren.

Grondexploitaties met een negatieve eindwaarde.

In de voorlaatste kolom 'Stand voorziening per 31-12-2022' staan van de negatieve grondexploitaties de voorzieningen voor het geprognosticeerde verlies (contante waarde per 31-12-2022) weergegeven. Deze voorzieningen zijn in 2022 toegenomen met € 0,8 miljoen. Verder is er in de kolom 'Resultaat' de toename en afname van de voorzieningen op de desbetreffende grondexploitaties weergegeven als gevolg van het verslechterde (met '-' achter het bedrag) dan wel verbeterde geprognosticeerde resultaat per 31-12-2022.

In onderstaande tabel is het verloop van de voorzieningen grondexploitatie (BIE) weergegeven:

Tabel 2 Voorzieningen

nr	Voorzieningen	Boekwaarde 01-01-2022	Resultaat	Boekwaarde 31-12-2022
13	Het Onderdijks fase 3	228.232-	228.232	-
20	Sonnenbergkwartier	-	1.368.705-	1.368.705-
29	Zalk	3.772.836-	331.744-	4.104.580-
56	Koekoek	6.110.216-	1.107.057	5.003.159-
59	Spoorlanden	2.334.828-	18.690-	2.353.518-
87	Hanzewijk	7.908.454-	394.665-	8.303.119-
	Totaal	20.354.566-	778.515-	21.133.081-

Materiële vaste activa en voorraad grond- en hulpstoffen

De gemeente Kampen heeft naast de 14 grondexploitaties ook op diverse locaties grond in eigendom. Deze gronden zijn deels aan te merken als potentiële bouwgronden (materiële vaste activa) en deels als voorraad grond- en hulpstoffen (strategische voorraad). Zolang deze gronden niet zijn opgenomen in nieuwe planontwikkelingen moeten deze worden getaxeerd op verkrijgingsprijs of lagere marktwaarde. In totaal is er circa 296 hectare beschikbaar.

De belangrijkste gronden in voorraad in 2022 betreffen:

- s Heerenbroek (grondbank)
- Zwartendijk (grondbank)

De belangrijkste materiële vaste activa gronden in 2022 betreffen:

- Venedijk West
- Venedijk Oost (grondbank)
- Reeve 2e fase
- Locatie Buyert t.b.v. de gebiedsontwikkeling Reevedelta-Oost

Winstneming

Het resultaat op de grondexploitaties bestaat uit twee onderdelen, te weten:

1. Winstnemingen (tussentijds en bij afsluiten van een grondexploitatie) of
  2. Verliesvoorzieningen
-
1. Het geraamde positieve resultaat bij de grondexploitaties van € 2.310.447 per 31-12-2022 (zie tabel 1) betreft de totaal te verwachten winstnemingen op basis van de POC methode (Percentage Of Completion). Voor het jaar 2022 is een winst gerealiseerd van € 1.040.935. Bij de grondcomplexen dient er op grond van BBV regelgeving winst te worden genomen naar rato van de voortgang van kosten en opbrengsten voor zover gronden zijn verkocht en opbrengsten zijn gerealiseerd. Er bestaat voldoende zekerheid om winst te nemen als aan de volgende voorwaarden is voldaan:
    - Het resultaat op de grondexploitatie kan betrouwbaar worden ingeschat; én
    - De grond (of het deelperceel) moet zijn verkocht; én
    - De kosten zijn gerealiseerd (winst wordt naar rato van de realisatie genomen).
  2. Voor de negatieve grondexploitaties is een verliesvoorziening getroffen ter grootte van de contante waarde van het negatieve resultaat van de exploitatie. De verliesvoorziening op de in exploitatie genomen gronden betreft € 21,1 miljoen per 31-12-2022. De disconteringsvoet voor de netto contante waarde van de grondexploitaties is bij de laatste herziening per 1-1-2023 gesteld op 2%, conform BBV regelgeving.

Reserves Bouwgrondexploitatie Grondbedrijf en Meerjarenperspectief

De reserve bouwgrondexploitatie is ingesteld om risico's en tegenvallers in de grondexploitaties en grondposities van het grondbedrijf op te vangen. De omvang van de reserve is de beschikbare weerstandscapaciteit.

Om te bepalen of de omvang van de reserve bouwgrondexploitatie toereikend is wordt jaarlijks in de jaarrekening en in de programmabegroting het meerjarenperspectief van de reserve gepresenteerd en geconfronteerd met de omvang van de risico's. In dit meerjarenperspectief (zie tabel 3) is de benodigde weerstandscapaciteit, i.c. de omvang van de risico's (zie hieronder), afgezet tegen de meerjarige ontwikkeling van de beschikbare weerstandscapaciteit (i.c. de reserve bouwgrondexploitatie). In de ontwikkeling van de reserve bouwgrondexploitatie is rekening gehouden met alle stortingen en onttrekkingen die voortvloeien uit genomen raadsbesluiten. Indien de reserve bouwgrondexploitatie niet toereikend is dan kunnen de risico's ook worden opgevangen uit de algemene reserve van de gemeente. Een positief verschil tussen de reservepositie en de benodigde weerstandscapaciteit is de vrije ruimte en kan worden ingezet voor toekomstige gebiedsontwikkelingen.

De benodigde weerstandscapaciteit per 31-12-2022

We kwantificeren de risico's jaarlijks conform de nota grondbeleid 2015. Op basis van de geactualiseerde risico analyses bij de herzieningen per 1-1-2023, hebben we de benodigde weerstandscapaciteit berekend op € 13,3 miljoen. We schatten in dat we voor onze eigen grondposities en grondexploitaties een weerstandscapaciteit nodig te hebben van € 11,8 miljoen voor de komende jaren (dit is inclusief een risico voor de VOF Reeve van € 2,9 miljoen). Per 1-1-2022 is circa € 2,15 miljoen voor het nabetalingsrisico gronden Reeve 2 opgenomen. Daarnaast is er met ingang van 2026 ook een risico voor de aanlegkosten (circa € 7,9 miljoen) van de sluis voor Reeve 2 meegenomen Zie tabel 3.

De totaal benodigde weerstandscapaciteit van € 13,3 miljoen is opgebouwd uit de volgende onderdelen:

• Risico lopende grondexploitaties	€	5,85 miljoen
• Risico VOF Reeve	€	2,9 miljoen
• Risico inschatting waardering gronden	€	2,4 miljoen
• Risico nabetaling gronden Reeve 2	€	2,15 miljoen

Toelichting risico's (ter onderbouwing van de benodigde weerstandscapaciteit)

- Voor de lopende grondexploitaties zijn we voor de risicobepaling uitgegaan van de geactualiseerde risicoanalyses bij de herzieningen van de grondexploitaties per 1-1-2023. Deze risico analyses zijn gebaseerd op algemene risico's en

op specifieke project gerelateerde risico's. Algemene risico's zijn o.a. rente, inflatie en tijd, bij project specifieke risico's gaat het bijvoorbeeld om milieu schade of planschade. De algemene en specifieke risico's zijn bepaald op € 8,75 miljoen. In dit bedrag is € 2,9 miljoen opgenomen voor de VOF Reeve. Ten opzichte van de begroting 2023 zijn de risico's op basis van de geactualiseerde risico analyses voor de lopende grondexploitatie toegenomen met € 1,4 miljoen en voor de Vof Reeve is het risico toegenomen met € 1,9 miljoen.

- Jaarlijks laat de gemeente haar voorraad gronden taxeren. Voor de jaarrekening 2022 zijn deze gronden door een externe adviseur getaxeerd en deze taxaties zijn gebaseerd op het uitgangspunt dat een aantal locaties ontwikkeld gaat worden waardoor aan deze gronden een hogere waarde is toegekend, waardoor de voorziening daarvan deels kan vrijvallen. Daarnaast zijn er nieuwe aankopen gedaan welke zijn opgenomen in de boekwaarde en waarvoor een risico moet worden opgenomen. Ook het terugkooprecht van een deel van de voorraad gronden is verwerkt in het resultaat. Per saldo zijn de voorzieningen op de gronden toegenomen met € 0,67 miljoen. Ondanks de actuele taxatie blijft er uiteraard nog onzekerheid qua fasering en uitvoering. Dit risico is bepaald op € 2,4 miljoen, c.q. 3 jaar rente over de boekwaarde van de materiële vaste activa en de immateriële vaste activa. Het risico over de waardering op de gronden is ten opzichte van de begroting toegenomen met € 0,27 miljoen.
- Als gevolg van een nabetalingsrisico voor gronden in Reeve 2 is er een risico opgenomen van € 2,15 miljoen. De nabetaling van de gronden Reeve 2 wordt veroorzaakt doordat er percelen van Reeve 2 in het exploitatiegebied Reeve 1 liggen, maar pas bebouwd mogen worden in de volgende fase Reeve 2. De percelen zijn echter nodig om Reeve 1 te kunnen bereiken. In de grondexploitatie Reeve 1 is deze grond opgenomen tegen de totale verwervingsprijs en aan de opbrengstenkant is er een nabetaling vanuit de nog op te starten grondexploitatie Reeve 2 opgenomen. Per saldo heeft dit geen financieel effect voor de grondexploitatie Reeve 1. Mocht de grondexploitatie Reeve 2 niet doorgaan of fors vertragen is er dus een risico dat deze nabetaling niet plaats vindt.
- In 2022-2023 wordt de financiering van de sluis in Reeve voor € 7,3 miljoen ten laste gebracht van de reserve bouwgrondexploitatie grondbedrijf en in 2026 als mogelijk risico opgenomen. Wij verwachten dat dit bedrag in 2026, opgehoogd met rente, kan terugvloeien naar de reserve vanuit de gebiedsontwikkeling Reeve 2. Mocht dit niet het geval zijn dan is daarvoor met ingang van het jaar 2026 een risico opgenomen van € 7,9 miljoen. In de begroting 2023 is er rekening mee gehouden dat er voor financiering van de sluis € 4,8 miljoen ten laste van de reserve bouwgrondexploitatie wordt gebracht en er een bedrag opgehoogd met rente van € 5,3 miljoen in 2026 terug vloeit in de algemene reserve en gelijktijdig is er een risico van € 5,3 miljoen opgenomen indien Reeve 2 niet tot ontwikkeling zou komen. De kosten van de sluis vallen ten opzichte van de oorspronkelijke raming € 4,5 miljoen hoger uit, waarvan € 2,5 miljoen ten laste van de grondexploitatie Reeve 2 komt.

In het volgende overzicht (tabel 3) geven we inzicht in de mutaties evenals de stand van de reserve bouwgrondexploitatie. De stand van Reserve Bouwgrondexploitatie Grondbedrijf bedraagt per 31-12-2022 € 13,746 miljoen.

Meerjarenperspectief Bouwgrondexploitatie Grondbedrijf

In onderstaande tabel geven we inzicht in de (verwachte) stand van de reserve bouwgrondexploitatie in relatie tot de benodigde weerstandscapaciteit. We informeren de raad jaarlijks separaat over de benodigde weerstandscapaciteit en het meerjarenperspectief van de Reserve Bouwgrondexploitatie Grondbedrijf.

Voor 2023 wordt een dekkingstekort verwacht van € 6,4 miljoen. Een belangrijke oorzaak van het dekkingstekort zit in de benoemde risico's voor de Sluis Reeve (€ 7,9 miljoen) en het nabetalingsrisico Reeve 2 (€ 2,15 miljoen). Mocht de ontwikkeling van Reeve 2 conform planning gerealiseerd gaan worden, dan vervalt per 2026 circa € 10 miljoen aan risico's.

In het meerjarenperspectief is rekening gehouden met een afdracht aan de algemene dienst van € 0,5 miljoen voor het jaar 2022. Deze afdracht t.b.v. de bezuiniging vindt ook nog plaats in de jaren 2023 t/m 2027. Daarnaast hebben we in het meerjarenperspectief rekening gehouden met de verschuldigde vennootschapsbelasting van € 2,5 miljoen in de komende jaren.

Tabel 3: Verschil stand reserve (beschikbare vermogen) met benodigd weerstandscapaciteit

Jaar	Stand Reserve 31-12 (x € 1.000)	Benodigd weerstandsvermogen 31-12 (x € 1.000)	Verschil (x € 1.000)
2022	13.375	13.301	74
2023	6.849	13.301	6.452-
2024	7.306	13.301	5.994-
2025	6.294	13.301	7.006-
2026	14.137	21.205	7.068-
2027	13.014	21.205	8.191-
2028	12.853	21.205	8.351-
2029	12.836	21.205	8.369-
2030	12.750	21.205	8.454-
2031	12.675	21.205	8.529-

De komende jaren is het geprognosticeerde verschil tussen de reserve bouwgrondexploitatie en de benodigde weerstandscapaciteit negatief. Dit betekent dat de reserve bouwgrondexploitatie onvoldoende middelen heeft om de potentiële

risico's op te kunnen vangen. De algemene reserve van de gemeente dient zo nodig als achtervang voor een mogelijk tekort in de reserve bouwgrondexploitatie. Bij de begroting 2024 gaan we de reservepositie van het grondbedrijf nader bezien ten opzichte van de totale reservepositie van de gemeente.

Mutaties reserve bouwgrondexploitatie 2022

De totale mutatie van de reserve bouwgrondexploitatie over 2022 bedraagt een onttrekking van € 824.878.

Tabel 4. Reserve bouwgrondexploitatie

Reserve bouw grondexploitatie	
Beginstand 01-01-2022	9.419.294
- Bestemming rekening resultaat 2021	4.780.401
Totaal stand reserve bouw grondexploitatie 01-01-2022	<u>14.199.695</u>
Mutaties 2022	
- Rente voorzieningen BIE's	472.000
- Bijdrage AD	500.000-
- Complex resultaten 2022	1.104.031
- Onttrekking i.v.m. Sluis en bruggen Reeve	69.836-
- Voorziening VOF Reeve	371.216-
- VPB	1.403.706-
- Kosten parameters en nota grondprijzen	<u>56.151-</u>
Totaal mutaties reserve bouw grondexploitatie	824.878-
Eindstand 31-12-2022 na resultaatbestemming	<u><u>13.374.816</u></u>

Toelichting op tabel 4:

De afname van € 0,82 miljoen aan de reserve bouwgrondexploitatie is onder het kopje 'mutaties 2022' in bovenstaande tabel toegelicht. De rentevergoeding over de stand van de voorzieningen bouwgrond in exploitatie, de bijdrage aan de algemene dienst t.b.v. de bezuinigingen, de kosten i.v.m. sluis Reeve en de vennootschapsbelasting (VPB), de kosten van de advisering over de parameters en de nota grondprijzen zijn op zichzelf staande bedragen. Aangezien het tekort in de VOF Reeve grondexploitatie gerelateerd is, wordt de vorming van de voorziening gedekt uit de reserve bouwgrondexploitatie. De complexresultaten van € 1,1 miljoen is de optelsom van de voorraad grond- en hulpstoffen, materiële vaste activa en de bouwgronden in exploitatie. De complexresultaten zijn in tabel 5 nader uitgesplitst:

Tabel 5. Complexresultaten

Complexresultaten 2022		
nr	Omschrijving	Complexresultaat
	Bouwgronden in exploitatie	2022 (x € 1.000)
13	Voorziening Onderdijks fase 3	339-
20	Voorziening Sonnebergkwartier	535
29	Voorziening Zalk	332
34	Winstneming Zuideinderhof	61-
35	Winstneming 's Heerenbroek De Kandelaar	30-
50	Winstneming bedrijventerrein N50	957-
55	Winstneming Zuiderzeehaven	184
56	Voorziening Koekoek	1.107-
59	Voorziening Spoorlanden	19
74	Winstneming Stationskwartier	67-
75	Voordeel Reeve 1 ivm afrekening '21 en '22	46-
87	Voorziening Hanzewijk	395
	Voorraad grond- en hulpstoffen	
78	Voorziening Reeve 2	838-
90	Resultaat verkoop Flevopoort Zuid	663-
94	Resultaat en voorziening s Heerenbroek	1.620
95	Resultaat en voorziening Zwartendijk	112-
	Overige ivm voorraad gronden	30
	Totalen	1.104-

Jaarrekening

Balans per 31 december 2022

Balans - Activa (x €1.000)				
Omschrijving	Ultimo 2022		Ultimo 2021	
1. Vaste activa				
<i>1.1 Immateriële vaste activa</i>		17.753		17.758
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	16.184		16.859	
Kosten onderzoek en ontwikkeling	1.569		899	
<i>1.2 Materiële vaste activa</i>		136.805		125.879
Investerings met een economisch nut	50.281		45.069	
Investerings met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	17.458		17.485	
Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	69.066		63.325	
<i>1.3 Financiële vaste activa</i>		15.783		15.268
Kapitaalverstrekkingen aan:				
- deelnemingen	432		432	
- overige verbonden partijen	-		-	
Leningen aan:				
- deelnemingen	564		564	
- overige verbonden partijen	142		142	
Overige langlopende leningen u/g	14.645		14.130	
Totaal vaste activa		170.341		158.905
2. Vlottende activa				
<i>2.1 Voorraden</i>		17.311		22.052
Grond- en hulpstoffen	17.268		19.641	
Onderhanden werk, waaronder gronden in exploitatie	36		2.406	
Gereed product en handelsgoederen	7		5	
<i>2.2 Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar</i>		35.008		31.478
Vorderingen op openbare lichamen	10.304		7.649	
Overige vorderingen	8.222		5.587	
Rekening-courant verhoudingen met niet-financiële instellingen	2.033		2.089	
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een looptijd < 1 jaar	14.449		16.153	
<i>2.3 Liquide middelen</i>		19		22
Kassaldi	6		5	
Banksaldi	13		17	
<i>2.4 Overlopende activa</i>		7.903		4.728
De van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel:				
- Europese overheidslichamen	-		-	
- het Rijk	4.121		1.126	
- overige Nederlandse overheidslichamen	408		712	
Overige nog te ontvangen bedragen en vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	3.374		2.890	
Totaal vlottende activa		60.241		58.280
Totaal generaal		230.582		217.185
Het totaal van de verrekenbare verliezen voor de vennootschapsbelasting bedraagt per ultimo boekjaar				
			-	-

Balans - Passiva (x €1.000)				
Omschrijving	Ultimo 2022		Ultimo 2021	
3. Vaste passiva				
<i>3.1 Eigen Vermogen</i>		76.933		61.387
Algemene reserve	40.730		26.575	
Bestemmingsreserve	21.980		13.536	
Resultaat voor bestemming	14.223		21.276	
<i>3.2 Voorzieningen</i>		13.056		14.539
<i>3.3 Vaste schulden met een rentetypische looptijd van 1 jaar of langer</i>		104.481		114.566
Onderhandse leningen van:				
- binnenlandse banken en overige financiële instellingen	99.638		109.723	
- binnenlandse bedrijven	3.843		3.843	
- openbare lichamen als bedoeld in art. 1 onderdeel a van de Wet Fido	1.000		1.000	
Waarborgsommen	-		-	
Totaal vaste passiva		194.470		190.492
4. Vlottende passiva				
<i>4.1 Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar</i>		19.881		14.417
Overige kasgeldleningen	-		-	
Banksaldi	9.993		4.885	
Overige schulden	9.888		9.532	
<i>4.2 Overlopende passiva</i>		16.231		12.276
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, m.u.v. jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	7.629		6.528	
De van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren:				
- Europese overheidslichamen	-		-	
- het Rijk	5.392		3.415	
- overige Nederlandse overheidslichamen	706		815	
Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	2.504		1.518	
Totaal vlottende passiva		36.112		26.693
Totaal generaal		230.582		217.185
Totaalbedrag waartoe aan natuurlijke en rechtspersonen garantstellingen zijn verstrekt		195.085		201.973

Overzicht van baten en lasten

Omschrijving programma's	Begroting 2022			Begroting 2022 na wijziging			Rekening 2022		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Programma's									
Bestuur en ondersteuning	4.526	-1.198	3.328	5.893	-2.715	3.178	7.075	-4.847	2.228
Veiligheid	5.014	-424	4.590	4.469	-420	4.049	4.080	-436	3.644
Verkeer, vervoer en waterstaat	8.884	-864	8.020	13.857	-5.091	8.766	11.657	-3.254	8.404
Economie	1.211	-146	1.065	1.895	-3.382	-1.487	1.580	-2.278	-698
Onderwijs	8.434	-1.165	7.269	11.821	-3.043	8.778	12.603	-3.719	8.884
Sport, cultuur en recreatie	18.706	-2.859	15.847	22.222	-3.304	18.918	22.299	-4.744	17.555
Sociaal domein	62.354	-15.824	46.530	68.831	-19.391	49.440	70.983	-23.190	47.793
Volksgesondheid en milieu	11.336	-10.663	673	11.759	-10.700	1.059	11.901	-11.049	852
Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	13.536	-12.573	963	4.812	-2.511	2.301	5.950	-3.295	2.655
Vennootschapsbelasting	0	0	0	405	0	405	1.404	0	1.404
Subtotaal	134.001	-45.716	88.285	145.964	-50.557	95.407	149.532	-56.812	92.720
Algemene dekkingsmiddelen									
Treasury	-922	-1.285	-2.207	-314	-1.534	-1.848	-16	-2.126	-2.142
OZB woningen	593	-7.449	-6.856	671	-7.449	-6.778	754	-7.638	-6.884
OZB niet-woningen	0	-5.345	-5.345	0	-5.195	-5.195	0	-5.423	-5.423
Parkeerbelasting	1	-1.950	-1.949	1	-1.494	-1.493	1	-1.613	-1.612
Belastingen overig	203	-610	-407	215	-449	-234	198	-529	-331
Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	0	-96.880	-96.880	0	-110.768	-110.768	0	-112.964	-112.964
Overige baten en lasten	1.778	0	1.777	4.424	0	4.424	2.922	0	2.922
Subtotaal	1.653	-113.519	-111.866	4.997	-126.889	-121.892	3.859	-130.293	-126.434
Overhead									
Overhead	18.154	-148	18.006	20.030	-148	19.882	18.648	-480	18.168
Subtotaal	18.154	-148	18.006	20.030	-148	19.882	18.648	-480	18.168
Totaal saldo van baten en lasten	153.808	-159.383	-5.575	170.991	-177.594	-6.603	172.039	-187.585	-15.546
Toevoeging / onttrekking aan reserves									
0. Bestuur en ondersteuning	0	-202	-202	1.105	-1.272	-167	1.105	-765	340
1. Veiligheid	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2. Verkeer, vervoer en waterstaat	728	-166	562	946	-559	387	1.047	-717	330
3. Economie	121	-242	-121	3.119	-850	2.269	2.075	-574	1.501
4. Onderwijs	0	0	0	0	-934	-934	0	-934	-934
5. Sport, cultuur en recreatie	0	-7	-7	301	-1.491	-1.190	301	-1.484	-1.183
6. Sociaal domein	0	0	0	26	-855	-829	26	-855	-829
7. Volksgesondheid en milieu	0	-90	-90	393	-511	-118	393	-330	63
8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	2.164	0	2.164	10.435	-5.586	4.849	5.169	-810	4.359
9. Algemene dekkingsmiddelen	544	-1.575	-1.031	22.446	-24.813	1.867	22.540	-24.313	1.863
10. Overhead	0	0	0	0	-259	-259	0	-461	-461
Subtotaal	3.557	-2.282	1.275	38.771	-36.630	2.141	32.566	-31.243	1.323
Voordelig gerealiseerd resultaat	157.635	-161.665	-4.300	209.762	-214.224	-4.462	204.605	-218.828	-14.223

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Inleiding

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften zoals opgenomen in het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en de verordening ex artikel 212 Gemeentewet, waarin door de gemeenteraad op d.d. 22 februari 2018 de uitgangspunten voor het financiële beleid, alsmede de regels voor het financiële beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie zijn vastgesteld. Hieronder is tussen haakjes de nummering op de balans opgenomen.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

Waardering van passiva en activa alsmede de bepaling van het resultaat vinden in principe plaats op basis van historische kosten. Activa en passiva zijn opgenomen tegen nominale waarde. Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben, onverschillig of zij tot inkomsten of uitgaven in dat jaar hebben geleid. Baten en lasten, waaronder ook begrepen de heffing van de vennootschapsbelasting, worden daarbij verantwoord tot hun brutobedrag. De waarderinggrondslagen per balansonderdeel worden in het vervolg van deze jaarrekening toegelicht.

Balans

1.0 VASTE ACTIVA

Voor het realiseren van de vastgestelde beleidsdoelen zijn investeringen vaak noodzakelijk. Van een investering is sprake als het gaat om een, meestal qua omvang wat grotere, uitgave waarvan het nut zich over meerdere jaren uitstrekt. Als gevolg van het doen van investeringen ontstaan bezittingen, ofwel de zogenoemde vaste activa.

Conform BBV worden de investeringen in een drietal hoofdgroepen ingedeeld, te weten:

- immateriële vaste activa;
- materiële vaste activa;
- financiële vaste activa.

1.1 Immateriële vaste activa

Het BBV kent de volgende drie soorten immateriële vaste activa:

- de kosten die zijn verbonden aan het sluiten van geldleningen en het saldo van agio en disagio;
- de kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief;
- de bijdragen aan activa in eigendom van derden.

De immateriële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de oorspronkelijke verkrijgingsprijs (de inkoopprijs en de bijkomende kosten) of vervaardigingsprijs (de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige directe kosten), verminderd met de ontvangen subsidies en bijdragen van derden, de jaarlijkse afschrijvingslasten en afwaarderingen wegens duurzame waardeverminderingen. Duurzame waardeverminderingen van vaste activa worden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar in aanmerking genomen.

De kosten van het sluiten van geldleningen (inclusief de betaalde boeterente) en het saldo van agio en disagio worden geactiveerd en over maximaal de looptijd van de lening volledig afgeschreven, te starten vanaf het moment van het in gebruik nemen van het gerelateerde materieel of financieel vast actief.

Indien geen nieuwe lening wordt aangetrokken zijn de kosten van vervroegde aflossing (boeterente) niet geactiveerd, maar als last verantwoord.

De kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief zijn onder de volgende voorwaarden geactiveerd:

- het voornemen bestaat het actief te gebruiken of te verkopen;
- de technische uitvoerbaarheid om het actief te voltooien staat vast;
- het actief in de toekomst economisch of maatschappelijk nut genereert;
- de uitgaven die aan het actief toe te rekenen zijn, betrouwbaar zijn vast te stellen.

De kosten van onderzoek en ontwikkeling worden volledig afgeschreven in maximaal vijf jaar.

De onder de kosten van onderzoek en ontwikkeling geactiveerde voorbereidingskosten voor grondexploitaties voldoen aan de volgende voorwaarden:

- de kosten passen binnen de kostensoortenlijst (artikel 6.2.4) van het Bro en;
- de kosten blijven maximaal vijf jaar geactiveerd staan onder de immateriële vaste activa. Na maximaal vijf jaar hebben de kosten geleid tot een actieve grondexploitatie, dan wel worden deze afgeboekt ten laste van het jaarresultaat en;
- plannen tot ontwikkeling van de grond waarvoor de voorbereidingskosten worden gemaakt, hebben bestuurlijke instemming, blijkend uit een raads- of – indien gedelegeerd – collegebesluit.

Bijdragen aan activa in eigendom van derden worden geactiveerd indien aan de volgende vereisten is voldaan:

- er is sprake van een investering door een derde;
- de investering draagt bij aan de publieke taak;
- de derde heeft zich verplicht tot het daadwerkelijk investeren op een wijze zoals is overeengekomen;

- de bijdrage kan door de gemeente worden teruggevorderd indien de derde in gebreke blijft of de gemeente anders recht kan doen gelden op de activa die samenhangen met de investering.

Op de geactiveerde bijdragen aan activa in eigendom van derden wordt afgeschreven, waarbij de afschrijvingsduur maximaal gelijk is aan de verwachte gebruiksduur van de activa (bij derden) waarvoor de bijdrage aan derden is verstrekt.

1.2 Materiële vaste activa

Materiële vaste activa zijn fysiek aanwezige activa. Het BBV kent de volgende soorten materiële vaste activa:

- investeringen met een economisch nut (1.2.1);
- investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven (1.2.1a);
- investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut (1.2.2).

Investerings hebben een economisch nut indien ze verhandelbaar zijn en/of indien ze kunnen bijdragen aan het genereren van middelen. Alle investeringen met een economisch nut worden geactiveerd.

Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut worden geactiveerd en over de gebruiksduur afgeschreven. Vanaf 1 januari 2017 is dit verplicht gesteld.

Alle materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de oorspronkelijke verkrijgingsprijs (de inkoopprijs en de bijkomende kosten) of vervaardigingsprijs (de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen) en de overige directe kosten (waaronder overheadkosten), verminderd met de ontvangen subsidies en bijdragen die direct gerelateerd zijn aan het actief, de jaarlijkse afschrijvingslasten en afwaarderingen wegens duurzame waardeverminderingen. Duurzame waardeverminderingen van vaste activa worden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar in aanmerking genomen.

Ten aanzien van investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut geldt tot aan investeringsdatum 31 december 2016 dat eventuele bijdragen uit de reserves in mindering zijn gebracht op deze investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut. Ten aanzien van investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven geldt dat vanuit de spaarcomponent van heffingen gevormde voorzieningen voor toekomstige vervangingsinvesteringen met economisch nut in mindering zijn gebracht op de in het boekjaar gepleegde investeringen met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing is geheven. Over het resterende bedrag wordt afgeschreven.

De op de oorspronkelijke verkrijgings- of vervaardigingsprijs toegepaste jaarlijkse afschrijvingen corresponderen met een stelsel dat is afgestemd op de verwachte toekomstige gebruiksduur (kortste van de geschatte economische levensduur óf technische gebruiksduur) van de geactiveerde objecten en voorzieningen.

De gehanteerde afschrijvingstermijnen zijn opgenomen in de Financiële verordening. De afschrijvingen worden berekend volgens de lineaire methode. Afschrijvingen geschieden daarnaast onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar. Op gronden wordt niet afgeschreven, tenzij de grond deel uitmaakt van een investering in de openbare ruimte met maatschappelijk nut. Eventuele boekwinsten bij inruil of afstoting van een kapitaalgoed zijn als incidentele bate in de jaarrekening verwerkt.

Indien vastgoed met een specifieke maatschappelijke functie aan één van de volgende drie voorwaarden voldoet dan is, wanneer de marktwaarde in de andere bestemming duurzaam lager is dan de boekwaarde, een duurzame waardevermindering verantwoord:

- het vastgoed met maatschappelijke functie krijgt de bestemming verkoop;
- de bestemming van het vastgoed wijzigt in vastgoed met een niet specifieke maatschappelijke functie;
- er is geen intentie meer of indicatie dat het vastgoed voor een specifieke maatschappelijke functie zal worden gebruikt.

1.3 Financiële vaste activa

Het BBV kent de volgende soorten financiële vaste activa:

- kapitaalverstrekingen aan deelnemingen, gemeenschappelijke regelingen en overige verbonden partijen;
- leningen aan openbare lichamen, woningbouwcorporaties, deelnemingen en overige verbonden partijen;
- overige langlopende leningen;
- uitzettingen in 's Rijks schatkist met rentetypische looptijd van één jaar of langer;
- uitzettingen in de vorm van Nederlands schuld papier met een rentetypische looptijd van één jaar of langer;
- overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

De financiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de oorspronkelijke verkrijgingsprijs (de inkoopprijs en de bijkomende kosten), de jaarlijkse aflossingen, afschrijvingslasten en afwaarderingen wegens duurzame waardeverminderingen. Duurzame waardeverminderingen van vaste activa worden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar in aanmerking genomen. Zo nodig is een voorziening voor verwachte oninbaarheid op de boekwaarde in mindering gebracht. Participaties in het aandelenkapitaal van NV's en BV's (kapitaalverstrekingen aan deelnemingen in de zin van het BBV) zijn gewaardeerd tegen

de verkrijgingsprijs van de aandelen. Indien de marktwaarde van de aandelen daalt tot onder de verkrijgingsprijs, vindt afwaardering naar deze lagere marktwaarde plaats.

2. VLOTTENDE ACTIVA

2.1 Voorraden

Grond- en hulpstoffen worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Bij een lagere marktwaarde wordt voor het verschil een voorziening gevormd ten laste van de bestemmingsreserve bouwgrondexploitatie.

Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie

Het startpunt van een grondexploitatie is het raadsbesluit met de vaststelling van het complex, inclusief grondexploitatiebegroting. Vanaf dat moment wordt de grondexploitatie geopend en kunnen vervaardigingskosten worden geactiveerd.

De onderhanden werken grondexploitatie zijn opgenomen tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs, en verminderd met de opbrengst wegens verkopen.

De vervaardigingsprijs omvat de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten (limitatief opgesomd in de kostensoortenlijst zoals opgenomen artikel 6.2.4 van het Besluit ruimtelijke ordening), welke rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend. In de vervaardigingsprijs worden daarnaast een redelijk deel van de indirecte kosten opgenomen en is de werkelijk over vreemd vermogen betaalde rente over het boekjaar toegerekend. De rente is toegerekend over de boekwaarde van de grondexploitatie per 1 januari van het betreffende boekjaar.

De disconteringsvoet die is gehanteerd in de berekening van de contante waarde is voor alle gemeenten gelijk gesteld aan het maximale meerjarig streefpercentage van de Europese Centrale Bank voor de inflatie binnen de Eurozone (voor 2021: 2%). Bij een verliesgevende exploitatie wordt voor de negatieve netto contante waarde een voorziening gevormd.

Voor winstneming geldt de percentage of completion methode: voor zover gronden zijn verkocht en opbrengsten zijn gerealiseerd wordt tussentijds naar rato van de voortgang van de kosten en de opbrengsten winst genomen. Indien aan de volgende voorwaarden is voldaan, bestaat er voldoende zekerheid om winst te kunnen nemen:

1. Het resultaat op de grondexploitatie kan betrouwbaar worden ingeschat én;
2. De grond (of het deelperceel) moet zijn verkocht én;
3. De kosten zijn gerealiseerd (winst wordt naar rato van de realisatie gerealiseerd).

2.2 Uitzettingen korter dan één jaar

De Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. De voorziening wordt bepaald op basis van de geschatte inningskansen. De voorgeschreven indeling voor wat betreft de uitzettingen is:

- vorderingen op openbare lichamen (gemeenten, gemeenschappelijke regelingen, Rijk);
- verstrekte kasgeldleningen aan openbare lichamen als bedoeld in artikel 1, onderdeel a, van de Wet financiering decentrale overheden;
- overige verstrekte kasgeldleningen;
- uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar;
- rekening-courantverhoudingen met het Rijk;
- rekening-courantverhoudingen met niet-financiële instellingen;
- uitzettingen in de vorm van Nederlands schuld papier met een rentetypische looptijd korter dan één jaar;
- overige vorderingen;
- overige uitzettingen.

2.3 Liquide middelen

In de balans worden onder liquide middelen de kas- en banksaldi opgenomen, gewaardeerd tegen nominale waarde.

2.4 Overlopende activa

De voorgeschreven indeling voor wat betreft de overlopende activa is:

- van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel;
- overige nog te ontvangen bedragen en vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen.

De voorschotten worden uitgesplitst naar te ontvangen bedragen van:

- Europese overheidslichamen;
- het Rijk;
- overige Nederlandse overheidslichamen.

De algemene uitkering gemeentefonds wordt opgenomen overeenkomstig de laatst gepubliceerde accresmededeling, aangevuld met de laatst bekende specificatie in januari over het uitkeringsjaar.

3. VASTE PASSIVA

3.1 Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de reserves en het gerealiseerde resultaat over het boekjaar.

De voorgeschreven indeling betreft:

- algemene reserve;
- bestemmingsreserves.

3.2 Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor:

- verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op balansdatum onzeker is doch redelijkerwijs te schatten;
- bestaande risico's op balansdatum ter zake van verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs te schatten is;
- kosten die in een volgend begrotingsjaar worden gemaakt, maar de oorsprong hebben in het begrotingsjaar of een eerder begrotingsjaar en de voorziening strekt tot kostenegalisatie;
- bijdragen (spaarcomponent) aan toekomstige vervangingsinvesteringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing wordt geheven.

Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies. De pensioenverplichting ten behoeve van de wethouders en voormalig personeel stadsziekenhuis is echter op de contante waarde van de toekomstige uitkeringsverplichtingen gewaardeerd.

Voorzieningen worden niet gevormd voor jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume. Voor het bepalen van het "jaarlijks vergelijkbaar volume" is een tijdperiode van vier jaar gehanteerd.

De vorming van een voorziening, dan wel een dotatie aan een reeds bestaande voorziening, is als een last in het betreffende boekjaar verantwoord. Alle aanwendungen aan voorzieningen zijn rechtstreeks ten laste van de voorziening gebracht en in het verslagjaar niet ten laste van de exploitatie verantwoord.

3.3 Vaste schulden met een looptijd langer dan één jaar

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde verminderd met gedane aflossingen. In de balans worden onder de vaste schulden afzonderlijk opgenomen:

- obligatieleningen;
- onderhandse leningen van:
  - binnenlandse pensioenfondsen en verzekeringsinstellingen;
  - binnenlandse banken en overige financiële instellingen;
  - binnenlandse bedrijven;
  - openbare lichamen;
  - overige binnenlandse sectoren;
  - buitenlandse instellingen, fondsen, banken, bedrijven en overige sectoren.
- door derden belegde gelden;
- waarborgsommen;
- overige leningen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

4.0 VLOTTENDE PASSIVA

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Onder de vlottende passiva worden afzonderlijk opgenomen de netto- vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar en de overlopende passiva.

Onder de netto-vlottende schulden worden afzonderlijk opgenomen:

- kasgeldleningen aangegaan bij openbare lichamen (wet Fido)
- overige kasgeldleningen
- banksaldi
- overige schulden.

Onder de overlopende passiva worden afzonderlijk opgenomen:

- verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen
- van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen
- overige vooruitontvangen bedragen die ten bate komen van volgende begrotingsjaren.

De voorschotten worden uitgesplitst naar de ontvangen bedragen van;

- Europese overheidslichamen
- het Rijk
- overige Nederlandse overheidslichamen.
-

Borg- en Garantstellingen

Voor zover leningen door de gemeente zijn gewaarborgd wordt het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar buiten de totaalstelling van de balans opgenomen en separaat weergegeven.

Beleidsregels toepassing WNT

De Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semi-publieke sector (WNT) is met ingang van 1 januari 2013 van kracht.

Toelichting op de balans per 31 december

1.0 VASTE ACTIVA

1.1 Immateriële vaste activa

Onderstaand overzicht geeft het verloop weer van de immateriële vaste activa.

Verloop immateriële vaste activa						
Omschrijving	Boekw aarde 1-1-2022	Investerings	Desinvesterings	Afschrijvingen	Afw aaderingen	Boekw aarde 31-12-2022
Bijdragen aan activa van derden	20.178	10	-	861	-	19.327
Kosten onderzoek en ontw ikk. af: voorz bijdrage pand Impact	899 3.319-	670 -	- -	- 176-	- -	1.569 3.143-
Totaal	17.758	680	-	685	-	17.753

Belangrijkste overige investeringen immateriële vaste activa (>€100.000)			
Omschrijving	Beschikbaar gesteld krediet	Werkelijk besteed in 2022	Cumulatief besteed t/m 2022
Investerings:			
Vorbereidingskosten toekomstige grexen	1.413	670	1569
Overige investeringen < € 100.000		10	
		680	

IMPact en de gemeente zijn in 2013 overeengekomen dat ten behoeve van de gemeente het recht van tweede hypotheek en pand zal worden verleend op het nieuwbouwpand van IMPact in Kampen. De gemeente heeft een bijdrage verstrekt ter totale grootte van € 5.297.000. De gemeente en IMPact zijn met elkaar overeengekomen dat de gemeente jaarlijks op deze hoofdsom een bedrag kwijtscheldt, welk bedrag wordt berekend naar rato van de afschrijving die jaarlijks door IMPact in haar boeken zal worden toegepast op het hierna te noemen onderpand. De afschrijvingsduur is gesteld op 30 jaar (vanaf juni 2011).

Op grond van deze afspraken heeft de gemeente de bijdrage als Immaterieel vast actief in haar balans opgenomen. Omdat er sprake is van een bijdrage (zonder expliciete terugbetaling) is voor hetzelfde bedrag een voorziening gevormd. Daardoor bedraagt de boekwaarde per saldo nihil.

In 2022 zijn de voorbereidingskosten van grondcomplexen de Bakkerij, Reevedelta, Scholenlocatie IJsselmuiden en Oosterholt Noord geactiveerd onder de immateriële vaste activa. Voor deze complexen zal naar verwachting binnen vijf jaar een actieve grondexploitatie zijn vastgesteld.

Immateriële vaste activa (warme gronden)							
nr	Omschrijving	Boekw aarde 01-01-2022	Mutatie	Toename	Afname	Resultaat	Boekw aarde 31-12-2022
20	Sonnenbergkw artier	397	397-	-	-	-	-
36	De Plas (de Bakkerij)	371		208			579
60	Reevedelta (Kampen Zuidw est)	117		740			856
63	Scholenlocatie IJsselmuiden	3		25			28
65	Oosterholt Noord	12		94			106
	Totaal	899	397-	1.067	-	-	1.569

1.2 Materiële vaste activa

1.2.1 Specificatie overige investeringen met economisch nut:

Boekwaarde ultimo	2022	2021
Gronden en terreinen	4.801	5.815
Strategische gronden	34.690	31.523
Af: Voorziening strategische gronden	7.197-	8.849-
Woonruimten	1	1
Bedrijfsgebouwen	891	-
Grond-, weg- en waterbouw kundige werken	969	654
Vervoermiddelen	1.237	984
Machines, apparaten en installaties	5.743	6.176
Investeringen t.b.v. kostenheffingen	17.458	17.485
Overige materiële vaste activa	9.146	8.765
Totaal	67.739	62.554

Onderstaand overzicht geeft het verloop weer van de overige investeringen met economisch nut:

Verloop materiële vaste activa							
Omschrijving	Boekwaarde 1-1-2022	Correctie Bw 1/1	Investe- ringen	Desinves- teringen	Afschrijvingen	Bijdrage derden	Boekwaarde 31-12-2022
Gronden en terreinen	5.815	-1.017	3	0	0		4.801
Strategische gronden	31.523	-857	5.278	1.254	0		34.690
Af: Voorziening strat. gronden	-8.849	833		-819	0		-7.197
Woonruimten	1		0	0	0		1
Bedrijfsgebouwen	0		891	0	0		891
Grond-, weg- en waterbouw kundige werken	654		376	0	61		969
Vervoermiddelen	984		489	0	236		1.237
Machines, apparaten, enz	6.176		413	3	843		5.743
Invest. t.b.v. kostenheffingen	17.485		1.585	571	1.041		17.458
Overige materiële vaste activa	8.765	1.017	51	0	687		9.146
Totaal	62.554	-24	9.086	1.009	2.868	0	67.739

Over grond als vaste materiële activa kan worden gesteld, dat deze grond een vaste bestemming heeft en niet in een transformatieproces zit. Dit geldt ook voor gronden die anticiperend en strategisch zijn aangekocht maar waarbij geen sprake is van gebiedsontwikkeling. Bij grond als materiële vaste activa gaat het veelal om ondergrond van gebouwen, wegen, parken, pleinen of van land-/bosbouwgronden" (Notitie Grondbeleid 2019 Commissie BBV).

De strategische gronden worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of (duurzaam) lagere marktwaarde en jaarlijks getaxeerd. Als de taxatiewaarde lager uitvalt dan de verkrijgingsprijs (boekwaarde) zal voor het verschil een voorziening worden gevormd.

De landelijk ingezette woningbouwopgave heeft tot gevolg dat de Provincie Overijssel aan Kampen heeft gevraagd hierin een bijdrage te leveren. In 2021 is een intentieovereenkomst, plan van aanpak en een ambitiesdocument opgesteld voor de ontwikkeling van Kampen Zuidwest (Reevedelta). Het doel daarbij is om in 2022 te komen tot een gebiedsvisie. In het kader van de versnelling zijn een aantal locaties nadrukkelijk in beeld. Het betreft o.a. de locaties Reeve fase 2, Venedijk West en De Plas (de Bakkerij).

De totale boekwaarde van de gronden die vallen onder materiële vaste activa is per 31-12-2022 € 34,7 miljoen.

Materiële vaste activa (strategische gronden)						
Omschrijving	Boekw aarde 01-01-2022	Mutatie	Toename	Afname	Resultaat	Boekw aarde 31-12-2022
Onderdijks "de Tuinen"	466		-	-	-	466
Venedijk West	7.398		2	-	2-	7.398
Sonnenbergkw artier	857	857-	-	-	-	-
Locatie de Plas	3.843		-	-	-	3.843
Reeve fase 2	17.519		4	-	4-	17.519
Slenke Es	244		18	535	-	273-
Koekoekspolder	850		0	719	-	132
Koekoekspolder gronden Fuite	346		0	-	0-	346
Venedijk Oost	-		1.053	-	-	1.053
Locatie Buijert	-		4.206	-	-	4.206
Totaal	31.523	857-	5.284	1.254	7-	34.690
Voorzieningen						
Omschrijving	Boekw aarde 01-01-2022	Mutatie	Toename	Afname	Resultaat	Boekw aarde 31-12-2022
Sonnenbergkw artier	833-	-	-	-	833	-
Reeve fase 2	7.727-		-	-	838	6.890-
Koekoekspolder gronden Fuite	288-				19-	307-
Totaal	8.849-	-	-	-	1.652	7.197-

De belangrijkste in het boekjaar gedane overige investeringen met economisch nut staan in onderstaand overzicht vermeld:

Belangrijkste overige investeringen met economisch nut			
Omschrijving	Beschikbaar gesteld krediet	Werkelijk besteed in 2022	Cumulatief besteed t/m 2022
Investerings:			
Kleiland 10	891	891	891
Aanleg sluis en bruggen Reeve	4.846	184	184
Herontwikkeling gebied Schans Buitenw acht	186	186	186
4 w alstrmkasten en 2 waterkasten IJsselkade bovenstr	639	537	617
GRP 2021 Bouw kundige investeringen (40jr)	909	375	900
GRP 2022 Bouw kundige investeringen (40 jaar)	516	513	513
Vervangingsinvesteringen Stadsgehoorzaal 2020	339	262	338
Vervangen tractor Fendt G28	74	113	113
Vervangen veegmachine R20	200	196	196
Overige investeringen < € 100.000	1.125	550	1.134
		3.807	
Desinvesteringen (incl. bijdragen):			
Vervangen persleiding N307		568	
Overige desinvesteringen < € 100.000		6	
		574	

Belangrijkste overige investeringen met uitsluitend maatschappelijk nut			
Omschrijving	Beschikbaar gesteld krediet	Werkelijk besteed in 2022	Cumulatief besteed t/m 2022
Investeringskosten:			
Buitenbroeksw eg 3	252	242	243
Campusplan Ichthuscollege (basisvariant)	3.156	3.097	3.156
Groen van Prinstererschool-capaciteitsuitbreiding	939	142	939
Investeringskosten Marnixschool	3.495	3.360	3.495
Nieuw bouw brede school en gymlokaal Hanzewijk	350	260	350
Nieuw bouw gymzaal Reflex	230	230	230
Groene Hart - realisatie	840	236	840
Herinrichting Flevoweg - Oostzeestraat	646	559	874
Parkeermagneet Flevoweg	120	120	120
Rehabilitatie Hagedoornweg	336	284	284
Rehabilitatie fietspaden	134	133	133
Revitalisering bedrijventerrein Spoorlanden 1B en2	840	965	965
Skatepark Groene Hart	281	288	313
Vervanging brug Naaldeweg KW239	152	152	152
Overige investeringen	2059	606	2393
		10.674	
Desinvesteringen (incl. bijdragen):			
Buitenbroeksw eg 3		252	
Herinrichting Flevoweg - Oostzeestraat		583	
Herstructurering bedrijventerrein Spoorlanden		483	
Overige desinvesteringen		62	
		1.380	

1.2.2 Specificatie van de investeringen in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut:

Verloop investeringen met uitsluitend maatschappelijk nut ("nieuwe systematiek")							
Omschrijving	Boekw aarde 1-1-2022	Correctie Bw 1/1	Investeringen	Desinvesteringen	Afschrijvingen	Bijdrage derden	Boekw aarde 31-12-2022
Gronden en terreinen	33	-	96	18	-		112
Bedrijfsgebouwen	58.806		7.404	297	3.483		62.430
Grond-, weg- en waterbouw kundige werken	4.131	-	3.175	1.066	47		6.193
Machines, apparaten, enz	355	-	-	-	24		331
Totaal	63.325	-	10.675	1.381	3.554	-	69.066

De afschrijvingen bij deze categorie vaste activa worden gebaseerd op de verwachte gebruiksduur, de termijnen variëren (conform het afschrijvingsbeleid). Er zijn geen reserves beschikbaar voor materiële vaste activa met maatschappelijk nut.

1.3 Financiële vaste activa

Het verloop van de financiële vaste activa wordt onderstaand weergegeven:

Verloop financiële vaste activa						
Omschrijving	Boekw aarde 1-1-2022	Investe- ringen	Desinves- teringen	Aflossingen	Boekw aarde 31-12-2022	Dividend Rente
Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen						
- Aandelen BNG	253	-	-	-	253	236
- Aandelen Wadinko NV	4	-	-	-	4	50
- Aandelen Vitens NV	51	-	-	-	51	1
- Aandelen Enexis Holding NV	42	-	-	-	42	28
- Aandelen Rova NV	12	-	-	-	12	0
- Aandelen Rova NV	21	-	-	-	21	133
- Kapitaalstorting VOF Reeve	50	-	-	-	50	
totaal kapitaalverstrekking aan deelnemingen	432	-	-	-	432	
Leningen aan deelnemingen						
- Achtergestelde lening Vitens	-	-	-	-	-	-
- Zuiderzeehaven achtergestelde lening	-	-	-	-	-	-
- Achtergestelde lening ROVA	564	-	-	-	564	45
- Zuiderzeehaven cv lening inz. grondoverdracht	-	-	-	-	-	-
totaal leningen aan deelnemingen	564	-	-	-	564	
Leningen aan overige verbonden partijen						
- Aandeelhouderslening Enexis Tranche B	142	-	-	-	142	3
totaal leningen aan overige verbonden partijen	142	-	-	-	142	
Overige langlopende leningen						
- Hypothecaire geldleningen ambtenaren	105	-	-	15	90	2
- Lening Aardw armtecluster 1 KKP BV	1.210	-	-	122	1.088	46
- SVN startersleningen	1.978	98	-	-	2.076	82
- Duurzaamheidsleningen	-	-	-	-	-	-
- Lening Revitel Karw ei	-	-	-	-	-	-
- Lening t.b.v. Quintus voor overname activa	361	-	-	24	337	8
- Lening SSV Op de Korrel	-	289	3	-	286	-
- Rekening-Courant VOF-Reeve-Kampen	10.476	292	-	-	10.768	-
totaal overige langlopende leningen	14.130	679	3	161	14.645	
Totaal	15.268	679	3	161	15.783	634

De gemeente heeft samen met provincie Overijssel in 2010 een lening verstrekt aan het Aardwarmtecluster Koekoekspolder. Voor het gemeentelijke deel van deze lening is oorspronkelijk een 100% voorziening gevormd. Per ultimo 2022 bedraagt het saldo van de eerste verstrekte geldlening € 1.088.000 waarvan € 1.000.000 van de provincie. De afgelopen jaren zijn er geen problemen geweest met de betaling van de rente en aflossing. Daarom is er voor gekozen om de voorheen aanwezige voorzieningen in 2020 op te heffen.

Er zijn in 2022 geen middelen beschikbaar gesteld voor het verstrekken van startersleningen (SVN voert de regeling uit). De gemeente loopt voor de onder Nationale Hypotheek Garantie verstrekte leningen geen risico. Nationale Hypotheek Garantie wordt geborgd door het Rijk. Het nog niet uitgeleende deel (uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar, onderdeel rekening-courant verhoudingen met niet financiële instellingen) bij SVN bedraagt € 2.033.000.

VOF Reeve-Kampen

Voor de uitvoering van de grondexploitatie IJsseldelta fase 1 is in 2020 de VOF Reeve-Kampen opgericht. In deze VOF neemt de gemeente Kampen samen met een marktpartij deel.

Kapitaalverstrekking

In artikel 3.3 en 3.4 van de samenwerkingsovereenkomst is vastgelegd dat het kapitaal van de VOF € 100.000 bedraagt waarin ieder van de vennoten voor 50% deelneemt.

Financiering

In artikel 10 van de samenwerkingsovereenkomst is vastgelegd hoe de financiering van de VOF Reeve-Kampen wordt vormgegeven. In 2020 is er tussen de gemeente en de VOF Reeve-Kampen een financieringsovereenkomst in rekening-courant afgesloten voor de verstrekking van maximaal € 16 miljoen zijnde 50% van de benodigde financiering van de grondexploitatie. De overeenkomst is aangegaan voor de duur van 10 jaar tot 29 september 2030. Over het debetsaldo wordt door de schuldenaar een rente van 2,75% vergoed. Deze rente wordt conform overeenkomst bij het saldo van de lening bijgeschreven.

De rentebijbeschrijving over 2022 bedraagt respectievelijk € 292.000.

2. VLOTTENDE ACTIVA

2.1 Voorraden

Het BBV specificeert het bezit van grond naar de volgende vlottende activa:

- bouwgrond in exploitatie (BIE);
- voorraad grond.

De bouwgronden in exploitatie (BIE) (38 lid b BBV) en de voorraad grond (38 lid c BBV) worden in de balans gepresenteerd onder de voorraden.

2.1.2 Specificatie bouwgronden in exploitatie (BIE):

Het startpunt van een grondexploitatie is het raadsbesluit met de vaststelling van het complex, inclusief grondexploitatiebegroting. Vanaf dat moment wordt de grondexploitatie geopend en kunnen vervaardigingskosten worden geactiveerd. De gronden in exploitatie worden jaarlijks herzien.

Voor het totaal van de in exploitatie zijnde complexen kan van het verloop in 2022 het volgende overzicht worden weergegeven:

Verloop bouwgronden in exploitatie							
nr	Omschrijving	Boekw aarde 01-01-2022	Mutatie	Toename	Afname	Resultaat	Boekw aarde 31-12-2022
13	Het Onderdijks fase 3	2.525-		982	1.194	111	2.628-
17	Beltweg	5-		6	-	-	1
18	Het Meer	249-		192	-	-	57-
20	Sonnenbergkw artier	-		1.852	418	-	1.434
26	Wilsum - Thijslocatie	290		153	-	-	443
29	Zalk	3.596		156	1	-	3.751
33	Zuideinde West 2e fase	82		87	6	-	163
34	Zuideinde West 1e fase	67-		6	-	61	0-
35	s Heerenbroek De Kandelaar	35-		5	-	30	0
50	Bedrijventerrein N50	228-		147	2.394	957	1.519-
55	Zuiderzeehaven	6.032		157	44	184-	5.961
56	Koekoek	10.717		393	1.941	-	9.169
59	Spoorlanden	1.833		193	2	-	2.024
74	Stationskw artier Gemeentelijk	558-		153	390	67	729-
80	Stationskw artier Gezamenlijk	2.828-		1.365	2.691	-	4.153-
87	Hanzewijk	6.707		601	-	-	7.308
	Totaal	22.761	-	6.449	9.081	1.041	21.170
nr	Voorzieningen	Boekw aarde 01-01-2022	Mutatie	Toename	Afname	Resultaat	Boekw aarde 31-12-2022
13	Het Onderdijks fase 3	228-		-	-	228	-
20	Sonnenbergkw artier	-	-	-	-	1.369-	1.369-
29	Zalk	3.773-		-	-	332-	4.105-
56	Koekoek	6.110-		-	-	1.107	5.003-
59	Spoorlanden	2.335-		-	-	19-	2.354-
87	Hanzewijk	7.908-		-	-	395-	8.303-
	Totaal	20.355-	-	-	-	779-	21.133-

In 2022 is complex 20 Sonnenbergkwartier in exploitatie genomen. De complexen 34 Zuideinde West 1e fase en 35 's Heerenbroek De Kandelaar afgesloten.

Onder "toename" worden de in 2022 voor het complex gemaakte kosten weergegeven. De in 2022 gerealiseerde opbrengsten staan weergegeven onder "afname".

Het resultaat bij de grondexploitaties betreft de winstnemingen in 2022 op basis van de poc methode (percentage of completion). Bij de grondcomplexen dient er op grond van nadere regelgeving winst te worden genomen naar rato van de

voortgang van kosten en opbrengsten voor zover gronden zijn verkocht en opbrengsten zijn gerealiseerd. Er bestaat voldoende zekerheid om winst te nemen als aan de volgende voorwaarden is voldaan:

- Het resultaat op de grondexploitatie kan betrouwbaar worden ingeschat; én
- De grond (of het deelperceel) moet zijn verkocht; én
- De kosten zijn gerealiseerd (winst wordt naar rato van de realisatie genomen).

Het resultaat op de voorzieningen betreft de mutatie in de voorziening naar aanleiding van de herziening per 1-1-2023. Bij een grondexploitatie die sluit met een negatief eindresultaat is de voorziening gelijk aan de netto contante waarde van het negatieve eindresultaat. De disconteringsvoet voor de netto contante waarde is in 2022 gesteld op 2%.

Het toekomstig verloop van de in exploitatie genomen gronden wordt in onderstaand overzicht weergegeven:

Verloop bouwgronden in exploitatie							
nr	Omschrijving	Balansw aarde per 01-01-2022 (boekw aarde -/- voorziening) (A)	Kosten en opbrengsten in 2022 (B)	Resultaat 2022 bouwgronden in exploitatie (C)	Balansw aarde per 31-12-2022 (boekw aarde -/- voorziening) (A+B+C)	Stand voorziening' (contante w aarde 2%) per 31-12-2022	Geraamd Positief resultaat 2023 e.v.
13	Het Onderdijks fase 3	2.754-	213-	339	2.628-	-	17
17	Beltweg	5-	6	-	1	-	16
18	Het Meer	249-	192	-	57-	-	-
20	Sonnenbergkwartier	-	1.434	1.369-	66	1.369	-
26	Wilsom - Thijslocatie 2e fase	290	153	-	443	-	524
29	Zalk	177-	155	332-	354-	4.105	-
33	Zuideinde West 2e fase	82	81	-	163	-	385
34	Zuideinde West 1e fase	67-	6	61	-	-	-
35	s Heerenbroek De Kandelaar	35-	5	30	0	-	-
50	Bedrijventerrein N50	228-	2.247-	957	1.519-	-	653
55	Zuiderzeehaven	6.032	113	184-	5.961	-	317
56	Koekoek	4.607	1.548-	1.107	4.165	5.003	-
59	Spoorlanden	502-	191	19-	330-	2.354	-
74	Station Gemeentelijk	558-	238-	67	729-	-	398
80	Stationskwartier Gezamenlijk	2.828-	1.325-	-	4.153-	-	-
87	Hanzewijk	1.201-	601	395-	995-	8.303	-
	Totaal	2.406	2.632-	262	36	21.133	2.310

De waardering van de in exploitatie genomen gronden is gebaseerd op de herzieningen per 1 januari 2023 en de daarbij behorende inschatting van uitgangspunten, parameters en risico's. Uiteraard betreft dit een inschatting die omgeven is door onzekerheden, die jaarlijks wordt herzien en waarbij de waardering in het komende jaar zowel positief als negatief kan uitvallen. We hebben op basis van de huidige informatie en inzichten de beste inschatting gemaakt voor de waardering van de in exploitatie genomen gronden.

Voor de herzieningen per 1 januari 2023 hanteren we de volgende uitgangspunten:

Parameters kosten- en opbrengststijging:

Voor woningbouw en bedrijventerreinen:

- Kostenstijging: 3,5% voor het jaar 2023
- Kostenstijging: 3,0% voor het jaar 2024
- Kostenstijging: 2,0% voor het jaar 2025 e.v.
- Opbrengststijging: 1% per jaar

Koekoekspolder (glastuinbouw):

- Kostenstijging: 3,5% voor het jaar 2023
- Kostenstijging: 3,0% voor het jaar 2024
- Kostenstijging: 2,0% voor het jaar 2025 e.v.
- Opbrengststijging: 0% per jaar

De bovengenoemde parameters zijn gebaseerd op een onderbouwd advies van PAS bv over de te hanteren parameters in de grondexploitaties van de gemeente Kampen. Rentepercentage 2,2%, conform de gehanteerde omslagrente. Disconteringspercentage 2%, conform de BBV voorschriften. Grondprijzen conform de grondprijzennota 2023.

Risico's.

De risico's voor grondexploitatie zijn te onderscheiden in algemene en project specifieke risico's. Algemene risico's ('onvoorzien') mogen niet worden ingerekend in de grondexploitaties maar worden gedekt uit een bestemmingsreserve onder het eigen vermogen. De omvang van deze risico's, ook wel de benodigde weerstandscapaciteit, is per 31-12-2022 € 13,3 miljoen en bestaat uit de volgende onderdelen:

- Grondexploitatie algemeen (incl. Vof Reeve) € 8,75 miljoen
- Risico inschatting voor de waardering van de gronden € 2,4 miljoen
- Nabetalingsrisico gronden Reeve 2 € 2,15 miljoen

Toelichting risico's:

- Voor de lopende grondexploitatie zijn we voor de risicobepaling uitgegaan van de geactualiseerde risicoanalyses bij de herzieningen van de grondexploitatie per 1-1-2023. Deze risico analyses zijn gebaseerd op algemene risico's en op specifieke project gerelateerde risico's. Algemene risico's zijn o.a. rente, inflatie en tijd, bij project specifieke risico's gaat het bijvoorbeeld om milieu schade of planschade en plankosten. De algemene en specifieke risico's zijn bepaald op € 8,75 miljoen. In dit bedrag is € 2,9 miljoen opgenomen voor de VOF Reeve. Ten opzichte van de begroting 2023 zijn de risico's op basis van de geactualiseerde risico analyses voor de lopende grondexploitatie toegenomen met € 1,4 miljoen en voor de Vof Reeve is het risico toegenomen met € 1,9 miljoen. Het verschil in de lopende grondexploitatie komt o.m. door de hogere budgetten en dat nu ook de vertraging van de extra plankosten in het risico is verwerkt. Het hogere risico in de VOF Reeve is ontstaan i.v.m. het effect van vertraging van de duurdere kavels en de kans op hogere kosten.
- Jaarlijks laat de gemeente haar voorraad gronden taxeren. Voor de jaarrekening 2022 zijn deze gronden door een externe adviseur getaxeerd en deze taxaties zijn gebaseerd op het uitgangspunt dat een aantal locaties ontwikkeld gaat worden waardoor aan deze gronden een hogere waarde is toegekend, waardoor de voorziening daarvan deels kan vrijvallen. Daarnaast zijn er nieuwe aankopen gedaan welke zijn opgenomen in de boekwaarde en waarvoor een risico moet worden opgenomen. Ook het terugkooprecht van een deel van de voorraad gronden is verwerkt in het resultaat. Per saldo zijn de voorzieningen op de gronden toegenomen met € 0,67 miljoen. Ondanks de actuele taxatie blijft er uiteraard nog onzekerheid qua fasering en uitvoering. Dit risico is bepaald op € 2,4 miljoen, c.q. 3 jaar rente over de boekwaarde van de materiële vaste activa en de immateriële vaste activa. Het risico over de waardering op de gronden is ten opzichte van de begroting toegenomen met € 0,27 miljoen.
- Als gevolg van een nabetalingsrisico voor gronden in Reeve 2 is er een risico opgenomen van € 2,15 miljoen. De nabetaaling van de gronden Reeve 2 wordt veroorzaakt doordat er percelen van Reeve 2 in het exploitatiegebied Reeve 1 liggen, maar pas bebouwd mogen worden in de volgende fase Reeve 2. De percelen zijn echter nodig om Reeve 1 te kunnen bereiken. In de grondexploitatie Reeve 1 is deze grond opgenomen tegen de totale verwervingsprijs en aan de opbrengstenkant is er een nabetaaling vanuit de nog op te starten grondexploitatie Reeve 2 opgenomen. Per saldo heeft dit geen financieel effect voor de grondexploitatie Reeve 1. Mocht de grondexploitatie Reeve 2 niet doorgaan of fors vertragen is er dus een risico dat deze nabetaaling niet plaats vindt.
- In 2022-2023 wordt de financiering van de sluis in Reeve voor € 7,3 miljoen ten laste gebracht van de reserve bouwgrondexploitatie grondbedrijf en in 2026 als mogelijk risico opgenomen. Wij verwachten dat dit bedrag in 2026, opgehoogd met rente, kan terugvloeien naar de reserve vanuit de gebiedsontwikkeling Reeve 2. Mocht dit niet het geval zijn dan is daarvoor met ingang van het jaar 2026 een risico opgenomen van € 7,9 miljoen. In de begroting 2023 is er rekening mee gehouden dat er voor financiering van de sluis € 4,8 miljoen ten laste van de reserve bouwgrondexploitatie wordt gebracht en er een bedrag opgehoogd met rente van € 5,3 miljoen in 2026 terug vloeit in de algemene reserve en gelijktijdig is er een risico van € 5,3 miljoen opgenomen indien Reeve 2 niet tot ontwikkeling zou komen. Nu blijkt dat de kosten van de sluis ten opzichte van de oorspronkelijke raming € 4,5 miljoen hoger uit vallen, waarvan € 2,5 miljoen ten laste van de grondexploitatie Reeve 2 komt.

2.1.1 Specificatie voorraad grond:

Verloop grond- en hulpstoffen							
nr	Omschrijving	Boekw aarde 1-1-2022	Mutatie	Toename	Afname	Resultaat	Boekw aarde 31-12-2022
75	Reeve fase 1	9.368		435	481	46	9.368
90	Restgronden	1.434		65	510	627	1.616
91	Gronden Kampen West	10.435		45	1.124	26	9.382
	Totaal	21.237	-	545	2.115	699	20.366
nr	Voorzieningen	Boekw aarde 1-1-2022	Correctie Bw 1/1	Toename	Afname	Resultaat	Boekw aarde 31-12-2022
90	Restgronden	572-				6	566-
91	Gronden Kampen West	1.024-				1.508-	2.532-
	Totaal	1.596-	-	-	-	1.502-	3.098-

Conform BBV voorschriften worden gronden die worden aangehouden om te worden verkocht verantwoord onder de voorraad handelsgoederen (art. 38 onderdeel c BBV) en gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of lagere marktwaarde. Hieronder vallen ook de zogenoemde ruilgronden. Deze gronden zijn niet aangekocht met het stellige voornemen tot toekomstige bouw, maar om op afzienbare termijn te ruilen voor gronden waarop in voorkomende gevallen wel een toekomstige bouw is/wordt voorgenomen. (notitie grondbeleid 2016, commissie BBV)

De nog resterende over te dragen gronden (3e tranche Reeve fase 1) naar VOF Reeve-Kampen verantwoord onder de voorraad gronden. De gronden zullen binnen afzienbare tijd voor de boekwaarde worden verkocht aan de VOF. In de boekwaarde zijn ook de boerderijen aan de Zwartendijk tegen de aangenomen opbrengstwaarde opgenomen. Deze boerderijen blijven op de gemeentelijke balans achter tot het moment van verkoop.

2.2 Uitzettingen korter dan één jaar

2.2.1 Vorderingen op openbare lichamen:

Het balanssaldo van € 10.304.000 per 31-12-2022 van de vorderingen op openbare lichamen, bestaat voor een belangrijk deel, namelijk € 7.644.000, uit afrekeningen met de Belastingdienst (o.a. het BTW-compensatiefonds). Van de Provincie is nog € 141.000 te ontvangen. Op naam van het Ministerie van Binnenlandse Zaken staat nog een vordering open van € 1.776.000 en op naam van het Ministerie van Onderwijs en Wetenschappen een vordering van € 348.000. Van IJsselland Veiligheidsregio is nog € 188.000 te ontvangen.

2.2.2 Specificatie van de overige vorderingen:

Specificatie overige vorderingen				
		2022		2021
Debiteuren algemeen	7.342		4.516	
Af: voorziening dubieuze debiteuren	158		200	
		7.184		4.316
Debiteuren sociale zaken	2.483		2.781	
Af: voorziening dubieuze debiteuren	1.445		1.510	
		1.038		1.271
Totaal		8.222		5.587

In 2022 is een totaalbedrag van € 1.603.000 aan voorziening dubieuze debiteuren opgenomen. In 2022 is een bedrag van € 42.000 aan dubieuze debiteuren afgeboekt.

2.2.4 Rekening-courant verhoudingen met niet financiële instellingen:

Dit betreft een rekening-courantverhouding met de stichting Stimuleringsfonds Nederlandse Gemeenten (SVn), waar de startersleningen worden geadmistreerd. Via deze rekening-courant worden de kosten (beheervergoeding) en opbrengsten van de startersleningen verrekend.

2.3 Liquide middelen

Het saldo van de liquide middelen bestaat uit de volgende componenten:

Balans ultimo	2022	2021
Kassaldi	6	5
Banksaldi	13	17
Totaal	19	22

Per 31 december 2022 was er per saldo sprake van een liquiditeitstekort (zie 4.1 vlottende passiva – liquide middelen). Voor een nadere toelichting op schatkistbankieren wordt verwezen naar de bijlage "Schatkistbankieren". In de verplichte tabel wordt de berekening en benutting van het drempelbedrag schatkistbankieren opgenomen. Voor verdere informatie wordt verwezen naar de paragraaf Financiering.

2.4 Overlopende activa

De post overlopende activa kan als volgt worden onderscheiden:

Overlopende activa	2022	2021
Voorschotten:		
- Europese overheidslichamen	-	-
- het Rijk	4.121	1.126
- overige Nederlandse overheidslichamen	408	712
Overige nog te ontvangen bedragen en vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	3.374	2.890
Totaal	7.903	4.728

Verloop overlopende activa				
	Saldo 1-1-2022	Toevoegingen	Ontvangen bedragen	Saldo 31-12-2022
Voorschotten:				
Het Rijk:				
- Belastingdienst	1.000	1.464	1.420	1.044
- Ministerie van BZK, algemene uitkering	-	-	-	-
- Ministerie SZW vangnetregeling BUIG	81	-	81	-
- Ministerie SZW maatschappelijke begeleiding	45	-	45	-
- Nog te ontvangen gelden Oekraïne	-	2.908	-	2.908
- Nog te ontvangen middelen crisisondopvang	-	169	-	169
- Ministerie van VWS SPUK-uitkeringen	-	-	-	-
Subtotaal	1.126	4.541	1.546	4.121
Overige Nederlandse overheidslichamen:				
C41B SPUK w oningbouw	-	50	45	5
- Jeugdhulp	-	1	-	1
- Subsidie Nautisch Profiel	42	-	42	-
- Vrijval beschermd w onen	25	348	-	373
- Nog te ontvangen CTB-gelden VRJ	616	-	616	-
-Vooruit ontvangen NLG bijdrage	29	-	-	29
Subtotaal	712	399	703	408
Totaal	1.838	4.940	2.249	4.529

Toelichting saldo "Overige nog te ontvangen bedragen en vooruitbetaalde bedragen" (grootste posten):

Dividend Kampereiland 2022	€ 232.000
CAK	€ 96.000
Sport verhuur 2022	€ 102.000
Nog te ontvangen verkoopopbrengst Blekersdam	€ 150.000
Diftar 2022	€ 884.000
Nog te ontvangen bijdrage Consortium	€ 340.000
Nog te declareren kosten VOF-Reeve	€ 800.000
Nog te ontvangen ONS 2022	€ 348.000
Premie ZFW Werk en Inkomen	€ 284.000
Overig (diverse vorderingen)	<u>€ 138.000</u>
Totaal	€ 3.374.000

3. VASTE PASSIVA

3.1 Eigen vermogen

Verloop reserves					
	Saldo 1-1-2022	Toevoegingen	Onttrekkingen	Bestemming resultaat 2021	Saldo 31-12-2022
Omschrijving					
Reserve rentew ijsziging BBV 2016	-	-	-	-	-
Algemene reserve	26.576	14.280	125	-	40.731
Saldi gew one dienst	21.276	-	-	21.276-	14.223
Reserve nieuw e investeringen en ambities	-	1.241	90	-	1.151
Groot onderhoud zw embad	162	51	-	-	214
Stedelijke vernieuwing 2002 (ISV)	58	23	-	-	82
Bouw grondexploitatie	9.419	8.034	1.348	-	16.104
Groot onderhoud gebouwen	1.624	244	461	-	1.407
Onderhoud Buitenhaven	78	-	-	-	78
ILG 2007-2013	-	-	-	-	-
Prestatieafspraken Wonen	100	-	-	-	100
Sparen compensatie-uren adv	36	-	-	-	36
Restant budget BLS	95	-	-	-	95
Duurzame activiteiten	234	194	69	-	360
Onderhoud havens	118	174	251	-	42
Begraafplaatsen	-	-	-	-	-
Cofinancieringsfonds ZKN 2040	-	-	-	-	-
Groot onderhoud civiele kunstwerken	1.380	646	-	-	2.026
Groot onderhoud brandweerkazerne	164	50	-	-	214
Over te hevelen jaargebonden budgetten	-	5.866	5.866	-	-
Parkeergelegenheden	65	8	73	-	0-
Reserve kapitaallasten sluis en bruggen Reeve	-	70	-	-	70
Totaal	61.387	30.881	8.282	21.276-	76.933

Toelichting per reserve naar aard en reden daarvan:

Soort: Algemene reserve

- 79101001 Reserve rentewijziging BBV 2016 (v/h vast eigen vermogen)
Deze reserve valt jaarlijks gedeeltelijk vrij ten gunste van de exploitatie ter compensatie van de lagere renteopbrengst door de wijzigingen in het BBV. 2020 is het laatste jaar van de jaarlijkse vrijval.
- 79101002 Algemene reserve
Het aanhouden van een buffervermogen ter afdekking van eventuele nadelige rekeningsaldi.

Soort: Bestemmingsreserve

- 79101006 Reserve nieuwe investeringen en ambities.
Gereserveerde middelen die ingezet kunnen worden voor nieuwe ambities.
- 79102006 Groot onderhoud zwembad
Het egaliseren van het groot onderhoud aan het zwembad.
- 79102014 Reserve Stedelijke Vernieuwing 2002 (ISV)
Het egaliseren van de kosten met betrekking tot de kosten van stedelijke vernieuwing, met name ter stimulering van particulieren om hun monumentale panden te restaureren.
- 79102015 Reserve bouwgrondexploitatie
Het afdekken van bestaande en toekomstige financiële risico's binnen het grondbedrijf.
- 79102018 Reserve groot onderhoud gebouwen
Het egaliseren van de kosten voor het plegen van groot onderhoud aan gemeentelijke gebouwen.
- 79102022 Reserve onderhoud Buitenhaven
Het egaliseren van groot onderhoud aan de buitenhaven.
- 79102024 Reserve ILG 2007-2013
Het dekken van de kosten van nog uit te voeren ILG projecten.
- 79102026 Reserve prestatieafpraak wonen
Ter dekking van uitgaven in het kader van de Woonvisie.
- 79102028 Reserve Groot onderhoud havens
Het egaliseren van de kosten van het onderhoud in de havens.
- 79102029 Reserve Sparen compensatie-uren adv
Reserveren van middelen voor de uitvoering van de regeling "sparen compensatie-uren adv".
- 79102032 Reserve restant budget BLS
Aanwenden ter dekking van een drietal projecten: Slenke Es, Straatbeeld plus en Meerwerk Parkeergarage Buitenhaven.
- 79102040 Reserve duurzame activiteiten
Ter dekking van uitgaven met een "duurzaam karakter".
- 79102041 Reserve begraafplaatsen
Het egaliseren van de kosten van onderhoud aan de begraafplaatsen.
- 79102045 Reserve cofinancieringsfonds ZKN 2040
Het realiseren van een zeer aantrekkelijk en bereikbaar binnenstadscentrum (Kampen Merkbaar Beter). De middelen kunnen worden ingezet voor activiteiten/projecten/trajecten ten dienste van de functies: wonen, parkeren, openbare ruimte en monumenten. Met dit fonds kan duidelijkheid worden gegeven over de omvang van de gemeentelijke investeringen teneinde afspraken te kunnen maken over (provinciale) cofinanciering.
- 79102046 Reserve groot onderhoud civiele kunstwerken
Tijdelijke reserve voor het reserveren van voldoende dekkingsmiddelen voor noodzakelijk groot onderhoud vooruitlopend op een definitieve inventarisatie en opbouw.
- 79102060 Reserve groot onderhoud brandweerkazerne
Het egaliseren van de kosten voor het plegen van groot onderhoud aan de brandweerkazerne
- 79102065 Reserve over te hevelen jaargebonden budgetten
Het reserveren van eenmalig ter beschikking gestelde middelen voor het doel waarvoor deze middelen beschikbaar zijn gesteld en waarvan de vrijval in het rekeningresultaat om dringende technische of bestuurlijke redenen ongewenst is.
- 79102074 Reserve parkeergelegenheden
Het realiseren of verbeteren van betaald parkeren en het realiseren van parkeerplaatsen in de binnenstad, noodzakelijk als gevolg van het realiseren van nieuwe wooneenheden in de binnenstad, zoals onder meer boven winkelpanden.
- 79103401 Reserve kapitaallasten sluis en bruggen Reeve
In deze bestemmingsreserve worden de investeringslasten van de sluis en bruggen Reeve gestort. Het gaat hier om de investeringslasten die uiteindelijk in rekening gebracht gaan worden bij de grondexploitatie van Reeve 2.

Mutaties in reserves (> €100.000)					
Omschrijving	Dotaties	Onttrekkingen	s/e	Toelichting	
Algemene reserve (AR)	9.453		e	Jaarresultaat 2021	
	3.000		e	Begrotingsresultaat 2022	
	1.826		e	Budgetoverheveling 2e Berap	
		125	e	Bijdrage ter dekking coronamiddelen	
Reserve nieuwe investeringen en ambities	1.241		e	Storting begroting 2022	
Bouw grondexploitatie		267	e	Herziening voorziening Sonnebergkw artier	
	228		e	Vrijval voorziening Onderdijks	
	1.107		e	Lagere voorziening Koekoek	
	423		e	Verkoop Flevopoort	
	957		e	Winstneming Rijksweg N50	
	472		e	Rentebijdrage 2022	
			500	e	Bijdrage aan AD
		405	e	VPB grondbedrijf	
Groot onderhoud gebouwen	240		e	Jaarresultaat 2021	
		202	e	Saldo groot onderhoud gebouwen en 2022	
		156	e	Groot onderhoud tasveld	
		103	e	Renovatie Joodse Metaheerh	
Onderhoud havens	174		e	Jaarresultaat 2021	
		233	e	Mutatie reserve 2022	
Groot onderhoud civiele kunstwerken	138		e	Jaarresultaat 2021	
Over te hevelen jaargebonden budgetten	6.213	6.213	e	Budgetoverheveling 2021 > 2022	

Structurele mutaties in reserves (x € 1.000)					
Omschrijving	Dotaties	Onttrekkingen	s	Toelichting	
Groot onderhoud civiele kunstwerken	508		s	Jaarlijkse dotatie ter dekking van toekomstig onderhoud	
Groot onderhoud brandweerkazerne	50		s	Dotatie 2022	

3.2 Voorzieningen

Het verloop van de voorzieningen wordt in onderstaand overzicht weergegeven:

Voorzieningen						
Omschrijving	Saldo 1-1-2022	Toevoegingen	Vrijval	Aanwending	Saldo 31-12-2022	
<i>Voorzieningen voor middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is (conform art.44 lid 2)</i>						
Ophalen huisvuil	1.176	-		217	959	
Rioleringswerken	2.354	-		308	2.046	
Afkoopsommen onderhoud graven	2.524	336		246	2.614	
<i>Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's (conform art.44 lid 1a)</i>						
FLO Veiligheidsregio IJsselland	791	-		83	708	
Sociaal plan zwembaden	356	-		-	356	
Schadeclaim parkeergarage Buitenhaven	-	-		-	-	
Pensioenen wethouders	7.335	629		1.965	5.999	
Sociaal statuut stadsziekenhuis	3			-	3	
Voorziening VOF Reeve	-	371		-	371	
Totaal	14.539	1.336	-	2.819	13.056	

Toelichting per voorziening naar aard en reden daarvan:

- 79102008 Ophalen huisvuil
Het egaliseren van de tarieven voor de afvalstoffenheffing c.q. het opvangen van tussentijdse mee- of tegenvallers op afvalgebied.
- 79102009 Rioleringswerken
Egaliseren kosten van de rioolrechten en werkt als buffer tussen de zeer wisselende uitgaven en de gelijkmatige inkomsten over een langere periode. Daarnaast wordt de voorziening aangewend voor het verbeteren en uitbreiden van de riolering in bestaande situaties.
- 79102010 Afkoopsommen onderhoud graven
Betreft de egalisatie van de ontvangen afkoopsommen voor het jaarlijks onderhoud van de begraafplaats.
- 79102042 Voorziening FLO Veiligheidsregio IJsselland
Betreft een voorziening ter afdekking van de jaarlijkse FLO kosten aan de Regio IJsselland (voormalig brandweer personeel).

- 79102044 Voorziening Sociaal plan zwembaden
Betreft een voorziening ter afdekking van de vergoedingen aan het voormalige personeel zwembaden.
- 79102047 Voorziening Schadeclaim parkeergarage Buitenhaven
Reserveren van de verdragingschade voor de parkeergarage Buitenhaven.
- 79102049 Voorziening pensioenen wethouders
Het ministerie van BZK adviseert om bij de bepaling van de voorziening pensioenen wethouders voor de nog niet ingegane pensioenen uit te gaan van een rekenrente van 0,528%. Voor de waardering van de reeds ingegane pensioenen adviseert het ministerie om ofwel eenzelfde rekenrente te hanteren als voor de nog niet ingegane pensioenen (0,528%) of aan te sluiten bij een rekenrente met een kortere gemiddelde duur van bijvoorbeeld 10 jaar. De gemeente Kampen heeft ervoor gekozen om zowel de nog niet ingegane als de reeds ingegane pensioenen te waarderen middels een rekenrente van 0,528%.
- 79103000 Voorziening sociaal statuut Stadsziekenhuis
Bestemd voor het kunnen voldoen van de wachtgeldverplichtingen van het voormalig personeel Stadsziekenhuis.
- 79103402 Voorziening VOF Reeve
Gevormd ter dekking van tekorten VOF Reeve.

Mutaties in voorzieningen (>€100.000)			
Omschrijving	Dotaties	Onttrekkingen	Toelichting
Ophalen huisvuil		217	Saldo product afval i.v.m. gesloten huishouding
Rioleringswerken		308	Saldo product afval i.v.m. gesloten huishouding
Afkoopsommen onderhoud graven	280	190	Meerjarige afkoop van grafonderhoud
Pensioenen wethouders		549	Onttrekking t.b.v. onderhoud
			Betreft de onttrekking t.b.v. de gemaakte kosten
Totaal	280	1.264	

Voor een volledig overzicht van alle reserves en voorzieningen verwijzen wij u naar de bijlage Staat van reserves en voorzieningen.

3.3 Vaste schulden met een looptijd langer dan één jaar

In onderstaand overzicht wordt het verloop weergegeven van de vaste schulden:

Verloop vaste schulden met een renteypische looptijd van 1 jaar of langer				
Omschrijving	Saldo 1-1-2022	Vermeerderingen	Verminder. / Aflossingen	Saldo 31-12-2022
Onderhandse leningen				
- Binnenlandse banken	109.723	289	10.374	99.638
- Openbare lichamen	1.000			1.000
- Binnenlandse bedrijven	3.843			3.843
Waarborgsommen	-			-
Totaal	114.566	289	10.374	104.481

In 2022 zijn geen nieuwe langlopende leningen aangetrokken.

De totale rentelast voor het jaar 2022 met betrekking tot de vaste schulden bedroeg € 3.130.000. Het gewogen gemiddelde rentepercentage van de leningen bedroeg 2,9 per 31 december 2022. Ook in de paragraaf Financiering is informatie opgenomen over vaste geldleningen en rente.

Binnenlandse bedrijven: betreft de aankoop in 2008 van gronden waarvan de koopsom schuldig is gebleven (een schuld bij De Gilden Ontwikkeling Kampen B.V. en 3 schulden voor locatie "De Plas").

4.0 VLOTTENDE PASSIVA

4.1 Vlottende schulden < 1 jaar

De overige schulden kunnen als volgt worden gespecificeerd:

Overige schulden	2022	2021
Crediteuren algemeen	9.411	9.054
Crediteuren sociale zaken	477	478
Totaal	9.888	9.532

4.2 Liquide middelen

De banksaldi.

Zie voor de debetsaldi (creditstand bank) onderdeel 2.3 van de balans.

De gemeente heeft bij BNG Bank een kredietlimiet van € 10 miljoen en een intra-daglimiet van € 5 miljoen. Het totale kredietarrangement bedraagt dus € 15 miljoen.

Per ultimo 2022 was er, evenals in 2021, een debetstand bij de bank.

Banksaldi	2022	2021
Banksaldi	9.993	4.885
Totaal	9.993	4.885

4.3 Overlopende passiva

De specificatie van de post overlopende passiva is als volgt:

Verloop overlopende passiva	2022	2021
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, m.u.v. jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	7.629	6.528
Voorschotten:		
- Europese overheidslichamen	-	-
- het Rijk	5.392	3.415
- overige Nederlandse overheidslichamen	706	815
Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	2.504	1.518
Totaal	16.231	12.276

Verloop overlopende passiva				
	Saldo 1-1-2022	Ontvangen bedragen	Vrijgevallen of terugbetaling	Saldo 31-12-2022
Voorschotten:				
Het Rijk:				
- Budget sportakkoord	-	67		67
- ESF middelen	-	223		223
- Wandelpad en fietsverbinding	98			98
- Ontvangen TOZO-gelden	1.185		1.185	-
- De thuisgevers	-	520	74	446
- DUMAVA	-	94	73	21
- A13 Naleving controle coronatoegangsbew ijzen	-	208	4	204
- C55 Aanpak energiearmoede	-	862	-	862
- E84 Stimulering verkeersveiligheids maatregelen	-	252		252
- E20 Stimulering verkeersveiligheids maatregelen	228		228	-
- C56 Regeling huisvesting aandachtsgroepen	-	600	300	300
- H12 Regeling preventieakkoord	-	34	5	29
- C43 Reductie energieverbruik w oningen	-	127	59	68
- H8 Sportakkoord	84	57	101	40
- H25 SPUK Ijsbaben en zw embaden	514	150	514	150
- G13 Regeling SPUK onderw ijsroute 2022	-	47	-	47
- D14 SPUK corona achterstanden onderw ijs	249	945	146	1.048
- D8 Onderw ijs Achterstanden Beleid	237	996	993	240
- G10 Wet inburgering gemeentedeel	-	335	106	229
- F1 Reg. Aankoop w on. onder een hoogspanningsverb.	-	324	24	300
- B2 Belastingdienst ged. toeslagenaff.	35		23	12
- C32 SUVIS	-	999	968	31
- Verr. BTW op aanslag	402	295	426	271
- BRIM-subsidies	374	144	142	376
- SPUK (Spec. Uitm. St. Sport)	9	118	49	78
Subtotaal	3.415	7.397	5.420	5.392
Overige Nederlandse overheidslichamen:				
- E44B Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie	-	206	18	188
- L7B IBP-Vitaal Platteland	-	180	127	53
- C75B Regiodeals 3e tranch	-	154	26	128
- Herstructurering Spoorlanden	233		233	-
- ISV	199		-	198
- Subsidie 1000 kansen 2019	71			71
- Voorschot project herinrichting Noordweg	19		19	-
- WEB-middelen	27	-	-	27
- Project ahw AMR Zwolle	223		223	-
- Energietoezicht 2023	-	12		12
- Subsidie Flevowijk	-	5		5
- Quara voorzieningen	43		19	24
Subtotaal	815	557	665	706
Totaal	4.230	7.954	6.085	6.098

Toelichting saldo "Overige vooruit ontvangen bedragen" die ten bate van volgende begrotingsjaren komen (grootste posten):

Opheffen stadstoezicht	€ 138.000
Loonbelasting personeel	€ 2.090.000
Vooruit ontvangen Parkeervergunningen CP	€ 226.000
Overig (diverse vooruit ontvangen bedragen)	€ 50.000
Totaal	€ 2.504.000

VPB: verrekenbare verliezen

Per ultimo 2022 bedraagt het saldo van de nog verrekenbare verliezen voor de vennootschapsbelasting € 0, dit saldo is als volgt opgebouwd:

	Belastbaar bedrag	Vennootschapsbelasting	
2016:	-€ 1.076.076	€ 0	verlies verrekend met 2018
2017:	-€ 2.129.676	€ 0	verlies verrekend met 2018
2018:	€ 504.578	€ 116.143	
2019:	-€ 793.507	€ 0	verlies wordt verrekend met 2018/2020
2020:	€ 3.773.822	€ 926.455	na verliesverrekening 2019/2021
2021:	-€ 143.567	€ 0	verlies wordt verrekend met 2020
2022:	€ 2.015.160 (raming)	€ 477.251	na verliesverrekening 2023

Over 2022 is per balansdatum nog geen aangifte opgesteld. Op basis van de opstelde raming komt 2022 voor verliesverrekening uit op een belastbaar resultaat van € 5 miljoen. Op voorlopige aanslagen is daarom over 2022 € 1,4 miljoen aan vennootschapsbelasting voldaan. Hiermee wordt de belastingrente van 8% voorkomen. De teveel betaalde vennootschapsbelasting wordt na verliesverrekening uit 2023 weer terugontvangen en is als balanspost per 31-12-22 opgenomen.

Waarborgen en garanties

Het genoemde bedrag voor verstrekte waarborgen aan natuurlijke- en rechtspersonen kan als volgt naar de aard van de geldlening worden gespecificeerd:

Balans				
Geldnemer	Aard/omschrijving	Perc borg	Restant 31-12-2022	Restant 1-1-2022
Woningbouw corporaties	Sociale w oningbouw	WSW	190.714	196.521
Sportverenigingen e.d.	Clubgebouw en e.d.	100	619	619
Verzorgingstehuizen	Bouw , herfinanciering, e.d.	100	402	503
Sociale w erkplaats	Kapitaalinvesteringen e.d.	100	2.138	2.250
Particulieren	Aankoop cq nieuw b. w oningen	100	1.178	2.046
Nationaal Restauratiefonds	Restauratie w oningen	100	34	34
Totaal			195.085	201.973

De gegarandeerde geldleningen aan de woningbouwcorporaties zijn ondergebracht bij het Waarborgfonds Sociale Woningbouw. Wanneer de corporaties in gebreke blijven dan zal de gemeente uiteindelijk gedwongen worden tot het verstrekken van renteloze geldleningen, dat geldt ook voor de destijds gegarandeerde geldlening aan SGBB welke in 2010 gefuseerd is met Vestia (zie ook paragraaf Weerstandsvormogen).

De gemeente ontvangt van diverse financiële instellingen een overzicht van de gegarandeerde geldleningen aan particulieren (hypotheek). Een deel van de totale omvang was bij het opstellen van de jaarrekening nog niet bevestigd (€ 1,0 miljoen). Dit bedrag is wel opgenomen in bovenstaand overzicht. In hoeverre we voor dit bedrag nog garant staan is onzeker. Besloten is om de hypotheek waarvoor we al vijf jaar of langer geen informatie meer ontvangen op nihil te stellen.

In 2011 heeft de gemeente de "Achttervangovereenkomst gemeente 2011" getekend. Daarmee is het verstrekken van renteloze leningen voor afgegeven borgtochten in het kader van NHG afgegeven vanaf 1 januari 2011 uitsluitend bij het Rijk komen te liggen. Voor de NHG geldleningen die vanaf 1995 tot 1 januari 2011 zijn verstrekt worden conform opgave van NHG geen aanspraken op de achttervangfunctie verwacht. Er zijn in het verantwoordingsjaar geen betalingen gedaan inzake de borg- en garantstellingen.

Rechtmatigheidsverantwoording

Verantwoordelijkheid College van Burgemeester en wethouders

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het college van burgemeester en wethouders toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door de raad vastgestelde kaders zoals de begroting en gemeentelijke verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving.

Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door het college op 8 november 2022 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door de raad bepaald en bedraagt 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 4.704.810.

Conclusie

Het college is van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens.

In de paragraaf bedrijfsvoering is op basis van de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV en op basis van de afspraken met de raad aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid. In deze paragraaf heeft het college ook beschreven welke actie hij onderneemt om vermelde afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Lopende gerechtelijke procedures

Op dit moment zijn de volgende zaak in behandeling bij een van onze advocaten:

- Geschil met en claim van een inwoner van de gemeente Kampen:
Een inwoner van de gemeente Kampen heeft een claim ingediend bij de gemeente wegens vermeende schade ten gevolge van handelen van de gemeente Kampen in de tweede wereldoorlog.
De claim is eerder al afgewezen, waarna er een 'aanvulling verzoekschrift' kwam met een claim van € 2.184.503,49 per 1 Juli 2022. Onze advocaat heeft advies uitgebracht, inhoudende (opnieuw) afwijzen. Deze zaak loopt nog.
- Verwachte vordering voor makelaarsvergoeding voor verwerving gronden in gebied Reeve:
Wederpartij claimt makelaarsvergoeding voor verwerving gronden in gebied Reeve. Deze claim bedraagt naar verwachting meer dan 100.000 euro. Exacte bedrag vordering nog niet bekend.
- Geschil erfpachtrecht:
Tussen de gemeente en een erfpachter loopt een geschil over welk type erfpachtrecht aan de orde is. Afhankelijk van type erfpachtrecht en daaraan verbonden waarde, zou er wel sprake kunnen zijn van een potentieel financieel nadeel voor de gemeente van meer dan € 100.000.

Gebeurtenissen na balansdatum

Alle ten tijde van het opmaken van de jaarrekening beschikbare informatie omtrent de feitelijke situatie per balansdatum is bij het opmaken van de jaarrekening in aanmerking genomen en verwerkt.

Toelichting op het overzicht van baten en lasten

Programma Bestuur en ondersteuning

Totale lasten en baten (structureel en eenmalig)	Begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Verschil met begroting na wijziging	N/V
0 Bestuur en ondersteuning					
Cluster 1					
Lasten	3.779	4.320	4.248	-72	N
Baten	-686	-778	-2.120	-1.342	V
Saldo	3.093	3.542	2.128	-1.414	V
Cluster 2					
Lasten	747	1.573	2.827	1.254	N
Baten	-512	-1.938	-2.727	-789	V
Saldo	235	-364	100	464	V
Totale lasten	4.526	5.893	7.075	1.182	N
Totale baten	-1.198	-2.715	-4.847	-2.132	V
Totaal saldo	3.328	3.178	2.227	-951	V

Programma :	S/E	V/N	Bedrag	Verklaring
Bestuur en ondersteuning				
Cluster 1				
<u>Lasten</u>				
Bestuur				
E	V	-124	Voorgesteld wordt om een bedrag van € 124.000 mee te nemen in de resultaatbestemming budgetoverheveling (Toekomst van Kampen).	
		-124	Totaal	
Cluster 2				
<u>Lasten</u>				
Beheer overige gebouwen en gronden				
E	V	-500	De restauratie van schoolgebouw Engelenbergplantsoen 5 is, inclusief de reeds toegekende subsidie in december 2022, overgedragen aan Stichting IJsselheem.	
E	N	1.620	Een hogere voorziening voor de gronden van 's Heerenbroek door een lagere waardering. De waardering is lager omdat in de uitgewerkte Parapluovereenkomst Grondbank (d.d. september 2016) is vastgelegd dat het Consortium De Dijken BV tot 1 juli 2023 gebruik kan maken van het terugkooprecht op deze gronden tegen de getaxeerde waarde ultimo 2014. De verwachting is dat het consortium gebruik gaat maken van dit terugkooprecht op deze gronden. De gronden hadden een taxatiewaarde van 3,6 mln, echter door het inroepen van het terugkooprecht wordt de waarde € 2,0 mln. In de paragraaf grondexploitaties gaan we nader in op het resultaat van de voorraad gronden en overige grondexploitaties.	
		1.120	Totaal	
Afwijkingen kleiner dan € 100.000				
	V	183	Bestuur	
	V	-131	Burgerzaken	
	V	134	Beheer overige gebouwen en gronden	
	V	186	Totaal aan afwijkingen kleiner dan 100	
		1.182	Totaal afwijkingen aan de lastenkant	
Cluster 1				
<u>Baten</u>				
Bestuur				
E	V	-1.414	Door de actualisatie van de stand van de voorziening wachtgelden en pensioenen wethouders is er een voordeel ontstaan. Dit voordeel wordt veroorzaakt door een hogere rekenrente en het niet meer deelnemen van een aantal voormalige wethouders in de voorziening.	
		-1.414	Totaal	
Cluster 2				
<u>Baten</u>				
Beheer overige gebouwen en gronden				

E	V	-838	Lagere voorziening voor gronden Reeve 2 door hoger taxatie. In de paragraaf grondexploitaties gaan we nader in op het resultaat van de voorraad gronden en overige grondexploitaties.
E	V	-241	Hogere inkomsten dan geraamd binnen de voorraad gronden door verkoop van de Flevopoort. In de paragraaf grondexploitaties gaan we nader in op het resultaat van de voorraad gronden en overige grondexploitaties.
E	V	-112	Lagere voorziening voor de gronden Zwartendijk in verband met hogere taxatie. In de paragraaf grondexploitaties gaan we nader in op het resultaat van de voorraad gronden en overige grondexploitaties.
E	N	581	Zie toelichting bij lasten met betrekking tot Engelenbergplantsoen 5.
		-609	Totaal
Afwijkingen kleiner dan € 100.000			
	N	71	Burgerzaken
	V	-180	Beheer overige gebouwen en gronden
	V	-109	Totaal aan afwijkingen kleiner dan 100
		-2.132	Totale afwijkingen aan de batenkant
		-951	Saldo van het programma

Programma Veiligheid

Totale lasten en baten structureel en eenmalig	Begroting 2022	Mutaties	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Verschil met begroting na wijziging	N/V
Veiligheid						
Cluster 3						
Lasten	5.014	-545	4.469	4.080	-389	V
Baten	-424	4	-420	-436	-16	V
Saldo	4.590	-541	4.049	3.644	-405	V
Totale lasten	5.014	-544	4.469	4.080	-389	V
Totale baten	-424	4	-420	-436	-16	N
Totaal saldo	4.590	-541	4.049	3.644	-405	V

Programma :		Veiligheid			
S/E	V/N	Bedrag	Verklaring		
Cluster 3					
<u>Lasten</u>					
Crisisbeheersing en brandweer					
E	N	131	Betreft interne uren Fysieke Leefomgeving. Geen verdere analyse.		
Openbare orde en veiligheid					
E	V	-503	Betreft interne uren Fysieke Leefomgeving en Bestuursondersteuning. Geen verdere analyse.		
		-372	Totaal		
Afwijkingen kleiner dan € 100.000					
	V	3	Crisisbeheersing en brandweer		
	V	-20	Openbare orde en veiligheid		
	V	-17	Totaal aan afwijkingen kleiner dan 100		
		-389	Totale afwijkingen aan de lastenkant		
Afwijkingen kleiner dan € 100.000					
	V	-25	Crisisbeheersing en brandweer		
	N	9	Openbare orde en veiligheid		
	N	-16	Totaal aan afwijkingen kleiner dan 100		
		-16	Totale afwijkingen aan de batenkant		
		-405	Saldo van het programma		

Programma Verkeer, vervoer en waterstaat

Totale lasten en baten structureel en eenmalig	Begroting 2022	Mutaties	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Verschil met begroting na wijziging	N/V
Verkeer, vervoer en waterstaat						
Cluster 4						
Lasten	8.539	4.482	13.021	10.826	-2.195	V
Baten	-354	-4.252	-4.606	-2.641	1.965	N
Saldo	8.185	230	8.415	8.185	-230	V
Cluster 5						
Lasten	340	492	832	824	-8	V
Baten	-503	26	-477	-612	-135	V
Saldo	-162	518	356	213	-143	V
Cluster 6						
Lasten	4		4	7	3	N
Baten	-8		-8	-1	7	N
Saldo	-4		-4	6	10	N
Totale lasten	8.884	4.973	13.857	11.657	-2.200	V
Totale baten	-864	-4.226	-5.091	-3.254	1.837	N
Totaal saldo	8.019	747	8.766	8.404	-362	V

Programma :		Verkeer, vervoer en waterstaat			
S/E	V/N	Bedrag	Verklaring		
Cluster 4					
<u>Lasten</u>					
Verkeer en vervoer					
E	V	-2.494	Voorgesteld wordt om een bedrag van € 2.493.549 mee te nemen in de resultaatbestemming budgetoverheveling (Ondergronds brengen hoogspanningskabels `s Heerenbroek).		
E	V	-375	Betreft interne uren verkeer, vervoer en waterstaat. Geen verdere analyse.		
E	V	-143	Voorgesteld wordt om een bedrag van € 143.000 mee te nemen in de resultaatbestemming budgetoverheveling om het fietsparkeren verder vorm te kunnen geven.		
E	V	-135	Vanuit de onderhoudsbudgetten civiele kunstwerken resteert een bedrag van € 135.000. In verband met capaciteitsproblemen is er minder onderhoud uitgevoerd dan gepland. Dit bedrag moet worden toegevoegd aan de reserve groot onderhoud civiele kunstwerken om in de toekomst hier het groot onderhoud van te kunnen betalen.		
E	V	-119	Bij de 2e bestuursrapportage 2022 is extra budget aangevraagd voor het onderhoud van wegen, dit bleek achteraf niet nodig te zijn.		
E	N	163	De afgelopen jaren vindt er steeds meer onderhoud plaats aan kabels en leidingen. Het gevolg is dat er steeds meer gegraven wordt in de openbare ruimte. Om de regie te houden over de bestrating, straten wij zelf de sleuf weer dicht. Dit wordt gedaan door onze aannemer die het bestek klein onderhoud heeft aangenomen. Als het gevolg van meer onderhoud aan kabels en leidingen zijn er meer sleuven dicht gestraat en dit zorgt voor een éénmalig nadeel in 2022.		
E	N	182	Betreft extra inhuur van marktpartijen bij reinigen van wegen en onkruidbestrijding in verband met capaciteitsproblemen.		
E	N	243	Door toepassing van LED verlichting voorzien van lagere wattages wordt er nog steeds minder energie verbruikt. De overzetting van grootverbruik naar kleinverbruik is afgerond. Op basis daarvan hebben wij een slotfactuur van Greenchoice ontvangen en daaruit is gebleken dat er geen duidelijk inzicht is over het bedrag dat wij jaarlijks moeten betalen voor elektra aan openbare verlichting. Dit heeft deels te maken met een naheffing over 2018, areaaluitbreiding en fors verhoogde energietarieven.		
Parkeren					
E	N	245	Via de 2e Bestuursrapportage 2022 zijn per abuis de kapitaallasten van de parkeergarage aan de Buitenhaven afgeraamd. In 2022 zijn echter conform de bbv (afschrijven na realisatie van actief) wel kapitaallasten geboekt, waardoor dit nadeel ontstaat. Het voordeel bij de 2e Bestuursrapportage is hierdoor ook onjuist gepresenteerd.		
		-2.433	Totaal		
Afwijkingen kleiner dan € 100.000					
	N	237	Verkeer en vervoer		
	V	-55	Recreatieve havens		
	N	48	Economische havens en waterwegen		

	N		3	Openbaar vervoer
	N		233	Totaal aan afwijkingen kleiner dan 100
-2.200 Totale afwijkingen aan de lastenkant				
Cluster 4				
<u>Baten</u>				
Verkeer en vervoer				
	E	V	-130	De afgelopen jaren vindt er steeds meer onderhoud plaats aan kabels en leidingen. Het gevolg is dat er steeds meer gegraven wordt in de openbare ruimte. Wij ontvangen meerdere aanvragen voor vergunningen en dit betekent meer inkomsten door het open graven van tracés. Daarnaast werken we sinds een jaar met het vernieuwde en geautomatiseerde systeem MOOR, met dit programma hebben we meer grip/regie over de kabels en leidingen. Door deze regie halen we ook meer inkomsten binnen, dit zorgt voor een éénmalig voordeel in 2022.
	E	V	-128	Betreft de eindafrekening van de provinciale subsidie voor de herinrichting van de infrastructuur aan de Noordweg.
	E	N	2.353	Zie toelichting bij de lasten over Ondergronds brengen hoogspanningskabels 's Heerenbroek.
			2.095	Totaal
Cluster 5				
<u>Baten</u>				
Economische havens en waterwegen				
	E	V	-103	Wij ontvingen in 2022 meer schepen aan de kade wat resulteerde in hogere inkomsten uit havengelden en -diensten.
			-103	Totaal
Afwijkingen kleiner dan € 100.000				
		V	-130	Verkeer en vervoer
		V	-32	Recreatieve havens
		N	7	Openbaar vervoer
	N		-155	Totaal aan afwijkingen kleiner dan 100
1.837 Totale afwijkingen aan de batenkant				
-362 Saldo van het programma				

Programma Economie

Totale lasten en baten structureel en eenmalig	Begroting 2022	Mutaties	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Verschil met begroting na wijziging	N/V
Economie						
Cluster 7						
Lasten	1.211	684	1.895	1.580	-315	V
Baten	-146	-3.236	-3.382	-2.278	1.104	N
Saldo	1.065	-2.552	-1.487	-698	789	N
Totale lasten	1.211	684	1.895	1.580	-315	V
Totale baten	-146	-3.235	-3.382	-2.278	1.104	V
Totaal saldo	1.065	-2.552	-1.487	-698	789	N

Programma :		Economie		Bedrag	Verklaring
S/E	V/N				
Cluster 7					
<u>Lasten</u>					
Economische ontwikkeling					
E	V	-250	Voorgesteld wordt om een bedrag van € 250.000 mee te nemen in de resultaatbestemming budgetoverheveling (Bijdrage verbreding sluizen Kornwerderzand tm 2022).		
		-250	Totaal		
Afwijkingen kleiner dan € 100.000					
	V	-106	Economische ontwikkeling		
	N	9	Fysieke bedrijfsinfrastructuur		
	N	32	Economische promotie		
	V	-65	Totaal aan afwijkingen kleiner dan 100		
		-315	Totaal afwijkingen aan de lastenkant		
Cluster 7					
<u>Baten</u>					
Economische ontwikkeling					
E	V	-158	Betreft vergoeding degeneratiekosten met betrekking tot stimulering van breedbandvoorziening, Welke niet in de begroting zijn opgenomen omdat de inkomsten zeer sterk kunnen fluctueren. Per saldo waren de inkomsten hoger dan de kosten.		
E	N	119	Voorgesteld wordt om een bedrag van € 119.000 mee te nemen in de resultaatbestemming budgetoverheveling (Regio Deal Zwolle).		
		-39	Totaal		
Fysieke bedrijfsinfrastructuur					
E	N	271	Lagere winstneming bij complex Zuiderzeehaven. Door verlenging van de looptijd door latere verkoop van de kavel ontstaan extra lasten in het complex Zuiderzeehaven. Hierdoor verandert de berekening van de tussentijdse winstneming op basis van de zogenaamde POC methode en moet in 2022 een deel van de eerder genomen winst worden teruggeboekt. Verwacht wordt dat deze 'verliesneming' volgende jaar weer gecorrigeerd wordt. In de paragraaf grondexploitaties gaan we nader in op het resultaat van de voorraad gronden en overige grondexploitaties.		
E	N	293	In 2022 was een verlaging van de voorziening in complex Koekoek voorzien van € 1,4 mln. De werkelijke verlaging van de voorziening in 2022 is € 1.107.000. Tegenover dit nadeel staat door een lagere storting in de reserve bouwgrondexploitatie bij het onderdeel mutaties reserves een voordeel. In de paragraaf grondexploitaties gaan we nader in op het resultaat van de voorraad gronden en overige grondexploitaties.		
E	N	543	Lagere winstneming bedrijventerrein N50. In 2022 was een winstneming voorzien van € 1,5 mln. De werkelijke winstneming in 2022 is € 956.600. Tegenover dit nadeel staat door een lagere storting in de reserve bouwgrondexploitatie bij het onderdeel mutaties reserves een voordeel. In de paragraaf grondexploitaties gaan we nader in op het resultaat van de voorraad gronden en overige grondexploitaties.		
		1.108	Totaal		
Afwijkingen kleiner dan € 100.000					
	N	54	Economische ontwikkeling		
	V	-11	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen		
	V	-8	Economische promotie		

N	35	Totaal aan afwijkingen kleiner dan 100
	1.104	Totale afwijkingen aan de batenkant
	789	Saldo van het programma

Programma Onderwijs

Totale lasten en baten structureel en eenmalig	Begroting 2022	Mutaties	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Vershil met begroting na wijziging	N/V
Onderwijs						
Cluster 8						
Lasten	8.434	3.387	11.821	12.603	782	N
Baten	-1.165	-1.878	-3.043	-3.719	-676	V
Saldo	7.270	1.508	8.778	8.884	106	N
Totale lasten	8.434	3.386	11.821	12.603	782	N
Totale baten	-1.165	-1.878	-3.043	-3.719	-676	V
Totaal saldo	7.270	1.508	8.778	8.884	106	N

Programma :		Onderwijs				
S/E	V/N	Bedrag	Verklaring			
Cluster 8						
<u>Lasten</u>						
Onderwijshuisvesting						
S	N	239	Betreft niet in 2022 begrote kosten voor schoolgebouw Prisma en betreft gas en elektra (€ 98.000), schoonmaak (€ 38.000) en facilitaire kosten (€ 103.000).			
E	N	278	Betreft het afboeken van de boekwaardes van voornamelijk de Dr. Bouwmanschool.			
E	N	590	Betreft ontvangen specifieke uitkering ventilatie in scholen (SUVIS) voor het Ichtus College. Hier staat een inkomst tegenover.			
Onderwijsbeleid en leerlingzaken						
E	V	-211	Betreft uitgaven met betrekking tot de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid (OAB). Voor de geormerkte OAB middelen heeft de gemeente Kampen een wettelijke verplichting om kwalitatief Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE) aan te bieden. De middelen worden via subsidies verstrekt aan de gecertificeerde VVE aanbieders, waarmee proces- en resultaatafspraken worden gemaakt. De resterende middelen die naast de wettelijke verplichting overblijven worden ingezet voor spraak- taal ontwikkelingsprogramma's, gericht op kinderen van 0-12 jaar.			
E	V	-149	Voorgesteld wordt om een bedrag van € 60.000 mee te nemen in de resultaatbestemming budgetoverheveling (huur, tijdelijke huisvesting scholen) en een bedrag van € 89.000 mee te nemen in de resultaatbestemming budgetoverheveling (asbestsanering schoolgebouwen).			
		747	Totaal			
Afwijkingen kleiner dan € 100.000						
	N	4	Openbaar basisonderwijs			
	N	94	Onderwijshuisvesting			
	V	-63	Onderwijsbeleid en leerlingzaken			
		35	Totaal aan afwijkingen kleiner dan 100			
		782	Totale afwijkingen aan de lastenkant			
Cluster 8						
<u>Baten</u>						
Onderwijshuisvesting						
E	V	-590	Betreft ontvangen specifieke uitkering ventilatie in scholen (SUVIS) voor het Ichtus College. Hier staat een last tegenover.			
E	V	-375	Betreft ontvangen huur en gebruiksvergoeding schoolgebouw Prisma, welke niet in begroting is opgenomen.			
	V	-965	Totaal			
Onderwijsbeleid en leerlingzaken						
E	N	238	Zie toelichting bij de lasten van Onderwijcherstandenbeleid.			
		238	Totaal			
Afwijkingen kleiner dan € 100.000						
	V	-18	Onderwijshuisvesting			
	N	69	Onderwijsbeleid en leerlingzaken			
		51	Totaal aan afwijkingen kleiner dan 100			
		-676	Totale afwijkingen aan de batenkant			
		106	Saldo van het programma			

Programma Sport, cultuur en recreatie

Totale lasten en baten structureel en eenmalig	Begroting 2022	Mutaties	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Verskil met begroting na wijziging	N/V
Sport, cultuur en recreatie						
Cluster 10						
Lasten	6.921	909	7.830	7.472	-358	V
Baten	-696	-29	-725	-1.181	-456	V
Saldo	6.225	881	7.106	6.290	-816	V
Cluster 11						
Lasten	1.747	41	1.788	1.800	12	N
Baten	-247		-247	-260	-13	V
Saldo	1.500	41	1.541	1.540	-1	V
Cluster 12						
Lasten	4.964	2.415	7.379	7.112	-267	V
Baten	-110	-251	-361	-375	-14	V
Saldo	4.854	2.163	7.017	6.738	-279	V
Cluster 9						
Lasten	5.073	152	5.225	5.915	690	N
Baten	-1.806	-165	-1.971	-2.928	-957	V
Saldo	3.267	-13	3.254	2.987	-267	V
Totale lasten	18.706	3.517	22.222	22.299	77	N
Totale baten	-2.859	-445	-3.304	-4.744	-1.440	N
Totaal saldo	15.847	3.072	18.919	17.555	-1.364	V

Programma : Sport, cultuur en recreatie						
S/E	V/N	Bedrag	Verklaring			
Cluster 10						
<u>Lasten</u>						
Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie						
E	V	-712	Voorgesteld wordt om dit verschil mee te nemen in de resultaatbestemming budgetoverheveling (Inzet rijksmiddelen Coronasteun Cultuur).			
Cultureel erfgoed						
E	N	241	Betreft hogere onderhoudskosten van het historisch vastgoed en betreft het verhelpen van klimaatproblemen in het Stedelijk Museum (€ 84.000), schilderwerk van de Nieuwe Toren (€ 66.000) en diverse werkzaamheden bij het overig historisch vastgoed (€ 91.000).			
		-471	Totaal			
Cluster 12						
<u>Lasten</u>						
Openbaar groen en (openlucht) recreatie						
E	V	-773	Voorgesteld wordt om dit verschil mee te nemen in de resultaatbestemming budgetoverheveling ILG/NLG.			
E	N	127	Voor de gebiedsgerichte aanpak Noordwest Overijssel heeft de Provincie subsidie beschikbaar gesteld. Betreffen subsidies voor onderzoek veenverbranding platteland en Vitaal Platteland. In 2022 zijn hieromtrent de eerste kosten gemaakt. Daartegenover staat een voorschot van de Provincie Overijssel (budgettair neutraal).			
S	N	128	Het maaien van de gazons is volledig uitbesteed en daardoor duurder uitgevallen.			
		-518	Totaal			
Cluster 9						
<u>Lasten</u>						
Sportbeleid en activering						
E	N	215	Sportstimulering is de afgelopen jaren in ontwikkeling. Vanuit het rijk wordt dit gestimuleerd door het beschikbaar stellen van diverse subsidieregelingen. In Kampen doen we mee aan die regelingen, waardoor er steeds meer impact gemaakt kan worden bij het stimuleren van inwoners om te gaan bewegen. De organisatie van deze beweging wordt steeds groter.			
Sportaccommodaties						
E	N	514	Uitgaven vanuit ontvangen gelden SPUK uitkering ijsbanen en zwembaden, zie baten.			
		729	Totaal			
Afwijkingen kleiner dan € 100.000						
	V	-10	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie			
	N	155	Musea			

	V		-33	Cultureel erfgoed
	N		12	Media
	N		252	Openbaar groen en (openlucht) recreatie
	V		-35	Sportbeleid en activering
	V		-4	Sportaccommodaties
			337	Totaal aan afwijkingen kleiner dan 100
			77	Totale afwijkingen aan de lastenkant
Cluster 10				
<u>Baten</u>				
Cultueel erfgoed				
	E	V	-427	Betreft ontvangen subsidies met betrekking tot het beheren en restaureren van het historisch vastgoed, welke niet zijn begroot. Hier staan kosten tegenover.
			-427	Totaal
Cluster 12				
<u>Baten</u>				
Openbaar groen en (openlucht) recreatie				
	E	V	-127	Voor de gebiedsgerichte aanpak Noordwest Overijssel heeft de Provincie subsidie beschikbaar gesteld. Betreffen subsidies voor onderzoek veenverbranding platteland en Vitaal Platteland. In 2022 zijn hieromtrent de eerste kosten gemaakt. Daartegenover staat een voorschot van de Provincie Overijssel (budgettair neutraal).
	E	N	197	Voorgesteld wordt om dit verschil mee te nemen in de resultaatbestemming budgetoverheveling ILG/NLG.
			70	Totaal
Cluster 9				
<u>Baten</u>				
Sportbeleid en activering				
	E	V	-215	Zie toelichting lasten sportstimulering.
			-215	Totaal
Sportaccommodaties				
	E	V	-514	Inkomsten vanuit de SPUK uitkering ijsbanen en zwembaden, hier staan uitgaven tegenover (zie lasten).
			-514	Totaal
Afwijkingen kleiner dan € 100.000				
	N		15	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie
	V		-44	Musea
	V		-13	Media
	V		-84	Openbaar groen en (openlucht) recreatie
	V		-54	Sportbeleid en activering
	V		-174	Sportaccommodaties
			-354	Totaal aan afwijkingen kleiner dan 100
			-1.440	Totale afwijkingen aan de batenkant
			-1.364	Saldo van het programma

Programma Sociaal domein

Totale lasten en baten structureel en eenmalig	Begroting 2022	Mutaties	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Verskil met begroting na wijziging	N/V
Sociaal domein						
Cluster 13						
Lasten	62.354	6.477	68.831	70.983	2.152	N
Baten	-15.824	-3.567	-19.391	-23.190	-3.799	V
Saldo	46.530	2.910	49.440	47.793	-1.647	V
Totale lasten	62.354	6.477	68.831	70.983	2.152	N
Totale baten	-15.824	-3.567	-19.391	-23.190	-3.799	N
Totaal saldo	46.530	2.910	49.440	47.793	-1.647	V

Programma :		Sociaal domein			
S/E	V/N	Bedrag	Verklaring		
Cluster 13					
<u>Lasten</u>					
Samenkracht en burgerparticipatie					
E	V	-270	Voor de implementatie van de nieuwe Wet inburgering is voor 2022 nog rekening gehouden met extra incidentele bedrijfsvoeringskosten, zoals inhuur expertise en consultants, ICT- en productontwikkeling. Voor de dekking was vanuit 2021 incidenteel implementatiebudget overgeheveld. Door een efficiëntere samenwerking in het Werkcafé bij Impact en de lagere instroom aan de start is in het najaar gebleken dat er minder implementatiebudget nodig was. Hierdoor komt de budgetoverheveling 2021 vrij te vallen.		
Toegang en eerstelijnsvoorzieningen					
E	V	-101	Centrum voor Jeugd en Gezin is verhuisd naar het stadhuis. Dit jaar gebruiken we als overgangsjaar, doordat de verhuizing inclusief nieuwe verdeling van de kosten nog moest plaatsvinden. Vanwege huisvesting binnen het stadhuis vervallen een aantal kosten. In 2023 wordt het budget aangepast conform de werkelijke kosten. Er waren minder uitgaven dan begroot vanwege een afname van het aantal ondersteuningsvragen Cliëntenondersteuning WMO en Jeugd, in het 2e halfjaar ten opzichte van het 1e halfjaar 2022. Lagere uitvoeringskosten WMO.		
Inkomensregelingen					
E	V	-250	De kosten voor het minimafonds zijn € 250.000 lager dan begroot. Dit komt omdat er bij de uitvoering van de kindregelingen een aantal zaken veranderd zijn in aanmelding, verwerking en toekenning van de regelingen. Zo heeft het zwembad als gevolg van Corona, een forse achterstand en is er een aantal sportverenigingen die door corona minder aanvragen weg hebben kunnen zetten. In de schoolregeling is een aantal aanpassingen gedaan. Hierbij hebben scholen de wettelijke verantwoordelijk gekregen om kinderen te voorzien van een laptop en dit niet meer ten laste van het gemeentelijk budget komt.		
E	N	131	In de bijzondere bijstand zien we een lichte stijging van het aantal niet-klanten ten opzichte van 2021 (50 aanvragen meer dan in 2021). Hierbij gaat het om toekenningen van bijzondere bijstand aan mensen die geen participatiewet uitkering van de gemeente Kampen hebben. Het is de moeite waard om dit te monitoren, omdat dit mogelijk voorspelt dat er meer mensen (een nieuwe doelgroep) een beroep doen op de bijzondere bijstand. Een voorbeeld hiervan is het toekennen van bijzondere bijstand voor mensen met hoge energiekosten. Een groep die niet in aanmerking komt voor de energietoeslag maar wel in een financieel moeilijke situatie zit. In het kader van de omgekeerde toets is in dit soort gevallen bijzondere bijstand toegekend. Het aantal huishoudens dat IIT (Individuele Inkomensvoorziening) heeft aangevraagd is ongeveer gelijk gebleven. In verband met de verwachte boeggolf is het budget in 2022 verhoogd. Het hogere aantal aanvragen hebben we daarom binnen de daarvoor bestemde budgetten kunnen opvangen (zie inkomsten).		
E	N	369	De kosten voor bijstand en loonkostensubsidie zijn ongeveer € 160.000 hoger dan begroot. Dit heeft drie oorzaken: een lagere BUIG uitkering, een lichte stijging in de bijstand in het laatste kwartaal en hogere inzet op loonkostensubsidie. In de loop van 2022 is het aantal bijstandsuitkeringen (Pw, IOAW, IOAZ) gestaag gedaald. In januari 2022 verstrekten wij 826 uitkeringen, eind december 2022 verstrekten wij 811 uitkeringen. De instroom in de bijstand is in het vierde kwartaal hoger vanwege de instroom van meer statushouders.		
E	N	1.753	Uitbetaling energietoeslag, dekking komt uit gereserveerde beleidsvoornemens.		

Maatwerkdienstverlening 18-

E	N	1.151	Er zijn verschillende oorzaken voor de stijging van het aantal jeugdigen in zorg en voor de hogere kosten van de jeugdzorg. Het effect dat steeds meer zichtbaar wordt, is dat meer jeugdigen te maken krijgen met mentale problemen na corona. De vraag naar GGZ gerelateerde hulp wordt groter, terwijl aan de andere kant de GGZ-zorgverleners te kampen hebben met wachtlijsten. Dit betekent dat jeugdigen lang moeten wachten op de juiste en noodzakelijke hulp en de escalaties van zorg stijgen in aantal en intensiteit. We zien in meerdere casussen dat jongeren in de knel zitten en dat de meest noodzakelijke hulp niet geboden kan worden omdat er wachtlijsten zijn in de Jeugd GGZ of andere specialistische behandelsettings. Jongeren ontvangen dan een lichtere vorm van ondersteuning omdat daar op dat moment wel ruimte is. De problematiek escaleert en er moet (fors) opgeschaald worden. Vaak moet er dan gekozen worden voor een noodoplossing waar veel extra kosten mee gemoeid gaan (in enkele gevallen gaat het om meer dan € 70.000 per maand).
---	---	-------	--

Geëscaleerde zorg 18+

E	V	-222	De lagere kosten voor Maatschappelijke Opvang / Beschermd Wonen ontstaan door een hogere vrijval vanuit de centrumgemeente Zwolle. In de derde kwartaalrapportage van het Sociaal domein is eerder al gemeld dat deze inkomsten vrijvallen ten gunste van de algemene middelen.
---	---	------	---

2.561 Totaal

Afwijkingen kleiner dan € 100.000

V	-146	Samenkracht en burgerparticipatie
V	-7	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen
V	-18	Inkomensregelingen
V	-111	WSW en beschut werk
N	56	Arbeidsparticipatie
N	39	Maatwerkvoorzieningen (WMO)
V	-84	Maatwerkdienstverlening 18+
V	-138	Geëscaleerde zorg 18-
	-409	Totaal aan afwijkingen kleiner dan 100

2.152 Totale afwijkingen aan de lastenkant

Cluster 13

Baten

Samenkracht en burgerparticipatie

E	V	-2.671	Vanwege de oorlog in Oekraïne, heeft de gemeente veel Oekraïners opgevangen. Voor deze opvang ontvangt de gemeente per bed per nacht middelen. Dit is voor de gemeente Kampen ruimschoots voldoende en zorgt ervoor dat er een overschot ontstaat in 2022. Deze middelen worden beschikbaar gehouden voor de doelgroep.
E	V	-439	Voor de Thuisgevers heeft de gemeente Kampen geld ontvangen vanuit het rijk om de samenwerking met de Protestantse kerken Nederland, aan te gaan voor het opvangen van ontheemden. Per saldo is dit budgetneutraal.
		-3.110	Totaal

Inkomensregelingen

E	V	-210	Zie toelichting Bijstand en Loonkostensubsidie bij de lasten.
E	V	-148	Zie toelichting Bijzondere bijstand lasten.
		-357	Totaal

Maatwerkdienstverlening 18-

E	V	-235	Zie toelichting Jeugd bij de baten.
		-235	Totaal

Afwijkingen kleiner dan € 100.000

N	5	Inkomensregelingen
V	-24	WSW en beschut werk
V	-41	Arbeidsparticipatie
V	-10	Maatwerkvoorzieningen (WMO)
V	-4	Maatwerkdienstverlening 18+
V	-23	Geëscaleerde zorg 18+
	-97	Totaal aan afwijkingen kleiner dan 100

-3.799 Totale afwijkingen aan de batenkant

-1.647 Saldo van het programma

Programma Volksgezondheid en milieu

Totale lasten en baten structureel en eenmalig	Begroting 2022	Mutaties	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Verschil met begroting na wijziging	N/V
Volksgezondheid en milieu						
Cluster 14						
Lasten	2.288	8	2.296	2.313	17	N
Baten				-7	-7	V
Saldo	2.288	8	2.296	2.306	10	N
Cluster 15						
Lasten	2.433	-56	2.377	2.622	245	N
Baten	-3.476		-3.476	-3.639	-163	V
Saldo	-1.043	-56	-1.099	-1.017	82	N
Cluster 16						
Lasten	3.861	43	3.904	3.888	-16	V
Baten	-5.992	-56	-6.048	-6.090	-42	V
Saldo	-2.131	-12	-2.143	-2.202	-59	V
Cluster 17						
Lasten	1.730	323	2.053	1.822	-231	V
Baten	-4	19	15	-47	-62	V
Saldo	1.727	341	2.068	1.775	-293	V
Cluster 18						
Lasten	1.024	103	1.127	1.256	129	N
Baten	-1.191		-1.191	-1.266	-75	V
Saldo	-167	103	-64	-10	54	N
Totale lasten	11.336	423	11.759	11.901	142	N
Totale baten	-10.663	-38	-10.700	-11.049	-349	N
Totaal saldo	673	385	1.058	852	-206	V

Programma :		Volksgezondheid en milieu			
S/E	V/N	Bedrag	Verklaring		
Cluster 15					
<u>Lasten</u>					
Riolering					
E	N	120	De onderhoudskosten zijn hoger uitgekomen door extra uitgaven voor werkzaamheden aan grondwatermeetnet, walstroomkasten en kosten calamiteiten.		
S	N	125	Betreft de kosten van elektra afsluitingen voor alle hoofdgemalen, drukrioolgemalen en bergbezinkbassins. Als gevolg van gestegen energieprijzen, zijn in 2022 de energiekosten veel hoger uitgekomen.		
		245	Totaal		
Cluster 16					
<u>Lasten</u>					
Afval					
E	V	-122	Betreft interne uren ophalen huisvuil. Geen verdere analyse.		
E	N	229	In 2022 is het project verzamelcontainers GFT volledig afgerond, hierdoor zijn de uitgaven hoger uitgevallen. In 2021 waren de uitgaven lager omdat het project nog niet was afgerond.		
		107	Totaal		
Cluster 17					
<u>Lasten</u>					
Milieubeheer					
E	V	-126	De werkzaamheden omtrent het Energieloket lopen ook na 2022 door. De kosten worden gedekt vanuit de reserve duurzame activiteiten. Dit voordeel valt weg tegen het nadeel bij het programma van de reserves.		
		-126	Totaal		
Afwijkingen kleiner dan € 100.000					
N		17	Volksgezondheid		
V		-123	Afval		
V		-105	Milieubeheer		
N		127	Begraafplaatsen en crematoria		

			-84	Totaal aan afwijkingen kleiner dan 100
			142	Totale afwijkingen aan de lastenkant
Cluster 15				
<u>Baten</u>				
Riolering				
E	V	-120		In de begroting is rekening gehouden met een onttrekking uit de voorziening van € 188.000. Als gevolg van hogere dan verwachte rioleringskosten bedroeg de daadwerkelijke onttrekking uit de voorziening € 308.000. Het verschil van € 120.000 geeft een inkomst in de exploitatie weer.
		-120		Totaal
Cluster 16				
<u>Baten</u>				
Afwal				
E	V	-217		Deelname aan het project verzamelcontainers GFT in 2022 was hoger dan verwacht, hierdoor zijn de uitgaven hoger uitgevallen. Omdat er in 2022 tevens minder inkomsten dan verwacht waren uit vastrecht-, diftarief en overige opbrengsten, heeft er een onttrekking plaatsgevonden uit de voorziening afval. De onttrekking uit de voorziening afval geeft een inkomst in de exploitatie weer.
E	V	-110		De oud papier prijs is in de eerste maanden van 2022 flink gestegen. Ondanks een daling van de oud papier prijs in het restant van 2022, waren de inkomsten oud papier over geheel 2022 hoger dan begroot.
E	N	285		Dit nadeel betreft minder inkomsten dan verwacht uit het vastrecht-, diftarief en overige opbrengsten (glas en plastic).
		-42		Totaal
Afwijkingen kleiner dan € 100.000				
	V	-7		Volksgezondheid
	V	-43		Riolering
	V	-62		Milieubeheer
	V	-75		Begraafplaatsen en crematoria
		-187		Totaal aan afwijkingen kleiner dan 100
		-349		Totale afwijkingen aan de batenkant
		-206		Saldo van het programma

Programma Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

Totale lasten en baten structureel en eenmalig	Begroting 2022	Mutaties	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Verskil met begroting na wijziging	N/V
Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing						
Cluster 19						
Lasten	1.532	375	1.907	1.910	3	N
Baten	-67	-135	-202	-38	164	N
Saldo	1.465	239	1.704	1.873	169	N
Cluster 20						
Lasten	10.125	-9.610	515	2.164	1.649	N
Baten	-11.282	10.497	-785	-978	-193	V
Saldo	-1.158	887	-271	1.186	1.456	N
Cluster 21						
Lasten	1.879	512	2.391	1.875	-516	V
Baten	-1.224	-300	-1.524	-2.280	-757	V
Saldo	656	212	868	-405	-1.273	V
Totale lasten	13.536	-8.724	4.812	5.950	1.138	N
Totale baten	-12.573	10.061	-2.511	-3.295	-784	N
Totaal saldo	963	1.337	2.301	2.655	354	V

Programma : Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing						
S/E	V/N	Bedrag	Verklaring			
Cluster 20						
<u>Lasten</u>						
Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)						
E	V	-119	Lagere advieskosten dan geraamd voor advieskosten grondbedrijf. Tegenover dit voordeel staat door een lagere onttrekking aan de reserve bouwgrondexploitatie bij het onderdeel mutaties reserves een nadeel. In de paragraaf grondexploitaties gaan we nader in op het resultaat van de voorraad gronden en overige grondexploitaties.			
E	N	269	Hogere voorziening voor complex Sonnenbergkwartier. In de paragraaf grondexploitaties gaan we nader in op het resultaat van de voorraad gronden en overige grondexploitaties.			
E	N	371	Vorming voorziening VOF Reeve ter dekking van de tekorten binnen deze grondexploitatie. In de paragraaf grondexploitaties gaan we nader in op het resultaat van de voorraad gronden en overige grondexploitaties.			
E	N	332	Hogere voorziening voor complex Zalk. In de paragraaf grondexploitaties gaan we nader in op het resultaat van de voorraad gronden en overige grondexploitaties.			
E	N	360	Hogere uitgaven voor complex Reeve 1. Deze kosten worden doorbelast naar VOF Reeve, vandaar dat tegenover deze kosten ook hogere inkomsten staan, zie inkomsten. In de paragraaf grondexploitaties gaan we nader in op het resultaat van de voorraad gronden en overige grondexploitaties.			
E	N	395	Hogere voorziening complex Hanzewijk. In de paragraaf grondexploitaties gaan we nader in op het resultaat van de voorraad gronden en overige grondexploitaties.			
		1.608	Totaal			
Cluster 21						
<u>Lasten</u>						
Wonen en bouwen						
E	V	-188	Betreft interne uren op het onderdeel Overige aangelegenheden volkshuisvesting. Geen verdere analyse.			
E	V	-162	Betreft interne uren Fysieke Leefomgeving, Fysiek Domein en Dienstverlening en ondersteuning. Geen verdere analyse.			
		-350	Totaal			
Afwijkingen kleiner dan € 100.000						
N		3	Ruimte en leefomgeving			
N		42	Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)			
V		-165	Wonen en bouwen			
V		-120	Totaal aan afwijkingen kleiner dan 100			
		1.138	Totale afwijkingen aan de lastenkant			

Cluster 20

Baten

Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)

E	V	-482	Hogere inkomsten vanwege de doorbelasting van kosten aan VOF Reeve voor gemaakte kosten van Reeve 1 (2021 en 2022). Tegenover deze inkomsten staat ook hogere uitgaven, zie uitgaven. In de paragraaf grondexploitaties gaan we nader in op het resultaat van de voorraad gronden en overige grondexploitaties.
E	V	-110	Hogere winstneming complex Onderdijs. In de paragraaf grondexploitaties gaan we nader in op het resultaat van de voorraad gronden en overige grondexploitaties.
E	N	177	Lagere winstneming dan geraamd voor complex Stationskwartier gemeentelijk. Tegenover dit nadeel staat door een lagere storting in de reserve bouwgrondexploitatie bij het onderdeel mutaties reserves een voordeel. In de paragraaf grondexploitaties gaan we nader in op het resultaat van de voorraad gronden en overige grondexploitaties.
E	N	275	Lagere winstneming dan geraamd bij complex Stationskwartier gezamenlijk. Tegenover dit nadeel staat door een lagere storting in de reserve bouwgrondexploitatie bij het onderdeel mutaties reserves een voordeel. In de paragraaf grondexploitaties gaan we nader in op het resultaat van de voorraad gronden en overige grondexploitaties.
		-140	Totaal

Cluster 21

Baten

Wonen en bouwen

E	V	-830	Hogere opbrengst bouwvergunningen (leges).
		-830	Totaal

Afwijkingen kleiner dan € 100.000

N	165	Ruimte en leefomgeving
V	-53	Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)
N	74	Wonen en bouwen
	186	Totaal aan afwijkingen kleiner dan 100

-784 Totale afwijkingen aan de batenkant

354 Saldo van het programma

Programma Algemene dekkingsmiddelen

Totale lasten en baten structureel en eenmalig	Begroting 2022	Mutaties	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Verskil met begroting na wijziging	N/V
Algemene dekkingsmiddelen						
Cluster 22						
Lasten	1.653	3.344	4.997	3.859	-1.138	V
Baten	-113.519	-13.370	-126.889	-130.293	-3.404	V
Saldo	-111.866	-10.026	-121.892	-126.434	-4.542	V
Totale lasten	1.653	3.344	4.997	3.859	-1.138	V
Totale baten	-113.519	-13.370	-126.889	-130.293	-3.404	N
Totaal saldo	-111.866	-10.026	-121.892	-126.434	-4.542	V

Programma :		Algemene dekkingsmiddelen			
S/E	V/N	Bedrag	Verklaring		
Cluster 22					
<u>Lasten</u>					
Treasury					
E	N	298	Bij het opstellen van de begroting is per abuis de te ontvangen rente vanuit de rekeningcourant verhouding met VOF Reeve begroot als zijnde een last in plaats van een baat.		
Overige baten en lasten					
E	V	-2.392	Gereserveerde middelen beleidsvoornemens		
E	V	-324	De begrote uren die besteed worden aan projecten en investeringen komen ten laste van het desbetreffende taakveld waarop het project of de investering betrekking heeft in plaats van de centraal begrote uren.		
E	V	-282	Niet ingevulde vacatures Basis op orde per 31 december.		
E	V	-127	Niet bestede vrije beleidsruimte van de Raad in 2022.		
E	N	1.692	De bedragen die ter afronding van de kostenplaatsen geboekt moeten worden, komen ten laste van dit taakveld.		
		-1.135	Totaal		
Afwijkingen kleiner dan € 100.000					
	N	83	OZB woningen		
	V	-17	Belastingen overig		
	V	-68	Overige baten en lasten		
		-2	Totaal aan afwijkingen kleiner dan 100		
		-1.137	Totaal afwijkingen aan de lastenkant		
Cluster 22					
<u>Baten</u>					
Treasury					
E	V	-302	Bij het opstellen van de begroting is per abuis de te ontvangen rente vanuit de rekeningcourant verhouding met VOF Reeve begroot als zijnde een last, dit voordeel valt weg tegen het nadeel bij de lasten.		
E	V	-228	Bij het opstellen van de begroting is het te ontvangen dividend vanuit Kampereiland te laag ingeschat in verband met de onvoorspelbaarheid die er op dat moment nog was omtrent de resultaten van Stadserven.		
		-530	Totaal		
OZB woningen					
E	V	-189	Ten tijde van het vaststellen van de tarieven is de herwaardering nog niet afgerond. De controle is dan ook nog in volle gang en is het juiste stijgingspercentage is op dat moment nog niet aan te geven. Het uiteindelijke stijgingspercentage was in 2022 hoger dan waar vanuit was gegaan bij het opstellen van de begroting. Daarnaast bleek dat er meer nieuwbouw/verbouw gereed was op 01-01-2022 dan waar vanuit was gegaan bij het opstellen van de begroting.		
		-189	Totaal		
OZB niet-woningen					
E	V	-228	Ten tijde van het vaststellen van de tarieven is de herwaardering nog niet afgerond. De controle is dan ook nog in volle gang en is het juiste stijgingspercentage is op dat moment nog niet aan te geven. Het uiteindelijke stijgingspercentage was in 2022 hoger dan waar vanuit was gegaan bij het opstellen van de begroting. Daarnaast bleek er ook minder leegstand te zijn en ten slotte was er meer nieuwbouw/verbouw gereed op 01-01-2022.		
		-228	Totaal		

Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds

S	V	-2.196	De decembercirculaire 2022 (gemeentefonds) geeft een aanvulling van € 2,192 mln. en deze wordt begrotingstechnisch via de 1e berap 2023 verwerkt. Daarnaast zijn er vanuit het gemeentefonds over vorige jaren verrekeningen geweest van per saldo € 4.397 (positief). Hiermee kwam de totale afwijking van het gemeentefonds op € 2.196.767.
---	---	--------	---

		-2.196	Totaal
--	--	--------	--------

Afwijkingen kleiner dan € 100.000

V	-62	Treasury
V	-120	Parkeerbelasting
V	-80	Belastingen overig

	-262	Totaal aan afwijkingen kleiner dan 100
--	------	--

	-3.405	Totale afwijkingen aan de batenkant
--	--------	-------------------------------------

	-4.542	Saldo van het programma
--	--------	-------------------------

Programma Overhead

Totale lasten en baten structureel en eenmalig	Begroting 2022	Mutaties	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Verskil met begroting na wijziging	N/V
Overhead						
Cluster 23						
Lasten	18.154	1.876	20.030	18.648	-1.382	V
Baten	-148		-148	-480	-332	V
Saldo	18.006	1.876	19.882	18.168	-1.714	V
Totale lasten	18.154	1.876	20.030	18.648	-1.382	V
Totale baten	-148		-148	-480	-332	V
Totaal saldo	18.006	1.876	19.882	18.168	-1.714	V

Programma :	Overhead		Bedrag	Verklaring
S/E	V/N			
Cluster 23				
<u>Lasten</u>				
Overhead				
E	V	-645		Uitkomsten CAO onderhandelingen die tot uitbetaling zijn gekomen in 2022, maar betrekking hadden op het jaar 2021.
E	V	-422		Voorgesteld wordt om een bedrag van € 422.000 mee te nemen in de resultaatbestemming budgetoverheveling (vervanging luchtbehandeling, verwarming en koeling Tasveld 19).
E	V	-402		Er zijn meer afschrijvingen op de activa geweest in 2022 dan begroot. De grootste oorzaak hiervan is dat het afboeken van de restantwaarde van enkele panden niet opgenomen was in de begroting.
E	V	-213		De loonkosten van de afdeling Bestuursadvisering was lager dan begroot omdat de formatie niet volledig is ingevuld. Dit voordeel valt weg tegen het nadeel bij het taakveld "Overige baten en lasten".
E	V	-200		Voorgesteld wordt om dit verschil mee te nemen in de resultaatbestemming budgetoverheveling (Bijdragen in investeringskosten ONS / SSC).
E	V	-163		De loonkosten van de overheadafdelingen waren lager dan begroot, dit voordeel valt weg tegen het nadeel bij het taakveld "Overige baten en lasten".
E	V	-136		Niet bestede middelen Generatiepact 2022.
E	V	-104		In 2022 zijn er meer overheadkosten doorberekend aan de investeringen, projecten en het grondbedrijf doordat de afdelingen een hogere productiviteit hadden dan begroot.
E	N	111		Betreft tegenvallende, éénmalige onderhoudskosten van Stadhuis Burgemeester Berghuisplein en Gemeentewerf Tasveld 19.
E	N	121		De huisvestingskosten van het Stadhuis waren in 2022 hoger dan begroot. Dit kwam onder andere door hogere gas en elektra kosten door de oorlog in Oekraïne en meer schoonmaakkosten door de corona maatregelen.
E	N	153		De overschrijding valt in een aantal kleine onderdelen uiteen. De gemaakte kosten voor bedrijfskleding / handhaving (€ 28k) en inhuur voor juridische ondersteuning (€ 18k) zijn daarbij de belangrijkste.
E	N	214		Betreft diverse uitgaven overhead welke niet in de begroting zijn opgenomen en betreft Korteweg / Wijkonderkomens, Wijkonderkomen IJsselmuiden (Tasveld 15), ruimtelijke realisatie en gemeentewerken.
E	N	253		Door de tijdelijke invulling van enkele vacatures door middel van het inhuren van personeel bij onder andere de afdelingshoofden zijn er meer personeelskosten gemaakt.
		-1.434		Totaal
Afwijkingen kleiner dan € 100.000				
	N	52		Overhead
		52		Totaal aan afwijkingen kleiner dan 100
		-1.382		Totale afwijkingen aan de lastenkant
Afwijkingen kleiner dan € 100.000				
	V	-332		Overhead
		-332		Totaal aan afwijkingen kleiner dan 100
		-332		Totale afwijkingen aan de batenkant
		-1.714		Saldo van het programma

Personeelskosten

Loonsom en inhuur	Begroting 2022 na wijziging	Realisatie 2022	Vershil	V = voordeel N = nadeel
Loonkosten	33.358.362	30.120.594	-3.237.768	V
Inhuur ten laste van loonsom	547.674	4.209.939	3.662.265	N
Totaal loonsom afdelingen	33.906.036	34.330.533	424.497	N
Inhuur vanuit producten	2.704.358	3.459.127	754.769	N
Inhuur vanuit projecten	1.229.951	1.229.951	0	-
Totaal inhuur producten/projecten	3.934.309	4.689.078	754.769	N
Overige budgetten	157.500	-624.500	-782.000	V
Totaal organisatie	37.997.845	38.395.111	397.266	N

De loonsom heeft een begrote omvang van € 33.906.036

Hiervan is € 30.120.594 besteed aan salarislasten en € 4.209.939 aan inhuur dat ten laste van loonsom komt.

Totaal is er voor € 424.497 over besteed in 2022. Dit is 1,25% van de begrote loonsom.

Bij inhuur ten laste van projecten is een bedrag besteed van € 1.229.951, dit wordt gedekt door de projecten.

Verder is er een bedrag van € -624.500 aan overige personele budgetten. Hiervoor was € 157.500 begroot. Per saldo een onderbesteding van € 782.000 door lagere uitgaven aan generatiepact, ad € 136.385 en de uitkomsten CAO onderhandelingen die tot uitbetaling zijn gekomen in 2022, maar betrekking hadden op het jaar 2021 van € 645.615.

Programma Vennootschapsbelasting

Totale lasten en baten structureel en eenmalig	Begroting 2022	Mutaties	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Vershil met begroting na wijziging	N/V
Vennootschapsbelasting						
Cluster 24						
Lasten		405	405	1.404	999	N
Baten						N
Saldo		405	405	1.404	999	N
Totale lasten		405	405	1.404	999	N
Totale baten						V
Totaal saldo		405	405	1.404	999	N

Programma :		Vennootschapsbelasting			
S/E	V/N	Bedrag	Verklaring		
Cluster 24					
<u>Lasten</u>					
Vennootschapsbelasting (VpB)					
E	N	999	De reserve bouwgrondexploitaties is mede opgebouwd uit de ontvangen winstnemingen. Over deze winstnemingen moet nu voor een deel belasting betaald worden. We hebben een fiscale aanslag ontvangen over 2020 die er toe leidt dat we ongeveer meer dan € 1 miljoen belasting moeten betalen. De reden hiervoor is dat de aangiften over 2016 t/m 2021 een aantal keren zijn gewijzigd. Als gevolg hiervan werd eind 2022 duidelijk dat we over 2020 geen verliezen konden compenseren en we toch vennootschapsbelasting moeten betalen. Voor de dekking van de belasting aanslag is ons voorstel om € 1 miljoen te onttrekken uit de reserve bouwgrondexploitaties en dit te verwerken in de jaarrekening 2022. Het financiële effect voor het jaarresultaat is budget neutraal. Inmiddels hebben we een goed beeld van het verloop van de vennootschapsbelasting in de komende jaren. De berekening blijft deels grillig doordat resultaten en ramingen van de grondexploitaties jaarlijks sterk kunnen verschillen.		
		999	Totaal		
Afwijkingen kleiner dan € 100.000					
			Totaal aan afwijkingen kleiner dan 100		
		999	Totale afwijkingen aan de lastenkant		
Totaal					
Afwijkingen kleiner dan € 100.000					
Totaal aan afwijkingen kleiner dan 100					
			Totale afwijkingen aan de batenkant		
		999	Saldo van het programma		

Reserves

Totale lasten en baten structureel en eenmalig	Begroting 2022	Mutaties	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Verskil met begroting na wijziging	N/V
Reserves						
Cluster 25						
Lasten	3.557	35.214	38.771	32.566	-6.205	V
Baten	-2.282	-34.348	-36.630	-31.243	5.387	N
Saldo	1.275	866	2.141	1.323	-818	V
Totale lasten	3.557	35.214	38.771	32.566	-6.205	V
Totale baten	-2.282	-34.348	-36.630	-31.243	5.387	N
Totaal saldo	1.275	866	2.141	1.323	-818	V

Programma :		Reserves		Bedrag	Verklaring
S/E	V/N				
Cluster 25					
<u>Lasten</u>					
Mutaties reserves					
E	V	-4.776			Lagere storting in de bestemmingsreserve sluis en bruggen reeve vanuit de reserve bouwgrondexploitatie vanwege lagere uitgaven in 2022. Tegenover dit voordeel staat een nadeel aan de batenkant, zie baten. In de paragraaf grondexploitaties gaan we nader in op het resultaat van de voorraad gronden en overige grondexploitaties.
E	V	-543			Lagere storting in de reserve bouwgrondexploitatie vanwege een lagere winstneming dan geraamd voor complex bedrijventerrein N50. In 2022 was een winstneming voorzien van € 1,5 mln, de werkelijke winstneming in 2022 is € 956.600. Tegenover dit voordeel staat een nadeel in programma Economie. In de paragraaf grondexploitaties gaan we nader in op het resultaat van de voorraad gronden en overige grondexploitaties.
E	V	-293			Lagere storting in de reserve bouwgrondexploitatie vanwege een lagere mutatie in de voorziening voor complex Koekoek. In 2022 was een verlaging van de voorziening in complex Koekoek voorzien van € 1,4 mln, de werkelijke verlaging van de voorziening in 2022 is € 1.107.000. Tegenover dit voordeel staat een nadeel in programma Economie. In de paragraaf grondexploitaties gaan we nader in op het resultaat van de voorraad gronden en overige grondexploitaties.
E	V	-275			Lagere storting in de reserve bouwgrondexploitatie vanwege een lagere winstneming in complex Stationskwartier gezamenlijk. Tegenover dit voordeel staat een nadeel in programma Volkshuisvesting. In de paragraaf grondexploitaties gaan we nader in op het resultaat van de voorraad gronden en overige grondexploitaties.
E	V	-177			Lagere storting in de reserve bouwgrondexploitatie vanwege een lagere winstneming in complex Stationskwartier gemeentelijk. Tegenover dit voordeel staat een nadeel in programma Volkshuisvesting. In de paragraaf grondexploitaties gaan we nader in op het resultaat van de voorraad gronden en overige grondexploitaties.
		-6.065			Totaal
Afwijkingen kleiner dan € 100.000					
	V	-140			Mutaties reserves
	V	-140			Totaal aan afwijkingen kleiner dan 100
		-6.205			Totale afwijkingen aan de lastenkant
Cluster 25					
<u>Baten</u>					
Mutaties reserves					
E	N	111			Lagere onttrekking aan de reserve onderhoud gebouwen vanwege lagere uitgaven in 2022.
E	N	119			Lagere onttrekking aan de reserve bouwgrondexploitatie door lagere advieskosten in 2022. Tegenover dit nadeel staat in programma 8 een voordeel. In de paragraaf grondexploitaties gaan we nader in op het resultaat van de voorraad gronden en overige grondexploitaties.
E	N	165			Lagere onttrekking aan de reserve duurzame activiteiten in verband met lagere uitgaven in 2022. Tegenover dit nadeel staat in programma Volksgezondheid en milieu een voordeel.
E	N	4.776			Lagere onttrekking aan de reserve bouwgrondexploitatie door lagere storting in de bestemmingsreserve sluis en bruggen Reeve vanwege lagere kosten in 2022. Tegenover dit nadeel staat een voordeel aan de lastenkant, zie lasten. In de paragraaf grondexploitaties gaan we nader in op het resultaat van de voorraad gronden en overige grondexploitaties.
		5.172			Totaal

Afwijkingen kleiner dan € 100.000	
N	215 Mutaties reserves
N	215 Totaal aan afwijkingen kleiner dan 100
	5.387 Totale afwijkingen aan de batenkant
	-818 Saldo van het programma

Begrotingscriterium

In de Kadernota Rechtmatigheid 2018 van de Commissie BBV staan regels met betrekking tot het begrotingscriterium. Het begrotingscriterium is een belangrijk toetsingscriterium bij de accountantscontrole. Concreet wordt met de controle op het begrotingscriterium getoetst of het budgetrecht van de raad is gerespecteerd. Indien een wijziging niet meer in het jaar zelf is voorgelegd aan de raad zijn bestedingen boven het begrotingsbedrag strikt genomen onrechtmatig. Daarbij geldt dat begrotingsoverschrijdingen binnen bestaand beleid door de accountant niet worden betrokken bij de overweging om al dan niet tot een goedkeurende verklaring te komen. Evenzeer telt ook mee of de begrotingsoverschrijding past binnen de door de raad vastgestelde beleidskaders. Volgens de Kadernota Rechtmatigheid 2018 van de Commissie BBV zijn er echter situaties denkbaar waarbij de overschrijdingen binnen het door de raad uiteengezette beleid zijn gebeven, zoals compensatie van hogere kosten door direct gerelateerde hogere opbrengsten en kostenoverschrijdingen bij open-einde regelingen.

Bij het opstellen van de Jaarstukken 2022 zijn de programmalasten en investeringen getoetst op kostenoverschrijdingen. Geconcludeerd wordt dat er binnen het programma Onderwijs, programma Sport, cultuur en recreatie en het programma Sociaal Domein sprake is van een kostenoverschrijding. Alleen bij de overschrijding op het programma Onderwijs is er sprake van een begrotingsonrechtmatigheid als gevolg van het aframen van de boekwaarde van de Dr. Bouwmanschool die niet was voorzien. Voor de overige overschrijdingen geldt dat deze worden gecompenseerd door hoger dan begrote direct gerelateerde opbrengsten binnen hetzelfde programma of worden gedekte door open einde regelingen.

In onderstaand overzicht zijn de afwijkingen van de programma's opgenomen met daarbij de verklaring in hoeverre de afwijking past binnen het door de raad geformuleerde beleid. Voor een nadere uiteenzetting van de verschillen wordt verwezen naar de toelichting op de baten en lasten. De raad autoriseert deze kostenoverschrijdingen met het vaststellen van de jaarrekening.

Programma	Begroting na wijziging	Rekening 2022	Afwijking	Lastenoverschrijdingen zijn gecompenseerd door direct gerelateerde opbrengsten	Lastenoverschrijdingen passen binnen het beleid	Lastenoverschrijdingen bij open einde regelingen	Beoordeling
Onderwijs	11.821	12.603	782		*		Onrechtmatig
Sport, cultuur en recreatie	22.222	22.299	77	*	*		Niet onrechtmatig
Sociaal domein	68.831	70.983	2.152			*	Niet onrechtmatig

Binnen het programma Onderwijs is er een begrotingsonrechtmatigheid geconstateerd op het budget voor de sloopkosten van de Dr. Bouwmanschool. Volgens de financiële verordening behoren deze via een bestuursrapportage ter autorisatie te worden aangeboden aan de raad, echter dit lukt niet meer in 2022. Vandaar dat in de jaarrekening om autorisatie wordt gevraagd. Het betreft hier het volgende budget:

Budget	Begroting na wijziging	Rekening 2022	Afwijking	Verklaring overschrijding
Sloopkosten Dr. Bouwmanschool	106	358	252	Sloopkosten hoger dan begroot

Overzicht Incidentele baten en lasten

In 2022 hebben zich de volgende belangrijkste incidentele baten en lasten voorgedaan:

- Door de actualisatie van de stand van de voorziening wachtgeld en pensioenen wethouders is er een voordeel ontstaan van € 1.404.000. Dit voordeel wordt veroorzaakt door een hogere rekenrente en het niet meer deelnemen van een aantal voormalige wethouders in de voorziening.
- Voor het project Oekraïne geldt dat de gemeente Kampen over de periode 1 juni 2022 tot 15 oktober 2022 een geldbedrag heeft ontvangen van € 100 per bed per nacht. Over de periode 15 oktober 2022 tot 1 januari 2023 is dit bedrag verlaagd naar € 83 per bed per nacht. Nu zijn de kosten voor Oekraïne een stuk lager gebleken, waardoor gelden zijn overgehouden. Hierbij gaat het om een bedrag van € 2.671.000 miljoen euro. Bij de vaststelling van de jaarrekening 2022 zullen wij de raad verzoeken om van het positieve jaarrekening resultaat een bedrag van € 2,671.000 miljoen te bestemmen door een storting in een nieuw te vormen bestemmingsreserve Oekraïne.

Rapportage op grond van de Wet Normering Topinkomens

WNT-verantwoording gemeente Kampen

De WNT is van toepassing op gemeente Kampen. Het voor gemeente Kampen toepasselijke algemeen bezoldigingsmaximum is in 2022 € 216.000. Het weergegeven individuele WNT-maximum is berekend naar rato van de omvang (en voor topfunctionarissen tevens de duur) van het dienstverband, waarbij voor de berekening de omvang van het dienstverband nooit groter kan zijn dan 1,0 fte.

Bezoldiging topfunctionarissen

bedragen x € 1	N.J. Middelbos		H. van der Meulen	
Funcatiegegevens	Gemeentesecretaris		Griffier	
Aanvang en einde functievervulling in 2022	01/01 – 31/12		01/01 – 31/12	
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0		0,8	
Dienstbetrekking?	Ja		Ja	
Bezoldiging				
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	127.948		76.754	
Beloningen betaalbaar op termijn	21.306		17.851	
<i>Subtotaal</i>	<i>149.254</i>		<i>94.605</i>	
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	216.000		172.800	
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.		N.v.t.	
Bezoldiging	149.254		94.605	
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.		N.v.t.	
Gegevens 2021				
Funcatiegegevens	Gemeentesecretaris		Griffier	
Aanvang en einde functievervulling in 2021	01/01 – 31/12		01/01 – 31/12	
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0		0,8	
Dienstbetrekking?	Ja		Ja	
Bezoldiging				
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	119.054		88.582	
Beloningen betaalbaar op termijn	19.555		17.963	
<i>Subtotaal</i>	<i>138.609</i>		<i>106.545</i>	
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	209.000		167.200	
Bezoldiging	138.609		106.545	

Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2022 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen. Er zijn in 2022 geen ontsluitkeringen betaald aan overige functionarissen die op grond van de WNT dienen te worden vermeld, of die in eerdere jaren op grond van de WOPT of de WNT vermeld zijn of hadden moeten worden.

Bijlagen

Subsidie overzicht

Regeling	Naam	Bedrag	
Amateurkunst	AMDG Kampen Christelijk Kamper Harm	5.101	
	Arise Jongerenkoor	4.029	
	Bestuur Gospelkoor Joyful Sound	1.692	
	Bestuur Mannenkoor Recht Deur Zee	1.552	
	Big Band Kampen	1.143	
	Boys Choir Stichting Kampen	2.906	
	Broederband Muziekvereniging De	6.209	
	Caecilia Theaterkoor	5.875	
	Cappella Campen	2.604	
	CKMV	2.000	
	De Ketelbinken	1.752	
	DEV Chr Gemengde zangvereniging	1.744	
	DEV Mannenkoor	2.784	
	Euphonia Chr Muziekvereniging	4.537	
	Excelsior Chr Brassband	3.926	
	Gemeente Zwolle/Publiekszaken	14.267	
	Hervormd Jeugdkoor IJsselmuiden/Grafhorst	1.289	
	Hervormd Kerkkoor	2.591	
	Hervormd Mannenkoor IJsselmuiden/Grafhorst	2.880	
	Hosanna Chr gem zangvereniging	1.634	
	Idem Dito Grafisch ontwerp	629	
	Immanuel Chr Oratoriumvereniging	3.879	
	Kamper Byzantijns Kozakkenkoor Het bestuur van	2.167	
	Kamper Jachthoorn Korps	2.782	
	Kamper Uien koor Het	2.461	
	Kerkmuziek Hervormde Gemeente Kampen Het bestuur van Stichting	928	
	Magnificat Kampen Vocaal Ensemble	1.109	
	Mandoline en Gitaar Orkest Kamper	1.132	
	Musica Religiosa Kleinkoor	899	
	Oranje IJsselmuiden Show- en Drumfa	6.742	
	Parvo Talento Chr kleinkoor	727	
	Rejoyce St. Christelijk Overdag koor	1.846	
	Salvation Gospelkoor	753	
	Shalom Christelijk Gemengd Koor	2.861	
	Singers of Salvation Gospelkoor	416	
	Sound of Praise Jongerenkoor	485	
	Stedelijk Orkest Kampen	4.293	
	Trompetter Korps Kamper	6.205	
	Ventura Stichting Jeugdtheater	30.077	
	Zingend Getuigen Chr.Ger.Kerkkoor	2.196	
	Vizier Stichting	32.888	
	Antidiscriminatie	Gemeente Kampen Team Belasting en Invordering	15.267
	Binnenhaven	Icare Jeugdgezondheidszorg	88.982
	CJG	Stichting Zorgbelang Overijssel	51.626
	Clientenondersteuning	Quintus Stichting Centrum voor Kunst en Kunsteducatie	28.700
	Cobinatiefuncties	Sambiq Stichting	8.000
		Sport Fryslan Stichting	327.716
	Cultuureducatie	Quintus Stichting Centrum voor Kunst en Kunsteducatie	2.361.568
	Diverse cultuur	Ons Erfgoed Stichting Secr.	1.219
	Diverse subsidies Sociaal domein	Humanitas District Oost afd. Zwolle	176.832
		Kern St Maatsch dienstverlening De	11.925
		W&L opleidingen.nl	16.900
	Diversen cultuur	Filmhuis Kampen	6.028
		IJsselacademie	5.481
		Kleine Komodie Toneelvereniging De	1.341
		Kunstbrug Stichting De	3.661

Groen	Varfdeuze Ver Beeldende Kunst De Vergadering van deelgenoten van mandelige zaken gelegen op het Bedrijvenpark Rijksweg 50 te Kampen	200
Historie	Historische vereniging voor de IJsseldelta Jan van Arkel	31.576
Inzameling oud papier	CvK Protestantse Gemeente Kampen Excelsior Chr Brassband Gereformeerde Kerk Helpende hand aan Roemenië Stichting	3.000 13.394 1.096 2.798 2.394
Jeugdwerk	Hersteld Ned Hervormde Kerk IJsselmuiden/Grafhorst	8.237
Kamper Kracht in Actie	Oud Geref. Gemeente in Nederland Youth for Christ Kampen STG Binnenstad Wijkvereniging Dorpsbelangen Grafhorst Vereniging Dorpsbelangen Ver. 's-Heerenbroek Dorpsbelangen Wilsum Vereniging Dorpsbelangen Zalk Vereniging Dorpshuis An de Steege het bestuur van Stichting Kaartvereniging de Geute Kampereiland Stichting Kandelaar VOF de MFC de Toekomst Overijsselse Ver van Kleine kernen OVVK Polderbelangen Mastenbroek Stichting wijkcentrum Reyersdam Streekbelangen Kampereiland Vereniging Streekbelangen Kamperveen Vereniging Zuid Bovenbroek Wijkvereniging	4.176 3.500 4.531 2.624 2.329 2.429 2.381 3.250 5.000 3.250 3.250 3.250 348 2.086 10.000 2.282 2.427 4.750
Koningsdag	KOV Kamper Oranjevereniging Oranjevereniging IJsselmuiden	959 1.101
Landbouw	UO-Glastuinbouw Stg	667
Maatschappelijk dienstverlening	Kansrijk Wonen Stichting	17.500
Maatschappelijk werk	Kern St Maatsch dienstverlening De Zwolle Alg Gemeente	764.350 28.257
Maatschappelijke dienstverlening	Kern St Maatsch dienstverlening De Zwolle Alg Gemeente	19.524 8.266
Mantelzorg	Alzheimer Trefpunt Stichting OZOverbindzorg Stichting Patiëntenvereniging IJsselmuiden Ned	3.100 5.250 4.925
Media	IJsselmond RTV Stichting	87.374
Minimafonds	Kamper Krachtfonds Stichting	3.750
Natuurbescherming	Dorpshuis An de Steege het bestuur van Stichting IJsseldelta Natuurvereniging Vogel en Egelasiel Kampen STG	9.500 2.490 3.195
Ondernemersfonds	Kampen Partners Stichting	80.000
Onderwijsachterstanden OAB	KleurRijk BV CKO	23.107
Openbaar bibliotheekwerk	Openbare Leeszaal & Bibliotheek Prokino Zorg Stichting	365.717 251.437
Overig bibliotheekwerk	Openbare Leeszaal & Bibliotheek Oranjeschool Zalk	1.486.804 538
Overig culturele projecten	Openbare Leeszaal & Bibliotheek	2.720
Overige culturele	Ventura Stichting Jeugdtheater	3.000
Overige culturele projecten	AMDG Kampen Christelijk Kamper Harm Broederband Muziekvereniging De Orsel	3.000 1.870 2.000
Peuteropvang en VVE	Iris Opvang KleurRijk BV CKO Lucky Sportkinderopvang ONS Prokino Zorg Stichting	10.600 23.107 51.280 251.437
Podiumkunst	Stichting IJsselrijk Kinderopvang Sambiq Stichting	8.069 26.720

	Stadsgehoorzaal Het Bestuur van de Stichting	981.116
Preventie	Centraal Bureau Tactus	3.750
	Present Kampen Stichting	12.500
Restauratie	Jonker - Begić	2.974
	Heldoorn - Tuinman	3.372
Slachtofferhulp	Slachtofferhulp Nederland Stichting	17.925
Sociaal cultureel werk	Brunt Groep Kampen Henk	500
	Gasmangroep St Martin	500
	Hanzeluiden Kampen Scouting	500
	Hobbelpaard Speelothek 't	975
	Kamper Vakantie Komitee	3.850
	KBO Secretariaat	4.668
	Nederlands Herv kerk Jeugdraad	939
	PCOB afd IJsselmuiden	218
	PCOB afd Zalk/Kamperveen	122
	PCOB afdeling Kampen	1.613
	Senioren Societeit Voor Alle Gezindten(VAG)	8.125
	Seniorensociëteit Kampen	13.389
Sociaal cultureel werk	KBO Secretariaat	2.668
Sociale basis	8ste Werk Stichting Het	38.150
	Aangepast Sporten Kampen St	2.215
	Brunt Groep Kampen Henk	500
	Centraal Bureau Tactus	3.750
	Focus Stichting	15.020
	Gasmangroep St Martin	500
	Hanzeluiden Kampen Scouting	1.850
	Hobbelpaard Speelothek 't	975
	Isala '96 AV	1.800
	Kamper Krachtfonds Stichting	3.750
	Kamper Vakantie Komitee	3.850
	Kansrijk Wonen Stichting	17.500
	KBO Secretariaat	2.000
	Kern St Maatsch dienstverlening De	2.390
	Kinderfysiotherapie Kampen Praktijk	18.996
	Leger des Heils Korps Kampen	44.650
	OZOverbindzorg Stichting	5.250
	Paardrijden Gehandicapt IJsselmuiden Stichting	2.215
	Patiëntenvereniging IJsselmuiden Ned	4.925
	PCOB afd IJsselmuiden	784
	PCOB afd Zalk/Kamperveen	250
	PCOB afdeling Kampen	1.650
	Philadelphia Werk & Begeleiding Noord Nederland BV	3.300
	Present Kampen Stichting	21.000
	RIBW Groep Overijssel	10.737
	Sambiq Stichting	25.000
	Senioren Societeit Voor Alle Gezindten(VAG)	1.000
	Seniorensociëteit Kampen	1.000
	Sonnenberch sportcentrum	10.480
	Stichting Impluz	15.555
	Verloskundigen Praktijk Kampen	12.625
	Voedselbank Kampen St.	19.000
	W&L opleidingen.nl	16.900
	Wijz. o.v.v. Welzijn Kampen Stichting	99.838
	Youth for Christ Kampen STG	5.000
	Zwartendijkruiters SAP De	2.215
Sport	Aangepast Sporten Kampen St	2.215
	Kinderfysiotherapie Kampen Praktijk	18.996
	Paardrijden Gehandicapt IJsselmuiden Stichting	1.218
	Sportraad Kampen	4.699
Stedelijke vernieuwing	Haze	6.075
	Schuurman - Gremme	474
	Stadsherstel Kampen Stichting	741
	Winters Advies & Training	4.671
	Bos - de Ruiter	2.990
	Pelleboer - van der Kloft	4.363

	Stadsherstel Kampen Stichting	400
	Verhoek	5.080
Subsidie regenton	Diverse particulieren	4.689
Tijdelijke subsidieregeling	Senioren Societeit Voor Alle Gezindten(VAG)	1.900
	Trompetter Korps Kamper	2.931
	Zwartendijkruiters SAP De	4.861
Toerisme	Cantecleer Kinderboerderij STG	108.400
Welzijnswerk	Wijz. o.v.v. Welzijn Kampen Stichting	2.095.339
Wmo	Leger des Heils Korps Kampen	17.750
Eindtotaal		10.724.362

Beleidsindicatoren en kengetallen

Besluit Begroting en Verantwoording

Gemeenten nemen een uniforme basisset beleidsindicatoren op in hun begroting en jaarverslag. De set behandelt een breed spectrum van onderwerpen, van misdrijven en afval tot bijstandsuitkeringen en nieuwbouwwoningen. Zo kunt u zich een helder beeld vormen van de beleidsresultaten van de gemeente.

Veiligheid

Verwijzingen Halt per 1.000 jongeren

Misdrijven

Kampen, per 1.000 inwoners

Economie

Functiemenging

50,2% Kampen
53,3% Nederland
Meerdere bronnen | 2021

Vestigingen (van bedrijven) per 1.000 inw.15 t/m 64jr

145,6 Kampen
165,1 Nederland
LISA | 2021

Onderwijs

Absoluut verzuim per 1.000 leerlingen

2,0
Kampen

2,7
Nederland

DUQ/Ingrado | 2021

Relatief verzuim per 1.000 leerlingen

9
Kampen

20
Nederland

DUQ/Ingrado | 2021

Voortijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)

1,8%
Kampen

1,9%
Nederland

DUQ/Ingrado | 2021

Sport, cultuur en recreatie

Sociaal domein

Niet-sporters

55,2%
Kampen

49,3%
Nederland

Meerdere bronnen | 2020

Banen

per 1.000 inwoners van 15-64 jaar

663,3
Kampen

805,5
Nederland

Meerdere bronnen | 2021

Volksgezondheid en Milieu

Omvang huishoudelijk restafval kg per inwoner

Kampen

Nederland

169

CBS statistiek Huishoudelijk afval | 2021

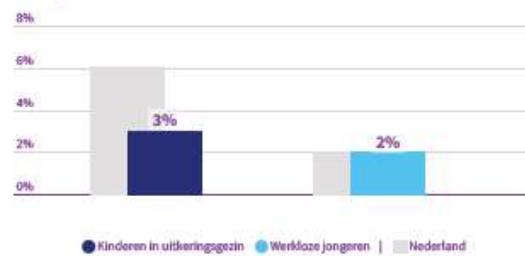
Jongeren met een delict voor de rechter

1%
Kampen

1%
Nederland

CBS Jeugd | 2020

Achterstand onder jeugd Kampen

CBS Jeugd | 2021

Percentage bekende hernieuwbare elektriciteit

27,1%
Kampen

26,8%
Nederland

berekening | 2020

Netto arbeidsparticipatie

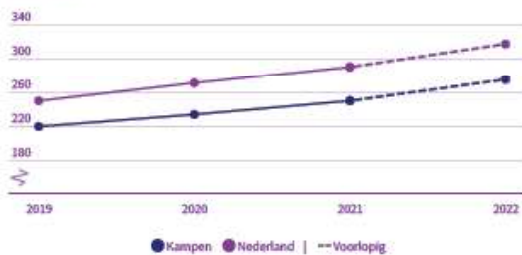
76,4%
Kampen

72,2%
Nederland

CBS | 2022

Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

Gemiddelde WOZ-waarde x €1.000

CBS - WOZ | 2019 - 2022

Personen met een bijstandsuitkering per 10.000 inwoners

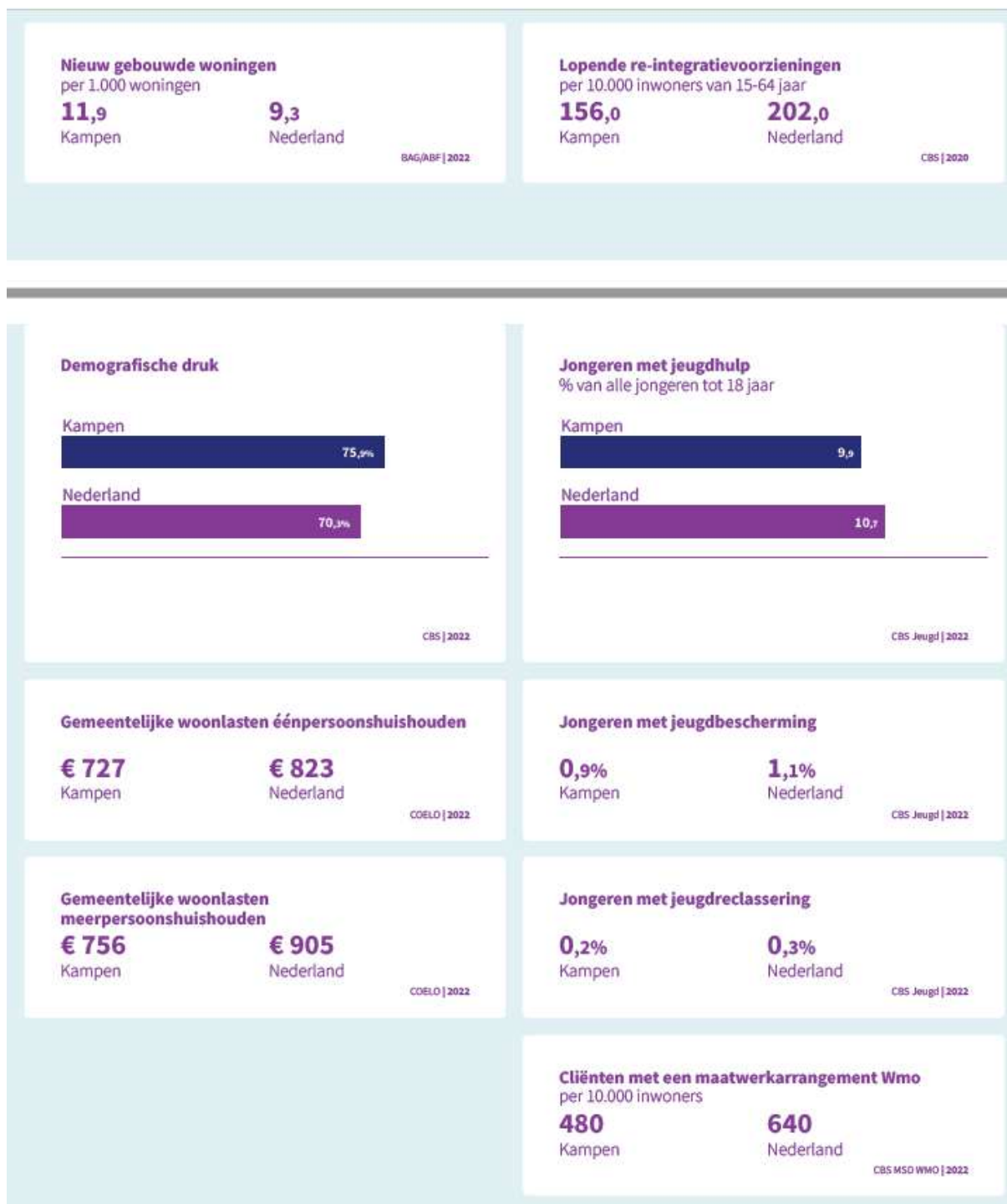
Kampen

261,4

Nederland

431,1

CBS | 2021

Formatie

Aantal Fte (toegestane formatie) per 1.000 inwoners: $409 / 54.814 = 7,5$ Fte

Bezetting

Aantal Fte (werkelijke formatie) per 1.000 inwoners: $387 / 54.814 = 7,1$ Fte

Apparaatskosten

Kosten per inwoner: € 35,4 miljoen / 54.814 = € 646

Externe inhuur

Kosten inhuur externen als % van (totale loonsom + kosten inhuur externen):
 $€ 4,2 \text{ miljoen kosten inhuur} / (€ 33,4 \text{ miljoen loonsom} + € 4,2 \text{ miljoen kosten inhuur}) = 11,2 \%$

Overheadkosten

De overheadkosten uitgedrukt in een % van de totale lasten (exclusief toevoegingen aan reserves):
 $€ 19,7 \text{ miljoen overhead} / € 168,7 \text{ miljoen} = 11,7 \%$

SiSa en IMG

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2022 op grond van artikel 3 van de Regeling Informatieverstrekking SiSa - d.d. 14-2-2023								
Verzekerder	Uitvoeringscode	Specifieke uitvoering Oekraïne Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	
JenV	A12B	Incidentele bijdrage ondersteuning naleving controle op coronatoegangsbewijzen	Naam veiligheidsregio	Besteding (jaar T)	Besteding volgens besluit van de veiligheidsregio uitgevoerd (Ja/nee)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)	
		Gemeenten	Aard controle n.v.t. Indicator: A12B/01	Aard controle R Indicator: A12B/02	Aard controle n.v.t. Indicator: A12B/03	Aard controle n.v.t. Indicator: A12B/04	Aard controle n.v.t. Indicator: A12B/05	
		050003 Veiligheidsregio IJsselmeer	€ 0	Ja	€ 38,013	Ja		
JenV	A13	Incidentele bijdrage ondersteuning naleving controle op coronatoegangsbewijzen	Besteding in (jaar T) (zelfstandige uitvoering inclusief uitvoering door andere partijen, niet zijnde medeoverheden)	Zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)	Correctie besteding (jaar T-1) Vanaf SiSa 2023 van toepassing i.v.m. SiSa tussen medeoverheden	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) in inclusief uitvoering door andere medeoverheden vanaf SiSa 2023	Eindverantwoording (Ja/Nee)	
		Gemeenten	Aard controle R Indicator: A13/01	Aard controle n.v.t. Indicator: A13/02	Aard controle R Indicator: A13/03	Aard controle R Indicator: A13/04	Aard controle n.v.t. Indicator: A13/05	
		€ 3,963	Ja	€ 0	€ 3,963	Nee		
JenV	A16	Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne	Vul in totaal cumulatief te ontvangen normbedrag per gerealiseerde plek per dag (GOO) 1 maart tot en met 14 oktober 2022	Vul in totaal cumulatief te ontvangen normbedrag per gerealiseerde plek per dag (GOO) met ingang van 15 oktober 2022 (jaar T)	Vul in verschil werkelijke bestedingen ten opzichte van de gecombineerde uitkomst van A16/01 en A16/02 (jaar T) - uitzonderingsbepaling (GOO)	Besteding (jaar T) t/m de transitie- uitgangspunt uitvoeringskosten	Besteding (jaar T) uitoeringskosten t/m de transitie verstrekingen (POO)	
		Gemeenten	Aard controle R Indicator: A16/01	Aard controle R Indicator: A16/02	Aard controle R Indicator: A16/03	Aard controle R Indicator: A16/04	Aard controle R Indicator: A16/05	
		€ 3,114,700	€ 1,541,481	€ 0	€ 0	€ 0	€ 126,740	
		Totaal bedrag vorderingen uitgekeerde verstrekingen (jaar T) POO						
		Aard controle R Indicator: A16/07	Aard controle R Indicator: A16/08	Aard controle n.v.t. Indicator: A16/09	Aard controle n.v.t. Indicator: A16/10	Aard controle n.v.t. Indicator: A16/11	Aard controle R Indicator: A16/06	
		€ 0	€ 187,320	€ 5,130,251	€ 5,130,251	Nee		
FIN	B2	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagproblematiek	Aantal (potentieel) gedupeerden die in aanmerking komt voor ondersteuning (jaar T)	Cumulatief aantal (potentieel) gedupeerden die in aanmerking komt voor ondersteuning (t/m jaar T)	Aantal uitgewerkte plannen van aanpak in (jaar T)	Cumulatief aantal uitgewerkte plannen van aanpak (t/m jaar T)	Normbedragen voor a, b, d en f (ja/nee)(vanaf 2021)	Normbedragen voor e (ja/nee) (vanaf 2021)
		Gemeenten	Aard controle R Indicator: B2/01	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/02	Aard controle D2 Indicator: B2/03	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/04	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/05	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/06
		3	71	6	6	6	Ja	Ja
		Eindverantwoording (Ja/Nee)	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1
		Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel a, b, d en f (artikel 3)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdelen a, b, d en f (artikel 3)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3)	Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3)
		Aard controle n.v.t. Indicator: B2/07	Aard controle R Indicator: B2/08	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/09	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/10	Aard controle R Indicator: B2/11	Aard controle R Indicator: B2/12	Aard controle R Indicator: B2/13
		Nee	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1
		Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1
		Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3)	Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3)	Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3)
		Aard controle R Indicator: B2/16	Aard controle R Indicator: B2/17	Aard controle R Indicator: B2/18	Aard controle R Indicator: B2/19	Aard controle R Indicator: B2/20	Aard controle R Indicator: B2/21	Aard controle R Indicator: B2/22
		€ 22,934	€ 22,934	€ 22,934	€ 22,934	€ 670	€ 670	€ 670
		Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2
		Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerden (jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerde cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak (jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten (jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)
		Aard controle R Indicator: B2/23	Aard controle R Indicator: B2/24	Aard controle R Indicator: B2/25	Aard controle R Indicator: B2/26	Aard controle R Indicator: B2/27	Aard controle R Indicator: B2/28	Aard controle R Indicator: B2/29
		€ 3,800	€ 12,160	€ 20,808	€ 20,808	€ 13,464	€ 13,464	€ 13,464
		Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	Totaal	Totaal	Totaal
		Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden), indien nog niet eerder opgegeven (jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden), indien nog niet eerder opgegeven (t/m jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel f x aantal dragesprekken (jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel f x aantal dragesprekken cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)	Totaal verantwoord (jaar T) voor de SPUK B2 regeling	Totaal verantwoord (jaar T) voor de SPUK B2 regeling	Totaal verantwoord (jaar T) voor de SPUK B2 regeling
		Aard controle R Indicator: B2/30	Aard controle R Indicator: B2/31	Aard controle R Indicator: B2/32	Aard controle R Indicator: B2/33	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/34	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/35	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/36
		€ 48,000	€ 48,000	€ 1,600	€ 1,600	€ 119,636	€ 119,636	€ 119,636
BZK	C32	Regeling specifieke uitkering ventilatie in scholen	Beschikkingnummer/Naam	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Start bouwactiviteiten uiterlijk 31 augustus 2022 (Ja/Nee)	Toelichting (verplicht als bij start bouwactiviteiten (indicator 04) 'Nee' is ingevuld)	Eindverantwoording (Ja/Nee)
		Gemeenten	Aard controle n.v.t. Indicator: C32/01	Aard controle R Indicator: C32/02	Aard controle n.v.t. Indicator: C32/03	Aard controle D2 Indicator: C32/04	Aard controle n.v.t. Indicator: C32/05	Aard controle n.v.t. Indicator: C32/06
		1 SUVIS21-0170775	€ 27,225	€ 27,225	€ 27,225	Ja		Ja
		2 SUVIS21-01197304	€ 382,630	€ 382,630	€ 382,630	Ja		Ja
		3 SUVIS21-01197609	€ 242,327	€ 242,327	€ 242,327	Ja		Ja
		4 SUVIS21-01345673	€ 0	€ 45,545	€ 45,545	Nee	Er wordt geen gebruik gemaakt van deze subsidie; vervalt.	Nee
		5 SUVIS21-01211467	€ 0	€ 0	€ 0	Nee	Uitvoering van de werkzaamheden uitgesteld i.v.m. onderzoek naar nieuwe huisvesting voor de school.	Nee
		6 SUVIS21-2-02366426	€ 800,000	€ 800,000	€ 800,000	Nee	De uitvoering is in de tijd opgeschoven; nieuwe planning zomervakantie 2023.	Nee
		7 SUVIS21-2-03051516	€ 92,705	€ 92,705	€ 92,705	Nee	De werkzaamheden zijn gepland voor 2023/2024.	Nee
		Kopie Beschikkingnummer/Naam	Zijn de begrotingsposten waarvoor een uitkering is aangevraagd uitgevoerd? (Ja/Nee/N.v.t.)	Toelichting (verplicht als bij indicator 08 nee is ingevuld)				
		Aard controle n.v.t. Indicator: C32/07	Aard controle D2 Indicator: C32/08	Aard controle n.v.t. Indicator: C32/09				
		1 SUVIS21-0170775	Ja					
		2 SUVIS21-01197304	Ja					
		3 SUVIS21-01197609	Ja					
		4 SUVIS21-01345673	N.v.t.					
		5 SUVIS21-01211467	N.v.t.					
		6 SUVIS21-2-02366426	N.v.t.					
		7 SUVIS21-2-03051516	N.v.t.					

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2022 op grond van artikel 3 van de Regeling Informatieverstrekking SiSa - d.d. 14-2-2023								
Verzekerder	Uitveringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	
BZK	C41B	Regeling specifieke uitkering flexibele inzet woningbouw SiSa tussen medeoverheden	Hieronder per regel één provinciecode selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die provincie invullen	Besteding (jaar T) aan flexibele ondersteuning, capaciteit en expertise	Cumulative besteding (t/m jaar T) aan flexibele ondersteuning, capaciteit en expertise	Cumulative cofinanciering (t/m jaar T)	Aantal projecten dat (in jaar T) is geholpen met middelen	Aantal projecten dat cumulatief (t/m jaar T) is geholpen met middelen
			Aard controle n.v.t. Indicator: C41B/01	Aard controle R Indicator: C41B/02	Aard controle n.v.t. Indicator: C41B/03	Aard controle R Indicator: C41B/04	Aard controle n.v.t. Indicator: C41B/05	Aard controle n.v.t. Indicator: C41B/06
			1 030004 Provincie Overijssel	€ 66,000	€ 66,000	€ 21,222	1	1
			2					
			3					
			4					
			5					
			Kopie provinciecode	Cumulatief aantal (t/m jaar T) woningen dat in deze projecten wordt gerealiseerd	Eindverantwoording (Ja/Nee)			
			Aard controle n.v.t. Indicator: C41B/07	Aard controle n.v.t. Indicator: C41B/08	Aard controle n.v.t. Indicator: C41B/09			
			1 030004 Provincie Overijssel	3.000	Ja			
2								
3								
4								
5								
BZK	C43	Regeling reductie energiegebruik woningen Gemeenten	Beschikkingnummer/naam	Besteding (jaar T)	Cumulative besteding (t/m jaar T)	Aantal bereikte woningen	Toelichting	Eindverantwoording (Ja/Nee)
			Aard controle n.v.t. Indicator: C43/01	Aard controle R Indicator: C43/02	Aard controle R Indicator: C43/03	Aard controle D1 Indicator: C43/04	Aard controle n.v.t. Indicator: C43/05	Aard controle n.v.t. Indicator: C43/06
			RREW2020-00448984	€ 57,188	€ 230,408	2.899		Ja
Totaal aantal bereikte huurwoningen	Is minstens 70% van de uitgekeerde specifieke uitkering bestemd voor activiteiten als bedoeld in artikel 4, eerste lid, onder a, b of c van de regeling (Ja/Nee)?							
Aard controle D1 Indicator: C43/07	Aard controle n.v.t. Indicator: C43/08							
1.997	Ja							
BZK	C55	Aanpak energiearmoede	Het aantal huishoudens in huurwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/ide energierekening	Besteding (jaar T) van de onder indicator 01 gemeoede kosten	Cumulative besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 01 gemeoede kosten	Het aantal huishoudens in koopwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/ide energierekening	Besteding (jaar T) van de onder indicator 04 gemeoede kosten	Cumulative besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 04 gemeoede kosten
			Aard controle n.v.t. Indicator: C55/01	Aard controle R Indicator: C55/02	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/03	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/04	Aard controle R Indicator: C55/05	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/06
			0	€ 0	€ 0	0	€ 0	€ 0
			Het aantal huishoudens dat ondersteuning –bijvoorbeeld via advies aan huis- heeft gekregen in de vorm van advies over vermindering van het energiegebruik voor zijn specifieke woningen waar de bewoner direct zijn/haar energiegebruik mee heeft kunnen verminderen.	Besteding (jaar T) van de onder indicator 07 gemeoede kosten	Cumulative besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 07 gemeoede kosten			
			Aard controle n.v.t. Indicator: C55/07	Aard controle R Indicator: C55/08	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/09			
0	€ 0	€ 0						
Het aantal kleine gasbesparende maatregelen (w.o. radiatorblee en tochtstrips)	Het aantal kleine elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. LED-lampen)	Het aantal grote(m) gasbesparende maatregelen (w.o. dakisolatie, vloerisolatie, spouwmuurisolatie etc.)	Het aantal grote(m) elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. vengingen koelkasten, wasmachines etc.)	Het aantal gegeven adviezen met directe verlagingsenergiegebruik/energie-rekening tot gevolg	Het aantal overige energierekening verlagende maatregelen			
Aard controle n.v.t. Indicator: C55/10	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/11	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/12	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/13	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/14	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/15			
0	0	0	0	0	0			
BZK	C56	Regeling huisvesting aandachtsgroepen	Beschikkingnummer	Projectnaam	Besteding (jaar T) per project	Cumulative bestedingen (t/m jaar T) - per project	Aantal woonruimten en verblijfsruimten waarvan de werkzaamheden zijn gestart in (jaar T)	Aantal volledig gerealiseerde woonruimten en verblijfsruimten (t/m jaar T)
			Aard controle n.v.t. Indicator: C56/01	Aard controle n.v.t. Indicator: C56/02	Aard controle R Indicator: C56/03	Aard controle R Indicator: C56/04	Aard controle n.v.t. Indicator: C56/05	Aard controle n.v.t. Indicator: C56/06
			1 RHA2021-02275985	Regeling huisvesting aandachtsgroepen	€ 300,000	€ 300,000	140	140
			2					
			10					
			Kopie Projectnaam	Opbrengsten jaar T	Cumulative opbrengsten (t/m jaar T)	Opgevoerde kostenactiviteiten zoals opgenomen in de aanvraag zijn overgenomen (t/m jaar T) (Ja/Nee)	De uitvoering loopt volgens de planning (Ja/Nee)	Zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)
			Aard controle n.v.t. Indicator: C56/07	Aard controle R Indicator: C56/08	Aard controle R Indicator: C56/09	Aard controle R Indicator: C56/10	Aard controle n.v.t. Indicator: C56/11	Aard controle n.v.t. Indicator: C56/12
			1 Regeling huisvesting aandachtsgroepen	€ 0	€ 0	Ja	Nee	Ja
			2					
			10					
Eindverantwoording (Ja/Nee)	Zijn binnen twee jaar na de datum van toekenning van de uitkering onomkeerbare stappen gezet?							
Aard controle n.v.t. Indicator: C56/13	Aard controle n.v.t. Indicator: C56/14							
Nee	Nee							
BZK	C62	Specifieke uitkering aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de beslagennafaire	Gederfde opbrengsten (jaar T) die voortvloeien uit het kwijtschelden van gemeentelijke belastingen	Eindverantwoording (Ja/Nee)				
			Aard controle R Indicator: C62/03	Aard controle n.v.t. Indicator: C62/04				
€ 297	Nee							

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2022 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking siSa - d.d. 14-2-2023										
Verantwoorder	Uitvoeringsscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator				
BZK	C75B	Regiodeals 3 ^e franche SiSa tussen medeoverheden	Hieronder per regel één code selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen	Kenmerk/ beschikingsnummer	Betroft pijler	Besteding per pijler (jaar T)	Cofinanciering per pijler (jaar T)			
			Aard controle n.v.t. Indicator: C75B/01	Aard controle n.v.t. Indicator: C75B/02	Aard controle n.v.t. Indicator: C75B/03	Aard controle R Indicator: C75B/04	Aard controle R Indicator: C75B/05			
			030004 Provincie Overijssel	2021/0048385	1	€ 0	€ 0			
			030004 Provincie Overijssel	2021/0048385	2	€ 23.328	€ 23.328			
			030004 Provincie Overijssel	2021/0048385	3	€ 0	€ 0			
			030004 Provincie Overijssel	2021/0048385	4	€ 0	€ 0			
			030004 Provincie Overijssel	2021/0048385	5	€ 0	€ 0			
			Hieronder verschijnt de code conform de keuze gemaakt bij indicator C75B/01 In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen	Totale cumulatieve besteding per pijler (t/m jaar T)	Totale cumulatieve cofinanciering per pijler (t/m jaar T)	Toelichting				
			Aard controle n.v.t. Indicator: C75B/06	Aard controle n.v.t. Indicator: C75B/07	Aard controle n.v.t. Indicator: C75B/08	Aard controle n.v.t. Indicator: C75B/09				
			030004 Provincie Overijssel	€ 37.942	€ 37.942					
			030004 Provincie Overijssel	€ 23.328	€ 23.328					
			030004 Provincie Overijssel	€ 0	€ 0					
			030004 Provincie Overijssel	€ 0	€ 0					
			030004 Provincie Overijssel	€ 0	€ 0					
			Totale cumulatieve uitvoeringskosten (t/m jaar T)	Totale compensabele BTW (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)					
Aard controle n.v.t. Indicator: C75B/10	Aard controle R Indicator: C75B/11	Aard controle n.v.t. Indicator: C75B/12								
€ 22.853	€ 25.733	Nee								
OCW	D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2019-2022 (OAB) Gemeenten	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 159, eerste lid WPC)	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 158 WPC)	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en vroegschoolse educatie met bewegende gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 160 WPC)	Correctie besteding (jaar T-1)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)			
			Aard controle R Indicator: D8/01	Aard controle R Indicator: D8/02	Aard controle R Indicator: D8/03	Aard controle R Indicator: D8/04	Aard controle R Indicator: D8/05			
			€ 551.031	€ 426.174	€ 16.214	€ 0	€ 263.096			
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid	In 2022 opgebouwde reserve om mee te nemen naar volgende verjaarte periode			
			Aard controle n.v.t. Indicator: D8/06	Aard controle R Indicator: D8/07	Aard controle n.v.t. Indicator: D8/08	Aard controle R Indicator: D8/09	Aard controle R Indicator: D8/10			
			1				€ 240.321			
			2							
			10							
			OCW	D14	Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen	Besteding (jaar T) maatregelen artikel 3, lid 2, a t/m e samen opgeteld	Besteding (jaar T) voor tijdelijke extra huur van bestaande huisvesting indien deze extra huisvesting nodig is voor de uitvoering van maatregelen die scholen of gemeenten in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs nemen	Besteding (jaar T) voor ambtelijke capaciteit van de gemeente of inkoop van expertise voor de uitvoering van het Nationaal Programma Onderwijs	Correctie besteding (jaar T-1)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)
						Aard controle R Indicator: D14/01	Aard controle R Indicator: D14/02	Aard controle R Indicator: D14/03	Aard controle R Indicator: D14/04	Aard controle R Indicator: D14/05
						€ 145.740	€ 0	€ 0	€ 0	€ 248.739
						Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs	
						Aard controle n.v.t. Indicator: D14/06	Aard controle R Indicator: D14/07	Aard controle n.v.t. Indicator: D14/08	Aard controle R Indicator: D14/09	
						1				
						2				
10										
IenW	E20	Regeling stimulering verkeersmaatregelen 2020-2021 Provincies en Gemeenten				Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Cumulatieve cofinanciering (t/m jaar T)	Project afgerond (alle maatregelen) in (jaar T) (Ja/Nee)	
						Aard controle R Indicator: E20/01	Aard controle n.v.t. Indicator: E20/02	Aard controle R Indicator: E20/03	Aard controle n.v.t. Indicator: E20/04	
						€ 624.375	€ 624.375	€ 390.009	Ja	
						Naam/nummer per maatregel	Per maatregel, maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee)	De hoeveelheid opgeleverde verkeersveiligheids-maatregelen per type maatregel (stukks, meters)	Eventuele toelichting, mits noodzakelijk	
						Aard controle n.v.t. Indicator: E20/05	Aard controle n.v.t. Indicator: E20/06	Aard controle n.v.t. Indicator: E20/07	Aard controle n.v.t. Indicator: E20/08	
						115 Aanleg van een rotsade binnen de bebouwde kom aantal in st	Ja	1		
						217 Het volwaardig afvaarden van een gebiedsontsluitingsweg 50 km/uur naar een orfoegangsweg 30 km/uur aantal in meters	Ja	300		
			50							

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2022 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking siSa - d.d. 14-2-2023

Verantwoorder	Uitkeringscode	Specifieke uitering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator						
			Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	
IenW	E44B	Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021-2027 (SiSa tussen medeoverheden)	Hieronder per regel één CBS(code) uit (jaar T) selecteren en in de kolommen naast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen	Besteding (jaar T) ten laste van de verstrekker	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van de verstrekker	Besteding ten laste van cofinanciering (jaar T)	Besteding cofinanciering cumulatief (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)	
			Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/01	Aard controle R Indicator: E44B/02	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/03	Aard controle R Indicator: E44B/04	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/05	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/06	
			030004 Provincie Overijssel	€ 4,200	€ 4,200	€ 0	€ 11,044	€ 11,044	Ja
			030004 Provincie Overijssel	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee
			030004 Provincie Overijssel	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee
			030004 Provincie Overijssel	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee
			030004 Provincie Overijssel	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee
			030004 Provincie Overijssel	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee
			030004 Provincie Overijssel	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee
			030004 Provincie Overijssel	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee
10	030004 Provincie Overijssel	€ 28,300	€ 28,300	€ 0	€ 69,690	€ 69,690	Ja		
		Kopie CBS(code)	Naamnummer maatregel	Maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) - per maatregel					
		Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/07	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/08	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/09					
1	030004 Provincie Overijssel	1. Waterbestendig inrichten trafocerkpad	Ja						
2	030004 Provincie Overijssel	2. Opstellen afkoppelplan Groenestraat / Bongerd	Nee						
3	030004 Provincie Overijssel	3. Adaptieve heintrichting met afkoppelen hemelwaterafvoer Burgemeester Visseweg	Nee						
4	030004 Provincie Overijssel	4. Adaptieve heintrichting met afkoppelen hemelwaterafvoer Baan	Nee						
5	030004 Provincie Overijssel	5. Adaptieve heintrichting met afkoppelen hemelwaterafvoer Van Diggelenweg	Nee						
6	030004 Provincie Overijssel	6. Meeuwerplein	Nee						
7	030004 Provincie Overijssel	7. Adaptieve heintrichting met afkoppelen hemelwaterafvoer Bisschopsweiding	Nee						
8	030004 Provincie Overijssel	8. Adaptieve heintrichting met afkoppelen hemelwaterafvoer Drostestraat	Nee						
9	030004 Provincie Overijssel	9. Adaptieve heintrichting met afkoppelen hemelwaterafvoer Holtzendraat; verharding vervangen door goen	Nee						
10	030004 Provincie Overijssel	10. Klimaatadaptief Herinrichten Oratoriumplein - Verharding vervangen door goen	Ja						
IenW	E84	Regeling stimulerende verkeersveiligheidsmaatregelen 2022-2023 Provincies en Gemeenten	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Cumulatieve eigen bijdrage en externe financiering (t/m jaar T)	Project afgerond (alle maatregelen) in (jaar T) (Ja/Nee)			
			Aard controle R Indicator: E84/01	Aard controle n.v.t. Indicator: E84/02	Aard controle R Indicator: E84/03	Aard controle n.v.t. Indicator: E84/04			
			€ 0	€ 0	€ 0	Nee			
			Naam/nummer per maatregel	Per maatregel, maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee)	De hoeveelheid opgeleverde verkeersveiligheids-maatregelen per type maatregel (stuk, meters)	Eventuele toelichting, mits noodzakelijk			
			Aard controle n.v.t. Indicator: E84/05	Aard controle n.v.t. Indicator: E84/06	Aard controle n.v.t. Indicator: E84/07	Aard controle n.v.t. Indicator: E84/08			
			1	321 Aanleg van een vrijliggend fietspad of vrijliggend fiets-/romfietspad (op 50-, 60- en 80 km/h wegen) (aantal in Meters)	Nee	0			
			2	322 Fysiek opheffen fietsoverschrijfbal in Stuks	Nee	0			
			3	330 Aanleg van een kruispuntplateau ETW-ETW 30km/h (aantal in Stuks)	Nee	0			
			4	348 Aanleg van een fietsoverschrijfbal via een middenland, alleen bij een kruispunt (aantal in Stuks)	Nee	0			
			5	372 Draagkrachtige berm (aantal in Meters)	Nee	0			
EZK	F1	Regeling aankoop woningen onder een hoogspanningsverbinding	Projectnaam/UWHS-nummer	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen per woning	Is de bestemming gewijzigd (Ja/Nee)	Eindverantwoording per woning (Ja/Nee)	Cumulatieve besteding ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T)		
			Aard controle n.v.t. Indicator: F1/01	Aard controle R Indicator: F1/02	Aard controle D1 Indicator: F1/03	Aard controle D1 Indicator: F1/04	Aard controle R Indicator: F1/05		
1	UWHS170248	€ 4,053	Nee	Nee	€ 435,136				
2	UWHS170249	€ 625	Nee	Nee	€ 2,308				
100									
SZW	G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet Gemeentedeel 2022 Alle gemeenten verantwoord hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Besteding (jaar T) algemene bijstand Gemeente L1 Participatiewet (PW)	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk) Gemeente L1 Participatiewet (PW)	Besteding (jaar T) IOAW Gemeente L2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk) Gemeente L2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	Besteding (jaar T) IOAZ Gemeente L3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk) Gemeente L3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)	
			Aard controle R Indicator: G2/01	Aard controle R Indicator: G2/02	Aard controle R Indicator: G2/03	Aard controle R Indicator: G2/04	Aard controle R Indicator: G2/05	Aard controle R Indicator: G2/06	
			€ 10,692,801	€ 216,586	€ 809,704	€ 2,970	€ 31,207	€ 0	
			Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet	Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk)	Gedefte baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet in (jaar T) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Participatiewet (PW)	
			Gemeente L4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004)	Gemeente L4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004)	Gemeente L6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK)	Gemeente L7 Participatiewet (PW)	Gemeente L7 Participatiewet (PW)		
			Aard controle R Indicator: G2/07	Aard controle R Indicator: G2/08	Aard controle R Indicator: G2/09	Aard controle R Indicator: G2/10	Aard controle R Indicator: G2/11	Aard controle R Indicator: G2/12	
			€ 97,747	€ 0	€ 0	€ 1,444,550	€ 2,321	€ 0	
			Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren als gevolg van kwijt te schelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet (jaar T) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Participatiewet (PW)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)					
			Aard controle D2 Indicator: G2/13	Aard controle n.v.t. Indicator: G2/14					
			€ 0	Ja					

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2022 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking siSa - d.d. 14-2-2023								
Verantwoorder	Uitvoeringscode	Specifieke uitvoering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	
SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking) Gemeentedeel 2022 Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004 Alle gemeenten verantwoord hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Gemeente Aard controle R Indicator: G3/01	Baten (jaar T) vanwege vanaf 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Gemeente Aard controle R Indicator: G3/02	Baten vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Gemeente Aard controle R Indicator: G3/03	Besteding (jaar T) Bob Gemeente Aard controle R Indicator: G3/04	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk) Gemeente Aard controle R Indicator: G3/05	Besteding (jaar T) onderzoekskosten artikel 52, eerste lid, onderdeel b, Btz 2004 (Bob) Gemeente Aard controle R Indicator: G3/06
			€ 29.000 BBZ vóór 2020 – levensonderhoud (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Aard controle R Indicator: G3/07	€ 20.257 BBZ vóór 2020 – kapitaalverstrekking (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Aard controle R Indicator: G3/08	€ 21.323 BBZ vóór 2020 – levensonderhoud en kapitaalverstrekking (BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekking BOB in (jaar T) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Aard controle R Indicator: G3/09	€ 0 BBZ vanaf 2020 – kapitaalverstrekking (Ja/Nea) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in (jaar T) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Aard controle R Indicator: G3/10	€ 0 Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nea) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in (jaar T) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Aard controle n.v.t. Indicator: G3/11	€ 0
SZW	G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) gemeentedeel 2022 Alle gemeenten verantwoord hier het gemeentedeel over Tozo (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Welke regeling betreft het? Gemeente Aard controle n.v.t. Indicator: G4/01	Besteding (jaar T) levensonderhoud Gemeente Aard controle R Indicator: G4/02	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Gemeente Aard controle R Indicator: G4/03	Baten (jaar T) levensonderhoud Gemeente Aard controle R Indicator: G4/04	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (aflossing) Gemeente Aard controle R Indicator: G4/05	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (overig) Gemeente Aard controle R Indicator: G4/06
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 3.448	€ 0	€ 40.685	€ 33.154	€ 2.560
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 13.405	€ 0	€ 1.210	€ 0	€ 0
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 10.475	€ 6.261	€ 667	€ 21.950	€ 513
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 3.448	€ 0	€ 162	€ 915	€ 68
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 3.448	€ 0	€ 162	€ 0	€ 0
			6 Totaal	€ 34.224	€ 6.261	€ 42.886	€ 56.059	€ 3.171
			Kopie regeling	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T) Gemeente Aard controle n.v.t. Indicator: G4/07	Aantal besluiten kapitaalverstrekking (jaar T) Gemeente Aard controle R Indicator: G4/08	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nea) Gemeente Aard controle n.v.t. Indicator: G4/10	Ja	Aard controle R Indicator: G4/09
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	4	0	Ja	Ja	0
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	6	0	Ja	Ja	0
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	5	1	Ja	Ja	0
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	4	0	Ja	Ja	0
5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	4	0	Ja	Ja	0			
6 Totaal	23	1	Ja	Ja	0			
Kopie regeling	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht) Gemeente Aard controle n.v.t. Indicator: G4/11	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), aflossing Gemeente Aard controle R Indicator: G4/12	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), overig Gemeente Aard controle R Indicator: G4/13	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), overig Gemeente Aard controle R Indicator: G4/14	Uitvoeringskosten (jaar T) uitvoering Tozo buitenland (gemeente Maastricht) Gemeente Aard controle R Indicator: G4/15			
1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0			
2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0			
3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0			
4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0			
5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0			
6 Totaal	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0			
Kopie regeling	Levensonderhoud - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud Tozo in jaar T i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Aard controle n.v.t. Indicator: G4/16	Levensonderhoud - Mutaties (dotaties en wijzig) voorziening dubieuze debiteuren (jaar T) als gevolg van kwijt te schelden schulden levensonderhoud Tozo i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Aard controle R Indicator: G4/17	Kapitaalverstrekkingen - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in (jaar T) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Aard controle R Indicator: G4/18	Gemeente Aard controle R Indicator: G4/19	Gemeente Aard controle R Indicator: G4/20			
1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0			
2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0			
3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0			
4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0			
5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0			
6 Totaal	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0			
SZW	G10	Wet inburgering 2021_ gemeentedeel 2022 Alle gemeenten verantwoord hier het gemeentedeel over Wet inburgering 2021 (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Besteding (jaar T) Gemeente Aard controle R Indicator: G10/01	Baten (jaar T) Gemeente Aard controle R Indicator: G10/02	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nea) Gemeente Aard controle n.v.t. Indicator: G10/03	Gemeente	Gemeente	
			€ 105.225	€ 0	Ja	Gemeente		
SZW	G12	Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_ gemeentedeel Alle gemeenten verantwoord hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in (jaar T) Gemeente Aard controle R Indicator: G12/01	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in (jaar T) Gemeente Aard controle R Indicator: G12/02	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nea) Gemeente Aard controle n.v.t. Indicator: G12/04	Gemeente	Gemeente	
			€ 0	€ 0	Ja	Gemeente		

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2022 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 14-2-2023								
Verantwoorder	Uitvoeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	
SZW	G13	Onderwijsroute 2022_deel gemeente Alle gemeenten verantwoord hier het gemeentefed (jaar T), ongeacht de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Bestedingen onderwijsroute (jaar T) Gemeente	Balen onderwijsroute (jaar T) Gemeente	Bestedingen overige voorzieningen (jaar T) Gemeente	Balen overige voorzieningen (jaar T) Gemeente	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)	
			Aard controle R Indicator: G13/01 € 0	Aard controle R Indicator: G13/02 € 0	Aard controle R Indicator: G13/03 € 0	Aard controle R Indicator: G13/04 € 0	Aard controle n.v.t. Indicator: G13/05 Ja	
VWS	H4	Regeling specifieke uitkering stimulering sport Gemeenten	Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T)	Totale werkelijke berekende subsidie				
			Aard controle R Indicator: H4/01 € 219.455	Aard controle n.v.t. Indicator: H4/02 € 215.644				
			Activiteiten	Totale werkelijke berekende subsidie per project (jaar T)	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) Onroerende zaken	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) roerende zaken	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) overige kosten	Toelichting - Verplicht als het een activiteit betreft welke NIET in de toekenning meegenomen is
			Aard controle n.v.t. Indicator: H4/03	Aard controle R Indicator: H4/04	Aard controle R Indicator: H4/05	Aard controle R Indicator: H4/06	Aard controle R Indicator: H4/07	Aard controle n.v.t. Indicator: H4/08
			1.1 Onroerende zaken - nieuwbouw	€ 51.401	€ 51.401	€ 0	€ 0	
			2.1.3 Onroerende zaken - Onderhoud	€ 91.461	€ 91.461	€ 0	€ 0	
			3.1.1 Roerende zaken - Aankopen	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
			2.2 Roerende zaken - Dienstverlening door danden	€ 31.483	€ 0	€ 31.483	€ 0	
			2.3 Roerende zaken - Bahear en exploitatie	€ 41.299	€ 0	€ 41.299	€ 0	
			Aard controle n.v.t. Indicator: H8/01	Aard controle n.v.t. Indicator: H8/02	Aard controle R Indicator: H8/03	Aard controle R Indicator: H8/04	Aard controle n.v.t. Indicator: H8/05	Aard controle n.v.t. Indicator: H8/06
1 1038607	€ 127.713	€ 0	€ 95.845	€ 0	€ 127.713			
2 1042484	€ 55.575	€ 0	€ 17.031	€ 0	€ 17.031			
3								
4								
Kopie beschikingsnummer	Eindverantwoording (Ja/Nee)							
Aard controle n.v.t. Indicator: H8/07	Aard controle n.v.t. Indicator: H8/08							
1 1038607	Ja							
2 1042484	Nee							
3								
4								
VWS	H12	Regeling specifieke uitkering lokale preventieakkoorden of preventieaanpakken	Besteding (jaar T)	Is voldaan aan de uitvoering van het lokale preventieakkoord of aanpak? (Ja/Nee)	Eindverantwoording? (Ja/Nee)			
Aard controle R Indicator: H12/01	Aard controle n.v.t. Indicator: H12/02	Aard controle n.v.t. Indicator: H12/03						
€ 4.827	Ja	Nee						
VWS	H16	Regeling Specifieke uitkering ijsbanen en zwembaden	Betreff jaar	Beschikingsnummer / naam	Totale cumulatieve besteding Automatisch berekend			
Aard controle n.v.t. Indicator: H16/01	Aard controle n.v.t. Indicator: H16/02	Aard controle R Indicator: H16/03						
1 2020	SPUKJZ21209	€ 358.979						
2 2021	SPUKJZ21R2177	€ 125.654						
Naam locatie	Totale toezegging per locatie	Besteding (jaar T) per locatie	Cumulatieve besteding per locatie (t/m jaar T)	Verschil toezegging vs. Besteding per locatie (automatisch berekend)	Betreff jaar?			
Aard controle n.v.t. Indicator: H16/04	Aard controle n.v.t. Indicator: H16/05	Aard controle R Indicator: H16/06	Aard controle n.v.t. Indicator: H16/07	Aard controle n.v.t. Indicator: H16/08	Aard controle R Indicator: H16/09			
1 Zwembad De Steur	€ 358.979	€ 358.979	€ 358.979	€ 0	2020			
2 Zwembad Sonnenberch	€ 39.694	€ 35.056	€ 35.056	€ 4.638	2021			
3 Zwembad De Steur	€ 115.343	€ 90.596	€ 90.596	€ 24.747	2021			
VWS	H25	Regeling Specifieke uitkering ijsbanen en zwembaden (ronde 3)	Beschikingsnummer / kenmerk (Jaar T)	Ontvangen Rijksbijdrage (Jaar T) Automatisch berekend	Totale definitieve exploitatietekort Automatisch berekend	Totale cumulatieve besteding Automatisch berekend	Eindverantwoording	
Aard controle n.v.t. Indicator: H25/01	Aard controle n.v.t. Indicator: H25/02	Aard controle n.v.t. Indicator: H25/03	Aard controle n.v.t. Indicator: H25/04	Aard controle n.v.t. Indicator: H25/05				
1 SPUKJZ21-22202	€ 149.565	€ 0	€ 0	Nee				
Naam locatie	Betreff periode Nov + dec 2021 of Jan 2022?	Totale toezegging per locatie	Mogelijke definitief exploitatietekort per locatie	Besteding per locatie	Cumulatieve besteding per locatie (t/m jaar T)			
Aard controle n.v.t. Indicator: H25/06	Aard controle R Indicator: H25/07	Aard controle n.v.t. Indicator: H25/08	Aard controle R Indicator: H25/09	Aard controle R Indicator: H25/10	Aard controle n.v.t. Indicator: H25/11			
1 Sportfondsenbad De Steur	Nov + dec 2021	€ 42.293	€ 0	€ 0	€ 0			
2 Sportcentrum Sonnenberch	jan-22	€ 39.053	€ 0	€ 0	€ 0			
3 Sportfondsenbad De Steur	jan-22	€ 68.219	€ 0	€ 0	€ 0			
LNV	L7B	Regeling specifieke uitkering IBP-Vitaal Platteland SiSa tussen medeoverheden	Gebiedsnaam/nummer	Hieronder per regel één provinciecode uit (jaar T) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die provincie invullen	Totale besteding (jaar T)	Totale cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)	
Aard controle n.v.t. Indicator: L7B/01	Aard controle n.v.t. Indicator: L7B/02	Aard controle R Indicator: L7B/03	Aard controle R Indicator: L7B/04	Aard controle n.v.t. Indicator: L7B/05	Aard controle n.v.t. Indicator: L7B/06			
1 Mastenbroek/6288685	030004 Provincie Overijssel	€ 78.229	€ 83.187	Nee	Bij de totale cumulatieve besteding zijn kosten van 2021 opgegeven welke niet zijn aangegeven bij de SISA 2021.			
2 Koekoekspolder/6287075	030004 Provincie Overijssel	€ 49.245	€ 88.000	Nee	Bij de totale cumulatieve besteding zijn kosten van 2021 opgegeven welke niet zijn aangegeven bij de SISA 2021.			
9								
10								

IMG verantwoording							2022		
	Beschikkingnummer provincie	Project afgerond / eindverantwoording Ja-nee	In de verleningsbeschikking opgenomen subsidie voor dit project	Besteed t.i.v. provinciale middelen jaar 2022 (conform baten/lastenstelsel)	Besteed t.i.v. gemeentelijke middelen jaar 2022 conform baten/lastenstelsel	Cumulatief besteed t.i.v. provinciale middelen t/m jaar 2022 (conform baten/lastenstelsel)	Cumulatief besteed t.i.v. gemeentelijke middelen t/m jaar 2022 (conform baten/lastenstelsel)	Geplande einddatum	Optionele toelichting op één van de voorgaande kolommen
Aard controle	DI	DI	R	R	R	R	R	DI	
Project Aardwarmte Koekoek	2010/0068430	Nee	1.000.000	-	-	1.000.000	88.720	2030	Verlenging tot 2030 is aangevraagd

Gerealiseerde baten en lasten per taakveld

Programma Bestuur en ondersteuning				
	Begroting	Rekening	Vershil	V/N
Cluster 1				
0.1 Bestuur				
Lasten	3.047	3.106	59	N
Baten		-1.414	-1.414	V
Saldo	3.047	1.693	-1.354	V
0.2 Burgerzaken				
Lasten	1.273	1.142	-131	V
Baten	-778	-707	71	N
Saldo	495	435	-60	V
Cluster 2				
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden				
Lasten	1.573	2.827	1.254	N
Baten	-1.938	-2.727	-789	V
Saldo	-364	100	464	N

Programma Veiligheid				
	Begroting	Rekening	Vershil	V/N
Cluster 3				
1.1 Crisisbeheersing en brandweer				
Lasten	3.290	3.424	134	N
Baten	-346	-372	-26	V
Saldo	2.943	3.051	108	N
1.2 Openbare orde en veiligheid				
Lasten	1.180	656	-524	V
Baten	-73	-64	9	N
Saldo	1.106	593	-513	V

Programma Verkeer, vervoer en waterstaat				
	Begroting	Rekening	Vershil	V/N
Cluster 4				
2.1 Verkeer en vervoer				
Lasten	12.626	10.187	-2.439	V
Baten	-4.576	-2.611	1.965	N
Saldo	8.049	7.576	-473	V
2.2 Parkeren				
Lasten	395	640	245	N
Baten	-30	-31	-1	V
Saldo	365	609	244	N
Cluster 5				
2.3 Recreatieve havens				
Lasten	158	103	-55	V
Baten	-32	-64	-32	V
Saldo	126	38	-88	V
2.4 Economische havens en waterwegen				
Lasten	674	722	48	N
Baten	-444	-547	-103	V
Saldo	229	174	-55	V
Cluster 6				
2.5 Openbaar vervoer				
Lasten	4	7	3	N
Baten	-8	-1	7	N
Saldo	-4	6	10	N

Programma Economie				
	Begroting	Rekening	Verschil	V/N
Cluster 7				
3.1 Economische ontwikkeling				
Lasten	850	494	-356	V
Baten	-285	-270	15	N
Saldo	566	224	-342	V
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur				
Lasten	15	24	9	N
Baten	-2.987	-1.879	1.108	N
Saldo	-2.972	-1.855	1.117	N
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen				
Lasten	127	127		V
Baten	-21	-32	-11	V
Saldo	105	94	-11	V
3.4 Economische promotie				
Lasten	903	935	32	N
Baten	-89	-97	-8	V
Saldo	814	839	25	N

Programma Onderwijs				
	Begroting	Rekening	Verschil	V/N
Cluster 8				
4.1 Openbaar basisonderwijs				
Lasten	359	363	4	N
Baten				N
Saldo	359	363	4	N
4.2 Onderwijshuisvesting				
Lasten	6.206	7.406	1.200	N
Baten	-102	-1.085	-983	V
Saldo	6.103	6.322	219	N
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken				
Lasten	5.256	4.833	-423	V
Baten	-2.940	-2.634	306	N
Saldo	2.316	2.200	-116	V

Programma Sport, cultuur en recreatie				
	Begroting	Rekening	Verschil	V/N
Cluster 10				
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie				
Lasten	5.095	4.373	-722	V
Baten	-583	-568	15	N
Saldo	4.512	3.804	-708	V
5.4 Musea				
Lasten	2.199	2.354	155	N
Baten	-125	-169	-44	V
Saldo	2.074	2.185	111	N
5.5 Cultureel erfgoed				
Lasten	537	745	208	N
Baten	-17	-444	-427	V
Saldo	520	301	-219	V
Cluster 11				
5.6 Media				
Lasten	1.788	1.800	12	N
Baten	-247	-260	-13	V
Saldo	1.541	1.540	-1	V
Cluster 12				
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie				
Lasten	7.379	7.112	-267	V
Baten	-361	-375	-14	V
Saldo	7.017	6.738	-279	V

Cluster 9				
5.1 Sportbeleid en activering				
Lasten	506	686	180	N
Baten		-269	-269	V
Saldo	506	417	-89	V
5.2 Sportaccommodaties				
Lasten	4.719	5.229	510	N
Baten	-1.971	-2.659	-688	V
Saldo	2.748	2.571	-177	V

Programma Sociaal domein				
	Begroting	Rekening	Vershil	V/N
Cluster 13				
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie				
Lasten	8.221	7.804	-417	V
Baten	-2.435	-5.545	-3.110	V
Saldo	5.786	2.259	-3.527	V
6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen				
Lasten	2.444	2.336	-108	V
Baten				N
Saldo	2.444	2.336	-108	V
6.3 Inkomensregelingen				
Lasten	22.239	24.224	1.985	N
Baten	-13.576	-13.929	-353	V
Saldo	8.663	10.296	1.633	N
6.4 WSW en beschut werk				
Lasten	7.239	7.128	-111	V
Baten	-259	-283	-24	V
Saldo	6.980	6.845	-135	V
6.5 Arbeidsparticipatie				
Lasten	1.002	1.058	56	N
Baten		-39	-39	V
Saldo	1.002	1.019	17	N
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)				
Lasten	2.304	2.343	39	N
Baten	-14	-24	-10	V
Saldo	2.290	2.319	29	N
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+				
Lasten	8.364	8.280	-84	V
Baten	-371	-375	-4	V
Saldo	7.992	7.904	-88	V
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-				
Lasten	14.861	16.012	1.151	N
Baten		-235	-235	V
Saldo	14.861	15.776	915	N
6.81 Geëscaleerde zorg 18+				
Lasten	531	309	-222	V
Baten	-2.737	-2.760	-23	V
Saldo	-2.205	-2.451	-246	V
6.82 Geëscaleerde zorg 18-				
Lasten	1.627	1.489	-138	V
Baten				N
Saldo	1.627	1.489	-138	V

Programma Volksgezondheid en milieu				
	Begroting	Rekening	Vershil	V/N
Cluster 14				
7.1 Volksgezondheid				
Lasten	2.296	2.313	17	N
Baten		-7	-7	V
Saldo	2.296	2.306	10	N

Cluster 15				
7.2 Riolering				
Lasten	2.377	2.622	245	N
Baten	-3.476	-3.639	-163	V
Saldo	-1.099	-1.017	82	N
Cluster 16				
7.3 Afval				
Lasten	3.904	3.888	-16	V
Baten	-6.048	-6.090	-42	V
Saldo	-2.143	-2.202	-59	V
Cluster 17				
7.4 Milieubeheer				
Lasten	2.053	1.822	-231	V
Baten	15	-47	-62	V
Saldo	2.068	1.775	-293	V
Cluster 18				
7.5 Begraafplaatsen en crematoria				
Lasten	1.127	1.256	129	N
Baten	-1.191	-1.266	-75	V
Saldo	-64	-10	54	N
Programma Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing				
	Begroting	Rekening	Verschil	V/N
Cluster 19				
8.1 Ruimte en leefomgeving				
Lasten	1.907	1.910	3	N
Baten	-202	-38	164	N
Saldo	1.704	1.873	169	N
Cluster 20				
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)				
Lasten	515	1.793	1.278	N
Baten	-785	-978	-193	V
Saldo	-271	815	1.086	N
Cluster 21				
8.3 Wonen en bouwen				
Lasten	2.391	1.875	-516	V
Baten	-1.524	-2.280	-756	V
Saldo	868	-405	-1.273	V
Programma Algemene dekkingsmiddelen				
	Begroting	Rekening	Verschil	V/N
Cluster 22				
0.5 Treasury				
Lasten	-314	-16	298	N
Baten	-1.534	-2.126	-592	V
Saldo	-1.847	-2.142	-295	V
0.61 OZB woningen				
Lasten	671	754	83	N
Baten	-7.449	-7.638	-189	V
Saldo	-6.778	-6.884	-106	V
0.62 OZB niet-woningen				
Lasten				V
Baten	-5.195	-5.423	-228	V
Saldo	-5.195	-5.423	-228	V
0.63 Parkeerbelasting				
Lasten	1	1		V
Baten	-1.494	-1.613	-119	V
Saldo	-1.493	-1.612	-119	V
0.64 Belastingen overig				
Lasten	215	198	-17	V
Baten	-449	-529	-80	V
Saldo	-234	-331	-97	V

0.7 Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds				
Lasten				V
Baten	-110.768	-112.964	-2.196	V
Saldo	-110.768	-112.964	-2.196	V
0.8 Overige baten en lasten				
Lasten	4.424	2.922	-1.502	V
Baten	0	0	0	V
Saldo	4.424	2.922	-1.502	V

Programma Overhead				
	Begroting	Rekening	Verschil	V/N
Cluster 23				
0.4 Overhead				
Lasten	20.030	18.648	-1.382	V
Baten	-148	-480	-332	V
Saldo	19.882	18.168	-1.714	V

Programma Vennootschapsbelasting				
	Begroting	Rekening	Verschil	V/N
Cluster 24				
0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)				
Lasten	405	1.404	999	N
Baten				N
Saldo	405	1.404	999	N

Programma Reserves				
	Begroting	Rekening	Verschil	V/N
Cluster 25				
0.10 Mutaties reserves				
Lasten	38.772	32.567	-6.205	V
Baten	-36.632	-31.243	5.389	N
Saldo	2.140	1.323	-817	V

Programma Resultaat baten en lasten (alleen voor Jaarstukken)				
	Begroting	Rekening	Verschil	V/N
Cluster 26				
0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten				
Lasten	4.462	14.594	10.132	N
Baten	0	0	0	N
Saldo	4.462	14.594	10.132	V
Saldo	0	0	0	V

Kredietoverzicht per programma

kredietoverzicht programma 2 verkeer, vervoer en waterstaat

Omschrijving Investering (Bedragen x €1.000)		Begroting	Rekening	Restant
Klimaatregelen herinrichten Meeuwenplein	Lasten	59	59	0
	Baten	0	0	0
	Saldo	59	59	0
Rehabilitatie fietspaden	Lasten	134	133	1
	Baten	0	0	0
	Saldo	134	133	1
Rehabilitatie Hagedoornweg	Lasten	336	284	52
	Baten	0	0	0
	Saldo	336	284	52
Herinrichting Flevoweg - Oostzeestraat	Lasten	559	559	0
	Baten	224	583	359
	Saldo	335	-24	360
Verv. 3 natzoutstrooiers R1-11, R1-12 en R1-13	Lasten	107	100	7
	Baten	0	0	0
	Saldo	107	100	7
Vervanging fietsbrug Trekvaart/ijsbaan KW159	Lasten	90	79	11
	Baten	0	0	0
	Saldo	90	79	11
Verstev. 4 betonbruggen Hartgs/Tuindwg16/24, Neswg	Lasten	31	40	-9
	Baten	0	0	0
	Saldo	31	40	-9
Aanleg sluis en bruggen Reeve	Lasten	184	184	0
	Baten	0	0	0
	Saldo	184	184	0
Vervanging brug Naaldeweg KW239	Lasten	152	152	0
	Baten	0	0	0
	Saldo	152	152	0
4 walstrmkasten en 2 waterkasten IJsselkd bovenstr	Lasten	537	537	0
	Baten	0	2	2
	Saldo	537	535	3
Parkeermagneet Flevoweg	Lasten	120	120	0
	Baten	0	0	0
	Saldo	120	120	0
Stroomkast bruine vloot benedenstrooms	Lasten	17	12	5
	Baten	0	0	0
	Saldo	17	12	6

Vervangen veegmachine R20	Lasten	200	196	4
	Baten	0	0	0
	Saldo	200	196	4

kredietoverzicht programma 3 Economie

Omschrijving Investering (Bedragen x €1.000)	Begroting	Rekening	Restant	
Herstructurering bedrijventerrein Spoorlanden	Lasten	220	96	124
	Baten	483	483	
	Saldo	-263	-387	124
Revitalisering bedrijventerrein Spoorlanden 1B en 2	Lasten	840	965	-125
	Baten	0	0	0
	Saldo	840	965	-125
Herinrichtingsopgave Binnenstad	Lasten	5	5	0
	Baten	0	0	0
	Saldo	5	5	-1

Toelichting op lastenoverschrijding

Revitalisering bedrijventerrein Spoorlanden 1 en 2

Het nadeel van € 125.000 valt weg tegen het voordeel van € 124.000 bij de 1e fase van de herstructurering bedrijventerrein Spoorlanden.

kredietoverzicht programma 4 Onderwijs

Omschrijving Investering (Bedragen x €1.000)	Begroting	Rekening	Restant	
Groen van Prinstererschool- capaciteitsuitbreiding	Lasten	142	142	0
	Baten	0	0	0
	Saldo	142	142	0
Uitbreiding CBS Het Stroomdal	Lasten	483	0	483
	Baten	0	0	0
	Saldo	483	0	483
Campusplan Ichthuscollege (basisvariant)	Lasten	3.097	3.097	0
	Baten	0	0	0
	Saldo	3.097	3.097	0
Nieuwbouw sporthal Jan Ligthartstraat	Lasten	230	230	0
	Baten	0	45	45
	Saldo	230	185	45

Nieuwbouw brede school en gymlokaal Hanzewijk	Lasten	260	260	0
	Baten	0	0	0
	Saldo	260	260	0
Uitbreiding CNS De Groenling	Lasten	602	0	602
	Baten	0	0	0
	Saldo	602	0	602
Investeringskosten Marnixschool	Lasten	3.360	3.360	0
	Baten	0	0	0
	Saldo	3.360	3.360	0

kredietoverzicht programma 5 Sport, Cultuur en recreatie

Omschrijving Investering (Bedragen x €1.000)	Begroting	Rekening	Restant	
Vervang vloer multizaal sporthal de Reeve	Lasten	31	31	0
	Baten	0	3	3
	Saldo	31	28	3
Nieuwbouw gymlokaal Onderdijks	Lasten	71	71	0
	Baten	0	0	0
	Saldo	71	71	0
Vervanging tractor S01	Lasten	50	51	-1
	Baten	0	0	0
	Saldo	50	51	-1
Plaatsen Kogge binnendijks	Lasten	0	0	0
	Baten	0	0	0
	Saldo	0	0	0
Klimaatregelen herinrichting Oratoriumplein	Lasten	42	96	-54
	Baten	0	17	17
	Saldo	42	79	-37
Groene Hart - realisatie	Lasten	236	236	0
	Baten	0	0	0
	Saldo	236	236	0
Skatepark Groene Hart	Lasten	256	288	-32
	Baten	0	0	0
	Saldo	256	288	-32
Skatebaan IJsselmuiden	Lasten	75	75	0
	Baten	0	0	0
	Saldo	75	75	0
Vervangen tractor Fendt G28	Lasten	74	112	-38
	Baten	0	0	0
	Saldo	74	112	-39
Vervangingsinvesteringen Stadsgehoorzaal 2020	Lasten	262	262	0
	Baten	0	0	0
	Saldo	262	262	0

Aanleg koeling en buitenzonwering Stadskazerne				
	Lasten	10	10	0
	Baten	0	0	0
	Saldo	10	10	0
Vervanging natuurgras IJVV veld 5				
	Lasten	53	50	3
	Baten	0	0	0
	Saldo	53	50	3
Ontwikkelen educatief programma Museum 2021				
	Lasten	5	3	2
	Baten	0	0	0
	Saldo	5	3	2
Vervangen shovel openbaar groen G39				
	Lasten	35	29	6
	Baten	0	0	0
	Saldo	35	29	6
Vervanging natuurgrasveld nr. 5 Go-Ahead				
	Lasten	1	2	-1
	Baten	0	0	0
	Saldo	1	2	-1
Vervanging houtversnipperaer G22				
	Lasten	53	47	6
	Baten	0	0	0
	Saldo	53	47	6
Vervangen bedrijfswagen team Groen G09				
	Lasten	1	1	0
	Baten	0	0	0
	Saldo	1	1	1
Herinrichting zaal 1 Stedelijk Museum				
	Lasten	4	4	0
	Baten	0	0	0
	Saldo	4	4	0
Vervangen tractor W40				
	Lasten	24	0	24
	Baten	0	0	0
	Saldo	24	0	24

Toelichting op lastenoverschrijding

Klimaatregelen herinrichting Oratoriumplein: -54

Door de hogere inflatie zijn de werkzaamheden van het klimaatregelen herinrichting Oratoriumplein hoger uitgevallen dan dat er beschikbaar gesteld was. Deze overschrijding wordt gedeeltelijk gecompenseerd door de inzet van de niet begrote rijksmiddelen voor klimaatadaptie,

Skatepark Groene Hart -32

Er zijn extra uitgaven gedaan voor plaatsing parkmeubilair en uitvoering van 0-meting aan scheuren en afschot van het skatepark, daardoor heeft afronding project op zich laten wachten en zijn meer interne uren gedraaid

Vervangen tractor Fendt G28 -38

Door de hogere inflatie is de vervanging van de tractor Fendt G28 hoger uitgevallen dan dat er begroot was.

kredietoverzicht programma 6 Sociaal domein

Omschrijving Investering (Bedragen x €1.000)	Begroting	Rekening	Restant
Kleiland 10			
Lasten	891	891	0
Baten	0	0	0
Saldo	891	891	0

kredietoverzicht programma 7 Volksgezondheid en milieu

Omschrijving Investering (Bedragen x €1.000)	Begroting	Rekening	Restant
GRP 2021 Bouwkundige investeringen (40jr)			
Lasten	375	375	0
Baten	0	0	0
Saldo	375	375	0
Vervangen persleiding N307			
Lasten	83	0	83
Baten	1.075	568	-507
Saldo	-992	-568	-424
GRP 2022 technische investeringen (15 jaar)			
Lasten	45	81	-36
Baten	0	0	0
Saldo	45	81	-36
GRP 2022 Bouwkundige investeringen (40 jaar)			
Lasten	516	513	3
Baten	0	0	0
Saldo	516	513	3
GRP 2021 technische investeringen (15 jr)			
Lasten	0	6	-6
Baten	0	0	0
Saldo	0	6	-6

Toelichting op lastenoverschrijding

GRP 2022 technische investeringen (15 jaar): -36

Door de hogere inflatie in 2022 zijn de kosten hoger uitgevallen dan de begroting.

kredietoverzicht programma 8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

Omschrijving Investering (Bedragen x €1.000)	Begroting	Rekening	Restant
Herinrichtingsplan Schans Buitenwacht			
Lasten	86	86	0
Baten	0	0	0
Saldo	86	86	0
Buitenwaarden Grafhorst Inrichting			
Lasten	4	4	0
Baten	0	0	0
Saldo	4	4	0

Kwaliteitsimpuls entree Bovenhavenstraat	Lasten	3	3	0
	Baten	0	0	0
	Saldo	3	3	0
Herontwikkeling gebied Schans Buitenwacht	Lasten	186	186	0
	Baten	0	0	0
	Saldo	186	186	0
Rekening courantkrediet VOF Reeve-Kampen	Lasten	0	292	-292
	Baten	0	0	0
	Saldo	0	292	-292
Buitenbroeksweg 3	Lasten	242	242	0
	Baten	252	252	0
	Saldo	-10	-10	0
Uitstel betaling Postuma Vastgoed BV	Lasten	0	0	0
	Baten	0	84	84
	Saldo	0	-84	84

kredietoverzicht Overhead

OMSCHRIJVING Investerings (Bedragen x €1.000)	Begroting	Rekening	Restant	
Bedrijfsvoering 2020	Lasten	56	63	-7
	Baten	0	0	0
	Saldo	56	63	-6
Digitalisering en dienstverlening 2020	Lasten	29	3	26
	Baten	0	0	0
	Saldo	29	3	27
Activiteiten voor investeringen	Lasten	471	0	471
	Baten	0	0	0
	Saldo	471	0	471
Stadhuis, inventaris ihkv Hybride wrk kantoor/thuis	Lasten	0	0	0
	Baten	0	0	0
	Saldo	0	0	0
Hybride werken, audiovisuele voorzieningen	Lasten	58	59	-1
	Baten	0	0	0
	Saldo	58	59	-1
Bedrijfsvoering 2022	Lasten	100	0	100
	Baten	0	0	0
	Saldo	100	0	100

Toelichting op lastenoverschrijding

Bedrijfsvoering 2020: -7

Budgetoverheveling

Samenvatting

		2022-2023	2021-2022
1	Overhevelingen bijzondere regelingen, niet beïnvloedbaar		
1a	Overheveling van projecten met subsidie ILG/NLG	€ 578.361	€ 675.325
1b	Algemene uitkeringen gemeentefonds/overheveling van rijkswege	€ 668.414	€ 480.302
	Totaal overige overhevelingen, niet beïnvloedbaar	€ 1.246.775	€ 1.155.627
2	Overige overhevelingen, beïnvloedbaar		
2a	Corona middelen gerelateerde overhevelingen	€ 1.653.598	€ 2.229.935
2b	Overheveling voor de 1 ^e keer	€ 1.945.255	€ 1.872.017
2c	Overheveling voor de 2 ^e keer	€ 259.916	€ 134.837
2d	Overheveling voor de 3 ^e keer	€ 395.255	€ 820.477
	Totaal overige overhevelingen, beïnvloedbaar	€ 4.254.024	€ 5.057.266
	Totaal overhevelingen 1 en 2 (bijzondere en overige)	€ 5.500.799	€ 6.212.893

Van de voorgestelde budgetoverhevelingen 2022-2023 van € 5,5 miljoen betreft € 4,3 miljoen wel beïnvloedbaar en € 1,2 miljoen niet beïnvloedbaar.

In de tweede Bestuursrapportage 2022 is er in het kader van het realistisch begroten al voor een totaalbedrag van € 1.826.000 aan eenmalige budgetten doorgeschoven, omdat de werkzaamheden of uitvoering doorlopen in 2023. In de Programmabegroting 2023 zijn deze budgetten reeds beschikbaar gesteld. Het gaat hierbij om de volgende budgetten:

(- = Voordeel, + = Nadeel)

Budget	Bedrag
Stelpost taakstelling Sociaal domein	-726.000
Beschermd Wonen	-400.000
Regiodeal Zwolle	-267.000
Omvorming speelruimte en onderhoud speeltoestellen	-225.000
Koersbepaling gemeente Kampen	-71.000
Revitalisering bedrijventerrein Haatland fase 3	-40.000
Heropeningsplan 2021	-20.000
Huiselijk geweld / Kindermishandeling	-30.000
Overgangsregeling Sociale basis 2023	-20.000
Verkenning nieuwe bedrijventerreinen	-20.000
Kerkenvisie	-20.000
Overige aangelegenheden volkshuisvesting	-20.000
Erfgoed op de kaart zetten 2022-2025	-10.000
ISV sanering Blekerijweg	43.000
Totaal budgetoverhevelingen 2022 -> 2023	-1.826.000

Met deze overhevelingen in de tweede Bestuursrapportage 2022 bedraagt het totaal van de budgetoverhevelingen (beïnvloedbaar) € 6,1 miljoen, tegen over € 5,1 miljoen vorig jaar. De totale overhevelingen in 2022 bedragen € 7,4 miljoen, tegenover € 6,2 miljoen in 2021.

1. Overheveling bijzondere regelingen, niet beïnvloedbaar

Hieronder vallen de overhevelingen van budgetten die een gevolg zijn van bijzondere regelingen waardoor ze aangemerkt kunnen worden als 'niet beïnvloedbaar'. Met bijzondere regeling wordt bedoeld de ontvangst en inzet van compensatiemiddelen als gevolg van corona maatregelen, de projecten in het kader van de subsidie ILG/NLG en de algemene uitkering gemeentefonds.

a. Overheveling van projecten met subsidie ILG/NLG € 578.361

In het jaar 2022 zijn enkele projecten gesubsidieerd vanuit de provincie Overijssel in het kader van de NLG/ILG (Inrichting Landelijk Gebied) nog niet afgerond. Het gaat hieronder andere om de projecten rondom de Koggewerf, het fietspad Kampereiland – Mandjeswaard en de inrichting nieuwe Zalkerbos. Deze projecten zullen in 2023 verder uitgevoerd worden en voor zover mogelijk afgerond worden.

Overheveling van ILG en NLG projecten van 2022 naar 2023	Lasten	Baten
ILG Inrichting nieuwe Zalkerbos(K)	98.909	
NLG - fietspad Kampereiland Mandjeswaard(K)	635.778	197.191
NLG - Herinrichting buitenruimte Koggewerf(K)	31.050	
NLG - Voetpad Zalkerbosch en Bentickswelle(K)	6.988	
NLG-uitvoering stadsrandzone IJsselmuiden-Koekoek(K)	2.827	
Totaal lasten en baten	775.552	197.191
Saldo van baten en lasten	578.361	

b. Algemene uitkering gemeentefonds € 668.414

Algemene uitkering gemeentefonds € 668.414

In de decembercirculaire 2022 zijn nog middelen ontvangen voor de energietoeslag en corona. Voorgesteld wordt om deze middelen voor 2023 beschikbaar te houden. Van de € 1.450.000 die aan energietoeslag is ontvangen, is in 2022 al € 781.586 uitgegeven waardoor nog € 668.414 resteert voor de overheveling naar 2023, zodat deze gelden beschikbaar blijven voor de nog uit te betalen energietoeslagen in 2023.

2. Overige overhevelingen

---

a. Corona middelen gerelateerde overhevelingen

€ 1.653.598

Programma 3. Economie

Heropeningsplan

€ 50.000

Het college heeft in het kader van Corona en de (geleidelijke) heropening van de samenleving, mede op verzoek van ondernemers een Heropeningsplan vastgesteld. Dit plan voorziet in de behoefte van ondernemers en organisaties om zoveel mogelijk zekerheid te hebben in onzekere tijd. Zekerheid over ruimte en randvoorwaarden. Met het Heropeningsplan 2021, dat bestaat uit 13 maatregelen, geeft de gemeente Kampen aan dat zij individuele ondernemers die verplicht gesloten zijn geweest en niet de normale omzetten konden realiseren, tegemoet wil komen in de gemeentelijke belastingen. Ook komt de gemeente tegemoet aan de vraag van organisaties om het gemakkelijker te maken iets te organiseren en voorziet de gemeente in een aantal andere rand voorwaardelijke en ondersteunende maatregelen. Via de 1e Bestuursrapportage 2021 is er een éénmalig bedrag van € 540.000 beschikbaar gesteld voor het Heropeningsplan.

Het heropeningsfonds en de vier tranches waarin de subsidie voor initiatieven en activiteiten kon worden aangevraagd is afgerond. Er zijn bijna 150 aanvragen gedaan verdeeld over vier tranches. Voor de afronding en de verantwoording wordt nog een brochure gemaakt waarin ook enkele projecten voor het voetlicht gebracht worden en de regeling wordt geëvalueerd. Hiermee is bij de start al rekening gehouden. Deze verantwoording kan alleen maar plaatsvinden na afronding van het fonds.

Programma 5. Sport cultuur en recreatie

Inzet rijksmiddelen Coronasteun Cultuur

€ 712.000

December 2022 heeft de raad € 712.000 aan budgetten vanuit de rijksmiddelen voor coronasteun beschikbaar gesteld om de lokale culturele infrastructuur te bevorderen. Hiervoor zijn een aantal maatregelen voorgesteld die in februari 2023 uitgewerkt worden in regelingen. Het betreft de volgende vier maatregelen:

- Een budget van € 225.000 beschikbaar voor Stadsgehoorzaal, Quintus en de Bibliotheek om schade door de coronamaatregelen in de jaren 2020, 2021 en 2022 op te vangen.
- Een budget van € 100.000 euro beschikbaar voor het lokale makersfonds
- Een budget van € 75.000 beschikbaar voor een fondsenwerver voor SAMBIQ
- Een budget van € 75.000 beschikbaar voor een tijdelijke subsidieregeling bestemd voor culturele organisaties.

De regeling is in februari 2023 opgesteld zodat deze toegepast kan worden ter ondersteuning van de culturele sector.

Programma 9. Algemene dekkingsmiddelen

Gereserveerde beleidsvoornemens

€ 827.599

Vanuit het gemeentefonds zijn in 2022 middelen ontvangen waarvoor het beleid in voorbereiding is. Hiervoor worden de plannen momenteel uitgewerkt en in afwachting van een goedgekeurd plan zijn deze middelen gereserveerd. Het gereserveerde bedrag van € 828.000 bestaat uit de volgende beleidsvoornemens:

- € 798.000 voor corona steunmaatregelen sociaal domein

- € 30.000 voor "Hanzejaar 2023". Dit betreft een stimuleringsbudget voor de terugkeer van bezoekers aan de culturele instellingen van Kampen als gevolg van de teruggelopen bezoekersaantallen door Corona.

Nog niet ingezette compensatiemiddelen Corona gemeentefonds **€ 63.999**

In de decembercirculaire 2022 zijn nog middelen ontvangen voor de energietoeslag en corona. Voorgesteld wordt om deze middelen voor 2023 beschikbaar te houden. Het totaal van de nog ontvangen corona middelen bedraagt € 63.999.

b. Totaal voorstellen budgetoverheveling 1^e keer **€ 1.945.255**

Programma 0. Bestuur en ondersteuning

Toekomst van Kampen **€ 123.982**

In december 2021 heeft de raad het initiatiefraadsvoorstel: startnotitie Strategische koersbepaling 'wat voor gemeente/gemeenschap wil Kampen zijn?' vastgesteld. De raad heeft de begeleiding en organisatie van het proces van de koersverkenning (inclusief uitgebreid participatietraject) en het opstellen van een koersdocument uitbesteed. Deze opdracht is medio april 2022 gegund aan Bureau BUITEN en MUST.

In juni 2022 hebben de bureaus in een eerste sessie met de raad hun aanpak gepresenteerd. Na deze sessie is in de klankbordgroep (waarin alle raadsfracties zijn vertegenwoordigd) uitgebreid gesproken over de aanpak en verschillende mogelijkheden voor het participatieproces. Het belangrijkste discussiepunt was hoe de inwoners betrokken worden die normaal niet bereikt worden. De uitgebreide besprekingen over het participatieproces in de klankbordgroep hebben geleid tot vertraging in het traject van de strategische koersbepaling. Uiteindelijk bleek er in de klankbordgroep ruim draagvlak te zijn om op een, voor Kampen, innovatieve manier aan de gang te gaan. Het uitdenken van het alternatieve participatietraject heeft tot een vertraging in de uitvoering geleid, van circa een half jaar. Het traject is inmiddels hervat. Besluitvorming over de Toekomst van Kampen staat nu in september 2023 gepland.

Programma 2. Verkeer, vervoer en waterstaat

Fietsparkeren **€ 143.000**

Het fietsparkeren heeft zich de laatste jaren steeds een stap verder ontwikkeld. Inmiddels is de pilot structureel ingebed. De raad heeft echter aangegeven niet eerder te willen handhaven dan dat er voldoende veilige fietsenstallingen in de binnenstad zijn gerealiseerd. Gezien de beperkte ruimte in de stad moet worden onderzocht waar dit gerealiseerd kan worden.

In het kader van de door de raad vastgestelde ontwikkelingsstrategie voor de binnenstad wordt onderzocht of er voor het gebied rondom de Bovenkerk gebruik gemaakt kan worden van de rijksregeling impulsaanpak transformatie winkelgebieden. Om in aanmerking te komen voor de regeling is cofinanciering nodig. Een van de projecten binnen deze gebiedsontwikkeling is het versterken van de entreefunctie van dit deel van de binnenstad door de verblijfskwaliteit in de openbare ruimte aan te pakken (autoluw, verkeersroutes aanpassen, vergroenen, etc). Hieronder valt ook het faciliteren van een goede en veilige voorziening voor de vele geparkeerde fietsen die rondom de Bovenkerk geparkeerd worden. Er liggen nu kansen om dit te bereiken door het leegstaande pand aan de Oudestraat 5 te transformeren naar o.a. een fietsenstalling. Met dit budget wordt een deel van de cofinanciering garant gesteld en wordt voldaan aan de vraag om het toevoegen van veilige fietsparkeervoorzieningen in de binnenstad.

De gebiedsontwikkeling bestaat uit meerdere projectonderdelen en dit vraagt om een zorgvuldig proces. Hierdoor is het nog niet gelukt om dit in 2022 af te ronden. De aanvraag dient in juni 2023 te worden ingediend.

Programma 3. Economie

Revitalisering bedrijventerrein Haatland € 10.000

Via de PPN 2022-2025 is voor de revitalisering bedrijventerrein Haatland een budget beschikbaar gesteld van € 50.000. Bij de 2^e Bestuursrapportage 2022 is aangegeven dat, in verband met een personele wisseling binnen het team Economie in 2022, vooral geïnvesteerd is in de relatie met het bedrijfsleven en het inventariseren van de organisatiegraad op het bedrijventerrein. Dit was van belang om de revitaliseringsopgave gezamenlijk te kunnen oppakken. De afgelopen tijd zijn de benodigde voorbereidingen getroffen, waardoor dit traject in 2023 ook daadwerkelijk kan worden opgestart.

Via de 2^e Bestuursrapportage is reeds € 40.000 overgeheveld naar 2023. Voorgesteld wordt om het restant van € 10.000 eveneens over te hevelen naar 2023.

Programma 5. Sport cultuur en recreatie

Coronaregeling intentieverklaring Vuur en Vlam producties € 20.000

Voor het cultuurbeleid is een samenspel tussen overheden van cruciaal belang. Hierbij kan gedacht worden aan een gezonde culturele basis en een sterke keten, zodat cultuur voor zoveel mogelijk inwoners bereikbaar en toegankelijk is. Hiervoor is een gezamenlijke investering van groot belang. Professionele culturele instellingen, zoals in Kampen Vuur en Vlam Producties, vormen een belangrijke schakel in de culturele infrastructuur. Dit dansgezelschap zijn in de vorige beleidsperiode gedurende vier jaar in haar artistieke en zakelijke ontwikkeling ondersteund. Er is afgesproken dat de gemeente zich ook in de komende tijd, binnen de mogelijkheden, zal inzetten voor ondersteuning van Vuur en Vlam, waardoor dit gezelschap deze schakelfunctie kan blijven vervullen. Deze regeling biedt een kans voor Vuur en Vlam om een belangrijke bijdrage te kunnen leveren aan een stevig cultureel maaklimaat.

De subsidie loopt tot 31 januari 2024. Het eerste voorschot van € 10.000 is uitbetaald in december 2022. Er blijft een restant van € 20.000 over voor de jaren 2023 en 2024. Voorgesteld wordt om het restant van € 20.000 over te hevelen naar 2023.

Inhaalslag sporttoestellen prisma school € 16.406

Bij de 1^e bestuursrapportage 2022 heeft de Raad eenmalig € 30.000 beschikbaar gesteld voor het uitvoeren van een inhaalslag sporttoestellen Prisma school. De Prisma school en daarmee ook haar twee gymnastiekzalen, wordt sinds 1 januari 2022 rechtstreeks beheerd door de gemeente (voordien via het schoolbestuur). Met de € 30.000 worden de sporttoestellen op orde gebracht: achterstanden in onderhoud weggewerkt en het aanbod wordt geharmoniseerd met de andere gymnastiekzalen volgens de leerlijn basisonderwijs. Door lange levertijden kon de inhaalslag in 2022 niet afgerond worden.

Van Diggelenweg € 18.000 -/- € 18.000

Voor de vergroening van de Van Diggelenweg is een rijkssubsidie ontvangen. Door een capaciteitsgebrek bij de afdeling Ruimtelijke Realisatie is de totale renovatie van de Van Diggelenweg doorgeschoven naar 2023. Pas dan kan ook het budget worden in gezet voor de vergroening van de weg. Overheveling is gewenst om aan de afspraken met het Rijk en de bewoners te kunnen voldoen.

Onderzoek Sportcampus De Maten/De Venen € 14.737

De Raad stelde eenmalig € 40.000 beschikbaar voor een verkenning van een sportcampus De Maten / De Venen. Een extern bureau is met de verkenning begonnen, maar dit is nog niet afgerond, waardoor nog niet alle facturen ontvangen zijn.

Actualisatie erfgoedbeleid € 9.555

Via de Perspectiefnota 2022-2025 is voor de actualisatie van het erfgoedbeleid 2022-2025 een budget beschikbaar besteld van € 15.000. Het traject tot het opstellen van een plan van aanpak en actualiseren van de erfgoednota is gestart in 2022 en loopt door in 2023. Voor het restantbedrag zijn verplichtingen aangegaan middels een opdrachtbevestiging met een adviesbureau die ondersteunt bij het opstellen van de erfgoednota (actualisatie).

Foute iepen Zalkerbos**€ 25.000**

De inzet was voor eind 2022 de werkzaamheden uit te kunnen voeren maar pas eind van het jaar was er overeenstemming met de aannemer over de schadezaak "foute bomen". Dit moest vervolgens eerst in een overeenkomst worden vastgelegd, daardoor was er geen uitvoering meer mogelijk in 2022. In februari 2023 is een start gemaakt met de uitvoering, waardoor budgetoverheveling gewenst is.

Stadsstrand (aanleg strand Reevediep)**€ 41.000**

De wens voor een strand bij het Reevediep is al een langgekoesterde wens van college en raad. Daarom heeft de raad in 2022 besloten om hier budget voor vrij te maken, zodat het strand bij het Reevediep gerealiseerd kan worden. De wens van de raad was om dit voor de zomer 2022 te realiseren. Dit kon echter niet, omdat er onder andere nog natuuronderzoek plaats moest vinden. Van 1 oktober tot 1 april is het stormseizoen en mag en kan er niks op en rondom dijken. Daarna kan er overgegaan worden tot het realiseren van het strand (rekening houdend met mogelijk broedende vogels)

Om het strand bij het Reevediep te realiseren in 2023 wordt gevraagd het budget over te hevelen naar 2023.

Natuur voor elkaar**€ 51.435**

Het realiseren van de uitvoeringsagenda Natuur voor Elkaar is gepland in 2022 en 2023. Door capaciteitsgebrek is het project pas in de herfst van 2022 opgestart. Het budget wordt voor een groot deel ingezet als een bijdrage voor groene bewonersinitiatieven, waarvan de helft weer als subsidiebijdrage van de Provincie. De meeste groene bewonersinitiatieven worden in het najaar voorbereid en in het in het voorjaar uitgevoerd waarna de gemeentelijke bijdrage geleverd wordt. Budgetoverheveling is gewenst om aan de verwachtingen van bewoners te kunnen voldoen.

Programma 6. Sociaal domein**Minimafonds****€ 44.500**

Bij de uitvoering van de kindregelingen zijn een aantal zaken veranderd in de aanmelding, verwerking en toekenning van de regelingen. Dit wordt in het komende jaar rechtgetrokken en om die reden wordt verzocht om het budget over te hevelen. Zo heeft het zwembad als gevolg van corona, een forse achterstand en zijn er een aantal sportverenigingen die door corona minder aanvragen weg hebben kunnen zetten. Verder wordt het budget het komende jaar ingezet op een bredere bekendheid van de regelingen, rekening te houden met de tariefsverhoging voor het zwemaanbod en het faciliteren van intermediairs in het doen van aanvragen voor en met inwoners.

Programma 8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing**Gebiedsplan Evenemententerrein Spoorlanden****€ 32.353**

Er is behoefte om een evenemententerrein aan te wijzen in de gemeente. Met name in IJsselmuiden worden feesten op adhoc-locaties gehouden.

De Gemeente Kampen wil hiervoor een terrein reserveren waarvoor draagvlak is van de omgeving. Een braakliggend terrein op Uitbreiding Spoorlanden zou hiervoor kunnen worden gebruikt.

In 2023 worden omliggende bedrijven benaderd om een pilot te draaien, waarna dit met de omgeving zal worden geëvalueerd.

Huisvesting SSV Op de Korrel**€ 34.067 -/- € 67.000**

In januari 2022 heeft de raad ingestemd met een bijdrage aan SSV Op de Korrel voor nieuwbouw van de schietsportaccommodatie. Naast een gemeentelijk bijdrage voor de bouw van € 281.000, die aan SSV is uitgekeerd, neemt de gemeente de infrastructurele werkzaamheden op en rond de locatie voor haar rekening. Hiervoor is € 67.000 beschikbaar gesteld, dit wordt gedekt uit de verkoop van de oude schietsportaccommodatie aan de Reigerweg. De infrastructurele werkzaamheden worden pas afgerond, nadat de bouw van het complex gereed is. De verkoop van de locatie aan de Reigerweg is voorzien voor het tweede kwartaal 2023.

Flexibele woningbouw**€ 16.756**

Het project "Huisvesting Statushouders" betreft de locatiestudie voor Flexibele woningbouw spoedzoekers. Deze locatiestudie is binnen het team projecten opgestart. Vanuit het beleidsveld

wonen is hier projectbudget voor beschikbaar gesteld. De locatiestudie is nog niet afgerond. Werkzaamheden door externen dienen nog afgerond en betaald te worden en daarnaast worden nog interne kosten gemaakt (waaronder inzet projectteam) om begin tweede kwartaal de locatiestudie af te ronden.

Verplaatsing voedselbank **€ 42.000**

In december 2022 heeft de gemeenteraad ingestemd met de aankoop van een pand om de voedselbank langjarig te huisvesten. In de eerste helft van 2023 zal het pand geschikt gemaakt worden en zal de omgevingsvergunning moeten zijn verleend om de voedselbank vanaf 1 juli 2023 van start te kunnen laten gaan op de nieuwe locatie. Het restant budget van € 42.200 is bedoeld als financiële dekking voor de ambtelijke inzet voor dit laatste halve jaar.

Programma 9. Algemene dekkingsmiddelen

Gereserveerde beleidsvoornemens **€ 595.962**

Vanuit het gemeentefonds zijn in 2022 middelen ontvangen waar nog geen beleid voor is gevormd. Het is wel bekend dat er beleid in voorbereiding is maar het ontbreekt echter nog aan een goed plan. In afwachting van een goedgekeurd plan blijven deze middelen gereserveerd. De verwachting is dat deze post ingezet gaat worden in 2023 voor gezond in de stad (€ 103.000), eenmalige uitvoeringskosten klimaatakkoord (€ 346.000) en enkele kleinere posten (circa € 100.000).

Vacature basis op orde **€ 100.000**

De begroting 2023 van ONS laat een stijging zien door onder andere de uitbreiding in het aantal FTE binnen de gemeente Kampen. Een uitbreiding van het aantal FTE betekent meerkosten voor ONS voor onder andere licenties en een uitbreiding aan ICT middelen. Doordat er enige tijd verstrijkt tussen het openstellen van de vacature en de daadwerkelijke indiensttreding, zorgt ervoor dat er een saldo van € 100.000 resteert van het resterende budget voor "De Basis op orde" Het verzoek is om dit restant weer beschikbaar te stellen voor 2023.

Programma 10. Overhead

Onderzoek duurzame inzetbaarheid **€ 70.000**

Het betreft het Onderzoek Duurzame Inzetbaarheid, welke in 2019 (en daarvoor in 2014) voor het laatst is uitgevoerd. Met het onderzoek wil de gemeente bereiken dat medewerkers duurzaam inzetbaar zijn en blijven en dat het ziekteverzuim vermindert. Ook wil de gemeente dat medewerkers zich meer bewust worden van de invloed die het werk en gezondheid op elkaar hebben, gezonde medewerkers zorgen voor een gezonde organisatie.

De aanbesteding is inmiddels gestart en de gunning heeft plaatsgevonden aan een partij. De aanbesteding duurde langer dan verwacht waardoor de uitvoering van de onderzoeken niet in 2022 plaats kon vinden. Deze zullen daarom plaats vinden in 2023.

Tasveld 19 vervanging luchtbehandeling, verwarming en koeling **€ 421.502**

In 2021 is gestart met de voorbereidingen voor het renoveren en verduurzamen van de klimaatinstallatie (verwarming, ventilatie en koeling) in Tasveld 19. In 2022 is het werk in opdracht gegeven, inclusief het vervangen van de dakbedekking met extra isolatie en het aanbrengen van zonnepanelen. De daadwerkelijke uitvoering is gestart en zal in de eerste helft van 2023 worden afgerond.

Bijdragen in investeringskosten ONS/SSC **€ 200.000**

Overheveling betreft de kosten voor de bijdragen in investeringskosten ONS. Projecten welke zijn gestart maar nog niet zijn afgerond en doorlopen naar 2023 betreffen Programma VDW, project vaste telefonie, testomgeving, onderzoek integraties en Licentiemanagement.

c. Totaal voorstellen budgetoverheveling 2^e keer

€ 259.916

Programma 2. Verkeer, vervoer en waterstaat

Hoogspanningskabels 's Heerenbroek € 2.493.549en -/- € 2.353.324

De realisatieovereenkomst met TenneT voor de ondergrondse verkabeling van de bestaande bovengrondse 110kV hoogspanningslijn in 's-Heerenbroek is in 2022 getekend door de gemeente Kampen en TenneT TSO BV. In de realisatieovereenkomst is geregeld dat de bestaande hoogspanningslijn eind 2025 over de afgesproken lengte ondergronds wordt verkabeld. De provincie Overijssel heeft de ondergrondse verkabeling mogelijk gemaakt door het verstrekken van een bijdrage in de vorm van een subsidie van € 3.700.000. Conform de afspraken met TenneT TSO BV wordt de uitvoering in drie termijnen voldaan, waarvan de eerste, groot € 1.307.092.50 is voldaan in 2022. Het restant bedrag zal beschikbaar moeten blijven ter voldoening van de overige termijnen en de eindafrekening met TenneT TSO BV in 2025.

Programma 3. Economie

Onderzoek Regio deal naar een duurzame ontwikkeling van het havengebied in het verband van Port of Zwolle (PoZ) € 49.005 en -/- € 119.289

In 2021 is gestart met het onderzoek van de Regio deal naar Port of Zwolle als logistieke hub voor duurzame bedrijvigheid, waarin we o.a. onderzoeken wat er nodig is om de havens toekomstgericht te maken gericht op duurzame en circulaire bedrijvigheid en energie-opwek. Dit onderzoek wordt uitgevoerd in PoZ verband samen met gemeenten Meppel en Zwolle en bureau NICE. Ook de provincie is betrokken bij dit onderzoek. Tegelijk met bovenstaande worden de kansen en bedreigingen voor een uitbreiding van de havens onderzocht.

Programma 4. Onderwijs

Asbestsanering € 89.500

Het betreft hier het (restant)budget van de stelpost voor asbestsanering. Voor 2023 staan renovaties van de schoolgebouwen voor CBS De Morgenster en OBS Dirk van Dijkschool op de rol. Het is aannemelijk dat in deze gebouwen eveneens asbest wordt aangetroffen dat gesaneerd/verwijderd moet worden.

Stelpost tijdelijke huisvesting onderwijs € 59.810

De realisering van tijdelijke huisvesting voor RKBS Dr. Schaepman is vertraagd; realisering is voorzien voor 2023. Voorts wordt rekening gehouden met een uitbreiding van tijdelijke huisvesting voor CBS Het Stroomdal.

Programma 8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

Gebiedsplan Bovenhavenstraat € 40.665

Het betreft een meerjarig project. Budget is in 2023 nodig om de fase van het ontwikkelkader goed af te ronden. Andere activiteiten die in 2023 uitgevoerd gaan worden zijn; toetsing ontwerp ontwikkelaars, het sluiten van een anterieure overeenkomst en starten met het opstellen van een omgevingsplan.

d. Totaal voorstellen budgetoverheveling 3 keer of vaker

€ 395.255

Programma 3. Economie

Uitvoeringsagenda van en voor de binnenstad **€ 25.730 en +/- € 11.200**

Uitvoeringsagenda van en voor de binnenstad is de toezegging cofinanciering vanuit gemeente voor stadsarrangement. Een deel van de totale cofinanciering is overgedragen aan de stichting Kampen Partners voor uitvoering van diverse onderdelen. Deel is voor uitvoering projecten van de gemeente. Enkele voorbeelden hiervan zijn: Decor van de STAD, vergroening, klimaatadaptatie en communicatie fiets parkeren.

De uitvoering is door Corona vertraagd. Het restant bedrag betreft specifiek het onderdeel vergroenen binnenstad waarvoor de opdracht eind 2022 is bevestigd. Uitvoering vindt plaats begin 2023.

Verbreden sluizen Kornwerderzand **€ 250.000**

Een jarenlange lobbyinzet van ondernemers en overheden om het sluizencomplex van Kornwerderzand te verbreden en te verdiepen heeft zijn vruchten afgeworpen.

Naast de regiobijdrage vanuit de verschillende overheden heeft ook het bedrijfsleven gezamenlijk € 26,5 miljoen toegezegd. Hiermee is de komst van een ruimere sluis bij Kornwerderzand een stap dichterbij. Door de verbreding, verdieping en verlenging van de sluis kunnen straks meer en grotere schepen de verschillende havens rond het IJsselmeer bereiken en ontstaat er een economische spin-off en groei van werkgelegenheid.

In februari 2023 vindt de officiële ondertekening van de overeenkomsten met alle deelnemende marktpartijen plaats. De verwachting is dat in 2026 met de bouw van de nieuwe sluis kan worden gestart. Deze planning past in de afspraak met het Rijk om uiterlijk 2028 op te leveren.

Programma 5. Sport, cultuur en recreatie

Plattelandsontwikkeling Leader **€ 40.725**

In april 2020 is er bij de Perspectiefnota 2021-2024 (PPN) een investeringsvoorstel t.b.v. vrijetijdseconomie en waterrecreatie ingediend. Het restant-Leader budget wordt ingezet om meer aanmeerplekken te realiseren in onze stad. Hiervoor is het Leader-budget aangevuld met € 65.000 extra PPN-middelen. Dit PPN-voorstel is gehonoreerd en in december 2020 is er een subsidie-aanvraag bij Leader/RVO ingediend. Deze subsidie is in mei 2021 toegekend en op dit moment worden de eerste projectonderdelen uitgevoerd. De einddatum van deze subsidie is 1 april 2023. Uiteraard dient daarom het bovengenoemd Leader-budget en het bijbehorend PPN-budget overgeheveld te worden. LEADER middelen worden aangevuld met provinciale en Europese gelden.

Programma 6. Sociaal domein

Veilig Thuis **€ 80.000**

Begin 2020 is in het bestuurlijk overleg Huiselijk Geweld & Kindermishandeling besloten Veilig Thuis met ruim 1 miljoen euro te versterken onder andere vanwege de oplopende wachtlijsten.

Het budget in 2022 (€ 80.000) voor het versterken van Veilig Thuis is daardoor door de gemeente Kampen niet ingezet. Veilig Thuis heeft geadviseerd dit budget in te zetten voor de versterking van de lokale teams. De regionale visie zou de leidraad worden hoe die versterking er uit moet komen te zien. Door het personeelstekort in de arbeidsmarkt is later gestart met de inzet in de pilot en loopt dit door in 2023.

Verzocht wordt om het restantbudget van € 80.000 van 2022 naar 2023 over te hevelen om het lokale team in Kampen te versterken.

Programma 8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

Opstellen kerkenvisie **€ 10.000**

Met een kerkenvisie wordt beoogd om een gezamenlijkheid met kerkeigenaren, burger en erfgoedorganisaties een duurzame toekomstvisie te ontwikkelen voor de kerken binnen de gemeente.

In de septembercirculaire 2020 (gemeentefonds) is een bedrag van € 50.000 uitgekeerd om aan de slag te gaan met dit onderwerp.

Het college heeft hiervoor een plan van aanpak goedgekeurd. Er is een start gemaakt met de eerste fase van dit project en die is bijna afgerond. In de eerste helft van 2023 wordt opdracht gegeven voor de tweede fase van het project. Er is totaal voor dit project nog 30.000 beschikbaar waarvan 20.000 euro al beschikbaar is voor 2023 (via 2e Bestuursrapportage 2022). Voorgesteld wordt om het restant bedrag van € 10.000 over te hevelen naar 2023. Het totale bedrag dat is uitgekeerd via het gemeentefonds blijft dan beschikbaar voor het opstellen en aanpak van de kerkenvisie.

IBT Kampen 2023

Totaalbeeld Kampen: groen					
Financiën	Wabo	Wro	Informatie- en archiefbeheer	Huisvesting statushouders	Erfgoed
groen	groen	groen	groen	groen	groen

Motivering totaalbeeld

Algemeen

Provinciaal toezicht is een wettelijke taak. In aansluiting op de veranderende maatschappij, wil de provincie deze taak samen met gemeenten zoveel mogelijk vanuit partnerschap oppakken. Dit is uitgangspunt van de herziene Overijsselse bestuursovereenkomst IBT (2022). Samen werken provincie en gemeente aan een goede kwaliteit van het openbaar bestuur, ieder vanuit haar eigen rol, verantwoordelijkheden en bevoegdheden.

Het Overijsselse interbestuurlijk toezicht heeft betrekking op de domeinen Financiën, Wabo (Wet algemene bepalingen omgevingsrecht), Wro (Wet ruimtelijke ordening), Informatie- & archiefbeheer, Huisvesting statushouders en Erfgoed. Voor Financiën gaat het om provinciaal toezicht op de begroting, en voor de andere domeinen om provinciaal toezicht op de uitvoering van gemeentelijke medebewindstaken.

Beoordelingskader IBT

Basis voor de beoordeling is het IBT beoordelingskader zoals dat in 2022 is gehanteerd. Kanttekening hierbij is dat in het huidige beoordelingskader nog geen rekening is gehouden met de nieuwe Omgevingswet, omdat deze nog niet in werking is getreden. De komende maanden zal de provincie in overleg met gemeenten bezien wat de mogelijke doorwerking van deze wet zal zijn op het IBT beoordelingskader voor 2024.

Totaalbeeld van de gemeente: groen

De bevindingen op de afzonderlijke domeinen vormen input voor het voorliggende integrale totaalbeeld. Dit totaalbeeld is het gewogen gemiddelde van de genoemde zes domeinen. De kleur van het totaalbeeld is dit jaar groen. In 2021 en 2022 was het beeld groen respectievelijk oranje.

De kleuring heeft een signaalfunctie, en is niet bedoeld als 'goed' of 'fout'. Wanneer een domein oranje of rood kleurt, dan betekent dat dat de provincie risico's ziet waarop actie nodig is. Zoals afgesproken in de Bestuursovereenkomst IBT en het bijbehorende IBT-beoordelingskader gaat de provincie daarover in gesprek met de gemeente.

Reactie college van B&W

Wij zijn verheugd te kunnen constateren dat de kleur groen, voor alle afzonderlijke domeinen en van het totaalbeeld voor Kampen dit jaar weer van toepassing is. Vorig jaar kleurde het beeld op vier van de zes terreinen nog oranje en daarmee was het totaalbeeld ook oranje. In 2022 is daarom een extra inspanning gepleegd om verbeteringen door te voeren met dus het beoogde resultaat. Wij realiseren ons overigens dat verbeteracties per domein nog steeds nodig zijn om het groene kleurbeeld te bestendigen. Daar blijven we ook in 2023 regelmatig aandacht aan besteden.

Beelden op de afzonderlijke domeinen

De gemeente kleurt op alle zes domeinen groen. Dat betekent dat de gemeente voor alle domeinen voldoet aan de in het kader gestelde criteria.

Voor de domeinen Wabo en Informatie- en archiefbeheer worden er verbeterpunten genoemd, waar de gemeente het komende jaar aan kan werken. Deze zullen aan de orde komen tijdens de reguliere ambtelijke gesprekken tussen de provinciale en gemeentelijke domeintrekkers.

Domein	Beoordeling en onderbouwing door GS	Beeld	Toezichtregime
Financiën	<p>Beoordeling De begroting 2023 en meerjarenramingen zijn structureel en reëel sluitend. Dit betekent dat de gemeente onder het reguliere (repressieve) toezicht valt en de begroting 2023 zonder onze goedkeuring kan uitvoeren. Daarnaast is er geen sprake van bestuurlijk relevante onderwerpen die de financiële positie substantieel nadelig kunnen beïnvloeden. Het bovenstaande heeft erin geresulteerd dat de kleuring in het IBT beeld voor het domein financiën groen is.</p> <p>Context De IBT-kleuring voor gemeente Kampen was voor 2022 ook groen. Gemeente Kampen heeft het jaar 2021 afgesloten met een voordelig resultaat. Het positieve resultaat draagt ook bij aan de verbetering van het weerstands-vermogen. De herverdeling van het gemeentefonds pakte voor Kampen positief uit. Aandachtspunten uit vorige jaren worden goed opgepakt.</p> <p>Toelichting beoordeling Wij hebben geconstateerd dat:</p> <ul style="list-style-type: none"> de gemeente gebruik maakt van de mogelijkheid om voor de jaren 2024 tot en met 2026 een stelpost voor 100 % "verwachte extra middelen Jeugd" op te nemen, conform de afspraak van het Rijk, de VNG en het IPO. De stelpost is opgenomen in het structurele beeld van de gemeente. Het opnemen van de stelpost brengt een risico met zich mee omdat de extra middelen niet structureel zijn opgenomen in het gemeentefonds; de gemeente voldoende weerstandscapaciteit heeft om risico's te kunnen opvangen. 	Groen	<p><i>Toezichtregime groen</i></p> <ol style="list-style-type: none"> Geraamde uitgaven en inkomsten structureel en reëel in evenwicht en, Uit meerjarenbegroting is aannemelijk dat dit evenwicht wordt gecontinueerd en, Er is, voor zover bekend, geen sprake van bestuurlijk relevante onderwerpen die de financiële positie substantieel nadelig kunnen beïnvloeden. Hierbij kan gedacht worden aan de jaarrekening, het weerstandsvermogen, de grondexploitatie of andere onderwerpen. <p><i>Intensiteit toezicht: laag</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Begroting vergt geen goedkeuring. Regulier ambtelijk en bestuurlijk contact (≤ 2 x per jaar). Monitoren begrotingswijzigingen. Themaonderzoeken. Onderzoek programmarekening met accountantsverslag. Opvragen nota's deelonderwerpen financiële positie.
Wabo	<p>Beoordeling 2023 Op basis van de uitgevoerde toetsing van IBT op het domein Wabo, de onderlinge samenhang van de documenten en de voortgangs-gesprekken, is het kleurbeeld voor de gemeente Kampen groen. Er zijn nog wel verbeterpunten waar de gemeente Kampen het komende jaar aan kan werken.</p> <p>Verbeterpunten vorig jaar De gemeente is actief met de verbeterpunten uit het beeld 2022 aan de slag gegaan. Zo is een belangrijk verbeterpunt, het vaststellen van VTH-beleid voor de thuishaken afgerond. Er is nog niet aan alle verbeterpunten voldaan, er blijft op enkele onderdelen aandacht nodig.</p> <p>Beleidskader De gemeente Kampen heeft in 2022 een actueel VTH-beleid voor de thuishaken vastgesteld. Dit VTH-beleid bevat onder andere een probleemanalyse, strategieën, meerjaren doelstellingen en een risicoanalyse voor de bouw en RO-taken.</p> <p>Het uniform beleid voor de VTH taken die belegd zijn bij de Omgevingsdienst IJsselland dateert van 2019. Zowel de risicoanalyse als het beleidsplan voor de milieutaken zijn verouderd en moeten worden aangepast aan de Omgevingswet. De invulling van de risico-analysetool is gereed, maar moet nog nader</p>	Groen	<p><i>Toezichtregime: groen</i> <i>Inzicht in uitvoering en handhaving</i></p> <p>Sluitende beleids- en uitvoeringscyclus, die voldoet aan de beoordelingscriteria.</p> <p>Alle stappen van de cyclus zijn ingevuld.</p> <p><i>Intensiteit toezicht: laag</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Ambtelijk gesprek bevindingen beoordeling uitvoering en handhaving: 1 à 2 keer per jaar. Dossieronderzoek: indien specifieke omstandigheden daar aanleiding toe geven (steekproef)

Domein	Beoordeling en onderbouwing door GS	Beeld	Toezichtregime
	<p>worden uitgewerkt. Het beleidsplan wordt in 2023 geactualiseerd en aangepast aan de Omgevingswet.</p> <p>Uitvoeringsprogramma Het uitvoeringsprogramma 2023 is tijdig vastgesteld. In het uitvoeringsprogramma is aangegeven welke activiteiten de gemeente wil gaan uitvoeren voor de thuishaken. Ook is aangegeven hoe de gemeente gaat werken aan de realisatie van de beleidsdoelen. Uit het uitvoeringsprogramma blijkt dat er voldoende capaciteit is om het uitvoeringsprogramma uit te voeren.</p> <p>Het uitvoeringsprogramma 2023 voor de taken die bij de Omgevingsdienst IJsselland zijn belegd is ook tijdig vastgesteld. Het uitvoeringsprogramma voor de taken belegd bij de Omgevingsdienst IJsselland bevat doelstellingen. Deze doelstellingen komen echter niet overeen met doelstellingen uit het huidige VTH-beleid. Daarnaast ontbreken indicatoren in het uitvoeringsprogramma. Bij de doelen in het uitvoeringsprogramma is aangegeven wat de Omgevingsdienst IJsselland gaat doen.</p> <p>Rapportage en evaluatie Het jaarverslag 2021 is tijdig vastgesteld. In het jaarverslag geeft de gemeente inzicht in de uitgevoerde activiteiten. Daarnaast blijkt uit het jaarverslag dat de activiteiten hebben bijgedragen aan het realiseren van de voorgenomen doelen uit het uitvoeringsprogramma 2021. Ook geeft het jaarverslag inzicht in het voldoen aan de kritieke massa zoals beschreven in de kwaliteitscriteria.</p> <p>Verbeterpunten Voor 2023 heeft de gemeente Kampen de volgende verbeterpunten:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Laat het jaarverslag 2022 voor de thuishaken aansluiten bij het nieuwe VTH-beleidsplan en het uitvoeringsprogramma 2022. 2. Actualiseer in 2023 het VTH-beleid voor de taken belegd bij de Omgevingsdienst IJsselland. 3. Zorg voor uniformiteit tussen de doelen in het VTH-beleid en uitvoeringsprogramma 2024 voor de taken belegd bij de Omgevingsdienst IJsselland. 4. Stel in 2023 de geactualiseerde risicoanalyse voor de milieutaken vast en betrek deze bij het uitvoeringsprogramma 2024. 		
Wro	<p>Beoordeling Totaal: Groen De gemeente Kampen scoort positief op de drie criteria van het domein Wro.</p> <p>Omgevings- en Structuurvisies: Groen De gemeente Kampen heeft in 2009 de Structuurvisie vastgesteld. De Structuurvisie is ouder dan 10 jaar en dus niet meer actueel. Onder een actuele Structuurvisie verstaan wij een visie die niet ouder is dan 10 jaar.</p>	Groen	<p><i>Toezichtregime: groen</i></p> <p><i>Vaststelling en actualisatie structuurvisies</i></p> <ul style="list-style-type: none"> o de gemeente heeft de structuurvisies op orde (voldoet aan de hiervoor genoemde beoordelingscriteria) <p><i>Vaststelling en actualisatie bestemmingsplannen</i></p>

Domein	Beoordeling en onderbouwing door GS	Beeld	Toezichtregime
	<p>Op dit moment zet de gemeente goede stappen richting een nieuwe omgevingsvisie. In januari 2023 is de Omgevingsvisie 1.0 vastgesteld door het college van B&W en deze visie zal naar verwachting in maart 2023 worden vastgesteld in de gemeenteraad. Daarmee is de omgevings-visie weer actueel. De gemeente Kampen is daarnaast gestart met een strategische koers-bepaling, die richting zal geven aan een Omgevingsvisie 2.0.</p> <p>De gemeente biedt voldoende voortgang en krijgt daarom de beoordeling "Groen", met daarbij de opmerking dat de gemeente ook volgend jaar voldoende voortgang moet boeken bij het opstellen van een gemeentelijke omgevingsvisie.</p> <p>Bestemmingsplannen De gemeente Kampen beschikt over actuele bestemmingsplannen voor haar gehele gemeentelijke grondgebied, waarin rekening is gehouden met de provinciale belangen.</p> <p>Toezicht en handhaving Het toezicht en handhaving op de naleving van ruimtelijke plannen, buiten het toezicht en de handhaving in het kader van vergunningverlening, krijgt in de gemeente Kampen voldoende aandacht in het VTH-programma.</p> <p>Het VTH-programma 2023 geeft inzicht in hoe illegale situaties en strijdigheden opgespoord worden (actief, piepsysteem e.d.), welke thema's en/of gebieden prioriteit krijgen, en welke capaciteit hierop wordt ingezet.</p> <p>De gemeente Kampen geeft aan dat de lokale formatie in principe voldoende is voor het uitvoeren van de taken conform de prioriteit-stelling voor de lokale taken. Echter bij de bezetting bij voornamelijk Bouw en RO doen zich momenteel problemen voor in verband met verloop, krapte op de arbeidsmarkt en ziekte. Werving loopt in gevallen waar dat aan de orde is.</p>		<ul style="list-style-type: none"> o de gemeente heeft de bestemmingsplannen op orde (voldoet aan de hiervoor genoemde beoordelingscriteria) of de gemeente heeft aangetoond dat de beschikbare capaciteit ingezet wordt voor de voorbereiding op het omgevingsplan. <p><i>Inzicht in nalevingstoezicht</i></p> <ul style="list-style-type: none"> o Voor 1 januari van elk kalenderjaar is het door de raad geziene jaarlijkse programma voor toezicht en handhaving RO aan GS gestuurd en o voor 1 april, dan wel samen met de jaarrekening, is het door de raad geziene jaarverslag toezicht en handhaving RO aan GS gestuurd en o doelen en normen zijn behaald. Er is een goede en actuele analyse van de risico's. Er is sprake van een consistent programma met voldoende operationele doelen, afwijkingen zijn begrijpelijk geformuleerd. <p><i>Intensiteit toezicht: laag</i></p> <ul style="list-style-type: none"> o Ambtelijk contact: 1 à 2 keer per jaar. o Kennisgevingsbrief van GS: situatie is conform de eisen. o Steekproef eens per 3 à 4 jaar.
Informatie- en archiefbeheer	<p>Algemeen Het beeld van de gemeente Kampen is gebaseerd op de door B&W op 17 januari 2023 goedgekeurde <i>KPI-rapportage archief en informatiebeheer gemeente Kampen 2022</i>, ontvangen op 19 januari 2023. Ook zijn meegezonden de rapportages over de jaren 2018-2020 en 2021, waarmee eerder geconstateerde omissies zijn ingevuld. De gemeente Kampen voldoet hiermee weer aan de gemaakte informatie-afspraken in het kader van het IBT.</p> <p>Oordeel De gemeente heeft veel inspanningen geleverd om weer grip te krijgen op het informatie- en archiefbeheer. Er is een verbeterplan opgesteld waarvoor budgetten zijn vrijgemaakt. Aandachtspunten zijn scherp in beeld en worden planmatig aangepakt. Nog niet alles is op orde en daarom blijft verhoogde inzet de komende jaren aan de orde om door te gaan op de ingeslagen weg. De gemeente kleurt op basis van de verkregen informatie en gekozen aanpak weer groen.</p>	Groen	<p><i>Toezichtregime: groen</i> <i>Zorg voor en beheer van archief op orde</i></p> <p><i>Intensiteit toezicht: laag</i> Frequentie algemeen inspectiebezoek: eens per 3 jaar.</p> <p>Jaarlijks door zorgdrager vastgestelde horizontale verslaglegging via KPI's of vergelijkbaar, ontvangen door gedeputeerde staten.</p> <p>Een groene score is uitgesloten als vastgestelde verslagen niet door gedeputeerde staten zijn ontvangen.</p>

Domein	Beoordeling en onderbouwing door GS	Beeld	Toezichtregime
	<p>Archiefzorg De Archiefverordening is in 2022 geactualiseerd. Het Besluit Informatiebeheer volgt nog. Veel actiepunten zijn opgepakt en voltooid. Belangrijk (meerjarig) werk is nog te doen in het realiseren van een volledig informatie-overzicht, basisvoorwaarde voor een integraal en toetsbaar kwaliteitssysteem. Op basis van het Referentiekader Opbouw Digitaal Informatiebeheer (Rodin) en Kwaliteitssysteem Informatiebeheer Decentrale Overheden (Kido) worden deeloplossingen geïntegreerd in een meer samenhangende kwaliteitsaanpak. Op 13 december 2022 heeft B&W het vervangingsbesluit genomen met als ingangsdatum 1 januari 2023. Vernietiging vindt inmiddels gestructureerd plaats, zowel analoog als digitaal. Calamiteitenplannen zijn opgesteld.</p> <p>Achterstanden Ten aanzien van eerder geconstateerde (forse) achterstanden in bewerking en overbrenging van archief is een inhaalslag gestart. Dit zal nog enkele jaren in beslag nemen. Het aangekondigde verzoek om opschorting is nog niet ontvangen.</p> <p>Archiefruimten De gemeente slaat (te bewaren) archief ook op in ruimten in het Stadhuis die niet aan de eisen voldoen. Deze situatie dient zo snel mogelijk in overeenstemming met de wettelijke eisen te worden gebracht.</p> <p>Aandachtspunten voor 2023:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vervolmaking kwaliteitsaanpak ex artikel 16 Archiefregeling; • Menskracht en kennis voor (met name ook analoog) archiefbeheer; • Opslag van archief in ruimten die voldoen aan de wettelijke eisen. 		
Huisvesting statushouders	<p>Beoordeling De gemeente Kampen heeft voldaan aan de wettelijke taakstelling voor de tweede helft van 2022. Dit maakt dat het kleurbeeld voor het afgelopen jaar 'groen' is.</p> <p>Daarnaast verdient de gemeente een compliment voor de getoonde inzet in de afgelopen periode. De gemeente heeft in totaal 7 statushouders extra gehuisvest de afgelopen periode waarmee de gemeente een voorsprong heeft behaald op de taakstelling voor de eerste helft van 2023.</p> <p>Ieder half jaar krijgen gemeenten per 1 januari en 1 juli door het Rijk een taakstelling opgelegd voor het huisvesten van statushouders.</p> <p>De beoordeling heeft plaatsgevonden op basis van de realisatiecijfers op peildatum 1 januari 2023 en aanvullende informatie verstrekt door de gemeente.</p>	Groen	<p><i>Toezichtregime: groen</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Voldaan aan de wettelijke taakstelling, inclusief het wegwerken van een eventuele achterstand uit vorige periode(n) <p><i>Intensiteit toezicht: laag</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Maandelijks monitoren voortgang. 2. Signalering: wanneer het er na uit ziet dat de gemeente de taakstelling niet gaat halen, wordt een ambtelijk overleg ingepland waarbij informatie wordt opgevraagd en geëvalueerd wordt welke stappen genomen kunnen worden om aan de taakstelling te voldoen.

Domein	Beoordeling en onderbouwing door GS	Beeld	Toezichtregime
Erfgoed	<p>Kampen kent een erfgoedverordening uit 2011, deze zal in 2023 worden geactualiseerd.</p> <p>De monumentencommissie heeft 32 adviezen uitgebracht, hier is twee keer beargumenteerd van afgeweken.</p> <p>VTH is zorgvuldig ingericht waarbij monumenten een hoge prioriteit hebben.</p> <p>Cultuurhistorische en archeologische waarden zijn in de geldende bestemmingsplannen verankerd.</p>	Groen	<p><i>Toezichtregime: groen</i></p> <p>Voldaan aan eisen Erfgoedwet.</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Monumentencommissies en archeologisch deskundigen adequaat om advies gevraagd ○ Nieuw vast te stellen bestemmingplannen actueel volgens Erfgoedwet. <p><i>Intensiteit toezicht: laag</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Ambtelijk gesprek bevindingen beoordeling uitvoering en handhaving: maximaal 1 keer per jaar. ○ Dossieronderzoek: indien specifieke omstandigheden daar aanleiding toe geven (steekproef).

Staat reserves en voorzieningen

	Naam reserve	Beginsaldo 2022	Resultaat- bestemming	Beginstand 2022	Vermeerderinge n dotaties wegens rente	Overige vermeerderinge n in 2022	Overige Verminderingen in 2022	Eindaldo 2022
	Algemene reserves							
79101002	algemene reserve	26.575.872	9.453.816	36.029.688	0	4.826.000	125.000	40.730.688
79101003	saldo jaarresultaat	21.275.524	-21.275.524	0	0	0	0	0
	Totaal van de algemene reserves	47.851.396	-11.821.708	36.029.688	0	4.826.000	125.000	40.730.688
	Bestemmingsreserves							
79101006	reserve nieuwe investeringen en ambities	0	0	0	0	1.241.129	90.000	1.151.129
79102006	reserve groot onderhoud zwembaden	162.335	51.169	213.504	0	0	0	213.504
79102014	reserve stedelijke vernieuwing 2002	58.300	23.302	81.602	0	0	0	81.602
79102015	reserve bouw grondexploitatie	9.419.294	4.780.401	14.199.695	472.000	2.781.389	1.347.945	16.105.138
79102018	reserve groot onderhoud gebouwen	1.623.544	239.958	1.863.502	0	4.538	460.779	1.407.261
79102022	reserve onderhoud buitenhavens	78.239	0	78.239	0	0	0	78.239
79102026	reserve Prestatieafspraken Wonen	100.467	0	100.467	0	0	0	100.467
79102029	reserve Sparen compensatie-uren adv	36.427	0	36.427	0	0	0	36.427
79102032	reserve Restantbudget BLS	94.988	0	94.988	0	0	0	94.988
79102040	reserve duurzame activiteiten	234.492	194.492	428.984	0	0	69.174	359.811
79102028	reserve onderhoud havens	118.464	173.953	292.417	0	0	250.803	41.614
79102046	reserve groot onderhoud civiele kunstwerken	1.380.400	137.928	1.518.328	0	508.000	0	2.026.328
79102060	reserve groot onderhoud brandw eerkazerne Kampen	163.500	0	163.500	0	50.000	0	213.500
79102065	reserve over te hevelen jaargebonden budgetten	0	6.212.893	6.212.893	0	-347.380	5.865.513	0
79102074	reserve parkeergelegenheden	65.437	7.612	73.049	0	0	73.049	0
79103401	reserve kapitaallasten sluis en bruggen Reeve	0	0	0	0	69.836	0	69.836
	Totaal van de bestemmingsreserves	13.535.887	11.821.708	25.357.595	472.000	4.307.512	8.157.263	21.979.845
	Voorzieningen				Vermeerderingen om de voorziening op peil te houden			
79102008	ophalen huisvuil	1.176.227	0	1.176.227	0	0	216.547	959.680
79102009	rioleringswerken	2.354.389	0	2.354.389	0	0	307.859	2.046.530
79102010	aankoopsonnen onderhoud graven	2.524.274	0	2.524.274	55.534	280.400	245.716	2.614.492
79102042	voorziening FLO veiligheidsregio IJsselmeer	791.004	0	791.004	0	0	82.901	708.102
79102044	voorziening sociaal plan zwembaden	355.643	0	355.643	0	0	0	355.643
79102049	voorziening wachttijden en pensioenen wethouders	7.334.731	0	7.334.731	0	628.547	1.964.778	5.998.500
79103000	voorziening sociaal statuut stadsziekenhuis	2.276	0	2.276	0	0	0	2.276
79103402	Voorziening VOF Reeve	0	0	-	0	371.216	0	371.216
79103800	voorziening bijdrage bedrijfsplan Impact	3.318.640	0	3.318.640	73.010	0	248.776	3.142.874
79103900	voorziening dubieuze debiteuren	200.000	0	200.000	0	0	41.654	158.346
79103910	voorziening dubieuze debiteuren soza	1.510.049	0	1.510.049	0	0	65.000	1.445.049
	Totaal van de voorzieningen	19.567.233	0	19.567.233	128.544	1.280.163	3.173.232	17.802.708
	Totaal eigen vermogen	80.954.517	0	80.954.517	600.544	10.413.675	11.455.495	80.513.241